

מילון

הארמית היהודית

המדוברת

ארמי - עברי - אנגלי, מאויר

המחבר: מרדכי יונה

יועץ מדעי: חזי מוצפי

יוזם: ששון נעים

copyright © 2014

כל הזכויות שמורות

להתאחדות עולמית של דוברי ארמית ע"ר
THE WORLDWIDE FEDERATION OF
ARAMAIC SPEAKERS

Non-profit organization No. 580465417

P.O. Box 970 Jerusalem 91009-01

Phone 970-2-678 8513 Fax 972-2-678 8361

E-mail : sasson2@netvision.net.il

עיצוב עטיפה: מיכל בראון

את הספר ניתן להשיג באמצעות חברי ההנהלה
ואצל פאר הקודש בע"מ

פאר הקודש בע"מ

הוצאת ספרים לאור

רח' רמז 38, אשקלון

טל. 08-6759999 פקס. 08-6751465

www.hakodesh.co.il paer1@bezeqint.net

לזכרם המבורך של
מרגרט ויוסף מיכאל חקשורי ז"ל
לואיס חקשורי ז"ל

תוכן העניינים

הקדמה ט-י

רשימת קיצורים וסימני תעתיק.....יא-יד

מבואטו-טז

מילון מאויר 1 - 130

גיאוגרפיה ומדעים אחרים 1-22

איתני הטבע 2

גרמי השמים.....5

החיים בכפר.....6

חומרים ונוזלים.....10

מונחי זמן.....13

מונחי מרחב.....16

מספרים.....18

צבעים.....22

האדם 23 - 68

גוף האדם - אברים חיצוניים 24

גוף האדם איברים פנימיים 25

גוף האדם - חלקי גוף והפרשות 26

מחלות ומומים.....28

פעולות ומצבים בין אדם לחברו.....31

37	פעולות גופניות.....
42	פעולות שגרתיות.....
51	תחושות יחסים ומצבים.....
54	תכונות ומצבים של בני אדם ובעלי חיים.....
61	תכונות שאינן מיוחדות לאדם ולחי
67	משפחה וחברה.....

73 - 69 בעלי מקצוע, עיסוק או תפקיד

89 - 74 הבית ותכולתו

75	בית מגורים ותכולתו.....
79	אמצעי קיבול
81	כלים ומכשירי עבודה.....
85	חפצים אישיים.....
86	מלבושים.....
89	תכשיטים.....

98 - 90 דת ואמונה

91	אמונות, מוסדות דת ואמונות טפלות.....
93	מועדים, מנהגים וענייני דת.....
96	אירוסין ונישואין.....

108 - 99 מוצרי מזון, מאכלים וטעמים

- 100.....מוצרי מזון
- 103.....מאכלים ותבשילים
- 107.....טעמים ותכונות של מזון

121 - 109..... עולם החי

- 110..... בעלי חיים במשק אדם ובביתו
- 113..... חיות בר
- 114..... בעלי כנף
- 115..... בעלי חיים במים
- 116..... שרצים ורמשים
- 118..... בעלי חיים - אנטומיה ומקום מחיה
- 120..... פעולות של בעלי חיים

130-122 עולם הצומח

- 123..... צמחים, חלקי הצומח ופטריות
- 126..... פירות וגרעינים
- 129..... ירקות
- 130..... פעלים הנוגעים לצמחים

309-131 מילונים אלפביתיים

- 133..... מילון ארמי-עברי-אנגלי
- 231..... מילון עברי-ארמי-אנגלי
- 309..... מילון אנגלי-עברי-ארמי

הקדמה

על אודות הכנת המילון

חברי הנהלת התאחדות עולמית של דוברי ארמית והתאחדות ארצית של יהודי כורדיסטאן האיראנית בישראל, בראשותו של ששון נעים וביוזמתו, גאים להוציא לאור את מילון הארמית היהודית המדוברת. בשנים האחרונות חברי הצוות הרשומים להלן עסקו במלאכה בהתנדבות:

- מרדכי יונה – חוקר יהדות כורדיסטאן, דובר ארמית בלהג יהודי זאכו עורך ומחבר המילון;
- חזי מוצפי - בלשן וחוקר הארמית המדוברת מאוניברסיטת תל אביב, יועץ מדעי;

ג'רארד (יצחק) גרינבלט, בוגר תואר שלישי באוניברסיטת קיימברידג' בתחום הארמית המדוברת, ערך את החלקים באנגלית וסייע במציאת תמונות ואיורים ובעריכתם. אירית סטרדינר סייעה אף היא בעצות הנוגעות לתמונות. ששון נעים בעזרתה של וונדי גוטליב ערך הגהה ותיקוני של התרגום האנגלי.

בנוסף הצוות הנ"ל נעזר באינפורמנטים שסיפקו מילים ארמיות בניבים רבים של השפה: דניאל אברהמי ורמי אלקנה – דוברי ארמית בלהג יהודי סננדג'; ומר ברוך לוי – דובר ארמית בלהג יהודי סקז.

חזי מוצפי ברר מתוכן רק את המילים שאינן ממקור זר. כמו כן דלה מילים מדוברי ארמית רבים ברחבי הארץ, ובעיקר מהדוברים הנזכרים תחת 'שלמי תודה'. בתום כל פגישת עבודה העביר מוצפי רשימת מילים אלה למר מרדכי יונה, והוא ששקד על הכנת המילון עצמו, לרבות עריכת החלק של התמונות והחלקים האלפביתיים. מוצפי השקיע רבות בשיפור המילון כיועץ ועורך.

צוות המילון אסיר תודה לכל דוברי הארמית הרבים שהשיבו על שאלותינו בנועם ובסבלנות ותרמו תרומה שלא תסולא בפז לתוכן המילון ולאיכותו. תקצר היריעה מלמנות את כל אלה, ולכן לא נותר לנו אלא להודות לכל אלה שעזרו וסיפקו מילים ולציין את שמותיהם של התורמים העיקריים:

מר ניסן אביב- דובר להג אורמי, מר יואל צברי - דובר להג סקז, גב' שרה אברהמי - דוברת להג סננדג, גב' ויקטוריה אמיני - דוברת להג סננדג', מר צבי אברהם - דובר להג דוהופ, הרב שלמה מרדכי - דובר להג עמדיה, מר יצחק זיזי - דובר להג זאכו, גב' מרסל ניסן - דוברת להג סולמנייה, דוד קהת - דובר להג צאבלאע', גב' שמם רחמים - דוברת להג ארבל, מר רחמים חודדה ז"ל - דובר להג ביתנורה, מר ציון ישורון - דובר להג ביג'אר, גב' חסנה ברכונה - דוברת להג בארזאן ומר יוחאי עמרני - דובר להג תכב.

תודת הנהלת התאחדות עולמית של דוברי ארמית והתאחדות ארצית של יהודי כורדיסטאן האיראנית בישראל שלוחה מקרב לב לכל המתנדבים להוצאה לאור של המילון.

קיצורי הלהגים

רוב המילים והמשמעויות במילון מופיעות במספר ניכר של להגים. במקרים שבהם מילה מופיעה בלהג אחד או שניים מצוין בסוגריים הלהג או אחד הלהגים להלן קיצורי הלהגים:

א - אַרְמִי

אר - אַרְבֵּל (עיראק)

את - אַתְרוּשׁ (עיראק)

ב - בֵּיתְנֹרָה (עיראק)

בו - בּוֹפְאָן (איראן)

בט - בְּטָאסָה (עיראק)

בי - בֵּיג'אַר (איראן)

בנ - בְּנָה (איראן)

בר - בְּרֻזָּאן (עיראק)

ברש - בְּרֵאשָׁה (עיראק)

בש - בְּאֶשְׁקָלָה (טורקיה)

ד - דוֹהוּכ (עיראק)

דו - דוֹבָה (עיראק)

ז - זְאָכוּ (עיראק)

ח - ח'נְקִין (עיראק)

חל - חֶלְבַּג'ה (עיראק)

כ - כְּרֻנְד (איראן)

כנ - כתבי נירווא (עיראק), (מאות 17-18)

כס - כוּי-סַנְג'ק (עיראק)

כע - כתבי עמדיה (עיראק), (מאה 18)

מז - מְזָה (עיראק)

ג - גִּירוּוא (עיראק)

נע - נַע'דָה (איראן)

ס - סַנְגֻג' (איראן)

סול - סוּלִימַנִיָּה (עיראק)

סל - סֶלְמָאס (איראן)

סנ - סַנְדוּ (עיראק, הלהג נכחד)

סק - סַקְזוּ (איראן)

ע - עַמְדִיָּא (עיראק)

ער - עַרְאָדָן (עיראק)

צב - צַאבְלָאע' (איראן)

צ'ל - צ'לָא (טורקיה, הלהג נכחד)

ר - רוֹסְתָקָה (עיראק)

שה - שְׁהָ (עיראק, הלהג נכחד)
שו - שׁוּכּוּ (עיראק, הלהג נכחד)
ת - תִּפְּן-תִּפְּהָ תִּכְּבּ (איראן)

שיטת הניקוד

קשה לציין במדויק את הגיית הארמית החדשה באמצעות הניקוד העברי, ולכן ראוי לעיין גם בתעתיק לאותיות לטיניות של המילים. להלן אותיות שיש לשים לב לאופי הגייתן
ע' - נבטאת כמו רי"ש במבטא ישראלי-צברי, למשל ע'וֹדָא - לקצור.
ק - נבטאת כמו קאף ערבית, למשל קֶלָא - קול.
ח, ע - נבטאות כחי"ת ועי"ן בעברית של עדות המזרח.
ת' - ת"ו רפה כמו th במילה האנגלית think.
ד' - דל"ת רפה, כמו th במילה האנגלית that.
צ - נהגית כאות צאד בערבית, כלומר כסמך שנהגית בעוצמה.
ט - נהגית כאות טא בערבית, כלומר כתי"ו שנהגית בעוצמה.

להלן סימני הניקוד וההגייה שהם מייצגים:

1. דגש הוא בעל שלושה ערכי הגייה שונים:
א. דגש קל בעיצורי בגדכפ"ת, למשל: מִכְּחָלָא mikkhala - מכחול לצביעת העפעפיים בפוך.
ב. מציין מכפל עיצורים, למשל: כְּפּוּת'א khipputha ערפל, שְׁלִקִית'א - shallaqitha חום כבד .
ג. מציין הנחצה, כלומר מבטא כבד וחזק של עיצור, למשל: זָוָא Zawa - נהר, אָרְוָא uRwa - גדול.
כדי לדעת בוודאות את מהות העיצור המסומן בדגש יש לבדוק את התעתיק, למשל: shallaqitha - עיצור l כפול, Zawa - עיצור Z נחצי.
2. עיגול מציין שכל המילה נהגית בהנחצה, למשל: מוֹאָה° - מים
3. פתח מציין a קצרה, למשל: עֶמְרָא - צמר .
4. קמץ מציין a ארוכה, למשל: יְמָא - ים.
5. חטף פתח מייצג a קצרה ומופיע לפני עיצור בדגש כדי להראות שעיצור זה אינו כפול, למשל דְּבֻקְנָא dabuqana - דבק ללכידת ציפורים.
6. חולם מציין תנועת o . ככלל תנועה זו קצרה בהברה סגורה ופתוחה סופית, למשל: לוֹאָתָא - שרף המשמש גומי לעיסה, שְׁטוּבְטוּ - גחלילית, וארוכה בהברה פתוחה לא סופית, למשל: מְפֻצוּיָה - להפריד בין גיצים.
7. קובוץ מציין u קצרה, למשל: פְּת'לְתָא - פתיל .
8. חטף קמץ מציין u ומופיע לפני עיצור בדגש כדי להראות שעיצור זה אינו כפול, למשל: אֶלָא uLa - אלוהים.
9. שורוק מציין u ארוכה או ארוכה למחצה, למשל: בּוּרָא - אדמת בור.

10. סגול מציין e קצרה, למשל: דְהוּא – זהב.
 11. חטף סגול מציין שווא נע או i חטופה. סימן זה מופיע בהברה פתוחה תחילית, למשל: שָׂרָא – טבור, וכן לפני דגש כדי לציין שהדגש אינו מציין מכפל, למשל: פְּלֶפֶא – כלבה.
 12. צירה מציין e ארוכה, למשל: קַרְצֵנָא – סרפד.
 13. חיריק חסר מציין i קצרה מאוד בהברה סגורה, למשל: סְפַרְגָּלָא – חבוש.
 14. חיריק מלא מציין i ארוכה או ארוכה למחצה, למשל: צִיוּנִיא – חוטב עצים,
 ו i - קצרה עד ארוכה בהברה סגורה, למשל: שִׁישְׁמָה – שומשום.
 wt - t, kdrhp, akd ֻ,ֹruֹtֹauut nmhhi juxr ,bugv' knak: n /15
 /nvdd

סימני התעתיק English-based transcription

- התעתיק מבוסס על שיטת הכתב של השפה האנגלית שהוכנסו בה ההתאמות הבאות כדי לשקף הגאים ארמיים:
1. Uppercase L, M, P, R, S, T, Z, CH – עיצורים נחציים, emphatic consonants
 2. H – הי"ת לועית, pharyngeal Het
 3. ' - אל"ף שוואית, סותם סדקי, glottal stop
 4. " - עי"ן לועית, pharyngeal ayin
 5. gh - ע' שנבטאת כמו רי"ש במבטא צברי, voiced post-velar ghayin
 6. kh - חי"ת במבטא צברי, unvoiced post-velar khet
 7. dh - ד' בין שינית, voiced th as in the word that
 8. th - ת' בין שינית, unvoiced th as in the word think
 9. zh - ז', like s in the word pleasure
 10. E - חטף סגול, very short i or schwa mobile
 11. ° - מציין נחציות במילה כולה, preceding word indicates whole word emphasis
 12. aw ,ay - א"י, א"ו, diphthongs

הלשון הארמית היא שפה שמית עתיקת יומין והשפה האחות הקרובה ביותר לשפה העברית. בימי קדם שכנו הארמים במחוזות סוריה, בעיקר בארם צובא וארם דמשק, ולימים התפשטו לארם-נהריים, היא הארץ שבין הפרת לחידקל ובכללה בבל ואשור. משם המשיכה הלשון הארמית לכבוש נחלות חדשות והייתה ללשון שגורה גם בארץ-ישראל עד שלבסוף גברה על העברית ודחקה אותה לחלוטין כלשון דיבור.

בתקופת המקרא, עד חורבן בית ראשון, הארמית הייתה לשון בינלאומית. בספר מלכים ב (יח, כו) מסופר ששרי המלך חזקיהו מבקשים מרבשקה - שר צבאו של סנחריב מלך אשור: "דבר נא אל עבדיך ארמית, כי שמעים אנחנו ואל תדבר עמנו יהודית באוזני העם אשר על החמה". מפסוק זה אנו למדים שבשלהי תקופת הבית הראשון הלשון העברית הייתה שגורה בפי העם ואילו הארמית כבר הייתה ידועה לאנשי האצולה והמשכילים. אחרי חורבן בית ראשון הארמית החלה לתפוס את מקומה בצד הלשון העברית כלשונו של העם היהודי, שכן דניאל וחבריו, שהיו מבני האצולה בירושלים הוגלו על-ידי נבוכדנצר לכבל, כדי ללמדם ארמית לכן ספר דניאל כתוב רובו ארמית.

בתקופת מלכות פרס הפכה הארמית ללשון הרשמית של הממלכה כולה, ממצרים ועד פאתי הודו. באותה התקופה גולי בבל בשובם לארץ-ישראל, בימי עזרא ונחמיה, העלו עמם את הלשון הארמית שהייתה שגורה בפייהם בגלות בבל. ולימים היוותה הארמית לשון מתחרה לעברית בארץ-ישראל. ניתן לראות את ההשפעה של הארמית על העברית גם בספרי המקרא המאוחרים.

בתקופת בית שני הלכה וגברה השפעת הלשון הארמית על המוני העם עד שבמאה השלישית לספירה כבשה את מקומה של הלשון העברית כשפת אם, בעוד שהעברית הייתה לשפת קודש בלבד ושימשה בדבריהם של חכמי ישראל. בתקופת האמוראים פסקו אף החכמים להשמיע את שיעוריהם בעברית והלשון הארמית הפכה להיות השפה המדוברת בפי כול, עד כי היו צריכים לתרגם את פסוקי התורה מעברית לארמית. הארמית המשיכה לשגשג ולשמש כלשון בינלאומית עד לכיבוש הערבי במאה השביעית. בד בבד עם הכיבוש הערבי החלה הערבית לדחוק בהדרגה את רגלי הארמית. בתחילה האוכלוסייה הלא מוסלמית דיברה ארמית וערבית גם יחד, אך במשך הזמן הערבית ירשה את הלשון הארמית כמעט בכל אזור שבו היא הייתה לשון הדיבור הדומיננטית, ואילו הארמית נדחקה למובלעות קטנות ששרדו בעיקר בגלילות כורדיסטאן, שם כמעט לא הייתה לשפה הערבית דריסת רגל. הצטמצמות מרחב הדיבור הארמי החריפה בעקבות מלחמת העולם הראשונה ומסע ההשמדה של האימפריה העות'מאנית כנגד האוכלוסייה הנוצרית של אנאטוליה, לרבות האשורים דוברי הארמית. עם זאת, עד עצם ימינו שורדת הארמית כשפת האם של עמים שונים,

לרבות יהודי כורדיסטאן ואזרבייג'אן האיראנית, אשורים, כלדים, ארמים-נוצרים, ועוד.

בנוסף להשפעת הערבית והכורדית על הארמית, בתקופת השלטון העות'מאני, שנמשך עד תום מלחמת העולם הראשונה, הייתה השפה התורכית השפה הרשמית של האימפריה העות'מאנית ואף היא השפיעה על הלשונות שדוברו באימפריה, לרבות הלשון הארמית. במקביל השפיעה הפרסית על הנתינים דוברי הארמית שחיו תחת שלטון השאה הפרסי. בתקופת שלטון המנדט הבריטי בעיראק, ובייחוד החל מקבלת העצמאות של עיראק ב-1932 גברה השפעת הערבית על הלשון הארמית שדוברת בפי יהודים ונוצרים בעיראק. הארמית העתיקה, ברבות הימים וכדרך התפתחותה הטבעית של כל לשון, הטמיעה בתוכה מילים שאולות מלשונות של עמים שכבשו את אזור כורדיסטאן ושלטו בו מאות שנים, בייחוד כורדית, פרסית, ערבית, תורכית ואזרית. עליית היהודים דוברי הארמית לישראל, רובם ככולם בראשית שנות ה-50 המעבר הפתאומי ומיזוג הגלויות בארץ-ישראל, גרמו לתפנית חדה אצל יהודים אלה, כמו אצל עדות אחרות, ועד מהרה הלשון העברית תפסה את מקומה של הארמית המדוברת, בייחוד בקרב הצעירים. העוצמה והקדושה של הלשון העברית והיותה הלשון הלאומית בישראל הכניעו את הארמית המדוברת, ואין בקרב יוצאי כורדיסטאן ואזרבייג'אן האיראנית החיים בארץ נאמנות לשונית או שימוש עקרוני בשפת אמם, כדוגמת החרדים במאה שערים ביחסם ליידיש. הארמית היהודית המדוברת חיה כיום רק בפי זקני העדה, אין לה המשך בדורות הבאים וסכנת כליה נשקפת לה. כדי לשמרה לדורות תיעדנו אותה במילון זה. הקפדנו בתהליך כתיבת המילון לברור את המילים השייכות למורשת הלשונית הארמית ולוותר על מילים זרות, כדי לשקף נאמנה את העושר הארמי האותנטי האצור בלשון שיש המכנים אותה בטעות "כורדית".

לא התימרנו לכתוב מילון מקיף, אלא להציג מבחר מהמילים המשמשות את ציבור דוברי הארמית בארץ, והשתדלנו לכלול במילון אך ורק מילים ממוצא ארמי קדום (גם אם הן עצמן שאולות משפות אחרות, כגון פרסית) וכן מילים הכוללות מרכיב ארמי ומרכיב זר ויצירות מילוניות חדשות שנוצרו בלהגים עצמם ולא הגיעו ממקור זר. בניגוד למילונים קודמים של הארמית המדוברת המתייחסים ללהג מסוים או ללהגים ספציפיים,

לראשונה בתולדות המילונאות הארמית מתפרסם מילון המקיף את שלל להגייה הרבים של הארמית המדוברת. כל דובר ארמית בארץ ימצא מילים ואופני הגייה המוכרים לו היטב מלשון אמו, וגם הדורות הצעירים יזהו מילים וצלילים נושנים שהם שמעו מפי הוריהם וסביהם. חלק ניכר מהמילים מופיעות לראשונה במילון זה ועד כה לא זכו לפרסום. לפיכך המילון מיועד לכלל דוברי הארמית בארץ וצאצאיהם, ובנוסף הוא עשוי לשמש את חוקרי הארמית החדשה בארץ ובעולם.

מרדכי יונה, המחבר חזי מוצפי, יועץ מדעי

גיאוגרפיה ומדעים אחרים

graphy
Other
nces

אִתְנֵי הַטֵּבַע Forces of Nature

אַרְיֵת'א (ב)
ערימת שלג, מפולת שלגים
avalanche,
a heap of snow

אַנָּא
מעיין
spring

אַוּנָּא
ענן, מעונן
cloudy, cloud

בְּרָקָא
ברק
lightning

בְּרֵד'א
ברד
hail

בְּהֵרוֹת'א
אור
light

טְחָרָא
חום כבד
extremely hot weather

דְּשֵׁתָא
שדה, מישור
field, plain

גְּדִילָא
נטיף קרח
icicle

טלנית'א
צללית
shadow

טלא
צל
shade

טורא
הר
mountain

ימא
ים, אגם
sea, lake

טפרית'א (ע)
חום כבד
intense heat

טפניא
צלע הר
mountain slope

כפות'א
ערפל
fog

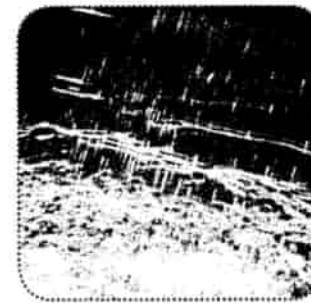
כמא, שכנא
חום
heat

יקד'ניא
שרפה
conflagration, fire

נבואה
נביעה
gushing spring,
fountain

מטרא
גשם
rain

כשכא
חושך
darkness

סְכוּוָה
שמים בהירים
clear sky

נוֹרָא
אש
fire

נְהַרָא
נהר
river

פְּשִׁפְשָׁתָא
פתית שלג
snowflake

סְכַרָא
סכר, מאגר מים
dam, reservoir

סְכוּוָה
קרה
frost

קְרִישָׁא
שכבה דקה של קרח
layer of ice

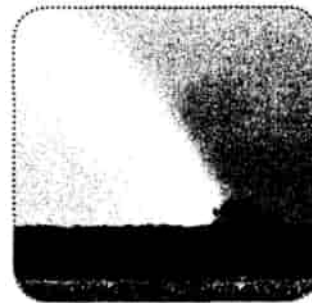
קְטַרָא
סלע
rock

צְוֹרְתָא
עמק צר שמוביל ליישוב
narrow valley leading
to a settlement

רְאוּדְיָנָא
רעידת אדמה
earthquake

קְשִׁטְרוֹן
קשת בענן
rainbow

קְרִיתָא
קור, הצטננות
cold weather,
catch a cold

שמשורה
מפל מים
waterfall

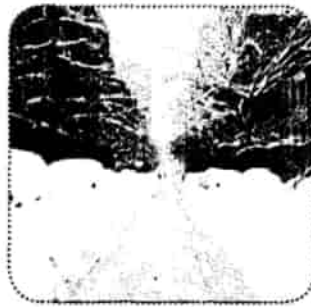
רמתא
גבעה
hill

רוכא, פוכא
רוח
wind

תלכא
גוש קרח
slab of ice

תלגא
שלג
snow

שקית'א
תעלת השקייה, נחל
irrigation canal,
stream

גרמי השמים Heavenly Bodies

ככות'א
כוכב
star, planet

כימו
כימה
Pleiades

ארכד גנווה
שביל החלב
Milky Way

סְהַרָא
יָרַח
moon

כְּבוֹת'ד שְׁטִיָא
שְׁבִיט אַסְטֵרוֹאִיד (כּוֹכֵב נוֹפֵל)
shooting star, asteroid

כְּבוֹת'ד יוֹמָא
כּוֹכֵב הַשַּׁחַר
morning star

שְׁמֶשֶׁד מִיְתָ'ה
זְרִיחַת שֶׁמֶשׁ קְלוּשָׁה
sunshine which does not
provide much heat

שְׁמֶשֶׁד סְהַרָא
אוֹר יָרַח
moonlight

שְׁמֶשָׁא
שֶׁמֶשׁ
sun

הַחַיִּים בַּכֶּפֶר Village Life

אַרְכָא
דֶרֶךְ, שְׁבִיל
path, way

אוֹרָה
אַבוּס
feeding trough

אוּוּסְלָא
גַת
winepress

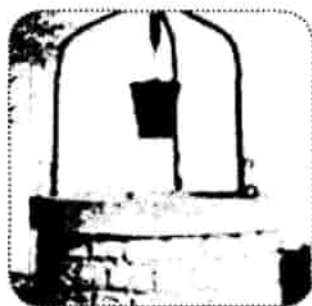
את'רא
אזור כפרי
rural area, countryside

אתונא
כבשן ליצירת גיר מסלעים
וכלי חרס, כור של נפח
furnace for producing
chalk from limestone

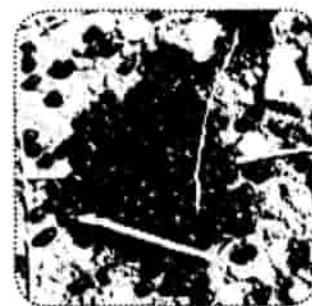
ארקה
טחנת קמח
mill

בהרא
באר
well (for water)

בדרא
גורן
threshing floor

באורה
גללי כבשים עיזים וגמלים
(להסקה)
sheep, goat or camel dung
(used as fuel)

גדישא
גדיש
stack of
harvested crop

ב'קנא
בצל או ביצת דמה שמונחת בקן
לעידוד הטלת ביצים
dummy egg put into nest to
encourage a hen to lay eggs

בורא
אדמת בור
fallow land

דונא
פיסת אדמה שנגרף
ממנה השלג
clearing in snow where
sheep and goats are fed

ג'רומא
בול עץ
tree stump

ג'נת'א
גן, גינה
garden

פלותא
בובה, דחליל
doll; scarecrow

פוכא
כבשן לשריפת לבנים וכלי חרס,
כור של נפח
kiln for bricks and pottery

פראתא
חקלאות, אדמה מעובדת
agriculture, cultivated
land

פרתא
מטען עצים על הגב
load of wood carried
on one's back

פרמא
כרם, מטע
vineyard, orchard

פרכא
שטח מורם שמקיף שדה אורז,
גדותיו של שדה אורז
embankment encircling
rice paddy

משורה
אבני מעבר לחציית נחל
steppingstones

מסא
מלמד הבקר
goad

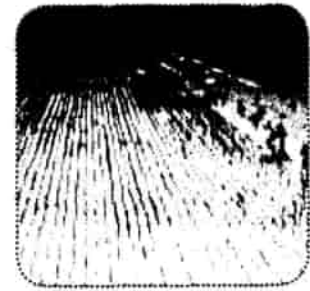
לקטא
מזון לעופות
birdseed

סלתא
מזבלה
rubbish dump

סיאה
גדר חיה
hedge

משרא
שדה אורז
rice paddy

פֶּטוּכָה
גללי בקר יבשים להסקה
dry cattle dung used
as fuel

סמלתא
סולם
ladder

סמלא
אלומת שיבולים
sheaf from
harvested crop

שורא
גדר אבן
stone wall

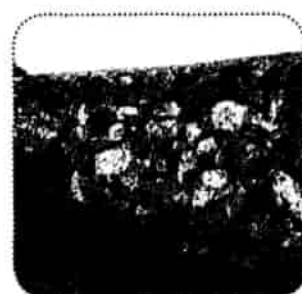
רפצא
חלקה שהורטבה
land irrigated to
prepare for sowing

קרשא
קש
straw

תונא
תבן
hay

ששלתא
גדר אבן לחסימות סחף
מצלע הר לשדה מעובד
stone wall to protect
field from mudslides

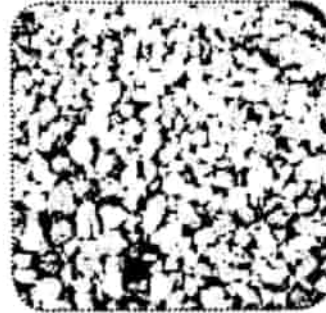
שקית'א
תעלת - השקייה
irrigation canal,
stream

חומרים ונוזלים Materials and Liquids

בִּקְשָׁא
חלוק נחל,
אבן למשחק חמש אבנים
small pebble, pebble
used for a game

בִּקְשָׁא
אבן חצץ
piece of gravel

אֶפְרָא
עפר
soil, earth

גִּבְסָא
גבס
gypsum

גְּמְרָא
גחלת
live coals

גִּירָא
אבנית
lime scale

דְּרֵגְמָא
שמרי יין
dregs in wine

דְּהוּנָא
זהב
gold

דְּבִקְנָא
דבק ללכידת ציפורים
birdlime

כלשא
סיד
whitewash, lime

ככלא
פוך לצביעת העפעפיים
kohl

טינא
בוץ
mud

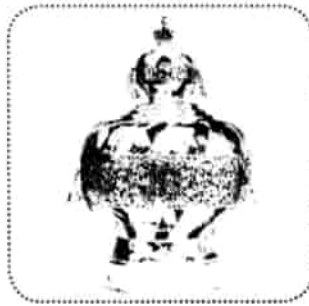
נוטא
נפט
petroleum

מיא
מים
water

כפא
אבן
stone

סמא
כסף
silver

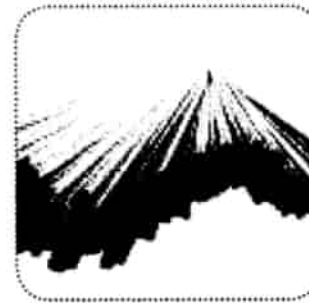
סמא
רעל
venom, poison

סינא
רפש
slurry, filth

צינא
עץ
wood

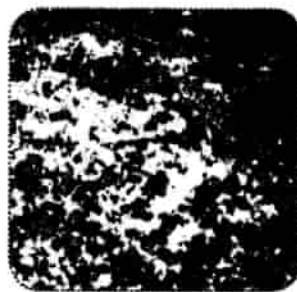
פרזלא
ברזל, מתכת
iron, metal

פולד'
פלדה
steel

קינא
זפת
tar

כשלבשלא
רמץ
embers

קטמא
אפר
ash, ashes

שכרא
פיח בקיר או בתקרה
soot

שכתא
לכלוך
dirt, filth

שכורא
פחם
coal, charcoal

תנא
עשן
smoke

שקיא
דבק
glue

מונחי זמן Time

בְּנָהָה
מחר
tomorrow

אֲדָלָל
הלילה
tonight

אֲדִינוּ
היום
today

זְמַן
זמן
time

גְּנִיד יוֹמָא
שקיעה
sunset

בְּרַמְשָׁה
ערב
evening

יוֹמָא-גְּנָאָה
מערב
west

יוֹמָא
יום
day

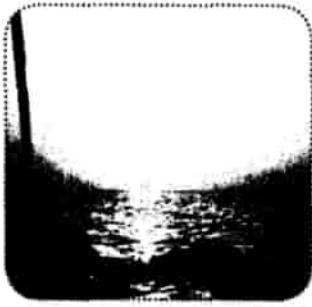
זְרִקְד יוֹמָא
זריחה
sunrise

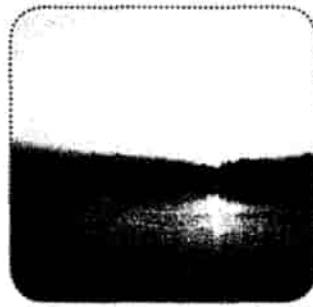
יומא-זנקא
מזרח
east

ירכא
חודש
month

מקרקתא
שחר
dawn

מכשכא
בוקר
morning

ללה
לילה
night

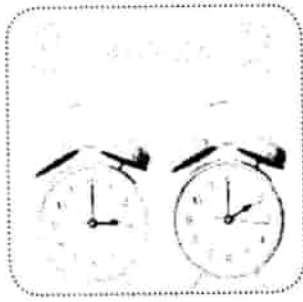
פגדלל
חצות
midnight

פגדיום
צהריים
midday

סתיווא
חורף
winter

שִׁאתִיא
שעה
hour

קטא
קיץ
summer

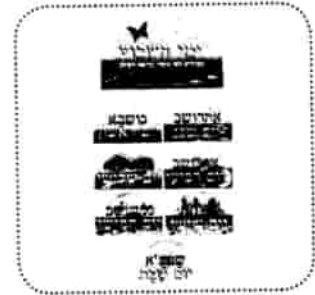
צ'רי
סתיו
autumn

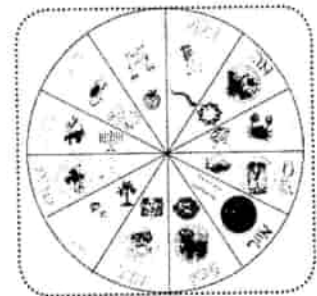
שמשד מית'יה
בין הערביים
sunshine which does not
provide much heat

שמשא
שמש
sun

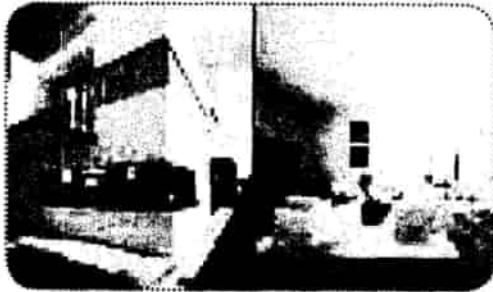
שואה
שבוע
week

שתא
שנה
year

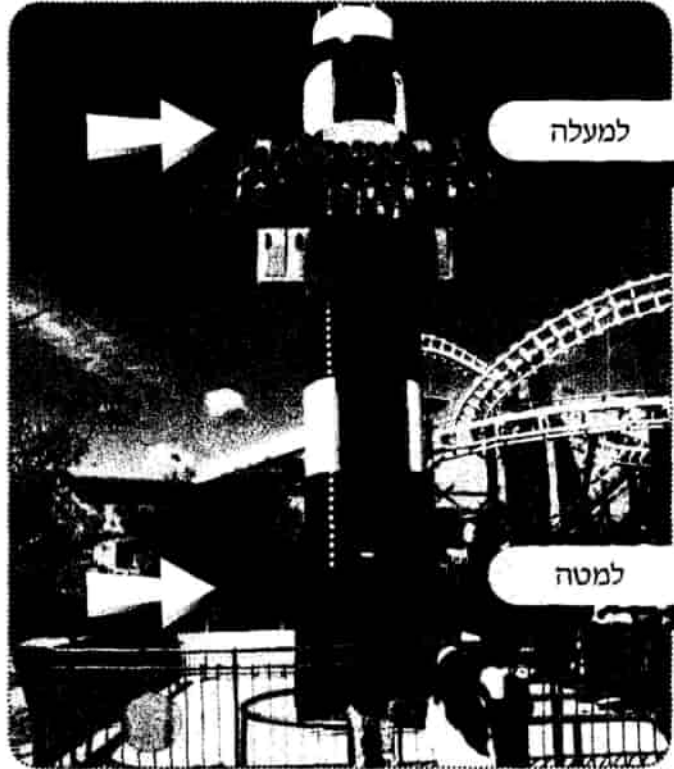

מונחי מרחב Distance

לְחוּצָא
בחוץ
outside

לְפָנִים
בפנים
inside

למעלה

למטה

לְתַד
למטה
down, downward

לְעַל, רִישׁ
למעלה, על
above, up

רחוק

קרוב

רְחוּקָא
רחוק
far

קְרִינּוּא
קרוב
near

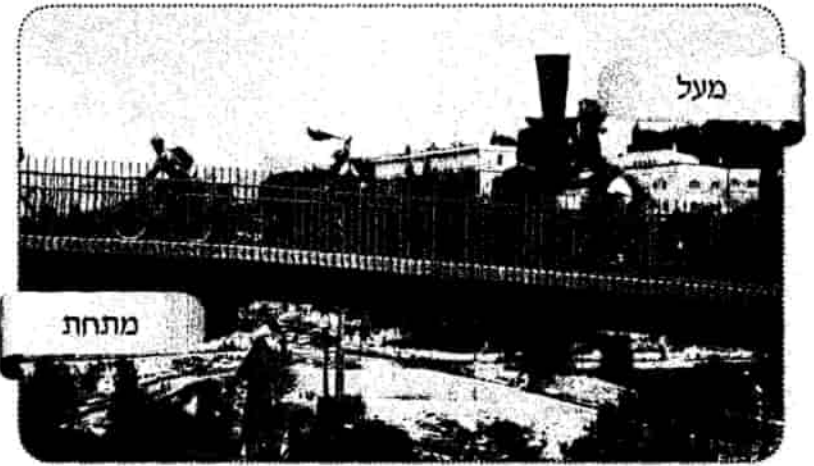
קִס, קִמָּה
לפני, מלפנים,
מקדימה, קדימה
ahead of, in
front of, before

בְּתֵר
אחרי אחרנית
after the last

בְּתֵרָא
מאחורה, אחורה
back, in the back

גמאנות'א
עומק
depth

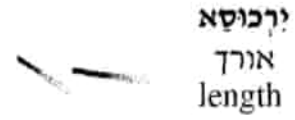

לתד
למטה
down, downward

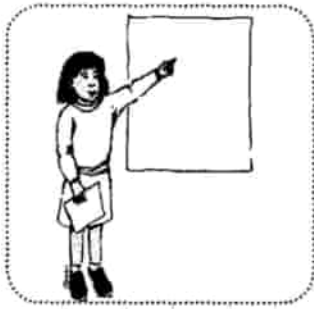
לאל
מעל, למעלה
above, upon

אכא
כאן
here

ארכוסא
אורכ
length

תס, תמא
שם
there

פסכוסא
רוחב
width

כד'רון
סביב
surrounding, around

מספרים Numbers

3

טְלֵהָא
שלושה (3)
three

2

תְּרֵה - שְׁנַיִם
שניים (2)
two

1

כֹּא
אחד (1)
one

6

אֶשְׁתָּא
שישה (6)
six

5

כְּמֵשָׁא
חמישה (5)
five

4

אַרְבַּע
ארבעה (4)
four

9

אַצִּיָּא
תשעה (9)
nine

8

תְּמַנְיָא
שמונה (8)
eight

7

שׁוֹאָה
שבעה (7)
seven

12

תְּרֵאסָר
שנים-עשר (12)
twelve

11

כַּדָּאָסָר
אחד-עשר (11)
eleven

10

אֶצְרָא
עשרה (10)
ten

15

כַּמְשָׂאָסָר
חמישה-עשר (15)
fifteen

14

אַרְבָּעָאָסָר
ארבעה-עשר (14)
fourteen

13

תְּלַתָּאָסָר
שלושה-עשר (13)
thirteen

18

טְמַנְאָסָר
שמונה-עשר (18)
eighteen

17

אַשְׁוֹסָר
שבעה-עשר (17)
seventeen

16

אֶשְׁתָּאָסָר
שישה-עשר (16)
sixteen

21

אַסְרֵי וּכְאָ
עשרים ואחד (21)
twenty one

20

אַסְרֵי
עשרים (20)
twenty

19

אַצְרָאָסָר
תשעה-עשר (19)
nineteen

50

כמשי
חמישים (50)
fifty

40

ארבי
ארבעים (40)
forty

30

קלתי
שלושים (30)
thirty

80

טמני
שמונים (80)
eighty

70

שואי
שבעים (70)
seventy

60

אשתי
שישים (60)
sixty

200

תרתאמא
מאתיים (200)
two hundred

100

אמא
מאה (100)
one hundred

90

אציאי
תשעים (90)
ninety

10000

רבה
רבבה, מספר עצום
myriad

1000

אלפא
אלף (1000)
one thousand

300

טלסמא
שלוש מאות (300)
three hundred

בתרו
שניהם
both

בטלהו
שלושתם
all three of them

פנא
פרד
odd number

זואה
זוג
pair

פתרבו
ארבעתם
all four of them

דתרה
שני
second

קמנא
ראשון
first

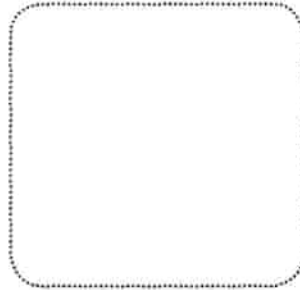
דטלהא
שלישי
third

צבעים Colors

כֹּרָא
לבן
white

כוֹרְנִיא
לבנבן
whitish

יִרוֹקָא
ירוק
green

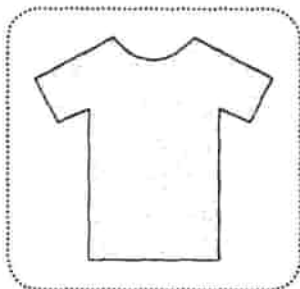
כִּרְכֻמְנִיא
צהוב
yellow

כְּמִנִּיא
שחרחר
swarthy, blackish

כּוֹמָא
שחור
black

סְמִקְנִיא
אדמדם, ורוד
reddish, ruddy, pink

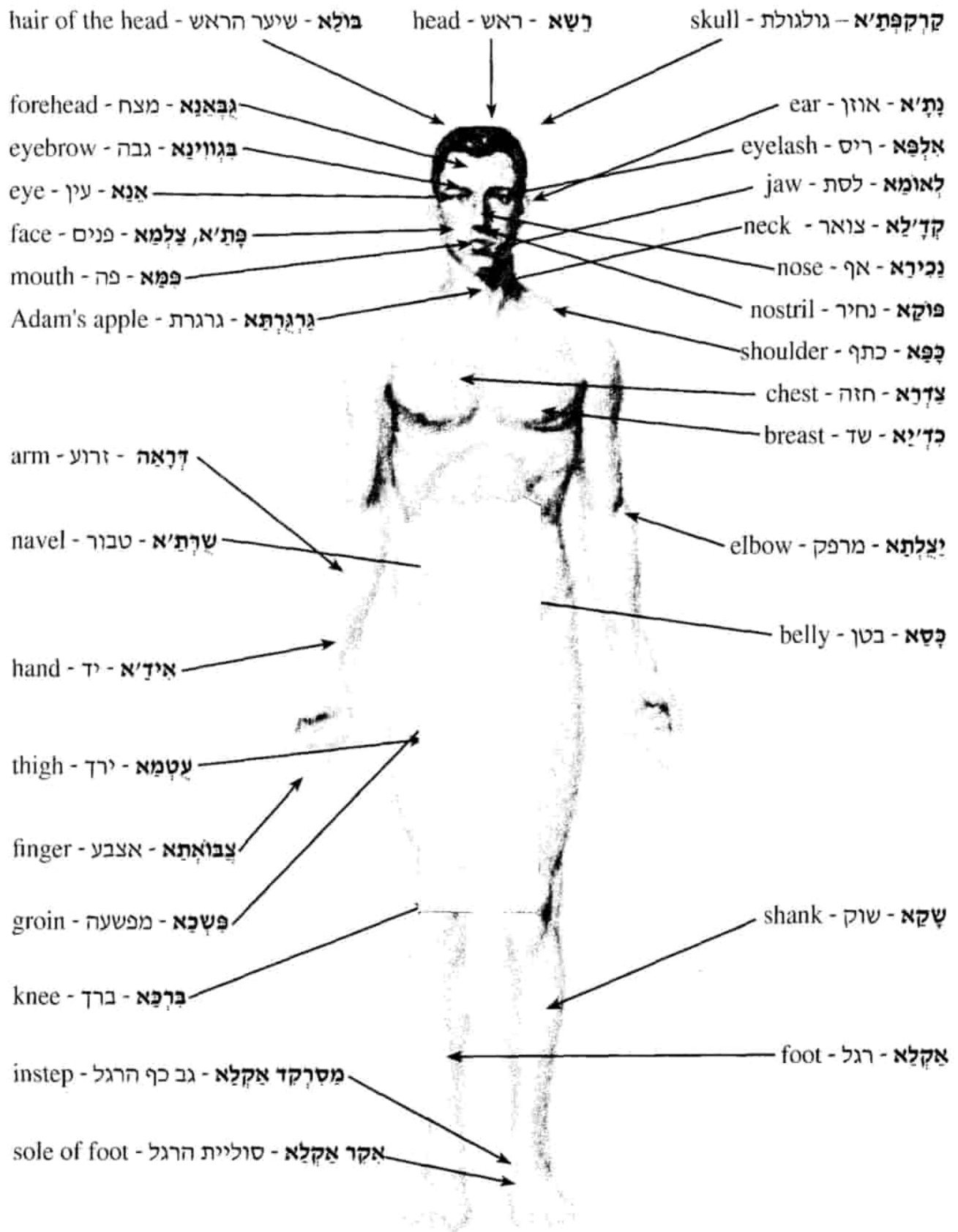
סְמוֹקָא
אדום
red

מִילְנִיא
כחול
blue

גוף האדם איברים חיצוניים Human Body - External

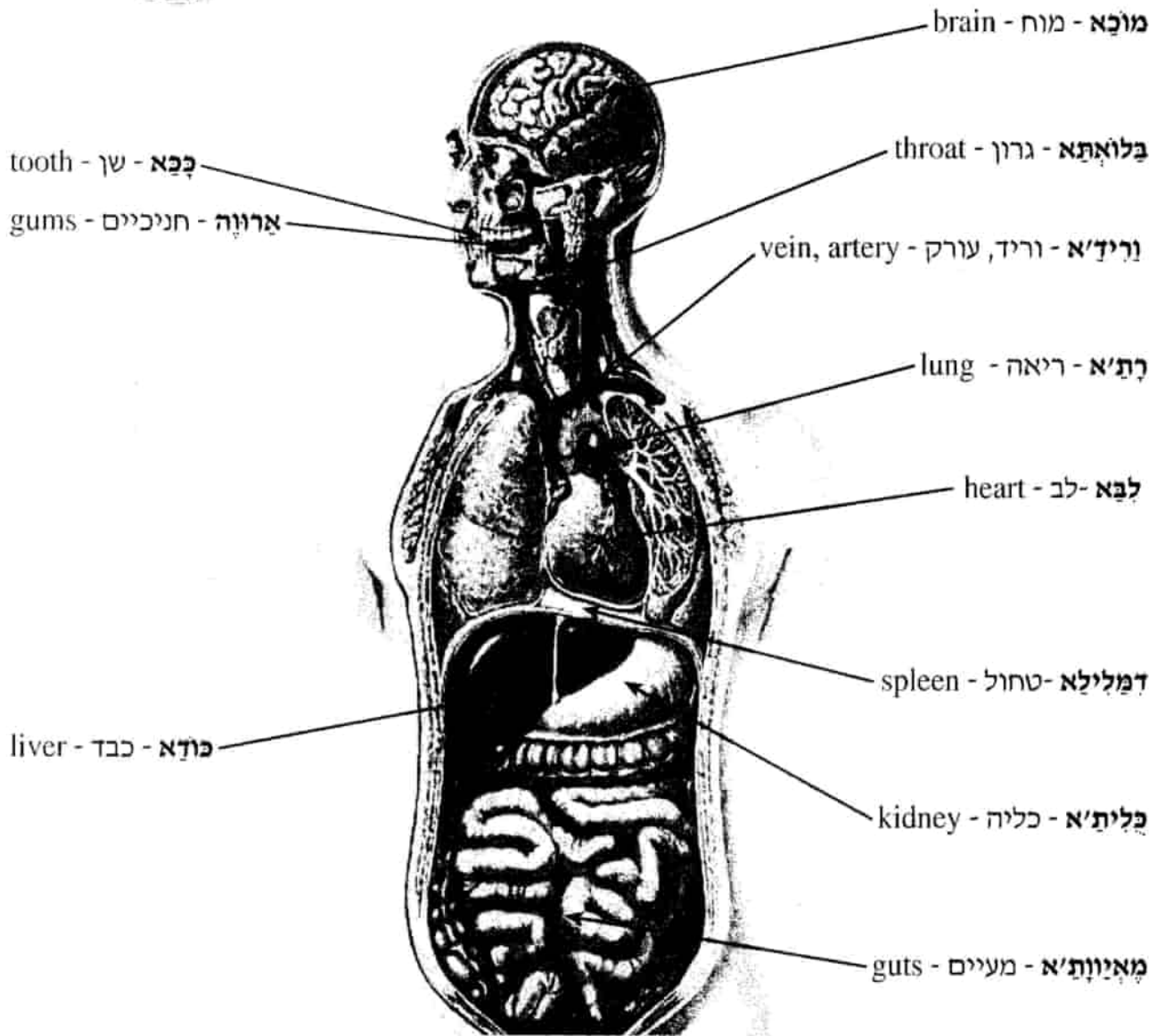

האדם

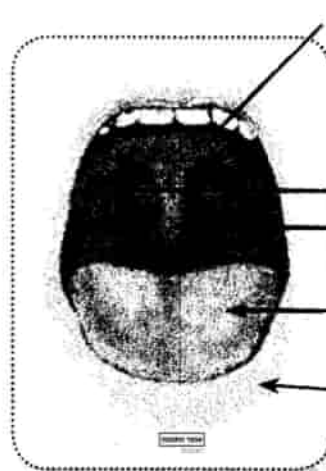

גוף האדם - אברים פנימיים Human Body – Internal

מרתא
כיס חמרה
gall bladder

palate - חיק - שמכתא

tonsils - שקדים - פקרת'א

ענבל

tongue - לשון - לישנא

lip - שפה - ספת'א

גוף האדם - חלקי גוף והפרשות

Human Body - Body Parts and Secretions

גַּכְּנִיתָא
גומה
dimple

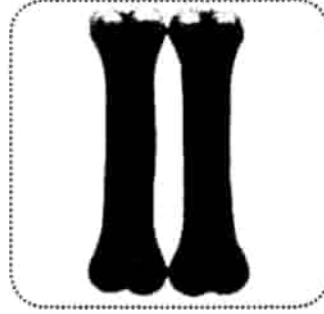
אָקֶר אַקְלָא
סוליית הרגל
sole of foot

אָקְבָא
עקב
heel

דְּאִתִּיא
זיעה
sweat

גְּרֵמָא
עצם
bone

גְּלֵדָא
עור
skin

זִיּוּנָא
נמש
freckle

דְּמַתִּיא
דמעה
tear

דְּמָא
דם
blood

קצא
גב
back (body part)

כלית'ד אקלא - סובך
סובך (אחורי השוק)
calf of leg

טפרא
ציפורן
fingernail

צ'מצ'יה
ריר קרוש
sleep in corners of
eyes, dry snot

פת'-אקלא
כף הרגל החלק עליון
instep

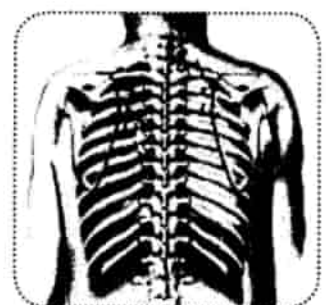
מסתא
שערה
hair

קלוא
גוף
body

קטרא-קצא
עמוד שדרה
spine

קטרא
צלע
rib

מחלות ומומים Illnesses and Deformities

בכא-איזא
גידם
one-armed

אכלו
דלקת חניכיים
gingivitis

אָווא
ירוד, עכירות בעין
eye cataract

ברוקא
לומבגו
lumbago

בכא-אקלא
חסר רגל
one-legged

בכא-אנא
בעל עין אחת
one-eyed

כבלות'א
מחלת עור קשה
severe skin disease

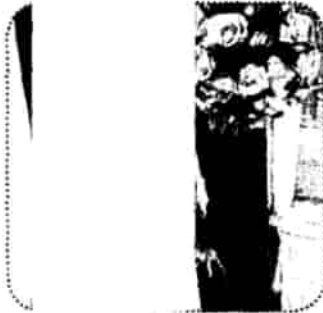
טטא
נקודה לבנה בקשתית העין
white spot on iris

זטו
אדמת
measles

פעולות ומצבים בין אדם לחברו Interpersonal Activities

גִּוּרָא
להתחתן
to get married

אִימְרָא
לומר
to say

אֲפִיָּא
לאהוב
to love

זְוִינָא
לקנות
to buy

גְּנוּבָא
לגנוב
to steal

גְּלִיָּא
לגלות
to reveal

טְרִידָא
לגרש, לסלק
to banish, drive away

חִקְרָא
לשבח, להתגאות במישהו
to praise, to be proud

זְנִיָּא
לנאוף
to fornicate

יְמִינָא
להישבע
to swear

יְהוּנָא
לתת
to give

טְרַפָּא
למחוא כפיים
to clap hands

כְּפָקָא
לחבק
to embrace

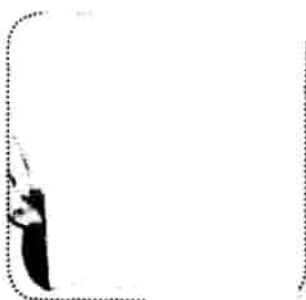
כְּסָלָא
לגמול מחלב
to wean

כְּטָרָא
להכות מכות נמרצות
to beat up harshly

מְבַקְרָה
לשאול שאלה
to ask

מְאַסּוּפָה
לשאול מזון
to borrow food

לְכַשָּׂא
ללחוש
to whisper

מְהוּיָה
ליילד
to deliver

מְדַגּוּלָה
לשקר
to lie

מְבִרְכָה
לברך
to bless

מימויה
להשביע
to adjure

מטרטומה
להתאונן, לרטון
to believe

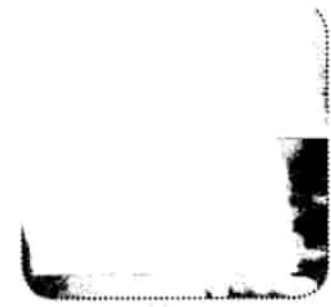
מהמונה
להאמין
to complain, to grumble

מכולה
להאכיל
to feed

מכוויה, מקוויה
להראות
to show

מיצא
לינוק
to suck

מלופה
ללמד
to teach

מכיא
להכות
to beat

מפלואה, פלאה
לחלק, להפיץ
to divide, to distribute

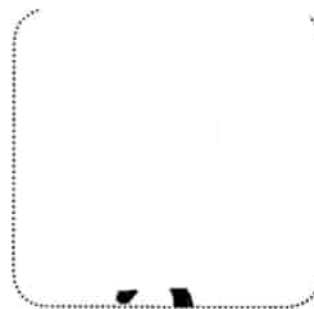
מנכופה
לבייש
to put to shame

ממוצה
להניק
to breast-feed

מצעורה
לגדף, לקלל
to swear at, to revile,
to curse

מצות'ה
להקשיב, לצותת
to listen, to eavesdrop

מפרוקה
להפריד בין ניצים
to save

משדוכה
לשלוח
to send

מראושה
להעיר משינה
to wake

מקדושה
לקדש ארוסה, כלה
to commit to (groom)
or officiate over (Rabbi)
an engagement or marriage

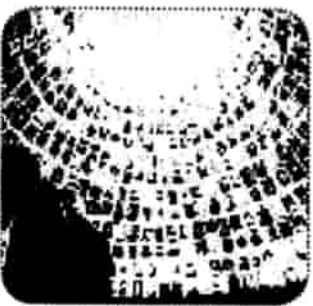
משנדולה
לפנק
to pamper, to spoil

משלוכה
לשדוד
to rob

משזונה
להשתגע
to go or drive insane

מתכורה
להזכיר
to remind

מת'ויה
להביא
to bring

משרבוקה
להלקות
to whip, to lash

פעולות גופניות Physical Activities

אַרְקָא
לברוח, לרוץ
to run

אִיכְלָא
לאכול
to eat

אִיזְלָא
ללכת, לנסוע
to walk

גְזָרָא
למול
to circumcise

בְלָאָה
לבלוע
to swallow

בְכִיָּא
לבכות
to cry

גְכַכָּא
לצחוק
to laugh

גִּירָא
להטיל שתן
to urinate

גִּיצָא
לכרסם ולמצוץ עצמות, ללעוס
סחוס או בשר קשה
to gnaw and suck bones,
chew cartilage or hard
meat

דָּמְכָה
לישון
to sleep

דָּהָתָ'א
להזיע
to sweat

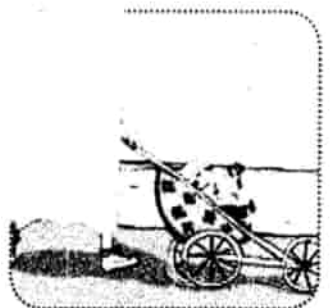
גָּמְצָה
לחייך
to smile

טָמְאָה
לטעום
to taste

טוֹנָאָה
להירדם
to fall asleep

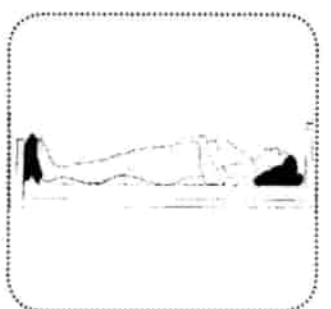
זָמְפָה
לדחוף
to push

קָד'רָא
לטייל
to walk around, to stroll

יְתוּנָא
לשבת
to sit

יְרַכָּא, שְׁטַכָּא
לשכב
to lie down

כִּיפָּא
להתכופף
to bend down

כִּיכָּא
לגרד, להתגרד
to itch: to scratch (body)

כִּזִּיא
לראות
to see

כָּרִיא
להטיל צואה
to defecate

כָּפִיא
לכרוע
to crouch

כִּישָׂא
לזחול
to crawl

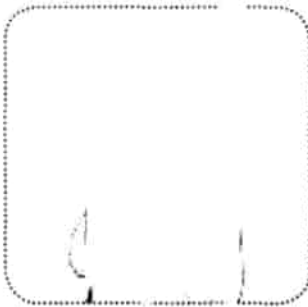
לִפְכָּא
ללקק
to lick

לְאָסָא
ללעוס
to chew

כִּרְצִיא
לחרוק שיניים
to gnash teeth

מִיכָּא
להריח
to smell

מְדַרְקוּלָּה
להיתקל, ולהיכשל
to stumble

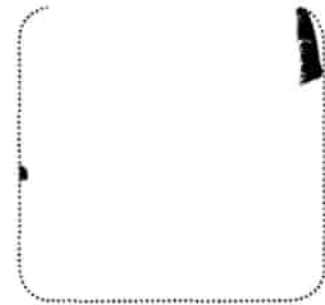
מְדַאוּרָּה
להקיא
to vomit

מְנוּכָּה
להביט
to look for

מִיתָּא
לגסוס, למות
to die

מִיצָּא
למצוץ, לינוק
to suck

מְפֹשֵׁיָה
להפיח ללא קול
to fart inaudibly

מְפֹהֶרָה
לפהק
to yawn

מְעֵרוֹטָה
להפיח בקול
to fart audibly

נְהִיָּא
להיאנח
to sigh, to moan

נְדִיָּא
לקפוץ, לנתר
to leap, to spring

מְצִ'וּמָה
לעצום עיניים
to close eyes

נְפִלָּא
ליפול
to fall

נְפִכָּא
לנשוף
to puff, to breathe

נְנִמָּא
לנמנם
to snooze, to doze

פְּרִשׁוּקָה
למתוח זרוע
to stretch arm

פְּרִכָּא
לחצות
to cross

סְרִפָּא
ללגום בקול
to slurp

זָמַרָא
לשיר
to sing

דָּרַיָא
למזוג, לצקת
to pour

דָּנְקָא
לאחוז, לתפוס, ללכוד
to catch, to hold

טָמַשָא
לטבול, להשקיע
to dip, to submerge

טָמְרָא
לטמוון
to hide, to conceal

טָאָיָא
לחפש
to search

יָסְקָא
לעלות
to go up

יָדְ'אָה
לדעת, להכיר
to recognize

טָרַיָא
לדרבן בהמה
to goad animal

כוּוּיָא, מְכוּוּיָא
לחטא פצע
to cauterize

כְּד'אָה
לעטוף
to wrap

יָסְרָא
לקשור
to tie

קִיַּפָּא
להתרחץ
to wash (body, hair)

קָזִיאַ
למצוא
to find

קוֹנְשָׂא
לרדת
to descend

קְשׁוּוֹא
לחשוב
to think

קְרִיצָא
לנעול
to lock

קְרִיזָא
לחרוז
to string beads

לְוִנְשָׂא
להתלבש
to put on clothes

לְבוֹלָה
לקחת עם
to take with

קְתִיּוּוֹא
לכתוב
to write

מְבִלְבוֹלָה
לפשפש
to rummage

מֵאֲרוּוֹה
לערבב
to mix

לִפְּנָא
ללמוד
to learn

מקפויֶה
להשיג דבר מבוקש
to obtain, procure

מקוד'ה
לשרוף
to burn

מצ'רצ'ועֶה
לזהם משקה ע"י מגע באצבעות
to sully/soil food or drink
by touch

מ'רצ'א
למעוך
to crush

מ'רוקה
לנגב שארית מזון מצלחת
באמצעות לחם
to mop up leftover
food with bread

מ'רומה
להרים
to lift

מ'שנויה
לשנות מגורים
to change residence

מ'שכתונה
ללכלך
to soil

מ'שוויה
להציע כלי מיטה
to make up bed

מ'תהמורה
להשתאות, להשתומם
to be bewildered,
amazed

מ'שתויה
להשקות
to give to drink, to water

מ'שרשויה
לשלשל חבל
to dangle rope

נִפְצָא
לנער
to shake off

מִתְרוֹפֵּה
לדהור על סוס
to gallop on horseback

מִתְלַתְוִיָּה
לתלות
to hang

סָרְקָא
להסתרק
to comb

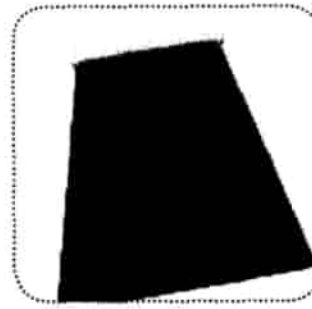
סָבֵינָא
לטבול במקור מים
to swim

נִשְׂיָא
לשכוח
to forget

פֶּרְקָא
לפרום
to undo knitting

פֶּרְסָה
לפרוס שטיח
to spread out carpet

פֶּרְטָא
לקרוע
to tear

צָרֵינָא
לשסע
to slash

צָלְכָא
לבקע
to split, to chop

פֶּתִיכָא
לפתוח
to open

קִיצָא
לגזור
to snip

קָטַח
לחתוך
to cut

צָרַח
לצעוק
to shout

קָרַיַא
לקרוא את הכתוב
to read

קָפַצַא
לאסוף, להיאסף
to gather

קָמַטַא
להדק קשר
to tighten

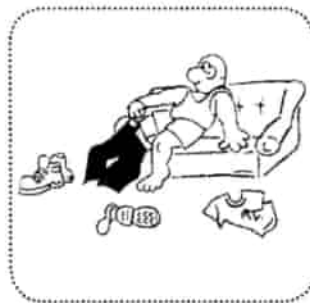
שָׁאַשַׁא
לנענע
to shake

רָקַד'ַא
לרקוד
to dance

רִיָסַא
ללחוץ
to press

שָׁלַחַא
להתפשט
to undress

שָׁיַפַא
למרוח
to smear

שׁוֹקַא
לעזוב
to leave

שָׁרַיָא
להתיר קשר
to untie

שָׁקַלָא
לקחת
to take

שָׁלַפָא
לשלוף
to draw (e.g. sword)

תְּקַלָא
לשקול
to weigh

תְּכַנָא
להיזכר
to recall

תְּוֹרָא
לשבור
to break

תְּרוֹקָה
לכפתר
to button

תחושות, יחסים ומצבים
Senses, Relationships and States

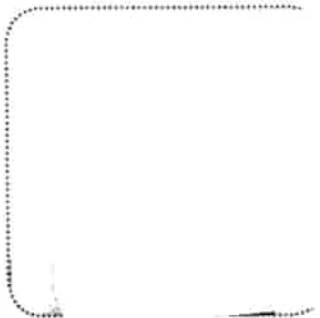
אֲחוּת'א
אחוּוה, קרבת אחים
brotherhood

אָקא, אִיקוּת'א
צרה
trouble

אַבִּינא
אהבה
love

בְּסִימוּת'א
קורת רוח, נחת
mood, feeling

בְּכִינא
בכי
crying

אַרְמְלוּת'א
אלמנות
widowhood

צְדוּאָת'א
פחד
fear

הוּוּת'א
טובה
favor

גְּכַפּא
צחוק
laughter

כלמא
חלום
dream

כד'יות'א
שמחה, אושר
joy, happiness

קריוולא
מהומה
turmoil

מסכנות'א
עוני
poverty

קריוות'א
רעה
evil

כפנא
רעב
hunger

ניכות'א
מנוחה, רגיעה
rest, calmness

מרירות'ד לבא
מועקה
sadness, distress

מראה
כאב
pain, ache

נשות'א
אנושיות
humaneness

נצות'א
מלחמה, מריבה, ריב
war, fight, quarrel

נקפות'א
ביישנות
bashfulness

סְנִיּוֹת'א
שנאה
hate

סְנוּאָתָא
שובע
satiety

סְבוּת'א
זיקנה
old age

צְהוּוּא
צְמָא
thirst

צְהוּוּא
עייפות
tiredness

סְפֻרְתָא
תקווה
hope

שְנִית'א
שינה
sleep

שִׁידְנוּת'א
שיגעון, טירוף
madness

רְאוּלָא
צמרמורת רעד
shiver, shudder

תכונות ומצבים של בני אדם ובעלי חיים
 Characteristics and States of Humans and Animals

אֲתִיכָא
 עשיר
 rich

אָנָה כְּשִׁיכָה, ווישא
 קמצן
 miser

אֲכֻלָּא
 אכלן, גרגרן
 glutton

גִּבּוּרָא
 גיבור
 hero

בְּתוּלָא
 בתולה
 virgin

בְּרִיכָא, מְבֻרְכָא
 מבורך
 blessed

דְּגִלְנָא
 שקרן
 liar

דְּבִיקָנָא
 טרדן
 bothersome

גְּוִינָא
 נשוי
 married

דאיכא
עצוב
sad

דלא-גוּוּרָא
רווק
unmarried

דכּרָא
זכר
male

זְדוּאָנָא
פחדן
coward

דקננא, מרה דקנא
מזוקן
bearded

דמיכא
ישן
asleep

טרוסקנא
דובר אמת
truthful

חקרא
רברבן
proud, boastful

זוכא
צעיר
young

יריכא
גבוה
tall

יליפא
מלומד
learned expert,
knowledgeable

כטיא
חוטא
sinner

קְסִילָא
גמול מחלב
weaned

כַּמְתָּא
נערה
maiden

כֵּיא
חי
alive

כַּפִּינָא
רעב
hungry

כַּפְיָא
יחף
barefoot

כַּפּוּרָא
אכזר, כופר
infidel, cruel

מְטָמִיא
טמא
impure, defiled

לְוִישָׁא
לבוש
dressed

כַּרְיָא
נמוך
short

מִכְדָּד'ה
יחד
together

מִיתָא
מת
dead

מִיּוּצָא
יונק
nursing infant

פּלַכָּא
עובד חרוץ, מסור
industrious laborer

פּוֹאָנָא, פּקאַנד כּשָׁה
בדחן
jester, comedian

סְדִיכָא
פּראַי
rabid, wild

פּתִיכָא
פתוחות (עיניים, ידיים)
open

פּרוֹפּנָא, רפּיָא
חלש אופי, רכרוכי
spineless (person)

פּצוּכָא
שמח
happy

קטאַתָּא
אישה בתקופת הבלות
menopausal woman

צ'היָא
עייף
tired

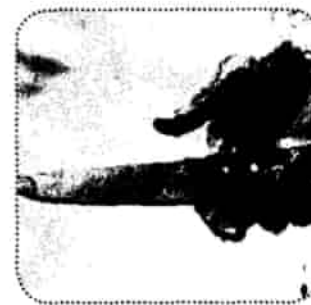
צ'ימָה
עצומות (עיניים, ידיים)
closed (eyes, hands)

קשִׁיאַ
עקשן
stubborn

קרתִיָא
עקרה
barren

קטלנָא
רוצח
killer, murderer

שוויכא
טיפש, תמים
stupid, naïve

שד'נא
משוגע
mad, insane

ליזא
כעוס ומתנכר
angry and alienated

שראָה-ניכה
לא יוצלח
unfortunate, bungler,
a hapless person

שניא
יליד המקום
native, local (person)

שמינא
שמן
fat

תאינא
ער
awake

שתינא
שתיין
drinker, alcoholic

תכונות שאינן מיוחדות לאדם ולחי
 Characteristics Not Specific to Humans or Animals

אִמּוּךָ
 צפוף, עבות (צמחייה, שיער)
 dense (hair, vegetation)

אִיקָא
 צר
 narrow

אִוּיָא
 מעונן
 cloudy

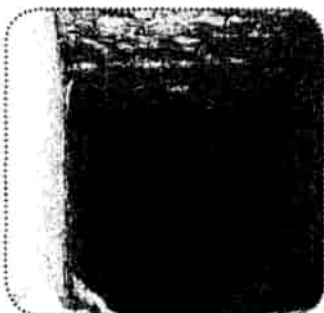
בְּאִילָא
 פרי בתחילת הבשלתו
 a fruit beginning to ripen

אֶתִיקָא
 ישן
 old (thing)

אֶרְיָא
 קפוא
 frozen

גְּמָאוּסָא
 עומק
 depth

בְּשִׁילָא
 בשל (אוכל)
 cooked

בְּנִיָא
 בנוי
 built

דלילא
דליל (צמחייה, שיער)
thin (vegetation, hair)

דלא-מטיא
בוטר
unripe fruit

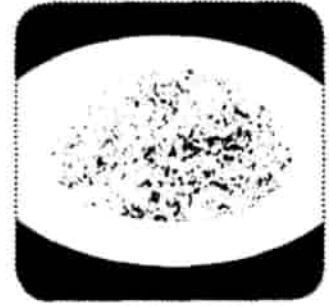
גרוסא
עבה (גרגר, גרעין)
coarse (grain)

ווישא
יבש
dry

הווא, שפינא
טוב
good

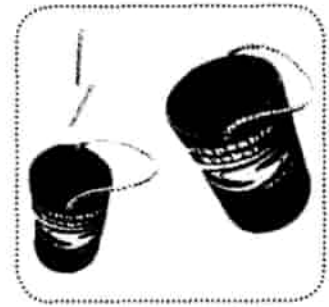
דקינא
דק (גרגר, גרעין)
fine (grain)

יריכא
ארוך
long

יקורא
כבד
heavy

זורא
קטן
small

קמינא
מצחין (מזון)
rotten

קלימא
עבה
thick

פושנא
נמוך
low

כְּלִיא
אחרון
last

כְּרִיא
קצר
short

כְּרוּפָא
חד
sharp

כְּרִיצ'א
נעול
locked

כְּרִיוּנא
רע
bad, evil

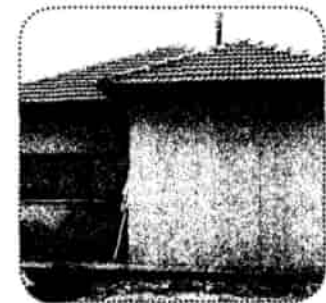
כְּרִיוּנא
הרוס
destroyed

מְטִיא
בשל (פרי)
ripe (fruit)

מְבִשְׁלֵא
מבושל (אוכל)
cooked

כְּתִיא
חדש
new

נִיא
נא
raw

מְלִיא
מלא
full, filled

מִינֵא
דליל (מרק, תבשיל)
watery (e.g. soup)

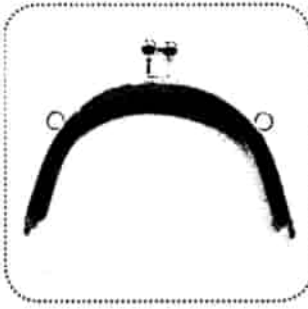
סְפִיקָא
ריק
empty

סְכוּמָא
בהיר
clear sky

נְקִיד'א
דק
thin

פְּלִימָא
פְּלִימָא
bent, twisted

מְטַפִּיָא
סגור
closed

עֲקוּשָא
סמיק (מרק, תבשיל)
thick (soup, dish)

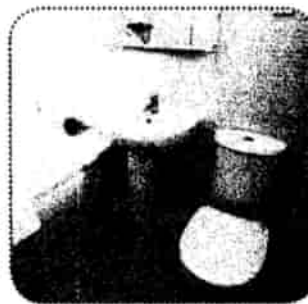
צ'וּאָה, צ'וּאָנָא
חלק
smooth

פְּתִיכָא
פתוח, (חלון, דלת)
open

פְּשׁוּאָה
פושר
lukewarm

קְלִיוּוָא
נקי
clean

קְלוּלָא
קל
light

קְהִיָא
קהה
blunt

קרירא
צונן, קר
cold

קמיטא
הדוק
tight

קמיא
ראשון
first

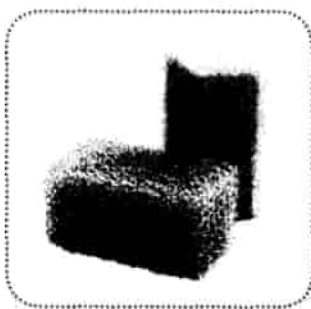
רווא
גדול
big

קרעינא
מעופש, עבש
moldy

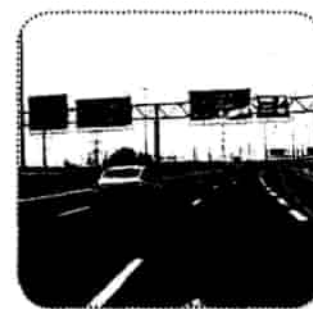
קריכא
דהוי
faded, dull

רְכִיכָא
רך
soft

רוּמְנָא
גבוה
high

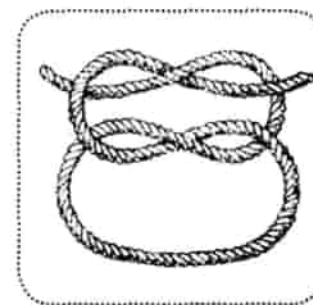
רוּוּיכָא
רחב
wide

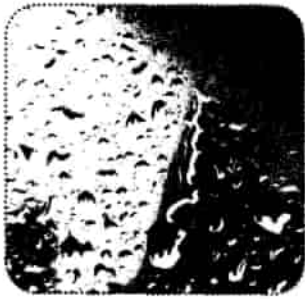
שְׂכִינָא
חם
hot

רַת'וּכָא
רותח
boiling

רְפִיָא
רפוי
loose

תלילא
רטוב
wet

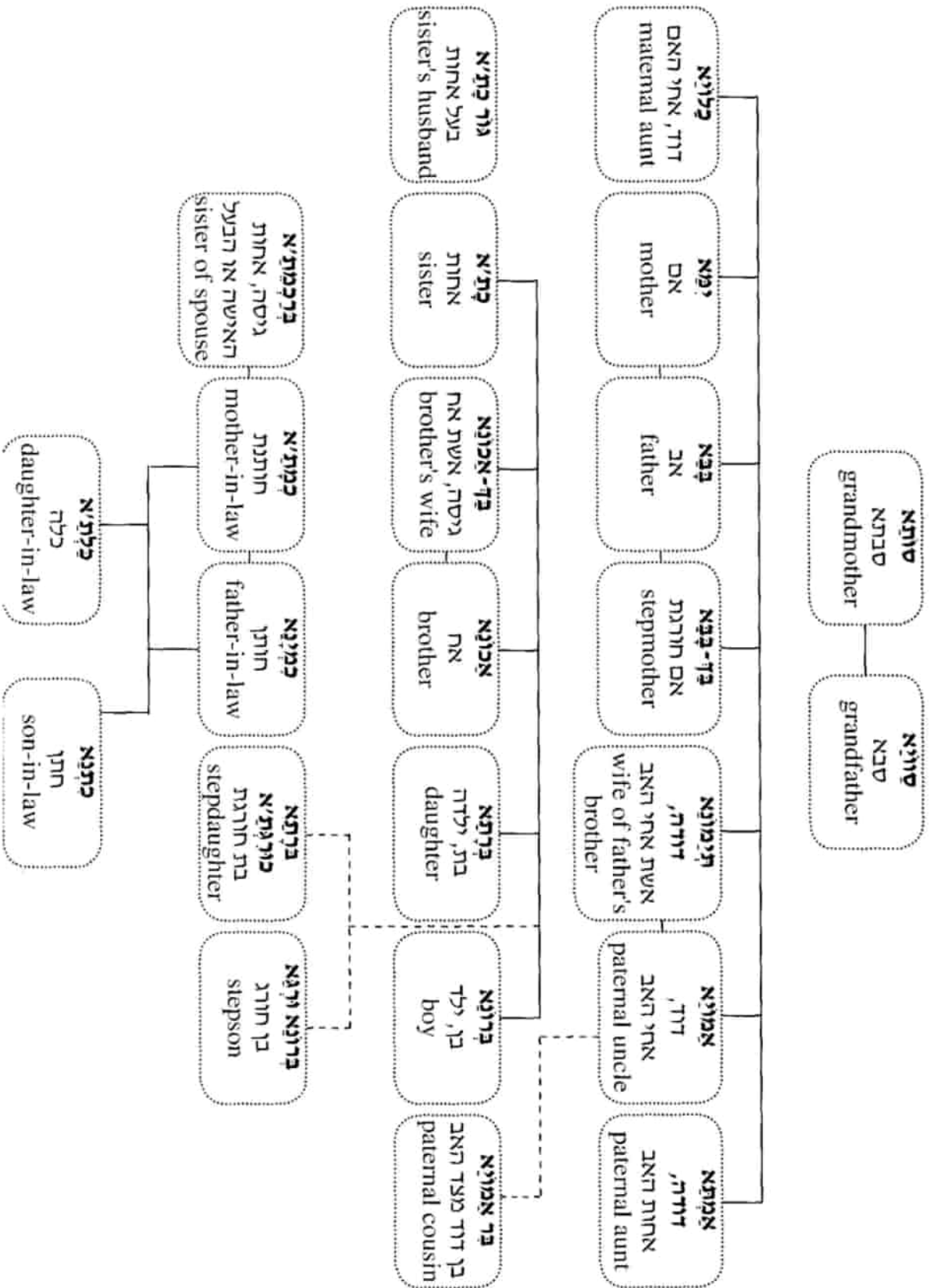
ספיסא
רקוב
rotten, putrid

שכתנא
מלוכלך
dirty

משפחה וחברה Family and Society

כּוֹרֵת'א
חברה
female friend

כּוֹרָא
חבר
male friend

אַרְמֵלַת'א
אלמנה
widow

אַרְמֵלָא
אלמן
widower

רְכוּמַתָּא
מאהבת
female lover

רְכוּמָא
מאהב
male lover

שׁוֹאוּתָא
שכנה
female neighbor

שׁוֹאוּא
שכן
male neighbor

תמונה

תמונה

בעלי מקצוע, עיסוק או תפקיד

Professions,
Jobs and Work

בעלי מקצוע, עיסוק או תפקיד
Professions, Jobs and Work

גְּוִיָּא
קבצן
beggar

בְּנֵיא
בנאי
builder

בְּלוֹנָה, קְטִינָא
כייס
pickpocket

גְּמֵרָא
בורסקאי
tanner

גְּזֵרָא
מוהל
ritual circumciser

גְּזִירָא
עוזרו של ראש הכפר
assistant to the village
head

דְּקָא זְבִנָּא
מוכר סדקית
haberdasher

גְּרָאָה
ספר
hairdresser

גְּנוֹא
גנב
thief

יִפְיָא
אופֵּה
baker (male)

זָקְרָא
אורג
weaver

זָמְרָא
זמר
singer

מַכְשֵׁף
מכשף
magician

כַּיִט
חייט
tailor

יִפְיָנְתָּא
אופֵּה
baker (female)

מְבַשְׁלַנְתָּא
טבחית
cook (female)

מְבַשְׁלָנָא
טבח
cook (male)

כַּתְּוֹד כַּתְּוִינְתָּא
כותב קמיעות
amulet writer

מְכַיֵּנָא
נגן
musician

מִידְלַנְתָּא
מיילדת
midwife

מְטַפְיֵינְסָא
מדביקה כיכר בצק בדופן התנור
woman who sticks dough
to oven walls (for baking)

מִכָּה דַבָּנָה
חנווני
shopkeeper

מִקְרָבָנָה
מלבין כלי נחושת
brass polisher

מִכִּירְנָתָה
מגדת עתידות
fortuneteller

מִשְׁקַעֲנָה
סנדלר
shoemaker, cobbler

מִשְׁלָכָנָה
שודד
pirate

מִרְיָנָה
רועה
shepherd

נוֹרְיָה
גוי של שבת שמדליק אש
gentile who lights candles
on Sabbath for Jews

נְטוֹרָה
שומר
guard

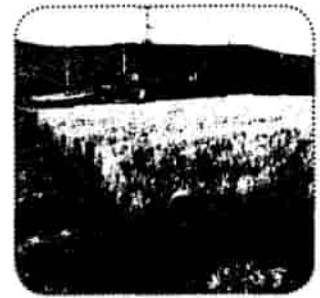
נְהַרְסָה
קובסת
washerwoman

פּוֹעֵל
פועל
worker

עֲזָרָה
רוכל
peddler, hawker

עֲזָרָה
קוצר
reaper

ציוניא
חוטב עצים
woodcutter

צומכא
ליצן, בדרן
jester

צוואה
צובע בדים
dyer

קניאה
צורף
goldsmith, silversmith

קוקה וזקה טרקסנא
קדר
potter

קנור מיסה
קברן
gravedigger

שדיא
מנפץ צמר וכותנה
wool carder

רקדיא
רקדן
dancer

קלא מרמנתא
מקוננת (בלווייה)
professional wailer

תגרא
סוחר
merchant, trader

שיאה
סייד
plasterer

הבית ותכולתו

Men and
Women
in Contexts

בית מגורים ותכולתו

Places of Residence and Their Contents

בל תנורא

ביתן אפייה בחצר
structure in courtyard
on which oven for first
story baking is placed

באליה

קומה שניה ועליונה
upper story
בַּכְתֵּיחַ - קומה ראשונה
first story

אלולא

בית עניים בן חדר
hovel, single
roomed shack

גזרא

ערמת עצים להסקה
pile of firewood

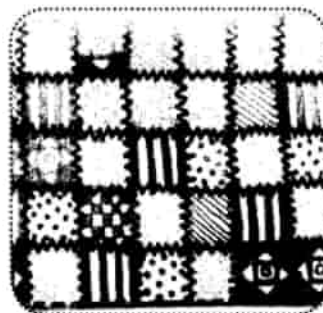
גודא

קיר
wall (of house, structure)

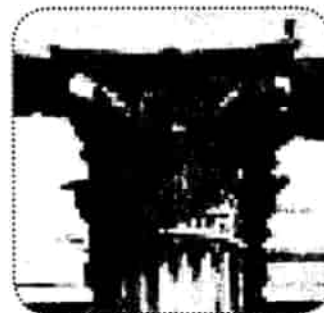
בת'א

בית
home, house

גלת'א

שטיח דק עשוי טלאים
quilt used as a carpet

גלת'א

כותרת עמוד התומכת
בקורות התקרה
stone slab on pillar on
which beams are placed

גלא

יריעת בד המשמשת
כשטיח או לכיסוי
kilim mat

דוקא
 סאגי (לוח מתכת לאפייה)
 metal griddle for baking

ג'רית'א
 מרפסת מקורה
 covered balcony

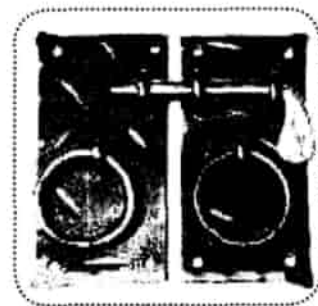
ג'רה
 גג
 roof

דרגשתא
 עריסה
 cradle

דכנית'א
 ספסל אבן בבית
 stone bench

דונא
 בריח
 bolt

קווא
 גומחה בקיר
 niche in wall of house

יצילא
 זוית חיצונית של מבנה
 outer corner

דרתא
 חצר
 courtyard

פנווא
 אח לבישול ולחימום
 hearth for cooking and heating

קווא
 שולחן קטן לרידוד בצק
 small table for rolling out dough

קווא
 צוהר, פתח אורור הבית
 vent

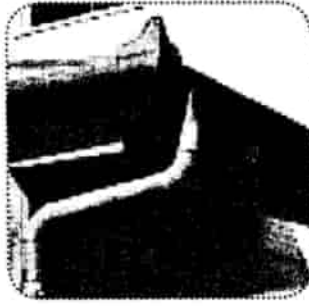
לוּנָא
לבנה
brick

לוּנָא
חדר
room

פּנִישְׁתָּא
מטאטא
broom

מַרְזִינְוָא
מרזב
roof gutter

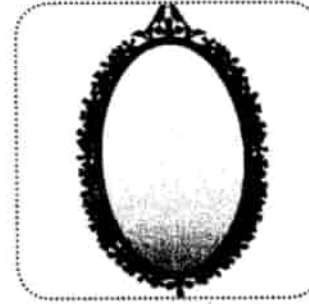
מַצְוֹאֲתָא
אבן חלקה ליישור רצפת עפר
smooth stone to level
earthen floor of house

מַנְדְרֵתָא
מעגילה לכבישת הגג
roof roller

נִירָא
מריש (קורה צרה רוחבית
בתקרה)
crossbeam

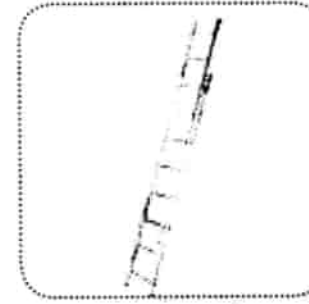
נוֹרָא
ראי
mirror

מַרְשָׁא
שטיחון
mat

סַפְדִיתָּא
כר, כרית
pillow, cushion

סַמְלֵתָא
סולם
ladder

סַכְתָּא
יתד תקועה בקיר
ומשמשת כקולב
peg stuck into a wall
to be used as a hanger

פֶּשְׁכוּרָה
תַּקְרָה
ceiling

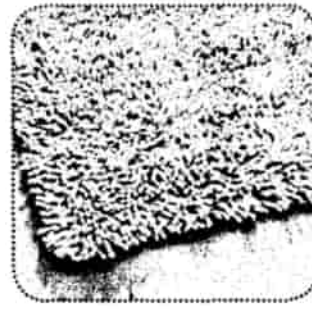
סִקְפָּסָא
מַפְתָּן
threshold

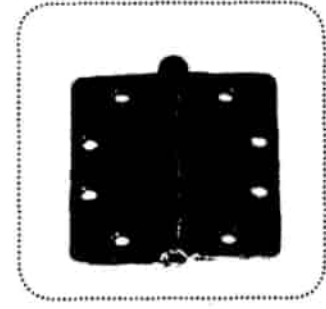
סַפְּלָא גֵרָה
קִצָּה הַגֵּג
edge of roof

קִדְיָלָא
מַפְתָּח
key

צֵלָא
יֵרִיעֵת עוֹר הַמְּשֻׁמֶשֶׁת לִישִׁיבָה
וּכְמֻצֵעַ לַאֲרוּחָה
piece of leather to be used for
sitting or eating upon

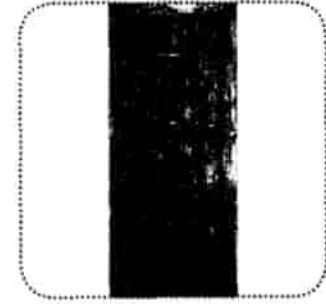
צִיּוּרְתָא
צִיר הַדֶּלֶת
door hinge

קַרְנִית'א
פִּינָה, קַרְן זְווִית בַּחֲדָר
corner

קַרְנִית'א
קוֹרָה
beam, rafter

קַלְקֵלְתָא
פֶּתַח בַּדֶּלֶת שְׁדֻרְכוּ
מַכְנִיסִים מַפְתָּח
keyhole

תַּרְאָה
דֶּלֶת, שַׁעַר
door, gate

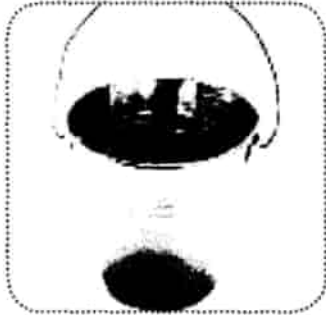
תַּנּוּרָא
תַּנּוּר חֲפוּר בַּאֲדָמָה
earthenware oven

שׁוּוִית'א
יְצוּעַ
bedding

אמצעי קיבול Receptacles

דולא
דלי
bucket

גוד'א
נאד עור לחביצת חמאה
וכמזוף לרפסודה
churning skin or a
flotation device for raft

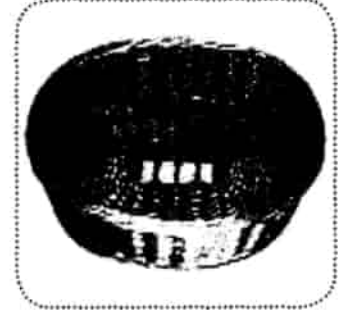
אמנה
כלי מטבח
kitchen utensil

כּוּרָא
ממגורת חרס בתוך הבית
indoor clay granary

כְּדוּנָא
כד קטן למים
small jug

סְרִינָא
סל נצרים רדוד ששמים בו לחם
bread basket

מזילא
נאד עור לקמח או למלח
skin container for flour
or salt

לְאִינָא
חבית חרס בינונית
clay vat

כְּסִתָּא
צרוור בד קטן לדברי ערך
pouch (for valuables)

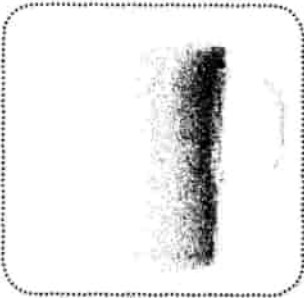
סכופא
מכסה לסיר מחרס
clay lid

נהרא
כד לחביצת חמאה
jar for churning butter

מרגלא
דוד לבישול
cauldron

קודא
ספל
cup

פטילא
סיר, קדרה
pot

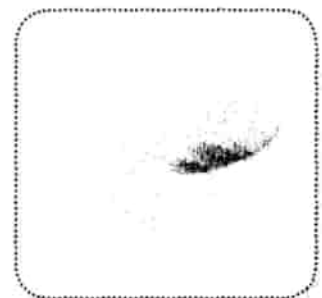
סלדא
סל
basket

קוקתא
כד לאחסון מזון
jug for storing food

קוקא
סיר חרס
clay pot

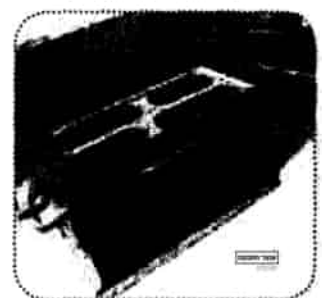
קוואה
קערת חרס קטנה
small clay bowl

קרנאת'א
שק
sack

קלת'א
סלסלה
small basket

קליוא
תבנית
mold

תלמא
חבית חרס גדולה, פיתוס
large clay vat

קת'רתא
צרור בד גדול
large bundle

שכרא
מגש עץ
wooden tray

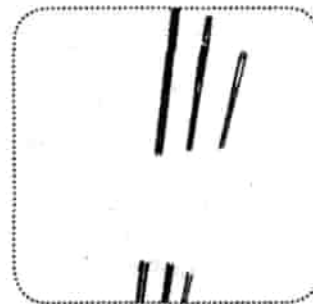
תלמת'א
חבית חרס קטנה
small clay vat

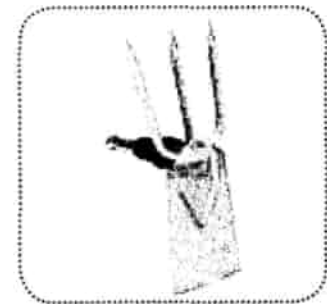
כלים ומכשירי עבודה Work Tools

ארבלא אדודא
כברה גסה
coarse sieve

אורתכא
מחט שקים
pack needle

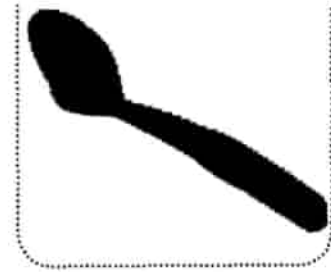
אדודא
כלי לניכוש
tool for weeding and
uprooting

ג'אוד'א
כלי לקיצוץ ענפים
billhook

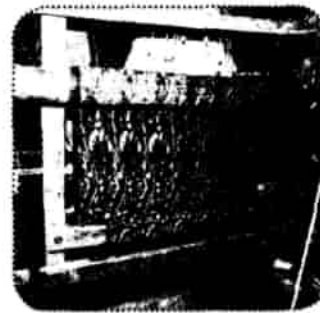
ברצבא
אצבעון
thimble

אתרנא
מצקת
ladle

גרדא
מערוד דק
thin rolling pin

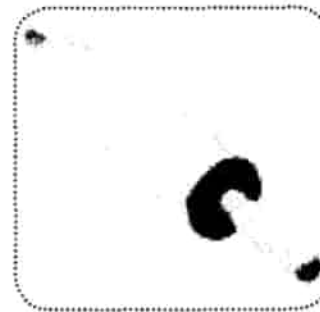
גופא
נול שקוע בבור
loom, pit of loom

ג' הותא
סכין קצבים
butcher's knife

גרסתא
מגרסת יד
hand mill

גרומא
מערוד עבה
thick rolling pin

גרדא
נול שטוח
horizontal loom

כטורא
מחבט לחביטת כבסים
laundry bat

כושא
פלך טווייה
spindle

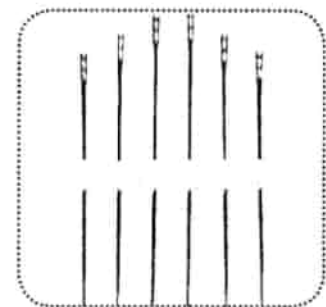
דוקא
לוח מתכת קמור לאפייה
metal griddle for baking

מַאֲרוֹת'א
את לגריפת שלג מהגג
snow shovel

כְּסוּכָא
כלי דמוי מגל לגיזום
sickle-like pruning tool

כְּמָטָא
מחט
needle

מְסַרְקָא
פטיש כבד
heavy hammer

מְגַלְת'א
מגל קטן
small sickle

מְגַלָא
מגל
scythe, sickle

מְלָכוּא
קלשון
pitchfork

מַכְתוּוּא
מרצע
awl

מַכְלֵתָא
כברה דקה
sieve fine

מְרָא
מעדר
spade, hoe

מַסָּסָא
מאזנים
scales, balance

מַסְכָּא
מחתה (יעה ממתכת לגריפת
גחלים)
metal tool for scooping
or scraping ash

נראה
גרזן
axe

נסרתא
מסור
saw

משנא
אבן משחזת
whetstone

ספא
חרב
sword

סקת'א
להב המחרשה
coultre

ספינא
סכין
knife

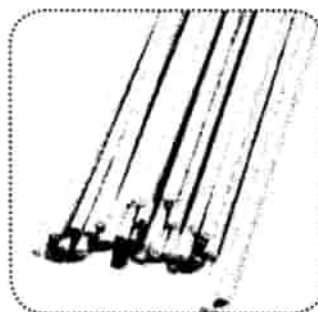
סקד'א
כברה גסה מאוד
coarse sieve

סקנא
כישור, גלגל טווייה
spinning wheel

ספנא
טרזן
wedge

קטיאה
מקל
stick

צפינא
מסננת מבד
strainer made of cloth

סתא
מכתש אבן לכתישת מזון
stone mortar

רֶשֶׁתָּה
אֵת
shovel

קֶלְתָּה
מִלְכוּדָת
trap

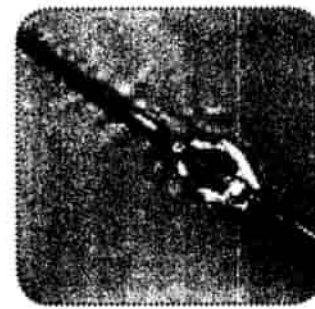
קֶלוּא
תְּבִנִית לַעֲשִׂיית לְבָנִים
mold for bricks

שָׁפְנָה
מִוֶּרֶג
harrow

שְׁנֹדָכָה
עָלֵי
pestle

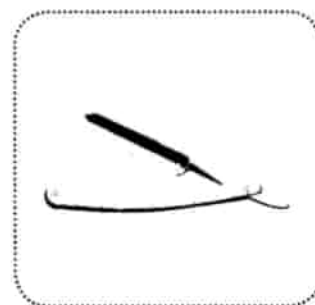
שְׁבוּד'א
שְׁפוּד
skewer, spit

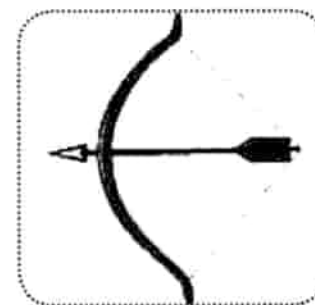
חפצים אישיים Personal Property

מִקְּלָא
מִכְחוּל לְצַבִּיעַת הַעֲפַעְפִּיִים
kohl stick

גְּרָאָתָה
תַּעַר
razor

גְּרָא וְקֶשֶׁתָּה
חֶץ וְקֶשֶׁת
bow and arrow

מקלאה
קלע מחבל וכף-קלע
sling

מסרקא
מסרק
comb

כשתא
מסרגה
knitting needle

מטלא
מגן
shield

קשתא
קלע מענף מפוצל
catapult, slingshot

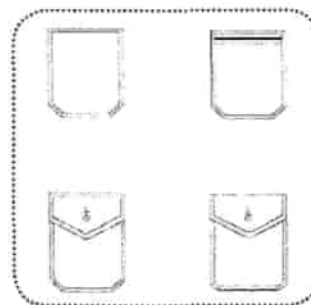

קטווא
מסרגה
knitting needle

 מלבושים
Clothing

בליתא
קצה מוארך של שרוול
long end of sleeve

בלווא
כיס
pocket

בד'א
שרוול
sleeve

טטית'א
כפתור
button

דאפא
קפל, מכפלת
hem

גרווה
גרביים
socks

כרכצא
חגורת בד עבה
cummerbund

פרכא
תכריך
shroud

כסית'א
כובע, כיפה
hat, skullcap

פספת'א
מטפחת
kerchief

סימתא
נעל, נעליים
shoes

לוושתא
בגדים, לבוש
clothing, dress

צדנא
שמלה
dress

צדנא
חולצה
shirt

פסתא
חיתול
diaper

שפולא
שולי בגד
hem

רקאתא
טלאי
patch

צדרד ללה
כתונת לילה
nightgown

שריוכא
שרוך נעל
shoelace

שרוולה
מכנסיים
trousers

שרוולה
תחתונים ארוכים
long underpants

תכת'א
שרוך לתמיכת המכנסיים
drawstring

תכשיטים Jewelry

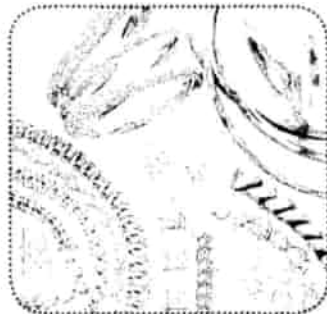
דְּהוּוּא אֲרוּנָא
תליון זהב גדול
large gold pendant

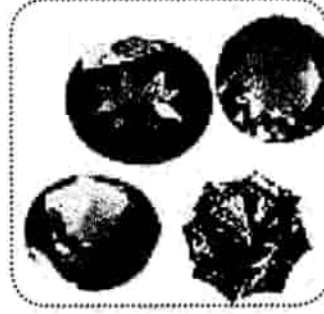
אַסְרֵת'א
צמידים ערוכים
set of bracelets

אַסְרֵת'א
טבעת
ring

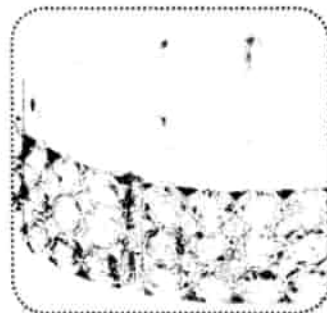
כְּשֵׁלְתָא
תכשיט, תכשיטים
jewels

כְּסֵנְת'א (ריבוי: כְּסֵנָה)
אבן יקרה קטנה
small gem

כְּמֵרְתָא
חרוז
bead

שְׁבֵרֵת'א
צמיד משובץ או מעוטר
ornate bracelet

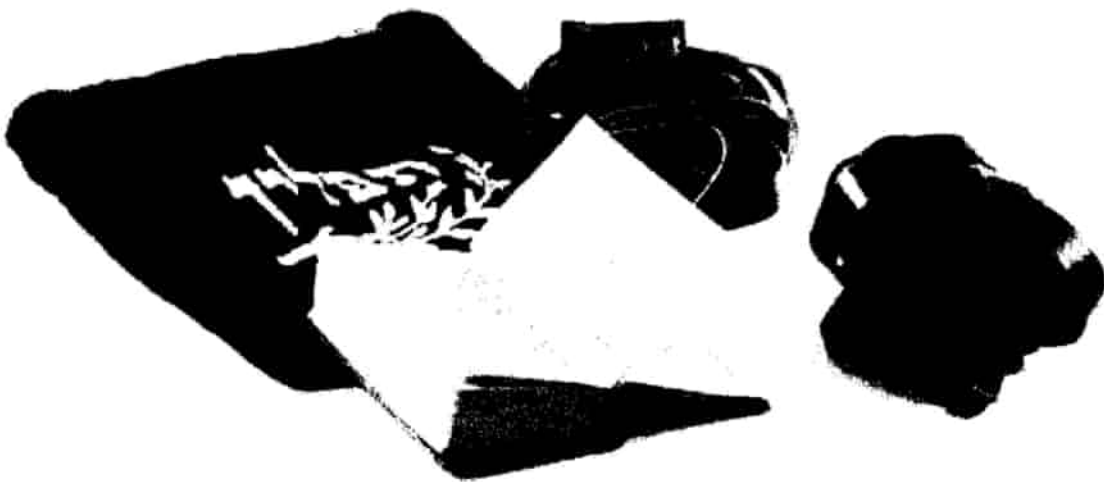
רִסְקָתָא
שרשרת חרוזים
beaded necklace

קַד'שְׁתָא
עגיל
earring

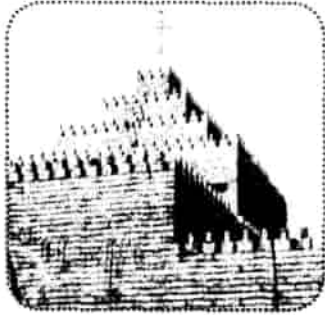
דת ואמונה

Faiths and Religions

אמונות, מוסדות דת ואמונות טפלות
Faiths and Religions

אתא
כנסייה
church

אנא כרותא
עין הרע
the evil eye

אילהא
אלוהים
God

ככד דיווא
שן זאב נגד עין הרע
wolf's tooth or cowrie
against the evil eye

יסרתד כתנא
הפיכת חתן לאימפוטנט עיי יצירת שבעה
קשרים בחוט בזמן טקס החתונה
make groom impotent by tying seven
knots on a thread during wedding

הד'יות'א
יהדות
Judaism

כסותא
קמע
amulet

כרשא
כישוף
sorcery

כנשתא
בית כנסת
synagogue

ללית'א
לילית
Lilith

לל הוזא
שד הורג בימי בין המצרים
demon that kills between
17th Tammuz and 9th of Av

כת'א
טומאת אשה אחרי הלידה
בשל כוחות מזיקים שיש בה
woman in a state of ritual
impurity after childbirth

סהד'ות'א-לא
קריאה לאחר עיטוש שכביכול מאוששת
את דבריו או טענתו של המתעטש
Words said when a sneeze
affirms the veracity of what was
just spoken by one of the people

משלמנות'א
אסלאם
Islam

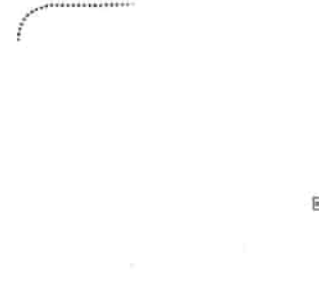
מזגלא
מסגד
mosque

קרנולא
חדר, בית מדרש
place of Torah study for
children; study hall (for adults)

קטינה
שד מייטיב שנלחם בלילית
beneficent demon
who battles Lilith

סוניות'א
נצרות
Christianity

שריז כתנא
ביטול כישוף, שגרם לחתן
אימפוטנציה ע"י התרת שבעה
קשרים בחוט
undoing a spell which has
caused a groom to be impotent
by untying seven knots

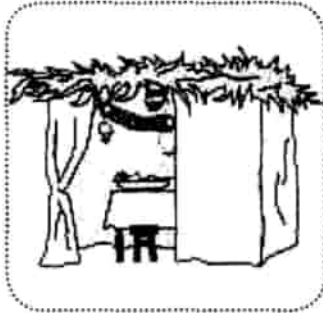
שמד אלהא
קריאה נגד שדים ומזיקים
"in the name of God"
said to ward off demons

שד'א
שד
demon

מועדים, מנהגים וענייני דת
Festivals and Customs

אד אלנה
חג הסוכות
Sukkot

אד' אילנה
חג האילנות, ט"ו בשבט
trees, festival of Tu Bishvat

אד'א
חג
festival

ארותד אד'א
ערב חג
eve of festival

אד' פטירה
חג הפסח
Passover

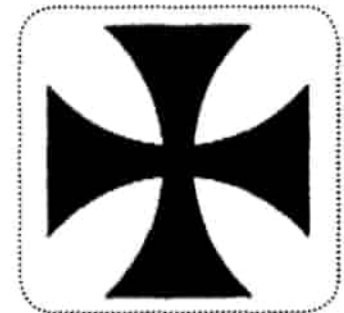
אלא-בריכולא
ביקור קרובים וחברים
כדי לאחל להם חג שמח
visiting family and
friends to wish them a
happy festival

גר'א
איש דת מוסלמי (בלשון
סתרים ולגנאי)
Muslim cleric (cryptic
and pejorative)

גזרא
ברית מילה
circumcision ceremony

בר'ארבה
צלב בלשון סתרים ולגנאי
crucifix (cryptic)

כומא
חג של גויים
(בלשון סתרים ולגנאי)
gentile festival
(cryptic, pejorative)

טלמת'ד שבת'א
לחם שנתרם לעניים לפני
כניסת השבת
bread given to the
poor for the Sabbath

דגולתא
תפילת המוסלמים
(בלשון סתרים ולגנאי)
Muslim prayer
(cryptic, pejorative)

מְלָה
אבל, שבעה
mourning, days of
mourning

מוקמת'א
שבועה, השבעה
oath

מבסומד לפא
ניחום אבלים
comforting mourners

סהר בנת'א
כינוי לחודש אדר, שאבי
המשפחה מזמין את
בנותיו הנשואות
"daughters' month" -
name for Adar, when
a father invites his
married daughters

נד'רא
נדר
vow

מרימויה
מזון שמקבלים אבלים
מקרוביהם בימי השבעה
food given to
mourners by their
relatives during
mourning period

מוצרי מזון, מאכלים וטעמים

מוצרי מזון Food Products

גַּפְתָּא
גבינה
cheese

גוֹאֵה
כרכום (תבלין)
saffron

בִּיאָתָא
ביצה
egg

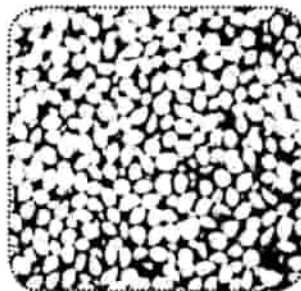
דְּהֵנָא
שומן, שמן
fat

דוֹאֵה
מי חלב, מי חביצה
buttermilk

גְּרִיסָא
גריסים, חיטה כתושה
groats

דְּמִילָא
דחן
millet

דוּשָׂא דְּבִשׁ
דבש
honey

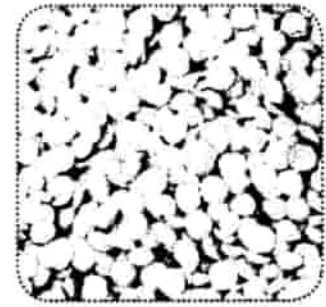
דְּהוֹן זַיְתָּא
שמן זית
olive oil

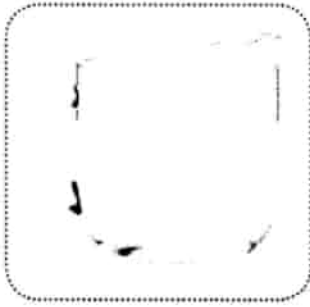
כטה גליפה
חיטה קלופה
hulled wheat

כטה
חיטה
wheat

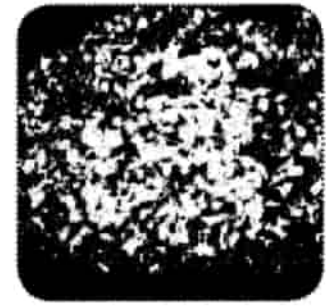
סלוקה
עדשים
lentils

כלווא
חלב
milk

כלא
חומץ
vinegar

כטה דיקה
חיטה כתושה
crushed wheat

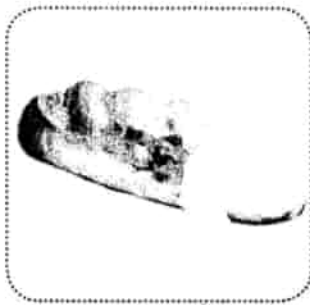
כנתא
חלב כשר
kosher suet

כמרא
יין
wine

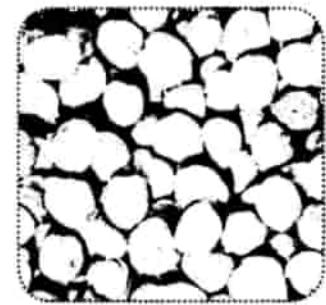
כמירא
שאור
leaven

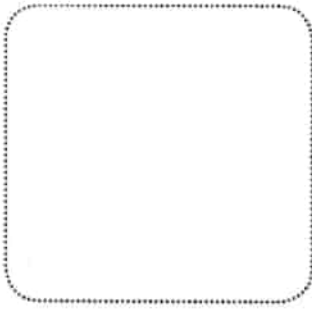
לכמא
לחם
bread

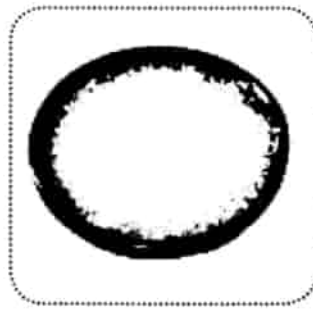
פתמונתא
זרעי קצח
nigella seeds

כרטמנה
חמצה (חמוס)
chickpeas

משכא
חמאה
butter

מלכא
מלח
salt

לשא
בצק
dough

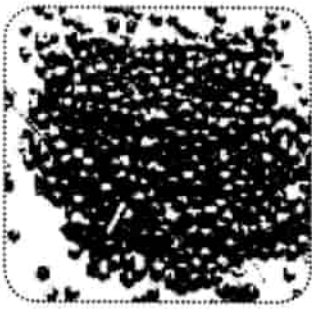
קמכא
קמח
wheat

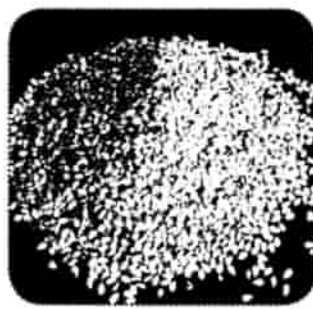
פסרנא
בשר
meat

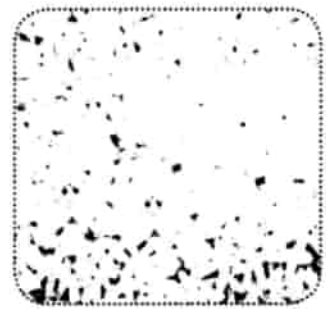
סערה
שעורה
barley

תולה
גד (כוסברה)
coriander

ששמה
שומשום
sesame

רזא
אורז
rice

תרבא
חלב
suet, tallow

מאכלים ותבשילים Foods and Dishes

בצל סמוקא
בצל קצוץ עם אוג
chopped onion with
sumac

באתא קלית'א
חביתה
omelette

אָראַנא
מן
Manna

גרדול
תבשיל ירקות בשום ומי גבינה
rice with yoghurt

בשל-תומא
אורז עם יוגורט
dish of vegetables
with garlic and whey

בשל-מואה
מרק דליל עם ריאה וקטניות
thin soup with lungs and
beans

טלמת'א
לחם דק אפוי על משטח מתכת
thin bread baked
on a metal surface

טלוכה כמוצה
תבשיל עדשים, חיטה,
סלק, ואוג
dish of lentils, wheat,
mangold and sumac

זוואתא
פיתה אפוייה בתנור
oven baked pita bread

מותלה
כובה
dumplings of bulgur

טרפה-סלקה קליה
עלי סלק מטוגנים עם ביצה ובצל
mangold (chard) fried
with onion and egg

טמאה
מטעמים, פירות העונה
dishes; fruit in season

כטה מינתא
תבשיל חיטה כתושה עם
או ללא עצמות
dish of crushed wheat
with or without bones

מותל-פסרנא
כובה בורגול ובשר במילוי בשר
bulgur dumplings
stuffed with meat

מותל-דקא
כובה אורז כתוש במילוי בשר
rice dumplings
stuffed with meat

כסא
קיבת כבש במילוי אורז
סלק ובשר
lamb's stomach stuffed
with rice and meat

כמצית'א
מרק חמצמץ עם אורז אוג
ורגלת הגינה
sour soup, sumac
and purslane

כמצא ורזא
אורז עם אוג או מיץ לימון
rice with mangold and
sumac or lemon juice

לואתא
מסטיק (עשוי משרף)
chewing gum

כשישה
חיטה שלוקה במים ותפוחה
wheat boiled in water and
expanded

כסנה
חיטה עם גרגרי חמצה
(חומוס) שלוקים
wheat with boiled
chickpeas

לכמא רקיקא
 לחם דק אפוי על לוח מתכת
 thin bread baked on a
 metal board

לכמא קליא
 צנים
 toast

לכמא כוויצא
 חתיכות לחם מטוגנות בחמאה
 bread fried in butter

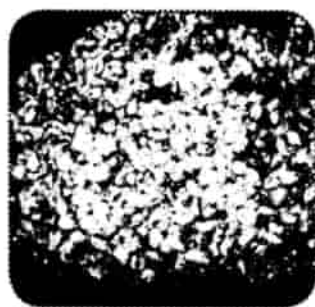
מפכתא
 סילן (עסיס תמרים)
 date honey

מבות'ה
 חמין
 Sabbath stew

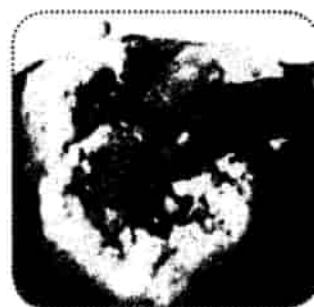
ללאַת'א
 מרק עם חתיכות עלי סלק
 soup with mangold
 (chard) leaves

פקואַתד כטה
 תבשיל חיטה כתושה ושלוקה
 dish of crushed boiled
 wheat

ספויא
 כריך קטן או כמות קטנה של מזון
 wrap sandwich, or small
 amount of food

מרצ'ואתא
 נזיד וכובה מפוררת או מרוסקת
 stew with crumbled stuffed
 balls of bulgur wheat

פת'לתא
 חזה עוף
 chicken breast

פּשפּראַ
 חביתה בלולה בקמח וירק
 omelet dipped in flour
 and herbs

פרזואתא
 אורז ועגבניות סלק ואוג או לימון
 rice, tomatoes, mangold and
 sumac or lemon juice

קדר-דואה
אורז מורתח ביוגורט או במי גבינה
rice boiled in yoghurt
or in whey

קד'נא
תבשיל, נזיד
dish, stew

צנדנא
דייסת בורגול
bulgur cereal

קלילה
חיטה קלויה
roasted wheat grains

קליא
בשר מטוגן ומשומר בשומן
preserved fried meat

קלורא
לחם גס מקמח תירס או דוחן
thick bread or millet

קרלא
דלעת עם צימוקים בחמאה
שבזוקים עליה קמח
pumpkin with raisins and
butter, sprinkled with flour

קפו
קצף על תבשיל
foam on top of dish of food

קמכא וּבַתָּא
ביצה מטוגנת
cooked egg

רזא בכלונא
אורז בחלב
rice and milk

קרשתא
קרום של שמנת מעל יוגורט
layer of cream on top of
yoghurt

קרמתא
כיסון בצק ממולא מחית
תמרים ומטוגן
pocket of dough filled
with date paste and fried

רִזָּא כְמוֹצָא

אורז עם ירקות ואוג ונתחי בשר
rice with vegetables,
sumac and pieces of meat

רִזָּא בַד פִּסְרָא וְנוּוָא

אורז עם בשר ועלי לוף שלוקים
rice with meat and boiled
arum

טעמים ותכונות של מזון Flavors and Characteristics of Food

דְּהִינָא
שׁוּמְנִי
oily

פְּרִיכָא, בְּגִיכָא
תּפּל מִשְׁמֵן (חֶסֶר שׁוּמֵן אוֹ שֶׁמֶן)
lacking oil or fat, insipid

אֶקוּשָׁא
סְמִיךְ (מֵרֶק, תּבְשִׁיל)
thick (of soup etc)

סְפִיטָא
רְקוּב
rot

מִינָא
דְּלִיל (מֵרֶק, תּבְשִׁיל)
watery (e.g. soup)

קְמִיכָא
מְקוּלְקַל
rotten

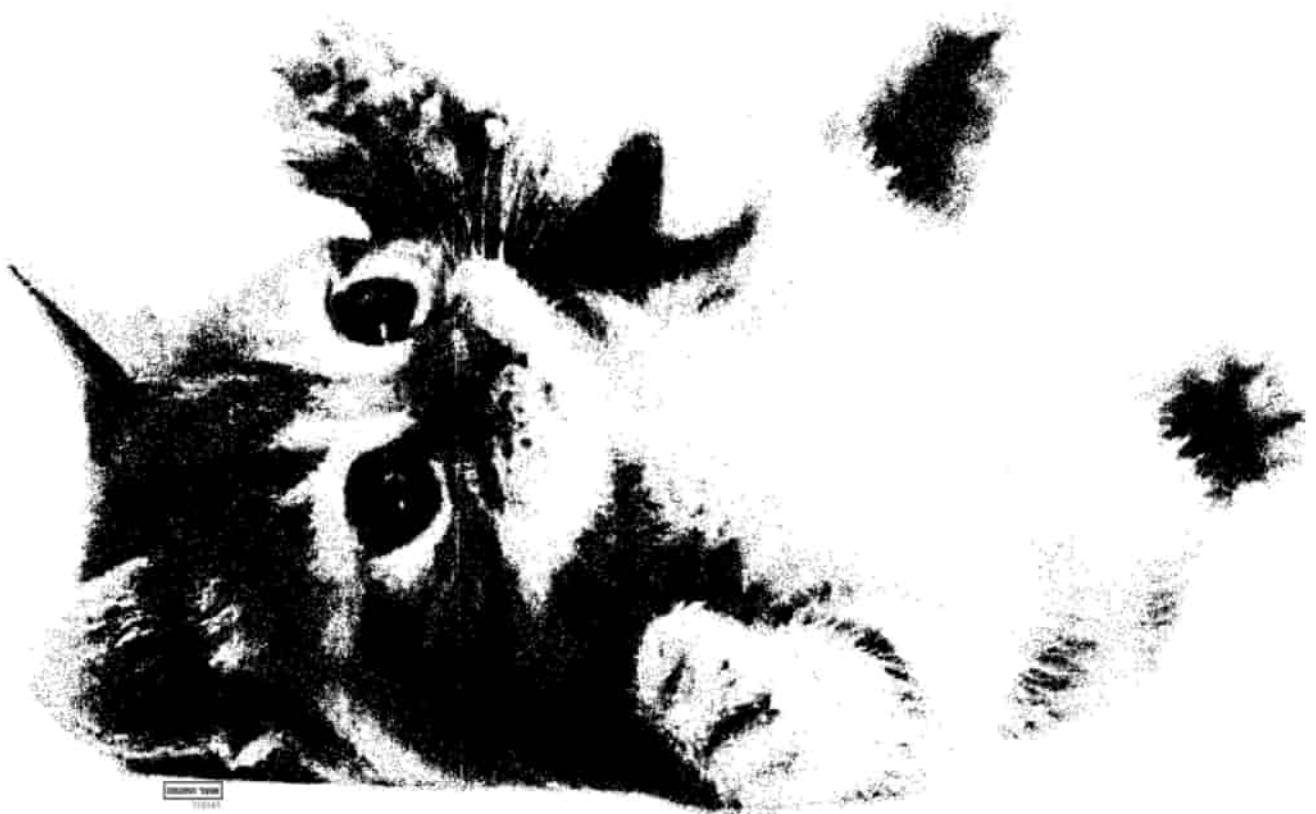
קֶרְעִינָא
עֵבֶשׁ
moldy

פְּכָא
תּפּל מִמְלַח (חֶסֶר מֶלַח)
lacking salt, bland

עולם החי

מגזין חינוכי
113141

מגזין חינוכי
113141

בעלי חיים במשק האדם ובביתו Animals in Man's Household

אכלא
עש
moth

איונתא
כבשה
ewe

אזא
עז
goat

ארנווא
ארנבת
rabbit

ארבא
צאן
sheep

אקברא
עכבר
mouse

בָּקָא
יתוש
mosquito

בלטיסא
טרמיט
termite

אָשא
חדקונית
weevil

גמלא
גמל
camel (male)

גדינא
גדי
kid, young goat

בקרא
עדר בקר
herd of cattle

גריט'א
גורה
puppy (female)

גרינא
גור כלב
puppy (male)

גמלת'א
נאקה
camel (female)

זדוית'א
זבוב
fly

זבשתא
דבורה
bee

זבורא
צרעה
wasp, hornet

כלבא
כלב
dog

פוד'נתא
פרדה
mule (female)

פוד'נא
פרד
mule (male)

קַמְרַתָּא
אתו
jenny ass

קַמְרָא
חמור
ass, donkey

פִּלְבִּית'א
כלבה
bitch, female dog

פִּעֵרָא
טלה
lamb

סוּסָה
סוס
horse

קַת'ת'א
תרנגולת
hen

קַטוּת'א
חתולה
cat (female)

קָטָא
חתול
cat (male)

פִּרְטָאנָא
פרעוש
flea

שְׂרָכָאבֹן-פִּקוּעָה
עובר שהוצא מבהמה שחוטת
unborn embryo in
slaughtered animal

קִנְיָנָא
בהמה לעבודה או לרכיבה
riding animal, beast of
burden

קַלְמָא
כינה
louse

תורא
שור
ox

תוורתא
פרה
cow

שרכא
עגל
calf

חיות בר
Wild Mammals

נמרא
נמר
leopard

ארייתא
לביאה
lioness

אריא
אריה
lion

תאִלָּא
שועל
fox

דנא
זאב
wolf

דבא
דוב
bear

קוּגִיאַ
דָּלֶק
marten

כּוּזָא
חזיר בר
boar

אַרְבֵּד וּלְאָ
עז בר
mountain goat

תּוֹרֵד טוֹרָא
יחמור
fallow deer

קטות'ד טורא
חתול בר
wildcat, bobcat

בעלי כנף Birds

יוֹנָא
יונה
dove

טָרָא
עוף השמים
fowl, bird

זָאָה
גוזל
chick

צפרות'א
ציפור
small bird

נשרא
נשר, עיט
eagle, vulture

כת'ת'א
תרנגולת
hen, chicken

קקונתא
חוגלה
partridge

קעא
עורב
raven, crow

בעלי חיים במים
Aquatic Animals

קמר-מינא
אנפה, קורמורן
heron, cormorant

כלבד מינה
לוטרה, כלב נהר
otter

כטונא
ראשן
tadpole

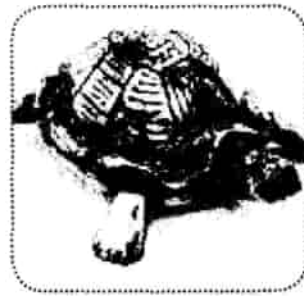
פקאית'א
צפרדע
frog

גנית'א
דג
fish

קת'ת'ד מ'יה
ברווז בר, אגמית
wild duck, coot

קראסד- מ'ינא
צב מים
tortoise

צרטלנא
סרטן
crab

שרצים ורמשים Insects, Snakes and Other Vermin

דבור'א
צרעה
wasp, hornet

אקריונא
עקרב
scorpion

אכלכ'א
יבחוש
gnat, midge

כּוּוּה
נחש
snake

זְקִית'א
גחלילית
firefly

זַמְזַמוּמָא
נחושתיית (חיפושית בצבע
ירוק מתכתית)
flower beetle

משכללפּה
לטאה
lizard

כּמֶר-מְשִׁיחַ
גמל שלמה
praying mantis

כּלְדָא
חולד
mole, rat

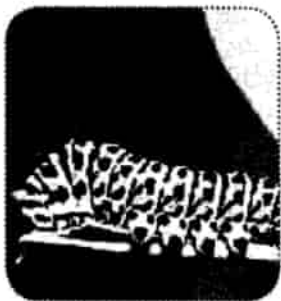
קוּתָא
עכביש
spider

פּקוּאתָא
חיפושית קטנה פרת משה רבנו
small beetle, ladybird

סְרִינָא-כִּיוּנָא
חילזון
snail

תּוּלַאת'א
תולעת
worm

תּבְעֵנָא
קרצית
a tick

שְׂכוּנָתָא
נמלה
ant

קִמְצָא
ארבה, חגב
locust, grasshopper

בעלי חיים - אנטומיה ומקום מחייה Animals: Anatomy and Habitats

גלפא
כנף
wing

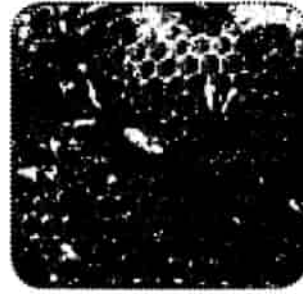
אמרא
צמר
wool

אלית'א
אליה
fat tail

דנווא
זנב
tail

דוולתא
כוורת
beehive

ג'ראו
קיבת כבש או פרה
omasum, one of the
four stomachs of a
sheep or cow

לונא
מאורה, מחילה
nest, den

פנסא
קורקבן
gizzard

נריד'ד ונרדו
גיד הנשה
sciatic nerve

נְרִטוּמָא
חוטם של חיה
snout

נְקִרוּזָא
עוקץ
sting

מְרֵת'א
מסו, חומר מגבן שנלקח
מקיבת גדי
rennet

סָמָא
ארס
venom

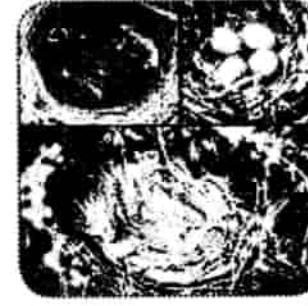
סָאָרָא
שיער עזים
goat hair

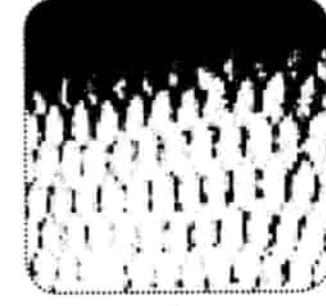
גְת'ד נוגית'א
מכסה הזימים של דג
gill cover

קָנָא
קרן
horn

קָנָא
קן
nest

פֶּלְסָא
קשקש
fish scale

תָּתָא
כרבולת
cock's comb

תְּלִיָא
קרביים של בהמה שחוטה
inner organs of
slaughtered livestock

שְׁמֵרָא
קורי עכביש
cobweb

שְׁלֶכְתָא
נשל של נחש
snake skin

פעולות של בעלי חיים Actions of Animals

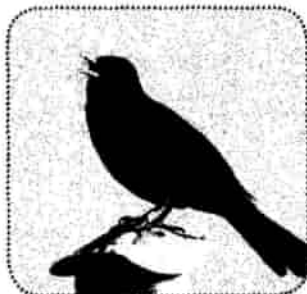
לִכְבֵּא
ללחך צמחייה
to graze

כִּישָׂא
לזחול
to crawl, to slither

דָּקְשָׂא
לנגוח
to butt

מְצִיּוּצִיּוּהָ
לצייץ
to chirp

מְפִשְׂוֶהָ
להעלות גירה
to chew cud

יָדְלָא
להמליט
to give birth (animal)

נִבְכָּא
לנבוח
to bark

נִבְסָא
לעקוץ, להכיש, לנשוך
to bite

מְקוּקוּיָהָ
קריאת העורב/ התרנגול
to caw (a crow)

פָּרָחָא
לעוף
to fly

נָקָרָא
לנקר, ללקט מזון
to peck

נִעְרָא
לנער
to bray

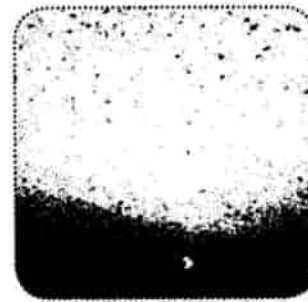
רָמְיָא
להטיל ביצים
to lay eggs

רָאִיָא
לרעות בהמה
to graze

צָהֲלָא
לצהול
to neigh

שִׁלְכָא
לעוף כנחיל של דבורים, צרעות
to swarm (bees, wasps)

שָׁטְיָא
לנוע במים (דג)
to move in water (fish)

עולם הצומח

Plants

צמחים , חלקי הצומח ופטרייות Plants, Plant Parts and Fungi

בוֹאֵתָא
גלעין
pip of fruit

אַנְזִיּוּמָא
חמנית
sunflower

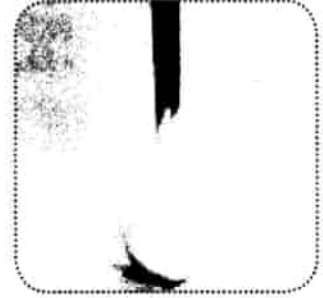
אֵילָנָא
עץ
tree

בְּטָמְת'א
עץ ופרי האלה
terebinth

בְּלוּטָא
אלון (עץ ופרי)
oak (fruit, tree)

בּוֹקָא
קנה הבצל וגבעולו
inner and outer stem
of onion

בְּרַחְלִיָּא
שומר
fennel

בְּרִזְרָאָה
זרע
seed

בְּלָקוּ
חורשף
distaff thistle

דֶּאֵת'א
שרף
resin

טֶרְפֵּד בְּצֵלָא
גלד בצל
peel of onion

גֵּלָא
עשב, דשא
grass

וֹרֵיד'א
שורש
root

וֹרְדָא
פרח
flower

דְּלִית'א
גפן
grapevine

כִּילְפֵתָא
ערבה
willow

יְמִיסָא
ריבס
rhubarb

טֶרְפָּא
עלה
leaf

כְּתָנָא
כותנה
cotton

כְּתוּוָא
קוץ
thorn

כְּמֵאֵת'א
חומעא
sorrel

נִינְכָא
נענע
mint

נוווא
לוף
arum (plant)

לגנא
עכובית
cardoon

עסא
חדס
myrtle

עלוסנא
פטל
raspberry

סמוקה
אוג
sumac

פרפכינה
רגלת הגינה
purslane

פטריתא
פטרייה
mushroom

עפצא
עפץ
gallnut

קפו
עובש
mildew

קניא
קנה, סוף
reed

צצנתא
עוזרר
azarole

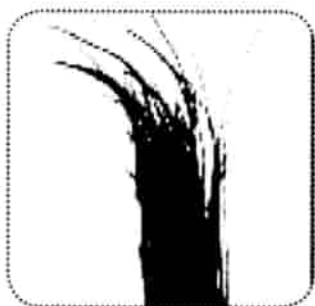
שׁוֹלֵתָא
עריך
asphodel, eremurus

קִרְצָנָא
סרפד
nettle

קִרְמָא
גזע
trunk of tree

תְּמִנִּית'א
עירית (עלים של שום בר)
chives

שְׁתֵּלָא
שתיל
sapling

פירות וגרעינים Fruit and Seeds

בְּסִיכָא
עינב בוסר
unripe grape

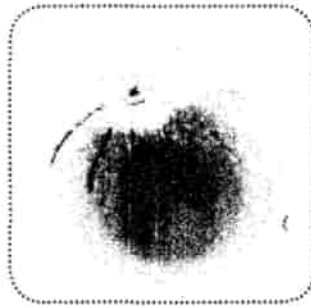
בּוֹתָא
גרעין לפיצוח
seed

אַנְתִּי'א (ר' : אַנְוִי)
עינב
grape

זַתִּיא
זית
olive

גַּדְלוּרָא
מלון
melon

גֹּלֵז
אגוז
nut

כְּבוּשָׁא
תפוח
apple

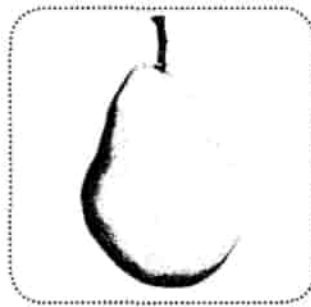
יִפְשָׁסָא
צימוקים
raisins

טְאֵנְתָא
פרי
fruit

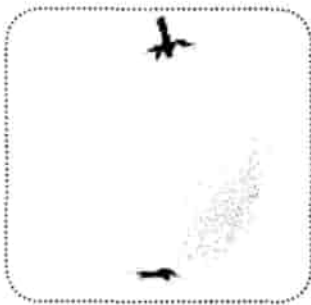
לְלֵאָה
פּלח של פרי
slice (of fruit)

כְּמַתְיָרָא
אגס
pear

כְּכַד סוּתָא
גרעיני עכובית
cardoon seeds

סְפִרְגָּלָא
חבוש
quince

עֲרֻמוֹתָא
רימון
pomegranate

סָסָא
ליבת גרעין לפיצוח
kernel of seed

קדשתא
זמורת ענבים מתוך
אשכול שלם
branch of grapevine

פרצנתא
גרעין של רימון
pomegranate seed

פרמא
פלח של פרי
segment (of fruit)

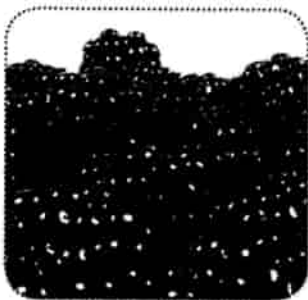
שאזא-ראזא
שקד טרי בקליפתו הירוקה
fresh almond in green
shell

שאדיא
שקד
almond

קנא
ליבת אגוז, שקד
kernel of walnut, almond

תותיא
תות
mulberry

תנא
תאנה
fig

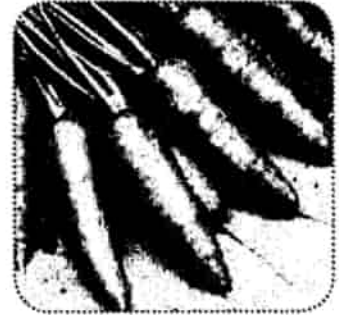
ירקות Vegetables

כבושד אראה
ארטישוק ירושלמי
Jerusalem artichoke

ירקא
ירק
herb, greenery

גיזרא
גזר
carrot

כרפסא
סלרי, כרפס
celery

כסכא
בצלל
bulb of scallion

כטה רומיה
תירס
corn

בצלל
בצל
onion

פאלא
צנון
radish

סלקא
סלק ירוק (מנגולד)
mangold (chard)

שְׂרָגְמָתָא
לפת
turnip

קִרְאָתָא
דלעת
pumpkin, gourd

קִרְאָה
קישוא
zucchini, courgette

תוּמָא
שום
garlic

פעלים הנוגעים לצמחים Verbs Related to Plants

פָּקַחָא
לפרוח, ללבלב
to blossom

נִתְרָא
לנשור
to fall off (leaves)

יִרְקָא
לצמוח
to grow (plant)

Alphabetical Dictionaries מילונים אלפביתיים

Aramaic - Hebrew - English - אנגלי - עברי-ארמי-מילון
Dictionary

Hebrew - Aramaic - English - אנגלי - עברי-ארמי-מילון
Dictionary

English - Hebrew – Aramaic - עברי-ארמי-מילון
Dictionary

מילון

ארמי-עברי-אנגלי

א

love, to love	'baya, aboe	אהבה, לאהוב	אַבּוּאָה, אַבּוּאָה
you	ahit	אתה	אַהִית
thou	ahat	את	אַהִית
he	o, awa	הוא	אוּ, אַוּוּא
they	une, oni, onye	הם, הן	אוּנָה (א), אוּנִי, אוּנִיה
pack needle	ortkha	מחט שקים	אוּרְתְכָה
festival	eza	חג	אַזָּא (ז)
goat	izza, Eza	עז	אַזָּא, אַזָּא
today	izyo	היום	אַזִּי
spider's web	izlid qota	קורי עכביש	אַזְלִד קוּתָא (ז)
tonight	izlal	הלילה	אַזְלָל (ז)
husband's brother	izma	גיס, אחי הבעל	אַזְמָא (ז)
she	aya	היא	אַיָּא
hand	idha, ida	יד	אַיְד'א (ד), אַיְדָא
wife of husband's	idhamtha,	גיסה, אשת אחי הבעל	אַיְד'מָת'א,
brother	izamtha		אַיְזַמְסָא (ז)
to do, make	iwadha	לעשות	אַיְוּד'א (ב)
to do, make	iwala	לעשות	אַיְוּלָא
ewe	iwanta	כבשה	אַיְוּנָתָא (ד)
to recognize	ayole	להכיר, לדעת	אַיְוִלָּה
hand	iza	יד	אַיְזָא (ז)
go, to walk, travel	izala	ללכת ברגל, לצעוד, לנסוע	אַיְזָלָא
to console mourners	izala qam libba	לנחם אבלים	אַיְזָלָא קַם לִבָּא
to eat	ikhala	לאכול	אַיְקָלָא
hand, arm	ila	יד, זרוע	אַיְלָא

dancing party held after the Sabbath preceding the wedding	ila-dvaqa	מסיבת ריקודים בבית החתן במוצאי השבת שלפני החתונה	אֵיל־אֶדְוָקָא (ס)
God	ilaha	אלוהים	אֵילֶהָא
husband's brother	ilma	גיס, אחי הבעל	אֵילְמָא
wife of husband's brother	ilamla	גיסה, אשת אחי הבעל	אֵילְמְלָא
tree	ilana	עץ	אֵילָנָא
to say	imara	לומר	אֵימְרָא
to tie	isara	לקשור	אֵיסְרָא
nineteen	ichasar	תשעה-עשר	אֵינְצ'סַר
nine	iCH"a	תשעה	אֵינְצ'עָא
ninety	iCH'i, iCHCHi, iCH"i	תשעים	אֵינְצ'עִי, אֵנְצ'אִי, אֵנְצ'י
nineteen	ich"asar	תשעה-עשר	אֵינְצ'עֶסַר
narrow	iqa	צר	אֵיקָא
distress	iqula	צרה, מצוקה	אֵיקוּלָא
trouble	iqusa, iqutha	צרה	אֵיקוּסָא (ז), אֵיקוּת'א
mourning	iqra	אבל, שבעה	אֵיקְרָא (סק)
here	akhkha	כאן	אַכָא
brother	akha	אח	אַכָא (נ)
to eat	akhole	לאכול	אַכוּלָה
brother	akhona	אח	אַכוּנָא
brotherhood	akhonula	אחוה, קרבת אחים	אַכוּנוּלָא
	akhusa		אַכוּסָא (ז)
	akhutha		אַכוּת'א
clothing moth	ikhla	עש בגדים	אַקְלָא (ע)
gingivitis	akhlo	דלקת חניכיים	אַקְלוֹ (ב)
gnat, midge	akhulka, akhulta	יבחוש	אַקְלָכָא (ב), אֵקְלָתָא (נ)
hen	aklela, aklelta	תרנגולת	אַקְלֵלָא, אֵקְלֵלָתָא (סק)

glutton	akhlana	אכלן, גרגרן	אֶכְלָנָא
we	akhni, akhnan, akhnakhun	אנחנו	אֶכְנִי, אֶכְנָנּוּ, אֶכְנַכְחוּן (סול)
excrement	ikhre	צואה	אֶכְרָה
you (plural)	akhtun, akhtokhun	אתם, אתן	אֶכְתוּן, אֶכְתוֹכְחוּן
upon, on	il	על, מעל	אֵל (ב)
festival	ela	חג	אֵלָא
God	ELa	אלוהים	אֵלָא (בר)
visiting family and relatives to wish them a happy festival	ela-brikhula	ביקור קרובים וחברים כדי לאחל להם חג שמח	אֵלָא-בְּרִיכּוּלָא (ס)
God	ilha	אלוהים	אֵלְהָא
to know	aloe	לדעת	אֵלוּהָא
raspberry, blackberry (bramble and fruit)	alwasna	פטל, אוכמנית (שיח ופריו)	אֵלוּוּסְנָא
hovel, single- roomed shack	alola	בית עניים בן חדר אחד	אֵלוּלָא (ב)
medium size clay vat	Elina	חבית חרס בינונית	אֵלִינָא
expert, knowledgeable	alyana	ידען, בקי	אֵלִינָא
fat tail	Elisa Elitha	אליה	אֵלִיסָא (ז), אֵלִית'א
there	illakh	שם	אֵלְךָ (ר)
above	ilil	למעלה	אֵלְל
tonight	illel, ilele	הלילה	אֵלְל (סול), אֵלְלָה (ס)
Succot	elane	חג הסוכות	אֵלְנָה
eyelash	ilpa	ריס	אֵלְפָא
thousand	alpa	אלף (1000)	אֵלְפָא
hundred	imma	מאה	אֵמָא

paternal uncle	amoya	דוד, אחי האב	אמויָא
scarecrow	amoma	דחליל	אמומא (ב)
paternal uncle	amona	דוד, אחי האב	אמונא
dense (hair, vegetation)	amura	צפוף, עבות (צמחייה, שיער)	אמורא (ב)
to say	amore	לומר	אמורה
kitchen utensil	amana	כלי מטבח, סיר, קדרה	אמנא
wool	amra	צמר	אמרא
paternal aunt	amta	דודה, אחות האב	אמתא
eye	ena	עין	אנא
spring (of water)	ena	מעין	אנא
I	ana	אני	אנא
the evil eye	ena khruta	עין הרע	אנא קרותא
the evil eye	ena khripta	עין הרע	אנא קריפתא
the evil eye	ena sritha	עין הרע	אנא סרית'א (ב)
miser	ene khshikhe	קמצן	אנא קשיקה (ז)
raisins	inwe	צימוקים	אנווה
grape, grapes	Enutha, inwe	עינב	אנות'א (ר') (אנווה)
sunflower	enazyoma	חמנית	אנזיומא (ס)
they	ani	הם, הן	אני
sun	en-yoma, enid yoma	שמש	אן-יומא, אנד יומא
rain cloud	Enana	ענן גשם	אננא (כנ)
high	intoa	גבוה, רם	אנתוא
myrtle	°asa	הדס	אסא° (א)
to go up	asoqe	לעלות	אסוקה
to tie, tether	asore	לקשור	אסורה
quince	aspagla, aspargla	חבוש	אספגלא, אספרגלא
ring	Esiqtha, Esiqsa	טבעת	אסקסא (ז), אסקת'א
thimble	Esiqthid khyaTa	אצבעון	אסקת'ד קישא
to tie	'Esara	לקשור	אסרא

ten	isra, iSRa	עשרה (10)	אָסְרָא, אַסְרָא
twenty	isri	עשרים	אָסְרִי
twenty one	isri w kha	עשרים ואחד	אָסְרִי וְכַא
set of bracelets	isratha	צמידים ערוכים על היד זה לצד זה	אָסְרֵת'א
gallnut	apsa	עפץ	אָפְצָא
soil, earth	ipra, apra	עפר	אָפְרָא, אַפְרָא
raisins	apishye	צימוקים	אָפְשִׁיָה (א)
nine	iCHCHa, iCH'a	תשעה	אָצ'א, אָצ'אה
nineteen	iCH'a'issar, iCHCHa'sar	תשעה-עשר	אָצ'אָאָסְר,
ninety	iCH'i, iCHCHi, iCH"i	תשעים	אָצ'אִי, אָצ'אי, אִיָצ'עי
Shavuot	aSarta	חג השבועות	אָצְרֵתָא
trouble	aqa, eqo	צרה	אָקָא, אַקָא
heel	uqba	עקב	אָקְבָא (ג)
mouse	aqubra	עכבר	אָקְבְרָא
heel	aqolta	עקב	אָקוֹלְתָא (בי)
thick (of soup, stew)	aqusha	סמיך (מרק, תבשיל)	אָקוּשָא
foot, leg	aqla	רגל	אָקְלָא
ritual of stamping on each other's toes played by newly-wed couple	aqla °lyacha	דריכת רגל בן הזוג, בעת טקס הנישואין	אָקְלָא לִיָצ'א° (א)
barefoot	aqla-khpi, aqla-qapi aqle-khipye	יחף	אָקְלָא-קְפִי (ח) אָקְלָא קְפִי (ט) אָקְלָה קְפִיָה (סל)
sole of foot	iqir aqla	כף הרגל	אָקְר אָקְלָא
near	aqirwa	קרוב	אָקְרִוּא
scorpion	aqirwa	עקרב	אָקְרִוּא
honeydew	ar'ura, arura	מן (מזון מתוק)	אַר'וּרָא, אַרּוּרָא

			אָרוֹנָא
earthquake	ara-ryata	רעידת אדמה	אַרא-רִיָּטָא (א)
sheep	irba	צאן	אַרְבָּא
four	arba	ארבעה	אַרְבָּא
fourteen	arba'issar, arba'sar, arbasar	ארבעה-עשר	אַרְבַּאַסַר, אַרְבַּאַסַר, אַרְבַּסַר
wild goat	irbid wala	עז בר	אַרְבִּד וָוּלָא (ב)
Wednesday	arbosheb, arbusheb, arbushab	יום רביעי	אַרְבּוֹשֶׁב, אַרְבּוֹשֶׁב, אַרְבּוֹשֶׁב
forty	arbi	ארבעים (40)	אַרְבִּי
woman in a state of ritual impurity after childbirth	arbidar	אישה טמאה אחרי הלידה בשל כוחות מזיקים שיש בה	אַרְבִּידַר
coarse sieve	irbala	כברה גסה	אַרְבָּלָא
all four of them	arbinnu	ארבעתם	אַרְבִּנּוּ
co-wife	arda	צרה (אישה שנייה)	אַרְדָא
big	uRwa	גדול	אַרְוּוּא
gums	aruwe	חניכיים	אַרְוּוּה
shiver	irwela	צמרמורת, רעד	אַרְוּוּלָא (א)
charity, good deed	irwana	צדקה, חסד	אַרְוּוּנָא
to run	aroqe	לרוץ	אַרְוִיקָה
Friday	Erota, arota	יום שישי	אַרְוִיָּטָא, אַרְוִיָּטָא
eve of festival	Erotid edha, Erotid eda, Erotid eza	ערב חג	אַרְוִיָּטִיד אַד'א, אַרְוִיָּטִיד אַדָא, אַרְוִיָּטִיד אַזָא (ז)
frozen	iryia	קפוא	אַרְיָא
lion	arya	אריה	אַרְיָא
lioness	aryotha, aryosa	לביאה	אַרְיִוִּת'א, אַרְיִוִּסָא (ז)
avalanche; a heap of snow	uritha	ערימת שלג, מפולת שלגים	אַרְיִת'א (ב)
Milky Way	urkhid ganawe,	שביל החלב	אַרְכִּיד גַּנְוָוה

mill	irkhe, arkhel,	טחנת קמח	אַרְכָּה, אַרְכָּל
pomegranate	aRmota	רימון	אַרְמוֹתָא
widower	arimla	אַלְמַן	אַרְמֵלָא
widow	armilda	אַלְמְנָה	אַרְמֵלְדָא
widowhood	armElusa, armElutha	אַלְמְנוּת	אַרְמְלוּסָא (ג), אַרְמְלוּת'א (ב)
widow	armiltha	אַלְמְנָה	אַרְמֵלְת'א
co-wife	arsa, artha	צרה (אישה שנייה)	אַרְסָא, אַרְת'א
to run, flee	'raqa	לרוץ, לברוח	אַרְקָא
pack needle	urtkha	מחט שקים	אַרְתְּכָא
grain weevil	asha	חַדְקוֹנִית (חרק זעיר שמזיק לדגן)	אַשָא (ז)
seventeen	ishwa'issar, ushwasar	שבעה-עשר	אַשְׁוואַסַר, אַשְׁוואַסַר
six	ishta	שישה	אַשְׁתָא
sixteen	ishta'issar, ishta'sar	שישה-עשר	אַשְׁתַּאסַר, אַשְׁתַּאסַר
sixty	ishti	שישים	אַשְׁתִּי
sixteen	ishtasar	שישה-עשר	אַשְׁתַּסַר
thou	at	את	אַתְ
church	eta	כנסייה	אַתָא
now	atta, itta	כעת	אַתָא, אַתָא (ד)
stepmother	atebaba	אם חורגת	אַתְבָבָא
furnace for producing lime from limestone	atuna	כבשן ליצירת סיד מסלעים	אַתוּנָא
old (thing)	atiqa	ישן	אַתִּיקָא
rich	atira	עשיר	אַתִּירָא (כג)
you (plural)	atkhun,	אתם, אתן	אַתְכּוֹן
we	atkhan	אנחנו	אַתְכּוֹן (אר)
now	attane	כעת	אַתְנָה (כס)
rural area, countryside	athra	אזור כפרי	אַת'רָא (ב)
ladle	itrana	מצקת	אַתְרָנָא (ז)

ב

dung of sheep, goat, camel (used as fuel)	ba'ore (ba'urta)	גללי כבשים, עיזים וגמלים (להסקה)	בְּאוֹרָה (ז), יחיד: בְּאוֹרְתָא
love, to love	b'aya	אהבה, לאהוב	בְּאִיא
fruit beginning to ripen	b'ila	פרי בתחילת הבשלתו	בְּאִילָא (ד)
upper story	be'laye	קומה שנייה ועליונה	בְּאִלְיָה (ד)
egg	be'ta	ביצה	בְּאִתָּא
omelet	be'ta qlisa	חביתה	בְּאִתָּא קְלִיסָא
father	baba	אב, אבא	בָּבָא
forehead	babena	מצח	בְּבַנָּא
eyebrow	bigwina,	גבה	בְּגוּוִינָא
lacking oil or fat; insipid	bagira	תפל משמן (חסר שומן או שמן)	בְּגִירָא (ז)
sleeve	bedha	שרוול	בְּד'א (ב)
to spill	badore	לשפוך	בְּדוֹרָה (תכ)
to regret, change mind	bdhaya	להתחרט	בְּד'יא (ב)
threshing floor	bidra	גורן	בְּדִרָא
to strew	bdhara	לבזוק	בְּד'רָא (ב)
three days' time	bahuro	בעוד שלושה ימים	בְּהוּרוֹ
light	behra	אור	בְּהִרָא
well (for water)	behra	באר	בְּהִרָא
to yawn	bhara	לפהק	בְּהִרָא (כס)
the day after tomorrow	bharo	מחרתיים	בְּהִרוֹ

light	behrutha, bawruwa, bawrula	אור	בְּהִירוּתָא, בוּרוּוָא (בר), בוּרוּלָא
roasted seed (snack), pip of fruit	bo'ta	גרעין לפיצוח, גלעין	בוֹאָתָא
roasted seed (snack), pip	boya	גרעין לפיצוח, גלעין	בוּיאַ (ז)
hair of the head	bola	שיער הראש	בוּלָא
snot	bole	נזלת	בוּלָה
the day after tomorrow	bomakhit	מחרתיים	בוּמְכַת
the day before yesterday	bomakhit	שלשום	בוּמְכַת
roasted seed (snack), pip of fruit	boCHa	גרעין לפיצוח, גלעין	בוּצ'א (ב)
onion scape	boqa	קנה הבצל וגבעולו	בוּקָא
fallow land	bura	אדמת בור	בוּרָא (ב)
three days' time	boro	בעוד שלושה ימים	בוּרוֹ (ס)
almond	boshe'za	שקד (ללא קליפה)	בוּשְׂאָזָא (ז)
roasted seed (snack), pip	bota	גרעין לפיצוח, גלעין	בוֹתָא (א)
the day before yesterday	botimmal	שלשום	בוּתְמַל (בר)
sleeve	beza	שרוול	בִּזָא (ז)
to spill	bazore	לשפוך	בִּזְרָה
to strew	bzara	לבזוק	בִּזְרָא
seed	bazar'a	זרע	בִּזְרָאָה (ז)
idle, free	baTila	חסר תעסוקה או מעש	בִּטְיָלָא
Empty	baTila	ריק	בִּטְיָלָא (נע')
pregnant	bTinta	הרה (בהריון)	בִּטְיָנְתָא

terebinth	biTma, biTimtha	אלה (עץ ופריו)	בְּטָמָא, בְּטָמְתָא
house, home	beya, biya	בית	בֵּינָא, בְּיָא (בר)
to spill	byaza	לשפוך	בִּיזָא
light	bayrusa	אור	בִּירוּסָא (סג)
hearth	bitara	אח לבישול ולחימום הבית	בִּיתָרָא
one-armed	bkha-'iza	גידם	בְּכַא-אִיזָא (ז)
one-eyed	bkha-'ena	בעל עין אחת	בְּכַא-אֵנָא (ז)
one-legged	bkha-'aqla	קיטע, בעל רגל אחת	בְּכַא-אֶקְלָא (ז)
brother's wife	bakh-akhona	גיסה, אשת האח	בְּךְ-אֶכּוֹנָא
wife of paternal uncle	bakh-amoya	דודה, אשת אחי האב	בְּךְ-אֶמוּיָא
stepmother	bakh-baba	אם חורגת	בְּךְ-בָּבָא
to cry	bakhoe, bkhaya	לבכות	בְּכוּאָה, בְּקִיָא
crying	bikhya, bakhila	בכי	בְּקִיָא, בְּכִילָא
wife of maternal uncle	bakh-khaloya	דודה, אשת אחי האם	בְּךְ-כְּלוּיָא
together	bikhle	יחד	בְּכִלָּה
to stir	bkhasha	לבחוש	בְּכִשָּׂא
woman, wife	bakhta	אישה	בְּכַתָּא
first story	bekhtaye	קומה ראשונה	בְּכַתְיָה (ב)
home, house	bela	בית	בְּלָא
to swallow	bla'a, baloe, balo"e	לבלוע	בְּלֹאָה, בְּלוּאָה, בְּלוּעָה
throat	balo'ta, balota	גרון	בְּלוּאָתָא, בְּלוּתָא (בר)
pocket	bilwana, °bilvana	כיס	בְּלוּוֹנָא (אר), בְּלוּנָא ° (א)

oak (fruit, tree)	baluTa	אלון (עץ ופריו)	בלוטא
pickpocket	°bilvane °qatyana	כייס	בלונה ° קטינא (א)
termite(s), woodworm	bilTisa	טרמיט, טרמיטים	בלטיסא (ז)
long end of sleeve	belya, belyalta, belita	קצה מוארך של שרוול	בליא (כס), בלילתא (אר), בליתא (א)
pocket	bilmana	כיס	בלמנא (סל)
to swallow	bla"a	לבלוע	בלעא
distaff thistle	balqo	חורשף (צמח קוצני)	בלקו (ז)
forehead	bena	מצח	בנא
to count	bn'a'a	לספור	בנאא
tomorrow	binhe	מחר	בנהא
morning	binhe, binhayya	בוקר	בנהא, בנהיא (ב)
to count	banoe	לספור	בנאא
to count	bnaya	לספור	בנא
built	binya	בנוי	בניא
mason	banaya	בנאי	בניא (ב)
house, home	besa	בית	בסא
tasty, pleasant	basima	טעים, נעים	בסימא
good mood, good feeling	basimula	קורת רוח, תחושה טובה, נחת	בסימולא
good mood, good feeling	basimusa, basimutha	קורת רוח, תחושה טובה, נחת	בסימוסא, בסימות'א
sour grape	basira	עינב בוסר	בסירא
grape	basirta	עינב	בסירתא
spleen	basma-kaka, basma-kalo	טחול	בסמא-קכא (דו), בסמא-קלו (אר)
piece of gravel	bisqa	אבן חצץ	בסקא

after	basir	אחרי	בסר
sour grape	basirta	עינב בוסר	בסרתא
onion	biSla	בצל	בצל'א
chopped onion and sumac	biSla smoqa	בצל קצוץ עם אוג	בצל'א סמוקא
mosquito	baqa, baqta	יתוש	בקא, בקתא (א)
to ask	baqore, bqara	לשאל שאלה	בקורה, בקרא
herd of cattle	biqra	עדר בקר	בקרא (ב)
neck	bEqarta	צוואר	בקרתא (א)
pebble	baqsha	חלוק נחל, אבן למשחק חמש אבנים	בקשא
tomorrow	bqatta	מחר	בקתא
morning	bqatahayya, baqatae, baqatyom	בוקר	בקתהיא (ר), בקתיה, בקתיום
after	bar	אחרי	בר
back, in the back, backwards	bara	מאחורה, אחורה, אחורנית	ברא
paternal cousin	bir-amoya	בן דוד מצד האב	בר-אמויא
crucifix (cryptic)	bar'arbe	צלב (בלשון סתרים)	ברארבה (ע)
to scatter, be scattered	barboze	לפזר	ברבוזה
hail	barabarda, bardha	ברד	ברברדא (ז), ברד'א (ב)
to strew	brada, barode	לבזוק	ברדה, ברודה
the day after tomorrow	baro	מחרתיים	ברו
long underpants	barukhid "aqla	תחתונים ארוכים	ברוקד עקלה
to bless	barokhe	לברך	ברוקה
Seven Benedictions (of wedding)	barokhe	שבע ברכות	ברוקה (א)

in two nights' time	baro-lele	מחרתיים בלילה	ברו-ללה
son, boy	brona	בן, ילד	ברונא
stepson	brona khurga	בן חורג	ברונא כרגא
lumbago	baroqa	לומבגו	ברוקא (ב)
seed	barzar'a	זרע	ברזראה (ב)
fennel	barHalya	שומר (צמח)	ברחליא
blessed	brikha	מבורך	ברייכא
lacking oil or fat; insipid	barira	תפל משמן (חסר שומן או שמן)	ברירא
to bless	brakha	לברך	ברכא
maternal cousin	bir-khaloya	בן דוד מצד האם	בר-כלויא
brother of wife	<u>brakhmaya</u>	גיס, אחי האישה	ברקמייא
sister of spouse	brakhmetha	גיסה, אחות האישה או הבעל	ברקמת'א
Seven Benedictions (of wedding)	barakhtha	שבע ברכות	ברכתא
female friend	barukhta	חברה	ברכתא
paternal cousin	baramona	בן דוד מצד האב	ברמונא
evening	beramashe	ערב	ברמשה (כנ)
thimble	barSubba	אצבעון	ברצבא (ב)
lightning	birqa	ברק	ברקא
dummy egg put into nest to encourage hen to lay eggs	barqinna	בצל או ביצת דמה שמונחת בקן לעידוד הטלת ביצים	ברקנא (ב)
daughter, girl, virgin	brata	בת, ילדה, בתולה	ברתא
stepdaughter	brata khurigsa	בת חורגת	ברתא כרגסא
demon	bishtovminnan, bishtominnan	שד	בשטובמנן, בשטומנן
cooked	bshila	מבושל	בשילא

ceiling	bishkure	תקרה	בשכורה (ד)
cooked food	bshala	תבשיל	בשלא
cooked dish with buttermilk	bshal-doe	תבשיל עם מי גבינה	בשל-דואה (א)
rice boiled in milk	bshal-khalva	אורז בחלב	בשל-כלוא
soup with sumac or lemon	bshal-khumSa	מרק עם אוג או לימון	בשל-קמצא
thin, watery soup, with pieces of lung and legumes	bshal-°moe	מרק דליל עם חתיכות ריאה וקטניות	בשל-מואה° (א)
a cook	bashlana	טבח	בשלא
dish of vegetables, garlic and buttermilk	bshal-tuma	תבשיל ירקות, שום ומי גבינה	בשל-תומא (א)
home, house	betha	בית	בת'א
lay egg	beta wala	להטיל ביצה	בתא וולא
three days' time	batalbaro	בעוד שלושה ימים	בתלברו (בג)
four days' time	batalbatalbaro	בעוד ארבעה ימים	בתלתברו
three days ago	batalaHmal	לפני שלושה ימים	בתלחמל (ס)
three nights ago	batalaHmalele	לפני שלושה לילות	בתלחמלה (ס)
three years ago	batal-talda, bataltala	לפני שלוש שנים	בתל-תלדא (ס), בתלתלא (סק)
mix of nuts and raisins to be thrown at bride and groom after	bithqe	תערובת אגוזים וצימוקים שמושלכת על החתן והכלה	בת'קה (ב)
back, in the back, backwards	bathir bathra	אחרי מאחורה, אחורה, אחורנית	בת'ר בת'רא

ג, ג'

billhook	ja'odha	כלי לקיצוץ ענפים	ג'אוד'א
to, with	geb, gebid	אצל	גב, גבד
forehead	gub'ena	מצח	גבאנא
to choose	gabo'e	לבחור	גבוא'ה, גבו'ה
forehead	gabena	מצח	גבנא (בר)
hero, mighty	gabara	גיבור	גברא (ב)
medium size clay vat	gagna	חבית חרס בינונית	גגנא (ז)
thread	gdada, gdhadha	חוט	גדדא, גד'ד'א
kid	gidhya	גדי	גד'יא (כז)
icicle	gdhila	גטיף קרח	גד'ילא (ב)
stack of harvested crop	gdisha, gadisha,	גדיש	גדישא, גדישא (ז)
time, occurrence	gaha	פעם	גהא
billhook	jahoda	כלי לקיצוץ ענפים	ג'הודא (ג)
butcher's knife	jahota	סכין קצבים	ג'הותא (כס)
tired	jihya	עייף	ג'היא
fatigue	jihyanula	עייפות	ג'היאנולא
saffron	go'a	כרכום (תבלין)	גוא'ה (ז)
loom, pit of loom	guba	גול, הבור של הנול	גובא
wall (of house, structure)	guda	קיר	גודא
churning skin (also as flotation device for rafts)	gudha	גאד עור לחביצת חמאה וכמצוף לרפסודה	גוד'א (ז)
beggar	gawa'a, gawaya	קבצן	גוא'ה, גוא'יה
married	gwira	נשוי	גוירא

eyebrow	gwena, gwenya, gwenta	גבה	גְּוֹנָא (ס), גְּוֹנְיָא, גְּוֹנְתָא (ס)
to get married	gwara	להתחתן	גְּוֹרָא
wall (of house, structure)	guza	קיר	גוּזָא
animal skin	guza	נאד עור לקמח או למלח	גוּזָא (ז)
container for flour or salt			
nut	goza, goza, gozta	אגוז	גוּזָא, גוּזָא, גוּזְתָא (ח)
churning skin (also for as flotation device for rafts)	gula	נאד עור לחביצת חמאה וכמצוף לרפסודה	גוּלָא
man, husband	gora	איש, בעל	גוּרָא
urine	jore	שתן	ג'וּרְהָ
sister's husband	gor-khatha	בעל האחיות	גוּר-קֶת'א
thread	gzaza	חוט	גְּזָזָא (ז)
circumcised	gzira	נימול	גְּזִירָא
aide of head of village	gziraya	עוזרו של ראש הכפר	גְּזִירָיָא (ב)
circumcision ceremony	gzara	למול, ברית מילה	גְּזָרָא
pile of firewood	gizra	ערמת עצים להסקה	גְּזָרָא
ritual circumciser	gazara	מוהל	גְּזָרָא
carrot	gizara, gizarta	גזר	גִּזְרָא, גִּזְרְתָא
tired	gisa	עייף	גִּיסָא
fatigue	gisanula	עייפות	גִּיסְנוּלָא
gnaw and suck bones; chew cartilage or hard meat	gyaCHa	לכרסם ולמצוץ עצמות, ללעוס סחוס או בשר קשה	גְּיָצ'א
to urinate	jyara	להטיל שתן	גְּיָרָא
lime scale	gira	אבנית	גִּירָא (ב)
to laugh	gakhoke, gkhaka	לצחוק	גַּכּוּקָה, גַּכּפָא
laughter	gikhka	צחוק	גַּכּפָא

dimple	gakhkanta, gEkhkusa	גומת חן	גַּכְכָּנְתָּא (ס), גַּכְכָּסָּא (ז)
grass; plant	gilla gEla	עשב, צמח	גַּלָּא, גַּלָּא
kilim mat	gala	יריעת בד המשמשת כשטיח או לכיסוי	גַּלָּא
skin, leather, hide	gilda	עור	גַּלְדָּא
together	gal-°dikhde	יחד	גַּל-דְּכִדְדָּה °
to reveal	glaya	לגלות	גַּלְיָא
kid, young goat	gilya	גדי	גַּלְיָא (בי)
thread	glala	חוט	גַּלְלָא
shoelace	glala syamta	שרוך	גַּלְלָא סְיָמְתָּא (סק)
stone slab on pillar on which beams are placed	gulsa, gultha	כותרת עמוד התומכת בקורות התקרה	גַּלְסָּא, גַּלְתָּא (ב)
pip of fruit	gul"a	גלעין	גַּלְעָא
wing	gulpa	כנף	גַּלְפָּא (כנ)
quilt used as a mat	galtha	שטיח דק עשוי טלאים	גַּלְתָּא (ב)
depth	gum'usa, gum'anutha	עומק	גַּמְאוּסָּא (ז), גַּמְאָנוּתָּא
tart (taste)	gamura	עָפִיץ (גורם ליובש ועקצוץ בפה)	גַּמְוֵרָא
female camel	gumiltha	נאקה	גַּמְלְתָּא (ב)
to smile	gmaSa	לחייך	גַּמְצָּא (ז)
live coal	gumra	גחלת	גַּמְרָא (ב)
to butt, gore	gmasha	לנגוח	גַּמְשָּׂא (ב)
melon	gindora	מלון	גַּנְדוֹרָא
thief	ganava, ganawa	גנב	גַּנָּוָא (ס), גַּנְוָּוָא
to sleep	ganoe	לישון	גַּנְוָּאָה
to steal	gnawa, ganowe	לגנוב	גַּנְוָּוָּא, גַּנְוָּוָּה
decorated	gnune	חדר כלולות מקושט	גַּנְוָּנָּה
bridal chamber			
asleep	ginya	ישן	גַּנְיָא
west	gnayid yoma	מערב	גַּנְיִד יוֹמָא
garden	gintha	גן, גינה	גַּנְתָּא
cheese	gupta	גבינה	גַּפְתָּא

gypsum	gaSa	גבס	גָּצָא
arrow	gera	חץ	גָּרָא (כנ)
bow and arrow	gera u qishta	חץ וקשת	גָּרָא וקִשְׁתָּא
thin rolling pin	gera, jera	מערוך דק	גָּרָא, גֵּ'רָא (דו)
to shave	gra'a	להתגלח	גָּרָאָה
omasum, one of four stomachs of sheep, cow	jar'o, jaro	קיבת העלעלים, אחת מארבע הקיבות של כבש או פרה	גֵּ'רָאוּ
razor	gare'ta	תער	גָּרָאָתָא
Adam's apple	gargurta	גרגרת	גָּרְגָרְתָא
horizontal loom	garda	נול שטוח	גָּרְדָא (ב)
rice with yoghurt	girdol	אורז עם יוגורט	גָּרְדוֹל (א)
roof	gare	גג	גָּרָה
omasum, one of four stomachs of sheep, cow	jar'o, jaro	קיבת העלעלים, אחת מארבע הקיבות של כבש או פרה	גֵּ'רֹו (כס)
to urinate	jaroe	להטיל שתן	גֵּ'רֹואָה
thick rolling pin	garoma	מערוך עבה	גָּרֹמָא
stump (of tree)	garoma	בול עץ	גָּרֹמָא (ז)
coarse	garusa	עבה (גרגר, גרעין)	גָּרוּסָא
to pull	garoshe	למשוך	גָּרוּשָׁה
sock, socks	gErutha, girwe	גרב, גרביים	גָּרוּת'א, גָּרוּתָה
Muslim cleric (cryptic and pejorative)	girya	איש דת מוסלמי (בלשון סתרים ולגנאי)	גָּרְיָא
covered balcony	garisa, garitha	מרפסת מקורה	גָּרִיסָא, גָּרִית'א
female puppy	guritha	גורה	גָּרִית'א (ב)
bone	garma	עצם	גָּרְמָא
live coal	gurma	גחלת	גָּרְמָא
groats	girsa, girse	גריסים, חיטה כתושה	גָּרְסָא, גָּרְסָה
hand mill	garusta	מטחנת-יד	גָּרְסָתָא
rainbow	geraqushe, geraqishqa	קשת בענן	גָּרְקִשָׁה (ס), גָּרְקִשָׁקָא (בי)
to pull	grasha	למשוך	גָּרְשָׂא

ד

sad	d'ikha	עצוב	דאיכא (ז)
to insert something sharp	d'asa	לנעוץ	דאסא
to sweat	d'asa, d'atha	להזיע	דאסא, דאָת'א
to fold	d'apa	לקפל	דאפא
the following day	d'artid-yoma	למחרת	דארטיד-יומא
resin, sweat	de'tha	זיעה, שרף (המופרש מעץ)	דאָת'א
bear (animal)	dibba	דוב	דבא
wasp, hornet	dibbora	צרעה	דבורא
birdlime; bothersome, annoying person	dabuqana	דבק ללכידת ציפורים, טרדן (ז)	דבוקנא
to lie, tell a lie	dagole	לשקר	דגולה
Muslim prayer (cryptic and pejorative)	dagolta, dagulta	תפילת המוסלמים (בלשון סתרים ולגנאי)	דגולתא (ח), דגולתא (דו)
liar	duglana, duglanchi	שקרן	דגלנא, דגלנצ'י (א)
second	did tre	שני	דיד תרה
fly, housefly	dEdusa, dEdutha	זבוב	דדוּסא (ז), דדוּת'א (ב)
large gold pendant	dehwa uRwa	חליון זהב גדול	דדווא אַרְווא
oily, greasy	dahina	שומני	דדינא
olive oil	dihin zetha, dihin zesa	שמן זית	דיהן זת'א, דיהן זסא
oil	dehna	שומן, שמן	דדינא
wolf	dewa, deva	זאב	דווא, דווא
buttermilk	do'e, doe	מי חלב, מי חביצה	דוּאָה

—

pure honey without honeycomb	doba, dohba	דבש טהור ללא דונג	דוֹבָא (ד), דוֹקָבָא (ב)
buttermilk	do'e, doe	מי חלב, מי חביצה	דוֹנָא
beehive	dwilta	כוורת	דוּוֹלְמָא (ה)
catch, hold, to grasp	dwaqa, dvaqa	ללכוד, לתפוס, לאחוז, להחזיק	דוּוֹקָא, דוֹקָא
there	doka	שם	דוֹכָא
place	duka	מקום	דוֹכָא
bucket	dola	דלי	דוֹלָא
clearing in snow where sheep and goats are fed	duna	פיסת אדמה שנגרף ממנה השלג ועליה מספוא	דוּנָא (ב)
metal griddle for baking	doqa	לוח מתכת לאפייה	דוֹקָא
bolt	dora	בריה	דוֹרָא (ב)
honey	dusha	דבש	דוּשָא
resin	dusha ilana	שרף (המופרש מעץ)	דוּשָא אִילָנָא (ט)
third	di-Tlaha	שלישי	דְטֻלְהָא
fly, housefly	didwa	זבוב	דִידוּוָא (כס)
oily, greasy	dayna	שומני	דִינָא (ט)
fat	daynula	שומן	דִינולָא (ט)
to insert something sharp	°dyasa	לנעוץ	דִינְצָא (א)
crush (cereal)	dyaqa	לכתוש (דגן)	דִיָקָא
place	dukka	מקום	דִכָא
millet	dikhna	דוחן	דִכְנָא
stone bench	dakanisa, dikkanitha	ספסל אבן	דִכְנִיסָא (ז), דִכְנִית'א (ע)
male	dikhra	זָכָר	דִכְרָא (כס)
place	duktha	מקום	דִכְת'א
unmarried	dla-gwara	רווק, רווקה	דְלָא-גְוֹרָא
uncircumcised	dla-gzara	ערל	דְלָא-גְזָרָא (ב)

unripe fruit	dla-mTaya	בוטר	דלא-מטַיָא
grapevine	dalisa, dalitha	גפן	דליסָא, דלית'א
eyelash	dilpa	ריס	דלפָא (סק)
murderer	dimma zanqrana	רוצח	דמָא זַנקרָנָא (א)
blood	dimma, dEma	דם	דמָא, דְמָא
tear (of eye)	dEme'sa, dEme'tha	דמעָה	דְמָאסָא, דְמָא'ת'א
to sleep	damokhe, °damokhe	לישון	דְמוֹכָה, דְמוֹכָה°
asleep	°dmikha, dmikha	ישן	דְמִיכָא, °דְמִיכָא
to sleep	dmakha	לישון	דְמָכָא
tear (of eye)	dimmela	דמעָה	דְמִלָא
spleen	dimmalila	טחול	דְמִלִילָא
tear (of eye)	dim"ela	דמעָה	דְמַעְלָא (ח)
time	dana	זמן	דְנָא
food given to mourners by their relatives during mourning period	dane	מזון שמקבלים אבלים מקרוביהם בימי השבעה	דְנָה (ע)
tail	dinwa	זנב	דְנִוָא (כ)
fly, housefly	dEnivla, dEnula	זבוב	דְנִילָא (ס), דְנִילָא
fly, housefly	dEnulta	זבוב	דְנִילְתָא (סק)
medium size clay vat	dantha	חבית חרס בינונית	דְנַת'א (כג)
pestle	disqa	עלי (לכתישה)	דְסָקָא
bundle of vegetables	disqa	צרור ירקות	דְסָקָא (ס)
haberdasher	diqqa zabnana	מוכר סדקית	דְקָא זַבְנָנָא (כס)
beard	diqna	זָקן	דְקָנָא
old man	diqna-khwara	זָקן	דְקָנָא-קְוִוְרָא

bearded	diqnana	מזוקן	דְּקִנָּנָא (א)
to touch	dqara	לגעת	דְּקָרָא
to butt, gore	dqasha	לנגוח	דְּקָשָׂא (ז)
arm; yard	dra'a	זרוע, אמה כמידת אורך	דְּרָאָה (כג)
Libra	dra'a w masatha	מאזניים (מערכת כוכבים)	דְּרָאָה וּמְסַת'א
cradle	dargushta	עריסה	דְּרָגֻשְׁתָּא
lees, dregs	durdimma	שמרי יין	דְּרִדְמָא (ע)
to pour, to put	daroe	למזוג, לצקת, לשים	דְּרוּנָה
to put, pour	daroe	לשים, למזוג	דְּרוּנָה
to pour, to put	draya	למזוג, לצקת, לשים	דְּרִיָּא
courtyard	darta	חצר	דְּרַתָּא (כז)
the following day	durtid-yom	למחרת	דְּרַת־ד-יוֹם
field, plain	dashta	שדה, מישור	דְּשַׁתָּא
the second	di-tre	שני	דְּתֵרָה

□

ה

Judaism	hudhayutha, hozayusa	יהדות	הַדְיּוּת'א (ב), הוֹזַיּוּסָא (ז)
to give	havoe	לתת	הוּוֹאָה (ס)
Jew	huda'a, hudhaya, hudaya	יהודי	הוּדְאָה, הוּדְ'יָא, הוּדְיָא
stack of harvested crop	hodhala	גדיש	הוּדְ'לָא (ב)
to give	hawoe	לתת	הוּוֹאָה
favor	hawusa, hawutha	טובה, חסד	הוּוּסָא, הוּוּת'א
winepress	hawisla	גת	הוּוּסְלָא (ג)
Jew	hozaya	יהודי	הוּזַיָא (ז)
Jew	hula'a	יהודי	הוּלְאָה
early, quickly	hayya, haye, hayyo	מוקדם, מהר	הַיָּא, הַיָּה, הַיִּי
to give	hiwala	לתת	הַיּוּלָא
a long time ago	hayelae	מזמן	הַיְלָאָה (סק)
Judaism	hulaula, hulawla	יהדות	הַלּוּלָא, הַלּוּלָא
bring	hamoe	להביא	הַמוּוָה
high	hintoa	גבוה, רם	הַקְתוּאָה
dish of rice, tomatoes, beetroot with sumac, or lemon	hardikhta	תבשיל ובו אורז, עגבניות, סלק ואוג או לימון	הַרְדִּקְתָא (דו)
filthy mud, mire	°hircha	רפש	הַרְצ'א° (א)

ו

dry land	wesha	יבֶשֶׁה	ווישא
miser	wisha	קמצן	ווישא (ז)
dry	wisha, visha	יבש	ווישא, ויִשָּׂא
to do, make	wala	לעשות	וולא
flower	warda	פרח	וורדא
out, outside	varya, warya	חוץ, בחוץ, החוצה	ווריא, וריא
vein, artery; root	waridha, warida	כלי דם, שורש	ווריד'א (ד), וורידא
way, road, path	wirkha	דרך, שביל	וורכא
sciatic nerve	waridhid wardo	גיד הנשה	ווריד'ד וורדו (ד)
vein, artery; root	wariza	כלי דם, שורש	ווריזא
way, path	°virkha	דרך, שביל	°וורכא
Milky Way	°virkhid tuna amblane	שביל החלב	וורכד'° תונא אמבלנה
thin bread baked on metal sheet	vata	לחם דק אפוי על משטח מתכת	ותא (ס)

ז

time, occasion	zaa	פעם	זָאָה
chick	za'a	גוזל	זָאָה (ז)
small, young	z'ora	קטן, צעיר	זָאָרָא (ע)
to push	z'apa	לדחוף	זָאָפּא
finger	zbo'ra, zbo'ta	אצבע	זָבוּרָא, זָבוּעָתָא
fear	zde'tha, zdo'sa, zdo'tha	פחד	זָדָאָת'א (ע), זָדָאָסָא, זָדָאָת'א
coward	zado'ana zaduwa, zadwana	פחדן	זָדָאָנָא, זָדָוּנָא (א), זָדָוּנָא
fear	zdiya, zdela	פחד	זָדִיָא (בר), זָדִלָא
to send	zhdara	לשלוח	זָדָרָא
yellow	zahira	צהוב	זָהִירָא
pair	zo'a, zuwa	זוג	זָוָא, זָוּוָא (בר)
river	Zawa	נהר	זָוּוָא (כס)
thin bread baked on metal sheet	zwa'ta, zwata	לחם דק אפוי על משטח מתכת	זָוּוּאָתָא, זָוּוּתָא
to buy	zwana	לקנות	זָוּוּנָא
small, young	zora	קטן, צעיר	זָוּרָא
jug	zoRa	כד	זָוּרָא
measles	zaTo	אדמת	זָטוּ (ב)
freckle	ziwana	נמש	זָיּוּנָא
yellow	zayra	צהוב	זָיָרָא
to go, travel	zala	ללכת, לנסוע	זָלָא
segment of fruit	zilpa	פלה של פרי	זָלָפּא
to sing	zamore	לשיר	זָמוּרָה
finger	zmota	אצבע	זָמוּתָא (ס)

flower beetle	zamzamoma	נחושתית (חיפושית בצבע ירוק מתכתי)	זַמְזָמוּמָא
to sing	zmara	לשיר	זַמְרָא
to fornicate	znaya	לנאוף	זַנְיָא
to pour (from one vessel to another)	zanqore	למזוג, לצקת	זַנְקוֹרָה
barley	za're, z'are	שעורה	זַעְרָה, זַעְרָה
scum on dish while being cooked	zipra	קצף על תבשיל	זַפְרָא (ז)
weaver	zaqara, zaqqara, zaqrana	אורג	זַקְרָא, זַקְרָא, זַקְרָנָא (אר)
firefly	ziqtha	גחלילית	זַקְת'א (ב)
wheat	zara	חיטה	זַרָא
agriculture; cultivated land	zro'ta	חקלאות, אדמה מעובדת	זַרוֹאֲתָא (ב)
to push	zarope	לדחוף	זַרוֹפָה
east	zraqid yoma	מזרח	זַרְקִיד יוֹמָא
agriculture; cultivated land	zreta	חקלאות, אדמה מעובדת	זַרְתָא (א)
olive	zetha	זית	זַת'א (כנ)
pita loaves dipped in melted butter	zatye mishkhane	פיתות טבולות בחמאה מופשרת	זַתְיָה מִשְׁכְּנָה (סיל)
pita bread	zatila	פיתה אפויה בתנור	זַתִּילָא

ח

rung	Hoqa, Huqqa	חוק, שלב בסולם	חוקא (ב), חקא (ז)
to hug	Halboqe	לחבק	חלבוקה (ד)
rhubarb	Hamisa, Hamisye	ריבס (צמח)	חמיסא (בי), חמיסקה (סק)
to choke, suffocate, drown	Hanoqe, Hnaqa	להיחנק, לטבוע	חנוקה, חנקה
to embrace	Hpaqa	לחבק	חפקא
to praise, be proud	Hqara	לשבח, להתגאות במישהו	חקרא (ב)
proud, boastful	Haqara	מתנשא, רברבן	חקרא (ב)

ט

to search, seek	T'aya	לחפש	טָאָיָא
fruit (hanging on tree)	T'unta	פרי (על עץ)	טָאָנְטָא (כנ)
three	°taha	שלושה	טָהָא
thirty	°tahi, °tohi	שלושים	טָהִי, טוֹהִי
three hundred	°tahamme	שלוש מאות	טָהַמָּה
to fall asleep	Twa'a	להירדם	טוֹנָאָה
to beat up harshly	Twakha	להכות מכות נמרצות	טוֹנְכָא
mountain	Tura	הר	טוֹרָא
goodness	Tota	טובה	טוֹתָא
extremely hot weather	TaHra	חום כבד	טָהֲרָא (ז)
white spot on iris	TiTta	נקודה לבנה בקשתית העין	טָטָא (ב)
button	TuTitha	כפתור	טָטִית'ָא (ב)
to play	°tyala	לשחק	טָטְלָא
mud	Tina	בוץ	טִינָא
down, downward	Tikhya	למטה	טִיכְיָא (כס)
shade	Tilla	צל	טִלָּא
three	TLaha	שלושה	טָלָהָא
three hundred	TLaha'imma, TLahamma	שלוש מאות	טָלָהָאִמָּא, טָלָהַמָּא
thirty	TLahi	שלושים	טָלָהִי
all three of them	TLahinnu, °tahamnu,	שלושתם	טָלָהִינוּ, טָהַמְנוּ
lentils	Tlokhe	עדשים	טָלוֹכָה

dish of lentils, wheat, beets, tomatoes and sumac	Tlokhe khamuSe	תבשיל עדשים, חיטה, סלק, עגבניות ואוג	טְלוֹקָה כְּמוֹצָה
thirty	TLayi	שלושים	טְלִיִּי
thin bread baked on metal sheet	Tlimtha, Tlimsa	ככר לחם דק אפוי על משטח מתכת	טְלִמְתָּ'א, טְלִמְסָא (ז)
bread given to the poor for Sabbath	Tlimthid shabtha, Tlimsid shabsa	לחם שנתרם לעניים לפני כניסת השבת	טְלִמְתָּ'ד שַׁבְּתָּ'א, טְלִמְסֵד שַׁבְּסָא
shadow (of an object)	Tillanitha, Tillanisa	צילו של דבר, צללית	טְלַנִּיתָּ'א, טְלַנִּיסָא
thirty	TLasi, TLathi	שלושים	טְלַסִּי, טְלַתִּי
three hundred	Tillasma	שלוש מאות	טְלַסְמָא (ז)
delicacies, seasonal fruits	Tim'e	מטעמים, פירות העונה	טְמִאָה (ז)
taste	Tim'a, Timma	טעם	טְמָאָה, טְמָא
to taste	Tma'a, Tamo'e	לטעום	טְמָאָה, טְמוֹאָה
eighty	°tmoni, TMani	שמונים	טְמוֹנִי, טְמֹנִי
to conceal in the earth	Tamore	לטמון	טְמוֹרָה
to dip, submerge defiled	Tamoshe Timya	לטבול, להשקיע טמא	טְמוֹשָׁה טְמִיָּא
eighteen	TMane'sar, TMane'issar, TManisar	שמונה עשר	טְמַנְאַסָר, טְמַנְאַסָר, טְמַנִּיסָר
to conceal in the earth	Tmara	לטמון	טְמַרָא
dip, submerge	Tmasha	לטבול, להשקיע	טְמַשָׁא
to bite (snake)	Tpa'a, Tapoe	להכיש	טְפָאָה, טְפוֹאָה
mountain slope	Tapoya, Tapaya	צלע הר	טְפוּיָא (ער), טְפִיָּא

bothersome, annoying	Tipputha	טרדן	טפּוּת'א (ד)
finger nail, toenail	Tipra, Tupra,	ציפורן	טפּראַ, טפּראַ
intense heat	Tapparisa, Tapparitha	חום כבד	טפּריסאַ (ז), טפּרית'א (ע)
finger nail, toenail	Tpirta	ציפורן	טפּירטאַ
fowl, bird	Tera	עוף	טראַ
to banish, drive away	Trada, Tarode	לגרש, לסלק	טראַדאַ, טראַדע
to fix, prepare	Tarose	לתקן, להכין	טראַזע
honest, truthful	Trosana	ישר, דובר אמת	טראַסנאַ
to grumble	Tartome	להתאונן, לרטון	טראַטומע
to goad a household animal	Traya	לדרבן בהמה	טראַיאַ
basket for bread	Tiryana	סל נצרים רדוד ששמים בו לחם	טראַיאַנאַ
right, correct	Trisa	נכון	טראַיסאַ
to clap hands	Trapa	למחוא כפיים	טראַפאַ
leaf	Tarpa	עלה	טראַפאַ
peel of onion	Tarpa, Tarpid biSla	גלד בצל	טראַפאַ (כס), טראַפּיד בּצלאַ
mangold (chard) fried with eggs and onion	Tarpe-silqe qilye	עלי סלק מטוגנים עם ביצה ובצל	טראַפּע-סילקע קיליע (ז)
to hide something	Tsha'a, Tasho'e	להחביא	טשאַאַ, טשאַוּאַ

to know, recognize	y'ala	לדעת, להכיר	יְאָלַא
raisins	yabishe	צימוקים	יְבִישָׁה (יחיד): יְבִישָׁמַא
to take along	ybala	לקחת מישהו	יְבָלַא (בר)
to know, recognize	ydha'a, yda'a, yza'a	לדעת, להכיר	יְדָ'אָה, יְדָאָה, יְזָאָה (ז)
expert, knowledgeable	yadho'a	בקי, מומחה, ידען	יְד'וֹאָה (ב)
to give birth; to lay eggs	ydala	ללדת, להטיל ביצים	יְדָלַא
to give birth (animal)	ydhala	להמליט	יְד'לַא (ב)
to give homosexual	yhawa yahawid shirma	לתת הומוסקסואל	יְהוּוֹא יְהוּוִיד שְׂרִמַּא (ז)
day; sun	yoma	יום, שמש	יּוֹמַא
west	yoma-gna'a	מערב	יּוֹמַא-גְנָאָה (כס)
east	yoma-zraqa	מזרח	יּוֹמַא-זְרָקַא (כס)
dove	yona	יונה	יּוֹנַא (כנ)
to learn	yalope, ylapa	ללמוד	יְלוֹפָה, יְלָפַא
learned	ylipa	מלומד	יְלִיפַא
mother	yimma	אם	יַמַּא
sea, lake	yama	ים, אגם	יַמַּא
Lilith	yimmid besa	לילית	יַמִּד בֵּסַא (ז)
to swear	ymaya	להישבע	יַמֵּינַא
rhubarb	yamisa	ריבס (צמח)	יַמֵּיסַא (ב)

to go up	yasoqe, ysaqa	לעלות	יְסוֹקָה, יְסָקָה
to tie, tether	ysara, yasore	לקשור	יְסָרָא (ז), יְסוֹרָה° (א)
making groom impotent by tying seven knots on thread during wedding	ysartid khitna	הפיכת חתן לאימפוטנט ע"י יצירת שבעה קשרים בחוט בזמן טקס החתונה	יְסָרְתֵד כְּתִנָּא (ע)
husband of wife's sister	ya"isa	גיס, בעלה של אחות האישה	יְעִיסָא
to bake	yipaya	לאפות	יְפִיא
male baker	yapaya, yapyana	אופה	יְפִיא, יְפִינָא (א)
female baker	yapyanta, yapetha, yapesa	אופה	יְפִינָתָא (א), יְפֵת'א, יְפֶסָא
raisins	yipshasa	צימוקים	יְפֶשְׁסָא (ז)
outer corner	yaSila	זווית חיצונית של מבנה	יְצִילָא (ב)
elbow	yaSulta	מרפק	יְצִלְתָא (ז)
conflagration, fire	yuqdhana	שרפה	יְקֶד'נָא (ב)
thick, dense, viscous (soup)	yaqusha	סמיך (מרק, תבשיל)	יְקוּשָׂא
green	yaruqa	ירוק	יְרוּקָא
to grow (plant)	yaroqe	לצמוח	יְרוּקָה
turmoil	yriwula	מהומה	יְרִיוּלָא (א)
long, tall	yarikha	ארוך, גבוה	יְרִיכָא
length	yarikula, yirkha yirkus, yirkhusa	אורך	יְרִיכוּלָא, יְרִכָא, יְרִכּוּס (ז), יְרִכּוּסָא
to lie down	yrakha	לשכב	יְרַכָּא
month	yarkha	חודש	יְרַכָּא
to grow (plant)	yraqa	לצמוח	יְרַקָּא
vegetable(s)	yirqa	ירק (ירקות)	יְרַקָּא
to sit	ytawa, yatowe	לשבת	יְתוּוּא, יְתוּוּהָ

כ, כ

one	kha	אחד (1)	כא
once, one time	kha-ga	פעם	כא-גא,
	kha-zaa		כא-זאה
alive	kha'a	חי	קאה
tomorrow night	khalelkhen	מחר בלילה	כללכו (ז)
he alone; by himself	kha-mnoshev	לבדו, בעצמו	כא-מנושו
apple	khabusha	תפוח	קבושא
Jerusalem	khabushid ar'a	ארטישוק ירושלמי	כבושד אראה
artichoke			
severe skin disease	khibluwe, khiblutha	מחלת עור קשה	קבלוונה (ז), קבלות'א (כנ)
one	khidda, kheda	אחד (1)	קדא (בר), קדא (בר)
to wrap, bind	khda'a, khda'a	לעטוף	קדאה, קד'אה
eleven	khade'issar, khade'sar, khadesar	אחד-עשר (11)	קדאסר, קדאסר, קדסר
crushed wheat	khiddadiqe	חיטה כתושה	קדדיקה (בר)
breast	khidhya, khidya	שד	קד'יא (ב), קד'יא
joy, happiness	khidhyutha, khidyusa	שמחה, אושר	קדיוסא (צ'), קד'יות'א (ב)
by, next to	khadhir, khazir	ליד, לצד	קד'ר (ד), קזר (ז)
to walk around, stroll	khdhara	לטייל	קד'רא
around, surrounding	khadhirwan	סביב	קד'רוון (ב)
under	khe	מתחת	קה

liver	koda	כבד	פוֹדָא
mule	kodhina, kodna	פרד (בהמה)	פוֹד'נָא (ב), פוֹד'נָא (ד)
female mule	kodhinta, kawdinta, kawinta	פרדה	פוֹד'נָתָא (ב), פוֹד'נָתָא (ע), פוֹד'נָתָא (צ'ל)
niche in wall of house	kawa, kawe	גומחה בקיר	פוּוּא, פּוּוּה
vent	kawa, kawe	צוהר, פתח אוורור	פוּוּא, פּוּוּה
to see	khaoe	לראות	פוּוּאָה (ס)
window	kawe	חלון	פּוּוּה (ב)
snake	khuwwe, khuwwa	נחש	פוּוּה, פּוּוּא
to mix	khwaTa, khwakha	לערבב	פוּוּטָא (ב), פוּוּכָא (ברש)
to cauterize	kwaya	לחטא פצע	פוּוּיָא
pieces of bread fried in butter	khwiSa	חתיכות לחם מטוגנות בחמאה	פוּוּיָצָא
small table for rolling out dough	khwana	שולחן קטן לרידוד בצק	פוּוּנָא
white	khwara	לבן	פוּוּרָא
indoor clay granary	kwara	ממגורת חרס בתוך הבית	פוּוּרָא
river	khawora	נהר	פוּוּרָא (ז)
elderly man, elder	khwardiqna	זקן (לשון כבוד)	פוּוּר'דִקְנָא
whitish	khwarnaya	לבנבן	פוּוּר'נָיָא
female friend	khawirtha, khwartha	חברה	פוּוּר'ת'א, פוּוּר'ת'א
to descend	kwasha	לרדת	פוּוּשָא
liver	koza	כבד	פוּזָא
jug for water	kuza	כד קטן למים	פוּזָא
female mule	kozinta	פרדה	פוּז'נָתָא (כ)
rope	khola	חבל	פוּלָא
kidney	kolisa	פליה	פוּלִיסָא

black	koma	שחור	כּוּמָא
gentile festival (cryptic and pejorative)	koma, komula	חג של גויים (בלשון סתרים ולגנאי)	כּוּמָא, כּוּמוּלָא (א)
white	khvara	לבן	כּוּרָא
noon	kora	צהריים	כּוּרָא
kiln for bricks and pottery; blacksmith's kiln	kura	כבשן לשריפת לבנים וכלי חרס, כור של נפח	כּוּרָא
male friend	khora, khura	חבר	כּוּרָא, כּוּרָא
shroud	korakha	תכריך	כּוּרְכָא (ז)
long underpants	khora-Sudra	תחתונים ארוכים	כּוּר-צֶדְרָא
knitting needle	kusha	מסרגה	כּוּשָא
spindle	kusha	פלך טווייה	כּוּשָא (שו)
Sunday	khosheba	יום ראשון	כּוּשְבָא
low	kushana	נמוך	כּוּשְנָא
rice dumplings stuffed with meat	kotil-diqqa	כובה אורז כתוש במילוי בשר	כּוּתֵל-דִקָא (ז)
dumplings of bulgur	kotele	כובה	כּוּתֵלָה (ז)
bulgur dumplings stuffed with meat	kotil-pisra	כובה בורגול ובשר במילוי בשר	כּוּתֵל-פִסְרָא (ז)
to see; to find	khza'a, khazoe khzaya	לראות, למצוא	כּוּזָא, כּוּזָא, כּוּזָא
wild boar	khzura	חזיר בר	כּוּזָרָא
breast	khizya	שד	כּוּזָא (ז)
stick, cudgel	khuTTa	מקל	כּוּטָא (צ'ל)
wheat	khiTTe	חיטה	כּוּטָה
husked wheat, hulled wheat	khiTTe glipe, khiTTe qlipe	חיטה קלופה	כּוּטָה גְלִיפָה, כּוּטָה קְלִיפָה
crushed wheat	khiTTe diqe	חיטה כתושה	כּוּטָה דִיקָה
cooked, crushed wheat	khiTTe miyanta	חיטה כתושה מבושלת	כּוּטָה מִינְתָא (ז)
maize	khiTTe romaye	תירס	כּוּטָה רוּמָנָה (ב)

laundry bat	khaTora	מחבט לחביטת כבסים	כְטוֹרָא
tadpole	khaTora	ראשן	כְטוֹרָא (ז)
sinner	khaTaya	חוטא	כְטִיָא
all three of them	kuTLahu	שלושתם	כְטָלְהוּ
chickpeas	khuTmane	חמצה (חומוס)	כְטָמְנָה
to beat up harshly	khTara	להכות מכות נמרצות	כְטָרָא
stick, cudgel	khiTra	מקל	כְטָרָא (כג)
alive	khaya	חי	כִיָא
snake	khuyye°, khiwa	נחש	כִיָּה ° (א), כִיוּנָא
to see	khayoe	לראות	כִיוֹאָה (ס)
chronic itch	khiyoka	גירוד כרוני	כִיוֹכָא
tailor	khayaTa, khayata	חייט	כִיטָא, כְיָתָא (סק)
to itch; to scratch (body)	khayaka	לגרד, להתגרד	כִיכָא
willow	khilapa, khilapta	ערבה	כִילָפָא, כִילָפְתָא (ד)
Pleiades	kimo	כימה (מערכת כוכבים)	כִימֹו
to wash (body, hair)	khyapa	להתרחץ	כִיפָא
to bend down	kyapa	להתכופף	כִיפָא
washing of a bride in the company of her friends before wedding	khyapid kalo	רחיצת הכלה, בלוויית חברותיה לפני החתונה	כִיפָד קָלוּ
washing of a groom in the company of his friends before wedding	khyapid khitna	רחיצת החתן, בלוויית חבריו לפני החתונה	כִיפָד כְתִנָא

washer of corpses (before burial)	khayapid mise	רוחץ מתים	כַּיְפֵד מִיֶּסָה (ז)
to look	khyara	להביט	כִּירָא
to crawl	khyasha	לזחול	כִּישָא (ז)
tooth	kaka	שן	כַּכָּא
wolf's tooth or cowrie against the evil eye	kakid dewa	שן זאב או קונכיה משוננת נגד עין הרע	כַּכִּד דְּוּוּא (ז)
cardoon seeds (edible)	kakid sota	גרעיני עכובית (משמשים למאכל)	כַּכִּד סוֹתָא (ז)
nettle	kheko	סרפד	כֶּכּוּ (ז)
star, planet	kikhwa, kikhwelta, kikhvelta	כוכב	כַּכוּוָא (סק), כַּכוּוֶּלְתָא, כַּכוּוֶּלְתָא
to laugh	kakhoke	לצחוק	כַּכּוֹקָה (א)
star, planet	Kkhula; kkhivla, kEkhutha, kkhulta	כוכב	כַּכוּלָא (בט), כַּכוּלָא (ס), כַּכוּת'א, כַּכּוּלְתָא
morning star	kEkhuthid yoma	כוכב השחר	כַּכוּת'ד יוּמָא
shooting star	kEkhuthid shaTya	שביט (כוכב נופל)	כַּכוּת'ד שְׂטִיָא (ב)
kohl	kikhla	פוך לצביעת העפעפיים	כַּכְלָא
person with missing or protruding teeth	kakillo, kakinno	בעל שיניים בולטות, פגומות או חסרות	כַּכְלוּ (ז), כַּכְנוּ (ב)
vinegar	khala	חומץ	כַּלָּא
maternal uncle	khala	דוד מצד האם	כַּלָּא
to eat; food	khala	לאכול, מזון	כַּלָּא
bride, daughter- in-law	kala, kalda	כלה (שנישאת לחתן), אשת הבן	כַּלָּא (סק), כַּלְדָּא
escorting bride to groom's house	kala labol	העברת הכלה לבית החתן	כַּלָּא לְבוּלָה (סק)
to wrap, bind	khla'a	לעטוף	כַּלְאָה

dog	kalba	כלב	קַלְבָּא
bitch	kalEba, kalibsa, kalibtha	כלבה	קַלְבָּא (בר), קַלְבְּסָא (ז), קַלְבְּתָא'א (ב)
otter	kalbid Maya, kalbid Maye	לוטרה, כלב נהר	קַלְבֵּד מַיָּא (ז), קַלְבֵּד מַיָּה (ב)
bride, daughter- in-law; doll	kalda, kalo, kalota	כלה, בובה	קַלְדָּא, קָלוּ, קַלוּתָא
mole, rat	khilda, khilda- kora	חולד	קַלְדָּא (ב), קַלְדָּא-כּוּרָא (ע)
bride	kalo	כלה (שנישאת לחתן)	קָלוּ
escorting bride to groom's house	kalo amboe	העברת הכלה לבית החתן	קָלוּ אַמְבוּאָה (צב).
	kalo °palote		קָלוּ פַלוּטָה (א)
to wrap, bind	khalo'e	לעטוף	קַלוּאָה
milk	khalwa	חלב	קַלוּוָא
to write	klawa, kalove	לכתוב	קַלוּוָא, פַלוּוָה
rice in milk	khalwa w-Rizza	אורז בחלב	קַלוּוָא וּרִיזָא
mother's brother	khaloya, khalona	דוד, אחי האם	קַלוּוָא, קַלוּנָא
wedding	khilula, khulila	חתונה	קַלוּלָא, קַלִּילָא (צב)
guest at wedding	khululaya	אורח בחתונה	קַלוּלִיָּא (ע)
loom	khaluna, khanula	נול	קַלוּנָא, כַּנוּלָא
to tighten	khaloSe	להדק קשר	קַלוּצָה
bride; scarecrow	kalota	בובה, דחליל	קַלוּתָא (ז)
sweet	khilya	מתוק	קַלִּיָּא
breast	khilya	שד	קַלִּיָּא (כס)
writer of amulets	klifye kalwana	כותב קמעות	קַלִּיפִיָּה פַלוּוּנָא (סק)
kidney	kulitha	פליה	קַלִּית'א
calf of leg	kulithid aqla	סובך (אחורי השוק)	קַלִּית'ד אַקְלָא (ד)
hen, chicken	klela, klelta	תרנגולת	קַלְלָא (ר), קַלְלָתָא
dream	khilma, khulma	חלום	קַלְמָא, קַלְמָא

sister	khalinta, khalunta	אחות	כלגנתא, כלגנתא
daughter-in-law	kalsa, kaltha	כלה (אשת הבן)	פלסא, פלת'א
sister	khalista	אחות	כלקתא
amulet	klifta	קמע	פלפתא
whitewash, lime	kilsha	סיד	פלשא
mother's sister	khalta	דודה, אחות האם	כלתא
father-in-law	khEma,	חם (אבי הבעל או האישה)	כמא
heat	khimma	חום	כמא
heat, hot weather	khimma, khEma	חם (מזג אוויר)	כמא, כמא
sorrel	khimme'tha	חומעא	כמאת'א (ב)
snot	khmoTe	נזלת	כמוטה
sour	khamuSa	חמוץ	כמוצא
Thursday	khamusheb	יום חמישי	כמושעב
needle	khmaTa	מחט	כמטא
father-in-law	khimyana	חם (אבי הבעל או האישה)	כמניא
miser, stingy	khmiCHa	קמצן	כמיצ'א (ב)
leaven	khmira	שאור	כמירא
rotten (food)	kmira	רקוב (מזון)	כמירא
rash	khimkhEma	פריחה בעור	כמקמא (ב)
mother-in-law	khmala	חמות	כמלא
maiden	khamla	נערה, בחורה	כמלא
swarthy, blackish	kumnaya	שחרחר	כמניא
maiden	khamla	נערה, בחורה	כמסא
cooked rice with beets and juice of sumac or lemon juice	khumSa w-Rizza	אורז עם סלק ואוג או מיץ לימון	כמצא ורזא
soup with sumac or lemon	khimSa, khumSa, khamiSta	מרק עם אוג או לימון	כמצא, כמצא, כמצתא
sour soup with rice, sumac and purslane or arum leaves	khumSitha	מרק חמצמץ עם אורז, אוג ורגלת הגינה או עלי לוף	כמצית'א (ב)

donkey	khmara	חמור	קמרא
wine	khamra	יין	קמרא
pear	kamera, kamerta	אגס	קמרא, פמרתא
bead	khumRa, khumirtha, khumurta	חרוז	קמרא, קמרת'א, קמרתא
heron, cormorant	khmar-Maya	אנפה, קורמורן	קמר-מ'יא (ז)
praying mantis	khmar-mashiyaH	גמל שלמה	קמר-משיית (ז)
jenny ass	khmarta	אתון	קמרתא (א)
five	khamsha	חמישה	קמשא
fifteen	khamsha'issar, khamsha'sar	חמישה-עשר	קמשאסר, קמשאסר
Thursday	kamshub,	יום חמישי	קמשב (ע)
Thursday	khamshushab khamshosheb	יום חמישי	קמשושב, קמשושב
fifty	khamshi	חמישים	קמשי
fifteen	khamshasar	חמישה עשר	קמשסר
apple	khamushta	תפוח	קמשתא
mother-in-law	khmatha	חמות	קמת'א
maiden; beautiful (girl)	khamtha	נערה, יפת-תואר	קמת'א
pear	kamithra	אגס	קמת'רא (ע)
cuff (of sleeve or trouser leg), hem	khana	שולי בגד	קנא
hearth for cooking and heating	kanuna	אח לבישול ולחימום הבית	קנונא
synagogue	knishta	בית כנסת	קנישתא, קנישתא
gizzard	kanasa, kanissa, kanasta	קורקבן	קנסא, פנסא (ב), פנסתא (סול)
broom	kanushta	מטאטא	קנישתא
kosher suet	kanta	חלב כשר	קנתא
at, to	kis	אצל	קס

woman in a state of ritual impurity after childbirth	khesa	אשה טמאה אחרי הלידה בשל כוחות מזיקים שיש בה	כֶּסֶא
belly, stomach; sheep's stomach filled with rice and meat	kasa	בטן, קיבה, קיבת כבש במילוי אורז ובשר	כֶּסֶא
to cover	ksa'a, kaso'e	לכסות	כֶּסֶאָה, כֶּסֶאָה
to write	ksawa, kthawa	לכתוב	כֶּסֶוּא, כֶּת'וּוּא
writer of amulets	kasawid ksuyasa,	כותב קמעות	כֶּסֶוּד כֶּסֶוּיֶסֶא
sickle-like pruning tool	kasokha	כלי דמוי מגל לגיזום	כֶּסֶוּכָא (ב)
amulet	ksuta, kthuta	קמע	כֶּסֶוּתָא, כֶּת'וּתָא
weaned	khsila	גמול מחלב	כֶּסֶילָא
hat, skullcap	ksila, kusisa, kusitha	כובע, כיפה	כֶּסֶילָא, כֶּסֶיֶסֶא, כֶּסֶית'א
bulb of scallion	kiskha	בצלצל	כֶּסֶכָא
at, to (French chez)	kisil, kislid	אצל	כֶּסֶל, כֶּסֶלֶד
to wean	khsala	לגמול מחלב	כֶּסֶלָא
clay lid of pot	ksela	מכסה לסיר מחרס	כֶּסֶלָא
glutton	kasana	אכלן, גרגרן	כֶּסֶנָא (א)
boiled wheat and chickpeas	ksane	חיטה עם גרגרי חמצה (חומוס) שלוקים	כֶּסֶנָה
gizzard	ksinta	קורקבן	כֶּסֶנְתָא (כס)
small gem	ksintha (plural kisne)	אבן יקרה קטנה	כֶּסֶנְת'א (ריבוי כֶּסֶנָה)
wild duck, coot	kses-Maya	ברוז בר, אגמית	כֶּסֶס-מַיָא (ז)
eleven	khesar	אחד-עשר (11)	כֶּסֶר
pouch (for valuables); small bag with soap for scrubbing body	kista	צרור בד לדברי ערך, צרור עם סבון לקרצוף הגוף	כֶּסֶתָא
clay lid of pot	kisetha	מכסה לסיר מחרס	כֶּסֶת'א

stone	kepa	אבן	כֶּפֶא
shoulder	kapa	כתף	כָּפֶא
cover a pot simmering on a low flame with cloth	khpa'a	לכסות בבד סיר המונח על אש קטנה	כְּפֶאָה
bridal veil	kippo	הינומת הכלה	כֶּפּוּ
to cover a pot simmering on a low flame with cloth	khapoe	לכסות בבד סיר המונח על אש קטנה	כְּפֹאָה
to embrace	khapoqe	לחבק	כְּפֹקָה
infidel; cruel	kapora	כופר, אכזר	כְּפֹרֶא
fog	kipputha	ערפל	כְּפֹית'א (ב)
to cover a pot simmering on a low flame with cloth	khpaya	לכסות בבד סיר המונח על אש קטנה	כְּפִיא
to crouch	khpaya	לכרוע	כְּפִיא (ב)
barefoot	kipyaya	יחף	כְּפִיא
hungry	kpina	רעב	כְּפִינֶא
hunger	kpinula	רָעֵב	כְּפִינוּלֶא
alone	kahpkhola	לבד	כְּכֹלֶא
hunger	kipna	רָעֵב	כְּפִנֶא
shoulder	kapana, kpana	כתף	כְּפִנֶא, כְּפִנֶא
to embrace	khpaqa	לחבק	כְּפִקָא
back (body part)	khaSa	גב	כְּצֶא
cummerbund	khaSa	חגורת בד עבה	כְּצֶא
butter	kar'a	חמאה	כְּרֶאָה
stepson	khurga	בן חורג	כְּרֶגֶא
stepdaughter	khurigha	בת חורגת	כְּרֶגֶת'א
excrement	khre	צואה	כְּרֶה
to defecate	khroe	להטיל צואה	כְּרֹאָה
smooth stone to level earthen floor of house	kharo'a, kharo'ta	אבן חלקה ליישור רצפת עפר	כְּרֹאָה (ז), כְּרֹאָתֶא (ע)

loofah	kharo'ta	ליפה לקרצוף הגוף	כרואתא (ז)
to string	kharoze, kharoze	לחרוז	כרוזה, קרוזא
to wrap, bind	karokhe	לעטוף	כרוקה
pungent, hot; sharp	kharupa	חריף, חד	כרופא
to gnash teeth	kharoche	לחרוק שיניים	כרוצה
chickpeas	khurTmane	חמצה (חומוס)	כרשמנה
to defecate	khraya	להטיל צואה	קרניא
short	kiryā	קצר, נמוך	קרניא
later	khEraye, kharaye	אחר כך	כריה, כריה
evil	khriwuwa, khriwula, khriwusa, khriwutha	רעה	כריווא, כריוולא, כריווסא, כריוות'א (בר)
pungent, hot; sharp	kharipa	חריף, חד	כריפא (כנ)
shroud	kurakha	תכריך	כרכא
embankment	karkha	שטח מורם שמקיף שדה	כרכא (ב)
encircling rice paddy		אורז, גדותיו של שדה אורז	
yellow	kurkumana	צהוב	כרמנא
cummerbund	khirkhaSa	חגורת בד עבה	כרכצא
vineyard, orchard	karma	כרם, מטע	כרמא
to gnash teeth	khrasa	לחרוק שיניים	כרסא
scabies	khirsa	גרדת (מחלת עור)	כרסא (ב)
female friend	khurasta	חברה	כרסתא
celery	karapissa	סלרי, כרפס	כרפסא
to gnash teeth	khreacha	לחרוק שיניים	כרצ'א
to lock	khreacha	לנעול	כרצ'א (ז)
sorcerer	kharasha	מכשף	כרשא (כנ)
sorcery	khirshe	כישוף, כשפים	כרשה (ב)
load of wood carried on back or shoulder blade	karta	מטען עצים על הגב, שקם	כרתא
Sunday	khushaba, khshaba	יום ראשון	כשבא, כשבא

to count	khashbone	לספור	כשבונה
to think	khshawa, khashowe	לחשוב	כשווא, כשוה
boiled, inflated wheat grain	khashishe	חיטה שלוקה במים ותפוחה	כשישה (ע)
darkness	khishka	חושך	כשכא
to adorn, bejewel	khshala	לקשט בתכשיטים	כשלא (כס)
embers, cinders	khishlakhishla	רמץ	כשלכשלא
jewel(s)	khshilta	תכשיט, תכשיטים	כשלתא
knitting needle	kushta	מסרגה	כשתא
woman in a state of ritual impurity after childbirth	khetha	אשה טמאה אחרי הלידה בשל כוחות מזיקים שיש בה	כת'א
sister	khatha	אחות	כת'א
to write	kthawa	לכתוב	כת'וא
thorn; sting	kitwa, kutwa	קוצ, עוקץ	כת'וא, כת'וא (ג)
writer of amulets	kathawid kthuyatha	כותב קמעות	כת'ויד כת'וי'ת'א
distaff thistle	kitwanitha	חורשף (צמח קוצני)	כת'ונית'א (ע)
thorn, sting	kEtula, kEtivla, kEtulta	קוצ, עוקץ	כת'ולא, כת'ולא, כת'לתא
balls of rice or bulgur	kutele, kutiltha	כובה (תבשיל)	כת'לה, כת'לת'א
nigella seeds	kitmonta	זרעי קצח	כת'מונתא
groom	khitna	חתן (שנושא אישה)	כתנא
husband of daughter or sister	khitna	בעל הבת או האחות	כתנא
cotton	ktana, kEtana	כותנה	כתנא, כתנא
both	kutru, kutirtu	שניהם	כתרו, כתרתו
hen, chicken	kthetha	תרנגולת	כת'ת'א
wild duck, coot	kthethid Maye	ברווז בר, אגמית	כת'ת'ד מ'ה (ב)

ל

jaw	l'oma, le'ma, lo'a	לסת	לְאוֹמָא (ב), לְאֵמָא (ע), לוֹאָה (צ'ל) לְאִינָא (ז)
clay vat	l'ina	חבית חרס בינונית	לְאִל
above, upon	l'el	למעלה, מעל	לְאָסָא
to chew	l'asa	ללעוס	לְבָא, לְבָא
heart	libba, lEba	לב	לְבוּלָה
bring, take, deliver	labole	לקחת עם	לְבַתְרָא
behind, backwards	lbathra	מאחורה, אחורה, אחורנית	לְגִנָא (ב)
cardoon	lagna	עכובית (צמח)	לְדִפּוֹ
next to	ldipin	ליד, לצד	לוֹאָתָא
resinous chewing gum	lo'ta	מסטיק (עשוי משרף)	
nest, den, burrow	luva	מאורה, מחילה, קן	לוֹאָ (א)
room	Lowa, Luwa	חדר	לוֹאָ (שה), לוֹאָ (בר)
in, inside	Lowa, Luwa	בפנים	לוֹאָ, לוֹאָ
wearing clothes	lwisha	לבוש	לוֹאָשָא
out, outside	lwarya	בחוץ	לוֹאָרְיָא
to put on clothes	lwasha	להתלבש	לוֹאָשָא
clothing, clothes	lwashta (julle, hirge)	בגדים, לבוש	לוֹאָשְתָא (כנ) (בלשון ימינו: ג'לה, הרָגָה)
there	loka, lotka	שם	לוֹאָ, לוֹאָתָא (בר)
brick	luna	לְבָנָה	לוֹאָ (כנ)
in, inside; room	lo"a	בפנים, חדר	לוֹאָעָא
far	laHal	רחוק	לְחָל

the day before yesterday	laHmal	שלשום	לְחַמַּל
two nights ago	laHmallele	לפני שני לילות	לְחַמַּלְלָה
there	LTam	שם	לְטַם (כס)
to curse	lyaTa	לקלל	לְיַטָּא (כג)
accursed	liTa	ארור	לְיַטָּא (ע)
fat tail	liya, lila	אליה	לְיַיָּא (בר), לִילָא
ceremony where a bride is dyed with henna before wedding	lel Swa'ta	ליל צביעת הכלה, בצמח החינה טרם החתונה	לִיל צְוֹאָתָא (ע)
to chew	lyasa	ללעוס	לְיַסָּא
fat tail	lisa	אליה	לְיַסָּא (סג)
to learn, study	lyapa	ללמוד	לְיַפָּא
tongue; language	lishana	לשון, שפה	לְיַשָּׁנָא
here	lakhkha, lakha	כאן	לְכָא
to lick, graze	lakokhe, lkakha	ללקק, ללחך	לְכוּקָה (א), לְכָכָא
bread	lakhma, likhma	לחם	לְכַמָּא, לְכַמָּא
to bake	likhma wala	לאפות	לְכַמָּא וּלְאָא
female baker	likhma walanta	אופה	לְכַמָּא וּלְאָתָא (כס)
pieces of bread fried in butter	lakhma khwiSa	חתיכות לחם מטוגנות בחמאה	לְכַמָּא קוּוּיָצָא
toast	lakhma qilya	צנים	לְכַמָּא קִילְיָא
thin bread baked on metal sheet	lakhma raqiqa	לחם דק אפוי על לוח מתכת	לְכַמָּא רְקִיקָא
oven baked pita bread	likhmida	פיתה אפוייה בתנור	לְכַמִּידָא (א)
here	lakhane	כאן	לְכָנָה (כס)
to whisper	lkhasha	ללחוש	לְכַשָּׂא (ז)
demon which kills between 17th Tammuz and 9th of Av	lel huza	שד שהורג בימי בין המצרים	לְל הוּזָא (ז)

celebration on Saturday night following agreement on bride-price at bride's home	lel kthetha	סעודת אירוסין, של משפחות הזוג בבית אבי הכלה ערב לפני האירוסין	לל קת'ת'א
lung	Lala	ריאה	ללא
slice of fruit	lil'a	פּלח של פרי	ללאה
soup with mangold leaves	lul'atha	מרק עם עלי סלק	ללאַת'א (ע)
celebration involving dancing on Saturday night before wedding at groom's home	lelid dwaqid khigga	מסיבת ריקודים בבית החתן במוצאי השבת שלפני החתונה	ללד דווקד כגא (ע)
night ceremony in which a groom goes to the bride's home the night before the wedding and they kiss	lele lele nashoqye	לילה ליל הנשיקות, שבו החתן מגיע לבית הכלה ערב החתונה לשם נשיקות הדדיות	ללה ללה נשוֹקָה (ס)
up, upward	lilya	למעלה	לליא
Lilith	lelitha, lelisa	לילית	ללית'א (ב), לליסא (ג)
last night two days ago	lelken, lelket lalimmal, lalummal	אתמול בלילה שלשום	ללקן, ללקת ללמל, ללמל
resinous chewing gum	lesa	מסטיק (עשוי משרף)	לסא
soup with mangold leaves	la'e	מרק עם עלי סלק	לעה (ד)
in, inside	l'oya	בפנים, פנימה	לעוֹיא
up, upward	la"el	למעלה	לעל
to fall	lapole	ליפול	לפולה

to arrange, tidy up, set table	laqoTe	לסדר	לקוטה (ס)
birdseed	liqTa	מזון לעופות	לקטא (ב)
lung, lungs	lara	ריאה	לרא (כס)
dough	lesha	בצק	לשא
down, downward	ltekh	למטה	לתך

מ

water	°mae	מים	מאה°
guts	me'yawatha	מעיים	מאיוות'א
borrow food	m'asope	לשאול מזון	מאסופה
acute stomach ache	ma'usta	כאב בטן קשה	מאסתא
a hair	m'ista	שערה	מאסתא (כג)
to mix, mingle	ma'rowe	לערבב	מארונה
snow shovel	ma'rutha	את לגריפת שלג מהגג	מארות'א (ב)
rennet	ma'retha	מסו, חומר מגבן שנלקח מקיבת גדי	מארת'א (ב)
a single grape	ma'ta	עינב	מאתא (ב)
trachoma	ma'ta	דלקת לחמית, גרענת (מחלות עיניים)	מאתא (ז)
take, bring, deliver	mabole	לקחת עם	מבולה
food cooked on a low heat over the Sabbath	mabose, mabothe	חמין	מבוסה, מבות'ה
to empty (vessel)	°mabtole	לרוקן נוזל	מבטולה (נע')
to rummage	mbalbole	לפשפש	מבלבולה
morning	mbinoke	בוקר	מבנוקה (ז)
comforting mourners	mbasomid libba	ניחום אבלים	מבסומד לבא

to ask	mbaqore	לשאול שאלה	מבְקוֹרָה
to scatter, be scattered	mbarboze	לפזר	מבְרְבוֹזָה
Seven Benedictions (recited at wedding)	mbaRokhe	שבע ברכות	מבְרֻכָה
to bless	mbaRokhe	לברך	מבְרֻכָה
blessed	mburkha	מבורך	מבְרֻכָא
to stir; to rummage	mbarkhoshe	לבחוש, לפשפש	מבְרְכוּשָה
a male cook	mbashlana	טבח	מבְשָׁלָנָא
a female cook	mbashlanisa, mbashlanta	טבחית	מבְשָׁלְנִיסָא (ז), מבְשָׁלָנְתָא
to choose	mgaboye	לבחור	מגְבוּיָה
to vomit	magore	להקיא	מגוֹרָה (ו)
scythe, sickle	magla	מגל	מגְלָא
sickle	magiltha	מגל קטן	מגְלֵת'א (ב)
razor	magre'ta	תער	מגְרָאָתָא
to drag	mgargoshe	לגרור	מגְרָגוּשָה
razor	magreta	תער	מגְרָתָא (ס)
to extinguish fire	mad'okhe	לכבות	מְדַאֲוָה (ג)
to vomit	mad'ore	להקיא	מְדַאֲוָה
vomit	mad'arta	קיא	מְדַאֲרָמָא
to lie (say something false)	mdagole	לשקר	מְדַגוּלָה
to fold	madope, madipo'e	לקפל	מְדוּפָה, מְדִיפּוּאָה (כס)
to close	madore	לסגור	מְדוּרָה
to stumble	mdarqole	להיתקל, להיכשל	מְדַרְקוּלָה (ז)
to churn	mahowe	לחבוץ	מְהוּוָה (ס)
to give birth; to deliver	mahwoye	ללדת, להמליט, ליילד	מְהוּוּיָה

to dare	mahore, mhayore, mhara	להעז	מהורה, מהיורה, מהרא
to believe	mhamone, mahmone	להאמין	מהמונה, מהמונה
water	°moe	מים	מואה°
food cooked on a low heat over the Sabbath	mobitha	חמין	מובית'א
to use	mavole	להשתמש	מוולה (א)
brain	mokha	מוח	מוכא
fine sieve	mokhilta	כברה דקה	מוכלתא (כס)
plague, pestilence	mothana, molana	מגיפה, דבר	מולנא
oath	moma, momala, momatha	שבועה	מומא, מומלא, מומת'א
dawn	moresha	שחר	מורשא (כס)
a Muslim	mshilmana	מוסלמי	מושלמנא (ז)
Islam	moshilmanusa	אסלאם	מושלמנוסא (ז)
mosque	mazigda, mzigla, mizgilta	מסגד	מזגדא (בר), מזגלא (ס), מזגלתא (סול)
to send	mazhdore	לשלוח	מן'דורה
a long time ago	mEzuna	מזמן	מזונא
to close	mazore	לסגור	מזורה
skin container for flour, salt	mzidha, mziza, mzila	נאד עור לקמח או למלח	מזיד'א, מזיזא (ז), מזילא
to sway	mzanzoqe	להתנדנד בנדנדה	מזזוקה
to revile, swear at; to curse	maz"ore	לגדף, לקלל	מזעורה
accursed	miz"Era	ארור	מזערא (כס)
to arrive	maToe, mTaya	להגיע	מטואה, מטאיא
shield	maTala	מגן	מטלא
defiled	mTumya	טמא	מטמאיא
to play	mTa"ole	לשחק	מטעולה (כנ)

to close	mTapoye	לסגור	מִטְפוּיָה
closed	mTupya	סגור	מִטְפּוּיָא
woman who sticks dough to oven walls (for baking)	mTapyanisa	אישה שמדביקה כיכר בצק בדופן התנור	מִטְפּוּיָנִיסָא (ז)
rain	miTra	גשם	מִטְרָא
to complain, grumble	mTarTome	להתאונן, לרטון	מִטְרָטוּמָה
hammer	maTraqa	פטיש	מִטְרָקָא (כג)
to hide something	mTashoye	להחביא	מִטְשׁוּיָה
to die	mya	לגסוס, למות	מִיָּא (בר)
water	Maya	מים	מִיָּא (ז)
to churn	mya'a	לחבוץ	מִיָּאָה
to deliver, assist in childbirth	maydole	ליילד	מִיָּדוּלָה
midwife	maydlanta	מיילדת	מִיָּדְלָנְתָא (כס)
nursing infant	mayoSa	תינוק, פעוט בעודו יונק	מִיָּוֶצָא (כג)
dead	miya, mila	מת	מִיָּא (בר), מִיָּלָא
intestines	miye	מעיים	מִיָּה
to smell	myakha	להריח	מִיָּכָא (ז)
to die	myala	לגסוס, למות	מִיָּלָא
one who washes corpses for burial	mile khalana	רוחץ מתים	מִיָּלָה כְּלָנָא (סק)
blue	milana	כחול	מִיָּלָנָא
to adjure	maymoye	להשביע	מִיָּמוּיָה
watery (e.g. soup)	miyana	דליל (מרק, תבשיל)	מִיָּנָא (ז)

to cast a spell on groom to cause impotence on wedding night, by tying knots	maysore	הפיכת חתן לאימפוטנט ע"י יצירת שבעה קשרים בחוט בזמן טקס החתונה	מִיִּסְוֶרָה (ב)
scales, balance	misala	מאזנים	מִיִּסְלָא (א)
to suck	myasa	למצוץ, לינוק	מִיִּצָא
to dare	myara	להעז	מִיָּרָא
to die	myatha	לגסוס, למות	מִיָּתָא
dead	mitha	מת	מִיִּתָא
together	mikhdhadh, mikhdhadhe	יחד	מִקְדָּד' (ד), מִקְדָּד' (ב)
to beat, hit	makho'e, mkhaya	להכות	מִכּוֹאָה, מִכָּיָא
to cauterize	makwo'e	לחטא פצע	מִקּוֹאָה
to show	makhwo'e, makhwoye	להראות	מִקּוֹאָה, מִקּוֹיָה
to feed	makhole	להאכיל	מִכּוּלָה
to close	makose	לסגור	מִכּוּסָה (ב)
to show	makhzoye	להראות	מִכּוּזָה
musician	makhyana	נגן	מִכְיָנָא (א)
fortuneteller (woman)	makhiranta	מגדת עתידות	מִכְיָנְתָא (א)
kohl stick	mikkhala	מכחול לצביעת העפעפיים בפוך	מִכְכָּלָא (ב)
exchange, change	mkhalope, makhlope	להחליף	מִכְלוּפָה, מִכְלוּפָה
fine sieve	mkhilta, makhilta	כברה דקה	מִכְלָתָא, מִכְלָתָא
to cover	mkasoye	לכסות	מִכְסוּיָה
to poke	mkhaCHkhoCHe	לחטט	מִכְצָ' כּוּצָ'ה
to scribble	mkhaCHkhoCHe	לשרבט, לקשקש בכתיבה	מִכְצָ' כּוּצָ'ה
to ruin	makhrowe	להרוס	מִקְרוּיָה
to crow (cock)	makroze	לקרוא קריאת תרנגול	מִקְרוּזָה (ס)
morning	mkhushka	בוקר	מִכְשָׁפָא (את)

awl	makhtuwa	מרצע	מקתווא
eve of festival	malid edha	ערב חג	מלד אד'א (ב)
mourning, days of mourning	male	אבל, שבעה	מלה (ב)
salty	malukha	מלוח	מלוקא
to teach	malope	ללמד	מלופה
salt	milkha, MiLkha	מלח	מלכא, מלכא (ב)
pitchfork	malkhawa, milkhawa	קלשון	מלקוא (ב), מלקוא (ג)
to gossip	mlaqTe	לרכל	מלקוטה (ב)
male	mlaqTo,	רכלן	מלקטו (ז)
gossipmonger	mlaqTana		מלקטנא (ב)
female	mlaqTanisa,	רכלנית	מלקטניסא (ז)
gossipmonger	mlaqTanta		מלקטנתא (ב)
to breast-feed	mamoSe	להניק	ממוצה
a long time ago	min haye	מזמן	מן הנה (ח)
to throw, throw away	mandoe, mandoye	להשליך	מנדואה, מנדויה
to count	mandoe, manoe, mnaya	לספור	מנדואה, מנא
dawn	mindoresha	שחר	מנדורשא (א)
roof roller	mandurta	מעגילה לכבישת הגג	מנדורתא
to look	menokhe, manokhe	להביט	מנוקה, מנוקה
he alone, by himself	mnoshe	לבדו, בעצמו	מנושה
a long time ago	minzuna	מזמן	מנזינא
to extinguish fire	manikho'e	לכבות	מניכואה
to put to shame, embarrass	mankhope	לבייש, להביך	מנכופה
demon, demons	minnanbishTame	שד, שדים	מננבשטמה, מננבשפרה
to forget	minanbishpEre		מנשוואה
to lift	mansho'e	להשכיח	מנתוה (ס)
	mantoe	להרים	

goad	massa, masasa	מלמד הבקר	מסא, מססא (כג)
to swear at, revile curse	masTore, °mastore	לגדף, לקלל	מסטורה
homosexual	masilana	הומוסקסואל	מסילנא (ג)
metal tool for scooping or scraping ash	maskha, masikhtha, masiqsa	מחתה (יעה ממתכת לגריפת גחלים)	מסכא (ז) מסכת'א, מסקסא (ז)
to lose, get lost	maskore	לאבד, להיעלם	מסכורה
poor, pauper	miskena	עני	מסכנא
poverty	miskenula, miskenusa, miskenutha	עוני	מסכנולא, מסכנוסא, מסכנות'א
scales, balance	msala, missasa, msala	מאזניים	מסלא, מססא (ז), מסת'א
empty liquid	msaroqe	לרוקן כלי הכולל נוזל	מסרוקה
rotten, fetid, putrid	msirya	רקוב	מסריא
comb	masirqa, msirqa	מסרק	מסרקה, מסרקה
instep	masirqid aqla	גב כף הרגל	מסרקד אקלא
hair; goat hair	mista	שערה, שיער עזים	מסתא
water	ma"e	מים	מעא
eve of festival	ma"lela	ערב חג	מעללא
to fart audibly	m"aroTe	להפיח בקול	מערוטה
to cork with a piece of cloth	mpadome	לפקוק בבד	מפדומה
to yawn	mpahore	לפהק	מפהורה
date or grape syrup	mepukhta	עסיס ענבים או תמרים	מפקתא
to divide, distribute	mpalo'e	לחלק, להפיץ	מפלואה
to use	maplokhe	להשתמש	מפלוקה
to separate between two or more who fight	mpaSoye, mparoqe	להפריד בין ניצים	מפסויה (ב), מפרוקה (ז)
to save	mparoqe	להציל	מפרוקה

to smash	mpartokhe	לרסק	מפרתוקה
to fart inaudibly	mpashoye	להפיח ללא קול	מפשויה
to melt; to chew cud	mpashore	להמס, להעלות גירה	מפשורה
to melt	mapshore	להפשיר	מפשוורה
smooth stone to level earthen floor of house	maCho'a, maCho'ta	אבן חלקה ליישור רצפת עפר	מצ'ואה, מצ'ואתא
to chirp, twit	mCHawCHoye	לציין	מצ'ווצ'וקה (ב)
to listen; to evesdrop	maSole	להקשיב, לצותת	מצולקה
to close eyes	maCHome	לעצום עיניים	מצ'ומה
to listen; to evesdrop	maSothe maSose	להקשיב, לצותת	מצות'ה, מצוסה
accursed	°mistira	ארור	מצ'טירא
to listen	maSiloe	להקשיב	מצילונה
to pray	mSaloye	להתפלל	מצ'לויה
to extinguish fire	maCHmoye	לכבות	מצ'מויה
inability to urinate	mSamore	עצירת שתן	מצ'מורה (ב)
to swear at, revile; curse	mSa"ore	לגדף, לקלל	מצ'עורה
accursed	mSu"ra	ארור	מצ'ערא
to strain liquid	mSapoye	לסנן	מצ'פוייה
to rebuke	mcharkhose	לנווף	מצ'רכוסה
to sully, soil food or drink by touch	mCHarCHO"e	לזהם מזון או משקה ע"י מגע באצבעות	מצ'רצ'ושה
midwife	mqablanta	מיילדת	מקבל'נתא (ג)
to commit to (groom) or officiate over (Rabbi) an engagement or marriage	mqadoshe	אירוסין וקידושין, לקדש ארוסה, כלה	מקדושה
to burn, burn down	maqodhe, maqoze, maqole	לשרוף	מקוד'ה, מקוזה (ז), מקולה

to caw (a crow)	mqawqoye	לקרוא קריאת העורב או התרנגול	מקווקויה (ב)
very spicy	maqula	חרוף מאוד	מקולא (א)
sling	miqla'a	קלע מחבל וכף-קלע	מקלאה (כנ)
to obtain, procure	mqapoye	להשיג דבר מבוקש	מקפויה
to teach pupils	maqroye	ללמד תלמידים	מקרויה
polish brass	maqrokhe	להלבין כלי נחושת	מקרוקה
man who polishes brass	maqirkhana	בעל מקצוע שמלבין כלי נחושת	מקרקנא (א)
dawn	mqrqakhta	שחר	מקרקתא
to say	mara	לומר	מרא
spade, hoe	MaRa, °mara	מעדר	מרא, מרא°
headache	mar'id resha	כאב ראש	מראד רשא
pain, ache	mar'a, maru'ula	כאב	מראה, מראולא
to ache	mra'a, maroe	לכאוב	מראה, מרונה
to wake	mar'oshe	להעיר משינה	מראושה
cauldron	marigla, margilta	דוד לבישול	מרגלא (ז), מרגלתא
shopkeeper	mare dikkana, mare tkana	חנווני	מרה דקנא, מרה תקנא
bearded	mare diqna	מזוקן	מרה דקנא
delicious	mare Tim'a w re'wa	טעים מאוד	מרה טמאה וראווא
impudent, cheeky	mare °salmave	חצוף	מרה צלקמה (א)
to mix, mingle	marowe	לערבב	מרווה
to fart audibly	°marote	להפיח בקול	מרושה
to smell	maRokhe, marikho'e	להריח	מרוקה, מריכוואה
gall bladder	marolta, marota	מרה, כיס המרה	מרולתא, מרותא
to lift	marome	להרים	מרומה

quarrel monger	°marvana	סכסכן	מרָנָא° (א)
to crush	maroChe, mRaCHa	למעוך	מרֻצָ'ה, מרְצָ'א
to mop up left- over food with bread	maroqe	לנגב שארית מזון מצלחת באמצעות לחם	מרֻקָה
roof gutter	marziwa	מרזב	מרְזִיוָא
food given to mourners by their relatives during mourning period	marimoye	מזון שמקבלים אבלים מקרוביהם בימי השבעה	מרִימוּקָה (ז)
shepherd	maryana, mari"yana	רועה	מרְנָא (א), מרְעִנָא (ת)
bitter	maRiRa	מר	מרִירָא
sadness, distress	marirus libba, mariruthid libba	עצב, מועקה	מרִירוּס לְבָא, מרִירוּת'ד לְבָא
to wake	marishoe	להעיר משינה	מרִישוּאָה
to lead	markhoshe	להוליך	מַרְכוּשָה
rennet	maretha, marela	קסו, חומר מגבן שגלקח מקיבת גדי	מַרְלָא (ס), מַרְתָ'א (מז)
gall bladder	mariltila, maRaRta	מרה, כיס המרה	מַרְלֵתִילָא, מַרְרֵתָא
embers, cinders	marimra	רמץ	מַרְמָרָא (ב)
small slices of bread in grape syrup	mrista	חתיכות לחם דק מצופות עסיס ענבים	מַרְסֵתָא (א)
stew with crumbed or crushed dumplings	miRCHo'ta	נזיד וכובה מפוררת או מרוסקת	מַרְצ'וּאָתָא (ז)
to lick	marqoe	ללקק	מַרְקוּאָה (ח)
to make dance	marqodhe, marqode, marqoze marqole	להרקיד	מַרְקוּד'ה, מַרְקוּדָה, מַרְקוּזָה (ז), מַרְקוּלָה

patch	mirqata	טלאי	מַרְקָתָא (א)
mat	maRsha	שטיחון	מַרְשָׁא (ב)
to lead	markhoshe	להוליך	מַרְשׁוּקָה (ס)
to gallop on horseback	martope	לדהור על סוס	מַרְתּוּפָה
to send	mashdore	לשלוח	מַשְׁדוּרָה
to make up bed	mshawoye	להציע כלי מיטה	מַשׁוּוּיָה
stepping stones	mashore	אבני מעבר לחציית נחל	מַשׁוּרָה (ב)
to go or drive insane	mshezone, mshaydhone	להשתגע, לשגע	מַשׁזוּנָה (ז), מַשׁיִד'וּנָה (ב)
to find	°mashtokhe	למצוא	מַשְׁטוּקָה
to give birth	mashTokhe	ללדת, להמליט	מַשְׁטוּקָה
pampered, spoiled	mshikha	מפונק	מַשִּׁיכָא (א)
to smear	mashipo'e	למרוח	מַשִּׁיפוּאָה
to wave, rock, to shake	mashishoe	לנענע	מַשִּׁישׁוּאָה
oil, clarified butter	mishkha	שמן, חמאה	מַשְׁכָּא
skin, leather, hide	mishka	עור	מַשְׁכָּא
lizard	mishkhakhulke, mishkhalulke	לטאה	מַשְׁכַּלְקָה (ב), מַשְׁכַּלְקָה (ז)
pieces of bread fried in butter	mshikhta	חתיכות לחם מטוגנות בחמאה	מַשְׁקֵתָא (ג)
to soil	mshakhtone	ללכלך	מַשְׁקֵתוּנָה
to rob	mshalokhe	לשדוד	מַשְׁלוּקָה
to strip	mashlokhe	להפשיט	מַשְׁלוּקָה (ס)
robber	mshalkhana	שודד	מַשְׁלֵקְנָא
a Muslim	mushilmana	מוסלמי	מַשְׁלֵמָנָא
Islam	mushilmanutha	אסלאם	מַשְׁלֵמְנוּת'א (ב)
asking bride's parents for her hand (by groom's parents)	mashmo'e	בקשת ידי הכלה מאביה ע"י הורי החתן	מַשְׁמוּאָה (ב)

whetstone	mishna	אבן משחזת	משנא
to pamper, spoil	mshandole	לפנק	משנדולה
accompanying bride to groom's house	mshanoiyid kalo	העברת הכלה לבית החתן	משנויד קלו
to change residence	mshanoye	לשנות מגורים	משנויה
cobbler	mshaq"ana	סנדלר	משקענא
rice paddy	mishshara	שדה אורז	משרא
to whip, lash	msharboqe	להלקות	משרבוקה
to dangle rope	msharshoye	לששל חבל	משרשויה
to give to drink; to irrigate	mashtoye	להשקות	משותיה
to wake	mat'ore	להעיר משינה	מתאורה (ז)
two hundred	mathe	מאתיים (200)	מת'ה (כנ)
be bewildered, astonished	mtahmore	להשתאות, להשתומם	מתהמורה
to bring, fetch	mathoye	להביא	מת'ויה
to remind	matkhore	להזכיר	מתכויה
to hang	mtaltoye	לתלות	מתלתויה
to tell, recount	mtanoye	לספר (סיפור)	מתנויה
to sigh	mtanokhe	להיאנח	מתנוכה
to play	mta"ole	לשחק	מתעולה
to gallop on horseback	matrope	לדהור על סוס	מתרופה
to stumble	mtarqole	להיתקל, ולהיכשל	מתרקולה

נ

to bite	n'asa	לעקוץ, לנשוך	נָאָסָא
gushing spring, fountain	nabu'a	נביעה	נְבוּאָה (ב)
to take along	nabole	לקחת עם	נְבוּלָה
to leap, to spring	ndhaya, ndaya	לקפוץ, לנתר	נְדַ'יָא (ב), נְדַיָא
vow	nidhRa	נדר	נְדַ'רָא (ב)
to sigh, to moan	nhaya	להיאנח	נְהַיָא
to talk nonsense	nhaya	לומר הבלים	נְהַיָא
ear	°nahala, °nahalta	אוזן	נְהַלָא°, נְהַלְתָא°
river	nehra	נהר	נְהַרָא
jar for churning butter	nehra	כד לחביצת חמאה	נְהַרָא (בש)
washerwoman	nehresa	כובסת	נְהַרְסָא
mirror	nohra, °nohra	ראי	נְוְהַרָא, נְוְהַרָא°
fried meat and onion with scalded arum leaves	nuwa bid pisra	בשר מטוגן עם בצל ומבושל עם עלי לוף שלוקים	נְוּוָא בִּד פִּסְרָא
arum (plant)	nuwa	לוף (צמח)	נְוּוָא
to rebuke	nwaza	לנזוף	נְוּזָא
to bark	nwakha, nvakha	לנבוח	נְוּכָא, נְוּכָא
oil, petroleum, kerosene	nuTa	נפט	נְוּטָא
fish	nunilta	דג	נְוּנִילְתָא
mirror	nora	ראי	נְוּרָא
fire	nura	אש	נְוּרָא
gentile who lights fire for Jews on the Sabbath	nuraya	גוי של שבת שמדליק אש	נְוּרַיָא (י)
boastful	noshev-paqyana	מתנשא, רברבן	נְוִישׁוּ-פִקְיָנָא (א)

ear	nHala, naHalta, naHala	אוזן	נְחָלָא, נְחָלְתָא, נְחָלָא
guard	naTora	שומר	נְטוֹרָא
rest, calmness	nikhusa, nikhula, nikhutha	מנוחה, רגיעה	נִיכּוּסָא, נִיכּוּלָא, נִיכּוּת'א
to snooze, to doze	nyama	לנמנם	נִימָא
yoke; crossbeam	nira	עול, מריש (קורה צרה רוחבית בתקרה) אירוסין וקידושין	נִירָא
engagement or marriage ceremony	nishanqa, nishanqula		נִישָׁנְקָא (כס), נִישָׁנְקוּלָא (א)
shy, bashful	nakhopa	ביישן	נְכוּפָא
to be ashamed, embarrassed	nakhope, nkhapa	להתבייש	נְכוּפָה, נְכָפָא
to fall off, to fall out (leaves, hair)	nakhore, °nakhore, nkhara	לנשור	נְכוּרָה, נְכוּרָה°, נְכָרָא
nose	nakhira	אף	נְכִירָא
shin	nakhirid aqla	שוק	נְכִירִד אַקְלָא
rain	nikhla	גשם	נְקָלָא
bashfulness	nikhpa, nikhpusa, nikhputha, == nikhpanula	ביישנות	נְכָפָא (ר), נְכָפוּסָא, נְכָפוּת'א (ב), נְכָפוּלָא
shy, bashful	nakhpana	ביישן	נְכָפָנָא
stranger	°nikhra, nikhra'a nukhraya	זר, נוכרי	נְכָרָא°, נְכָרָא, נְכָרִיא
to doze, to snooze	namnome	לנמנם	נְמִנוּמָה
leopard	niMRa	נמר	נְמִרָא (ב)
to hop, to leap	nandoe	לקפוץ, לנתר	נְנִדוּעָה
fish	nEnila, nunisa, nunitha, nunilta	דג	נְנִילָא (ח), נְנִיסָא, נְנִית'א, נְנִילְתָא
mint	ninkha, nankha	נענע	נְנִכָא, נְנִכָא (ז)
to take, to lift up	nantoe	לקחת, להרים	נְנִתוּעָה
ear	nasa	אוזן	נְסָא

to fall off (leaves, hair)	nsara	לנשור	נְסָרָא
saw	nasarta	מסור	נְסָרְתָא (ב)
to bray	n"arA	לנעור	נְעָרָא
to shake off	napoSe, npaSa	לנער	נְפֹצָה, נְפָצָא
to puff, blow	npakha	לנשוף	נְפָכָא
to fall	npala	ליפול	נְפֵלָא
hernia	npalid shuRtha	בקע (בגוף)	נְפֵלְד שְׁרֵת'א
war, fight, quarrel	naSusa, naSutha	מלחמה, מריבה, ריב	נְצוּסָא, נְצוּת'א
to fight, quarrel	nSaya	להילחם, לריב, להתקוטט	נְצִיָא
peck (at food)	nqaja	לנקר, ללקט מזון	נְקַג'א (ב)
female	niqwa, niqwelta, nEqusa	נקבה	נְקוּוָא, נְקוּלְתָא, נְקוּסָא (ז)
to dance	naqoLe	לרקוד	נְקוּלָה (ס)
to pinch	naqore	לצבוט	נְקוּרָה
righteous	niqya	צדיק, בר-לבב	נְקִיָא
thin	naqidha, naqiza, nqila	דק, רזה	נְקִיד'א (ב), נְקִיזָא, נְקִילָא
peck (at food)	nqara	לנקר, ללקט מזון	נְקָרָא (ז)
sting	niqroza	עוקץ	נְקָרוּזָא (ב)
to touch	nqasha	לגעת	נְקָשָא (ג)
river	nera	נהר	נְרָא (סג)
axe	nar'a, nara	גרזן	נְרָאָה, נְרָא (דו)
snout	narTuma	חוטם של חיה	נְרָטוּמָא (ב)
humaneness	nashula, nashusa	אנושיות	נְשוּלָא (א), נְשוּסָא
to kiss	nashoqe, nshaqa	לנשק	נְשׁוּקָה, נְשָקָא
to forget	nshaya	לשכוח	נְשִיָא
forgetful person	nashaya	שכחן	נְשִיָא
eagle, vulture	nishra	נשר, עיט	נְשָרָא
ear	natha	אוזן	נְת'א
gill cover	nathid numitha	מכסה הזימים של דג	נְת'ד נוּנִית'א (ב)
to fall off (leaves, hair)	nthara	לנשור	נְת'רָא

ס

goat hair	se'ra	שיער עזים	סָאָרָא
pillow, cushion	sabadila	כר, כרית	סַבְדִּילָא (א)
old age	sebusa, sevusa, sebutha	זיקנה	סְבוּסָא, סְבוּסָא (ז), סְבוּת'א
lip	sEbilta	שפה	סְבִילְתָא (א)
“a witness from God” - said to express trust on someone’s words, when he sneezes after them.	sahda min kis ilaha, sahdhutha- la	קריאה לאחר עיטוש שכביכול מאושש את דבריו או טענתו של המתעטש	סְהִדָא מִן כִּס אֱלֹהָא (ג), סְהִד'וּת'א-לָא (ב)
in four days’ time	sahuro	בעוד ארבעה ימים	סְהוּרוֹ (נע')
silver	sehma	כסף	סְהֵמָא
daughters’ month - name for Adar, when a father invites his married daughters	sehir bnatha	כינוי לחודש אדר, שבו אבי המשפחה מזמין את בנותיו הנשואות	סְהִיר בְּנַת'א (ב)
moon	sehra	ירח	סְהֵרָא
old man	sawa, sawona	זקן	סְוָא, סְוֵנָא
satiety	swa'ta, swata	שובע	סְוֹאָתָא, סְוֹנָתָא
satiated	siwya, swi'a	שבע	סְוִיָא, סְוִיָאָה
grandfather	sawoya, sona	סבא	סְוִיָא, סְוֵנָא
pillow, cushion	sawila	כר, כרית	סְוִילָא
horse	susa, suse, susi	סוס	סוּסָא, סוּסָה, סוּסִי
praying mantis	sus-mashiyaH	גמל שלמה	סוּס-מְשִׁיחַ (ב)

Ramadan fast (pejorative)	so"a	צום הרמדאן (בלשון סתרים ולגנאי)	סועא (כס)
Christianity	sura'ula, sorayusa, surayutha	נצרות	סוראולא, סוריוסא (ז), סוריות'א
a Christian old lady, grandmother	suraya, soraya- sota, sotinta	נוצרי זקנה, סבתא	סוריא, סוריא סותא, סותגתא (ז)
thirsty	siHya	צמא	סקיא
thirst	siHyanula	צמא	סקינולא
boastful, arrogant	siTya	מתנשא, רברבן	סקי'א (ז)
hedge	sya'a	גדר חיה	סקי'אה (ב)
cobbler	syame Tarsana	סנדלר	סקימה טרסקנא (ס)
shoes, shoe	syame, syamta	נעליים, נעל	סקימה, סיקמתא
ladder	simalta	סולם	סימלתא (ד)
slurry, filth	syana	רפש	סינא
to swim, bathe	sakho'e, skhaya	לשחות, לטבול, להתרחץ	סכואה, סקינא
clear sky	sikhwa	שמיים בהירים	סקווא
frost	sikhwa	קרה (קור מקפיא)	סקווא (ו)
clay lid	sakhopa	מכסה לסיר מחרס	סכופא (ז)
stye	sakhora	שעורה בעין	סכורא (ג)
swimmer	sakhaya	שחיין	סקיא
knife	skina, skita	סכין	סקינא, סקייתא
peg stuck into wall, used as hanger	sikla	יתד תקועה בקיר ומשמשת כקולב	סקלא (סק)
coulter	siksa, siktha	להב המחרשה	סקסא (ג), סקת'א (ב)
peg stuck into wall, used as hanger	siksa, siktha	יתד תקועה בקיר ומשמשת כקולב	סקסא, סקת'א
dam; reservoir	sikra	סכר, מאגר מים	סקרא
shallow wicker tray for the Seder and for keeping matzos	sala	סל נצרים רדוד כקערת ליל הסדר ולשמירת מצות	סלא

basket	Sala	סל	סְלָא (סק).
	salda, saltha		סְלָדָא, סְלִת'א
mangold, chard	silqa	סלק ירוק, מנגולד	סְלָקָא
rubbish dump	sulta	מזבלה	סְלִתָא
silver	sema	כסף	סְמָא
venom, poison	sama	ארס, רעל	סְמָא
to stand, wait	samokhe	לעמוד, לחכות	סְמוֹכָה
red	smoqa	אדום	סְמוֹקָא
sumac	smoqe	אוג	סְמוֹקָה
pregnant	smikhta	הרה (בהריון)	סְמִקְתָא
sheaf from harvested crop	simmala	אלומת שיבולים	סְמִלָא (ב)
ladder	simmalta	סולם	סְמִלְתָא (ב)
reddish, ruddy, pink	smuqnaya	אדמדם, ורוד	סְמִקְנָיָא
to hate	sano'e, snaya	לשנוא	סְנוֹאָה, סְנָיָא
ugly (male)	sinya	מכוער	סְנָיָא (א)
hate	sinyutha	שנאה	סְנִיּוּת'א (ב)
ugly (female)	snita	מכוערת	סְנִיתָא (א)
spine, backbone	sinsarid khaSa	עמוד השדרה	סְנִסְרִד קְצָא (ז)
kernel of seed	sissa	ליבת גרעין לפיצוח	סְסָא
winter	siswa	חורף	סְסוּוָא
barley	s"are	שעורה	סְעָרָה
sword	sepa	חרב	סְפָא
small sandwich or a small snack	sappa, sapa	כריך קטן או כמות קטנה של מזון	סְפָא, סְפָא
pillow, cushion	spadila, padisa, spaditha	כר, כרית	סְפָדִילָא (סול), סְפָדִיסָא, סְפָדִית'א
sandwich	sapoya	כריך	סְפּוּיָא
sandwiches served by a bride to her friends	sapoyid kalo	כריכים שהכלה מגישה לחברותיה	סְפּוּיִד קָלוּ

sandwiches served by a groom to his friends	sapoyid khitna	כריכים שהחתן מגיש לחבריו	ספּוּיִד כֶּתְנָא
decayed, rotten lip	spisa sipla, spalta, sipsa, siphtha	רקוב שפה (כאיבר)	ספּיִסָא ספּלָא (ר), ספּלָתָא, ספּסָא, ספּת'א
edge of roof	sipla gare	קצה הגג	ספּלָא גָרָה (ס)
wedge	sippena	טריז	ספּנָא (ב)
threshold	sippuqta, squpsa	מפתן	ספּקָת'א, סקּפּסָא (ז)
omelet	spera	חביתה	ספּרָא (צב)
quince	sparigla	חבוש	ספּרָגְלָא
hope	sparta	תקווה	ספּרְתָא (כנ)
handsome, beautiful ring	sqila siqla, sqilta	יפה, יפה-תואר טבעת	סקּילָא סקּלָתָא סקּלָתָא (ר), סרָא
beautiful moon	sqilta sera	יפה, יפת-תואר ירח	סקּלָתָא סרָא
goat hair	sera	שיער עזים	סרָא (סנ)
coarse sieve	saradha, sirraza	כברה גסה מאוד	סרְד'א, סרְזָא (ז)
to slurp	sarope, srapa	ללגום בקול	סרופָה, סרפָא
to comb	saroqe	להסתרק	סרוקָה, סרקָא
ladle	srota	מצקת	סרוּתָא (ט)
wild, rabid	srikha	פראי	סריכָא
snail	sarina-khiwa	חילזון	סרינָא-כיוּוָא (כ)
spinning wheel	sarna	כישור, גלגל טווייה	סרְנָא
crab	sarta"ana	סרטן	סרְתעֵנָא (ב)
stone mortar	sitta, sEta	מכתש אבן לכתישת מזון	סְתָא, סְתָא
winter	sithwa, sitwa	חורף	סְת'וּוָא, סְתוּוָא

ע, ע'

Ramadan fast (pejorative)	"oCHa	צום הרמדאן (בלשון סתרים ולגנאי)	עוֹצ'א
reaper	ghaZada	קוצר	ע'זָדָא (ז)
peddler	ghaZara	רוכל	ע'זָרָא (ז)
thigh	"uTma	ירך	עֵטְמָא
to massage; to knead; to smear	"yaCHa, "yaCHa	לעסות, ללוש, להימרח	עֵצ'א, עֵצָ'א
narrow	"iqa	צר	עִיקָא
distress	"iqula	צרה	עִיקוּלָא
raspberry, blackberry (bramble and fruit)	"alwasna	פטל, אוכמנית (שיח ופריו)	עֵלוּוֹסְנָא (ז)
wool	"amra	צמר	עֵמְרָא
carder	"amra napSana	מנפץ צמר וכותנה	עֵמְרָא נַפְצָנָא (סק)
myrtle	"asa	הדס	עֵסָא
to go up	"asoqe, "saqa	לעלות	עֵסוּקָה, עֵסְקָא
gallnut	"apSa, "apiSta	עפץ	עֵפְצָא, עֵפְצָתָא (כס)
Shavuot	"aSarta	חג השבועות	עֵצְרָתָא
distress	"aqa	צרה	עֵקָא
mouse	"aqubra	עכבר	עֵקְבָרָא (כס)
scorpion	"aqivra	עקרב	עֵקוּרָא (ס)
thick (soup, dish)	"aqusha	סמיך (מרק, תבשיל)	עֵקוּשָא
leg, foot	"aqla	רגל	עֵקְלָא
hosting of the groom at the bride's parents' house prior to	"aqla plakha	אירווח החתן, בבית אבי הכלה טרם החתונה	עֵקְלָא פְלַכָא (אר)

wedding			
sole of foot	"aqrid "aqla	סוליית הרגל	עקֶרֶד עֶקְלָא
scorpion	"aqirwa	עקרב	עֶקְרִינָא
saffron	"aqarta	כרכום (תבלין)	עֶקְרֵתָא (כס)
to run, flee	"aroqe, "raqa	לברוח, לרוץ	עֶרְוֶקָה, עֶרְקָא
pomegranate	"aRmota	רימון	עֶרְמוֹתָא
mire	"ircha	רפש	עֶרְצָ'א (כס)
to fart audibly	"rata	להפיח בקול	עֶרְתָא
old (thing)	"atuqa	זָשָׁן	עֶתוּקָא
thigh	"itma	ירך	עֶתְמָא (כס)

=====

פ

radish	pe'la	צנון	פֶּאֶלָא
hired laborer	pa'la	פועל	פֶּאֶלָא
to yawn	pahore, phara	לפהק	פֶּהוֹרָה, פֶּהָרָא
to be amazed, bewildered	pahmore	להשתאות, להשתומם	פֶּהמוֹרָה (ט)
comedian, jester	po'ana	בדחן	פּוֹאַנָא (ז)
snot	pode	נזלת	פּוֹדָה (דו)
wind; shadow, shade	pokha	רוח, צל	פּוֹכָא
steel	poladh, polad, polaz	פלדה	פּוֹלד' (ב), פּוֹלד, פּוֹלז (ז)
nostril; nose	poqa	נחיר, אף	פּוֹקָא
dry cattle dung used as fuel	paTokhe (singular: paTokha)	גללי בקר יבשים להסקה	פּטוֹכָה, יחיד: פּטוֹכָא
Passover	paTire	חג הפסח	פּטוֹרָה
width	PiTka, piTkhus, paTukhula, piTkhusa	רוחב	פּטֹכָא, פּטֹכוֹס (ז), פּטֹכוֹלָא, פּטֹכוֹסָא
bulgur	paTla	חיטה כתושה, קלופה ושלוקה, בורגול	פּטֹלָא
mushroom	paTurta	פטרייה	פּטֹרְתָא (ב)
to fall	pyala	ליפול	פִּילָא
hungry	pina	רעב	פִּינָא (בר)
to stay	pyasha	להישאר	פִּישָא
hearth	pitara	אח לבישול ולחימום הבית	פִּיתָרָא (צב)
lacking salt, bland	pakha	תפל ממלח, חסר מלח	פִּכָא
bland, not sweet enough (drink)	pakiha	תפל ממתיקות, חסר מתיקות (משקה)	פִּכִּיָא

together	pikhle	יחד	פִּקְלָה
radish	pela, pella	צנון	פֵּלָא, פִּלָּא
to divide; to distribute	pla'a, palo'e	לחלק, להפיץ	פִּלְאָה, פִּלְוָאָה
midnight	pilga-lele, palgidlel, palgizlal, pilgillel	חצות	פִּלְגָּא-לֵלָה, פִּלְגֵּדְלֵל, פִּלְגִּזְלֵל (ז), פִּלְגִּלֵּל (ד)
midday, noon	palgidyom, pilgoma	צהריים	פִּלְגֵּדְיוֹם, פִּלְגֹּמָא
width	pilva	רוחב	פִּלְוָא (א)
to delouse	palo'e, playa	לפלות	פִּלְוָאָה, פִּלְיָא
to open	palokhe, plakha, psakha	לפתוח	פִּלְוָכָה, פִּלְכָא, פִּסְכָא
open	plikha	פתוח	פִּלְיָכָא
hard working	palakha	עובד חרוץ	פִּלְכָא (ב)
to open	plakha	לפתוח	פִּלְכָא
roof gutter	plulta	מרזב	פִּלְלָתָא (ס)
fish scale	pilsa	קשקש של דג	פִּלְסָא (ע)
mouth	pimma, pEma, pinna	פה	פִּמָּא, פִּמָּא, פִּנָּא
face, surface	pasa	פנים, פניו של דבר	פִּסָּא
instep	pas-'aqla	כף הרגל, החלק העליון של הרגל	פִּס-אַקְלָא
to open	psakha	לפתוח	פִּסְכָא
wick	psulta	פתיל	פִּסְלָתָא
chicken breast	psulta	חזה עוף	פִּסְלָתָא (ז)
kerchief	pispatha	מטפחת	פִּסְפַּת'א
herd of sheep and goats	pisqa	עדר צאן	פִּסְקָא (ת)
meat	pisra, piSRa	בשר	פִּסְרָא, פִּסְרָא
gums	pisra-kake	חניכיים	פִּסְרָא-כָּכָה (כר)
diaper	pasta	חיתול	פִּסְתָּא (א)
lamb, kid	pa"ra	גדי, טלה	פִּסְרָא (ס)
happy	paSukha	שמח	פִּסְוֹכָא

happiness	paSukhula, piSkhanula	שמחה, אושר	פְּצוּכּוּלָא, פְּצִכְנוּלָא
joy	pSikhula	שמחה	פְּצִיכּוּלָא (סק)
onion	pisla	בצל	פְּצִלָא
armful	paqa	חבילה הנישאת בזרועות	פְּקָא
comedian, jester	paqa'id kheshe	בדחן	פְּקָאָד כְּשָׁה (ז)
frog	paqe'tha	צפרדע	פְּקָאָת'א (ע)
small beetle, ladybird; spider	paqo'ta	חיפושית קטנה, פרת משה רבנו, עכביש	פְּקוּאָתָא (ז)
	paqo'ta, paqo'tid	תבשיל חיטה כתושה	פְּקוּאָתָא,
	khiTTe	ושלוקה	פְּקוּאָתָד כְּשָׁה
to blossom	pqakha	לפרוח, ללבלב	פְּקָכָא
neck	pqara, pqarta	צואר	פְּקָרָא, פְּקָרְתָא
tonsils	puqrasa, paqratha, = puqratha	שקדים (בגרון)	פְּקָרְסָא, פְּקָרְת'א פְּקָרְת'א (ב)
soil, earth	pra	עפר	פְּרָא
odd number	PaRa	מספר לא זוגי	פְּרָא (ב)
lamb	para	טלה	פְּרָא (נע')
to pay	pra'a	לשלם, לפרוע	פְּרָאָה
grain (as a collective)	pirdha	גרעיני דגן	פְּרִד'א (ב)
spider, cobweb	parda-shele	עכביש, קורי עכביש	פְּרִדָא-שֵׁלָה (בי)
to fly; to cross	parokhe	לעוף, לחצות	פְּרוּכָה
spineless (person)	propana	חלש אופי, רכרוכי	פְּרוּפְנָא (ב)
to save	paroqe	להציל	פְּרוּקָה
dish of rice, tomatoes, mangold, and sumac or lemon	pirzo'ta, pirzota	אורז ועגבניות, סלק ואוג או לימון	פְּרִזוּאָתָא, פְּרִזוּתָא
iron, metal	prizla	ברזל, מתכת	פְּרִזְלָא
to undo, tear	praTa	לקרוע, לפרום	פְּרִטָא
flea	piRTe'na, piRTena	פרעוש	פְּרִטְאָנָא, פְּרִטְנָא (את)

to fly; to cross	prakha	לעוף, לחצות	פְּרַכָּא
to rub, massage	prakha	לעסות	פְּרַכָּא
bird, fowl	parkha, parkhanta	עוף	פְּרַכָּא (כס), פְּרַכְנָתָא (א)
slice of fruit	pirma	פּלח של פּרי	פְּרִמָּא (ב)
spread carpet	prasa	לפרוס שטיח	פְּרָסָא
condolences	pirsa	ניחום אבליים	פְּרָסָא (ס)
pomegranate grain; pimple	pirsinta, pirSinta	גרעין של רימון, פצעון	פְּרָסְנָתָא, פְּרַצְנָתָא
purslane	parpakhine	רגלת הגינה (צמח)	פְּרַפְכִינָה
to save; to undo knitting, sewing	praqa	להציל, לפרום	פְּרַקָּא
to stretch arm	parshoqe	למתוח זרוע	פְּרִשׁוּקָה
to smash	partokhe	לרסק	פְּרִתוּכָה
flea	pirta"na, pirta"inta	פרעוש	פְּרִתְעֵנָא (בי), פְּרִתְעֵנָתָא (ח)
to fart inaudibly	psha'a, pasho'e	להפיח ללא קול	פְּשׂוּאָה, פְּשׂוּאָה
to stretch arm, hand	pashoTe	למתוח זרוע, יד	פְּשׂוּטָה
to melt, thaw	pashore	להפשיר	פְּשׂוּרָה
Muslim prayer (cryptic)	pshila	תפילת המוסלמים (בלשון סתרים ולגנאי)	פְּשִׁילָא (בט)
groin	pishkha	מפשעה	פְּשִׁכָּא (ב)
ceiling	pishkure	תקרה	פְּשִׁכּוּרָה (ז)
a Muslim	pshilmana	מוסלמי	פְּשִׁלְמָנָא
Islam, Kurdish language	pshilmanula	אסלאם; כורדית	פְּשִׁלְמַנּוּלָא
pastry made of egg, flour and vegetables	pishpara	ביצה בלולה בקמח ובצל או ירק	פְּשִׁפָּרָא
snowflake	pishpushta	פתית שלג	פְּשִׁפְשֵׁתָא (ב)
face	patha	פנים	פְּתָא
instep	path-'aqla	החלק עליון של כף הרגל	פְּתָא-אַקְלָא
open	pthikha	פתוח	פְּתָא-יְקָא

to open	pthakha, ptakha	לפתוח	פֶתַח, פֶתַח
visit of would-be groom at his would-be father-in-laws' house	pthakhtid 'urkhid khitna	אירוח החתן בבית אבי הכלה טרם החתונה	פֶתַח כְּתִיד אֲרָכִיד כְּתִנָּא (ע)
wick	pthulta	פתיל	פֶתִיל
chicken breast	pthilta	חזה עוף	פֶתִיל (ב)
hearth	ptara	משפּתים לבישול ולחימום הבית	פֶתֶרָא

צ, צ'

finger, toe	Sabo'ta, SEbota	אצבע	צְבוּאָתָא, צְבוּתָא
chest	Sadra	חזה	צְדָרָא
shirt, dress	Sudra	חולצה, שמלה	צְדָרָא
nightgown	Sudrid lele	כתונת לילה	צְדָרִיד לִלְהָ
to invite	ch-hada	להזמין	צ'הָדָא (ד)
tiredness	chewa	עייפות	צ'הָוָא
thirst	Sehwa	צָמָא	צ'הָוָא (ז)
thirsty	Sihya	צָמָא	צ'הָיָא (ז)
tired	chihya	עייף	צ'הָיָא, צ'הָיָא
to neigh	S-hala	לצהול (סוס)	צ'הָלָא (כג)
chick, broad (slang for beautiful girl)	CHO'ta	"חתיכה", יפת-תואר	צ'וּאָתָא (ד)
dye	Sawa'a	צובע בדים	צְוּאָאָא (ע)

narrow valley leading to a settlement	Suwwarta	עמק צר שמוביל ליישוב	צְוּוּרְתָא (ב)
Ninth of Av fast	Som SiHyon uRwa	צום תשעה באב	צוּם צְהִיּוֹן אָרְוּא (ע)
17 th of Tammuz fast	Som SiHyon zo'ra	תענית י"ז בתמוז	צוּם צְהִיּוֹן זְאוּרָא (ע)
fast, fasting	Soma	צום	צוּמָא
Ramadan fast (cryptic)	Somula	צום הרמדאן (בלשון סתרים ולגנאי)	צוּמוּלָא (א)
jester	Somikka	ליצן, בדרן	צוּמְכָא (ב)
chick, broad (slang for beautiful girl)	cho"ta	"חתיכה", יפת-תואר	צוּעְתָא (כס)
shirt, dress	Sura	חולצה, שמלה	צוּרָא
nightgown	Sura lele	כתונת לילה	צוּרָא לְלָה (ס)
thirst	SiHwa	צָמָא	צְהוּוּא
thirsty	Sihya	צָמָא	צְהִיָא (ב)
wood	Siwa	עץ	צְיוּוּא
woodcutter	Siwaya	חוטב עצים	צְיוּוְיָא (ז)
door hinge	Siwarta	ציר הדלת	צְיוּוּרְתָא (ז)
fast	Syama	לצום	צָימָא
closed (eyes, hands)	CHime	עצומות, סגורות (עיניים, ידיים)	צְיִמָא
Pleiades	chimo	כימה	צְיִמוֹ (כס)
small bag for valuables	chista	צרור בד קטן לדברי ערך	צְיִסְתָא
leather piece used for sitting or eating upon	Sala	יריעת עור המשמשת לשיבה וכמצע לארוחה	צָלָא (ב)
to pray	Sla'a, Salo'e	להתפלל	צָלוּאָה, צָלוּאָה
prayer	Sluwa, Slola, Slosa, Slotha	תפילה	צָלוּוּא (בר) צָלוּלָא, צָלוּסָא, צָלוּת'א
to slash, slit, cleave	Salokhe, Slakha	לשסע	צָלוּקָה, צָלְכָא

cross, crucifix	Sliwa	צלב	צ'ליווא
face; surface	Salma	פָּנִים, פָּנִי	צ'למא
put to shame	Salme masmoqe	לבייש, להביך	צ'למה מסמוקה (סק)
to stand, wait	Samokhe	לעמוד, לחכות	צ'מוקה
sleep in corners of eyes; dry snot	CHimCHa, CHimCHe	ריר קרוש בזוויות העיניים או בנחיריים	צ'מ'צ'א, ר' צ'מ'צ'ה
bulgur porridge	Sindara	דייסת בורגול	צ'נדרא
door hinge	Sinnurta	ציר הדלת	צ'נרתא (ג)
to insert something sharp	ch"asa	לנעוץ	צ'עסא (כס)
barley	Sa"are	שעורה	צ'ערה
stone, rock	chepa	אבן	צ'פא (דו)
to strain liquid	Sapoe	לסנן	צ'פואה
strainer made of cloth	Sapya, Sapyo	מסננת מבד	צ'פיא, צ'פיו
door hinge	Siprupta	ציר הדלת	צ'פרפתא (ב)
small bird	Sippurtha	ציפור	צ'פרת'א (כג)
seeds of cardoon (as snack)	SiSSe	גרעיני עכובית, משמשים למאכל	צ'פזה (ב)
azarole (plant)	SuSSanta	עוזרר (צמח)	צ'פנתא
to slash, slit	Saro'e	לשסע	צ'רוואה (א)
to call, shout	Sarokhe, Srakha	לקרוא למישהו, לצעוק	צ'רוקה, צ'רכא
very hot or spicy	Sarupa	חריף מאוד	צ'רופא (כס)
crab	SariTlana, Sarta"ana	סרטן (חיה)	צ'רטלנא (ז), צ'רטענא (ב)
autumn	cheri	סתיו	צ'רי
to slash, slit	Sraya	לשסע	צ'ריא
spinning wheel	SaRna	כישור, גלגל טווייה	צ'רנא
to sully, soil food or drink by touch	CHarCHo'e charcho"e	לזהם מזון או משקה ע"י מגע באצבעות	צ'רצ'ואה, צ'רצ'ועה
cheek	Surta	לחי	צ'רמא

ק

tomorrow	qadome	מחר	קדומה
to betroth	qadoshe, qdasha	לקדש ארוסה, כלה	קדושה, קדשא
key	qdhila	מפתח	קד'ילא
small jug for water	qadala	כד קטן למים	קדלא (א)
neck	qdhala, qdala	צוואר	קד'לא (ב), קדלא
dish (of food)	qidhra, qidra	תבשיל, נזיד	קד'רא, קדרא
rice, boiled in yoghurt or whey	qidir-do'e	אורז מורתח ביוגורט או במי גבינה	קדר-דואה
wedding ceremony	qadashta	אירוסין וקידושין	קדשתא
small cluster of grapes on a bunch	qudashta	זמורת ענבים מתוך אשכול שלם	קדשתא
earring	qudhashta	עגיל	קד'שתא (כע)
marten	quja	דלק (חיה)	קוג'א (ב)
cup	qoda, qodila	ספל	קודא, קודילא
small clay bowl	qawwa, qawo'a	קערת חרס קטנה	קווא , קוואה
tomorrow	qawme, qome	מחר	קוומה (ס), קומה
potter	qawaqa	קדר	קווקא (ז)
undertaker	qawar mise, qawara	קברן	קוור מיסה (ז), קוורא
to bury	qwara	לקבור	קוורא
trap	qula	מלכודת	קולא (כג)
heel	qolta	עקב	קולתא (סול)
tomorrow night	qome-lele	מחר בלילה	קומה-ללה
basket	qupa	סל	קופא
clay pot	qoqa	סיר חרס	קוקא

skull	qoqa-resha	גולגולת	קוקא-רשא (ח)
potter	qoqe w zoRe Tarsana	קדר	קוקה וזרה טרסנא (סק)
jug for storing food	qoqta	כד לאחסון מזון	קוקתא (ז)
spider	qota	עכביש	קוטא (ז)
key	qzila	מפתח	קזילא (ז)
neck	qzala	צוואר	קזלא (ז)
summer	qeTa	קיץ	קטא
tomcat	qaTa	חתול זכר	קטא (ב)
nullification of leaven (prior to Passover)	qTa'id khmira	ביעור חמץ	קטאד קמירא (ז)
to cut	qTa'a	לחתוך	קטאה
menopausal woman	qTe'ta	אישה בתקופת הבלות	קטאתא (ע)
cat	qaTu, qaTuwa	חתול, חתולה	קטו (בי), קטווא (בר)
to cut	qaToe, qaTowe	לחתוך	קטואה, קטונה
knitting needle	qaTwa	מסרגה	קטווא
cat	qaTula	חתולה	קטולא (א)
killer, murderer	qaTola, qaTlana	רוצח	קטולא, קטלנא
to kill	qaTole	להרוג	קטולה
cat	qaTusa, qaTutha	חתולה	קטוסא (ז), קטות'א (ב)
wild cat , lynx	qaTuthid Tura	חתול בר, שונר	קטות'ד טורא (ב)
stick	qaTi'a	מקל	קטיאה
beneficent demon who battles Lilith	qaTine	שד מיטיב שנלחם בלילית	קטינה (ב)
to kill	qTala	להרוג	קטלא
embers	quTma shakhina	רמץ	קטמא שכינא
ashes	qiTma, quTma	אפר	קטמא, קטמא

knot	qiTra	קשר	קָטְרָא
rock, boulder	qaTra	סלע	קָטְרָא
rib	qaTara	צלע	קָטְרָא (ב)
unlucky	qiTra-'sira	חסר מזל	קָטְרָא-אָסִירָא (סק)
spine	qiTra-khaSa, qiTrid khaSa	עמוד השדרה	קָטְרָא-כָּצָא, קָטְרִיד כָּצָא
elbow	qiTra-qoLa	מרפק	קָטְרָא-קוֹלָא
goldsmith, silversmith	qayna'a	צורף	קָיְנָאָה
to snip	qyaSa	לגזור	קָיְצָא
tar, pitch	qira	זפת	קִירָא
wailer (woman, at funeral)	qala marmanta	מקוננת (בלווייה)	קָלָא מַרְמַנְתָא (א)
bracelet	qulba	צמיד	קָלְבָא
mold for bricks, body	qalwa	תבנית לעשיית לבנים, גוף	קָלוּוָא
thick bread, made from maize or millet	qillora	לחם גס מקמח תירס או דוחן	קָלוּרָא (ב)
preserved fried meat	qalya	בשר מטוגן ומשומר בשומן	קָלִיָא
key	qlila	מפתח	קָלִילָא
roasted wheat grains	qilyale	חיטה קלויה	קָלִילָה
louse	qalma, qalimta	כינה	קָלְמָא, קָלְמַתָא (סק)
keyhole	qulqulta	חור מנעול	קָלְקֻלְתָא
earring	qulashta	עגיל	קָלְשַׁתָא
small basket	qaltha	סלסלה	קָלְתָא
trap	qulta	מלכודת	קָלְתָא (ב)
before	qam	לפני	קָם
ahead of, in front of	qama, qame	מלפנים, מקדימה, קדימה	קָמָא, קָמָה

in the past, formerly, beforehand	qEma'el, qamaye	בעבר, לפנים, קודם, בהתחלה	קמאל, קמיה
to tighten first	qmaTa qamaya, aMaya, qamayna	להדק קשר ראשון	קמטא קמיה, קמיה, קמינא
flour	qamkha	קמח	קמכא
egg fried in butter, sprinkled with flour	qamkha w beta	ביצה מטוגנת בחמאה שבזקים עליה קמח	קמכא ופתא (סק)
locust, grasshopper	qamSa	ארבה, חגב	קמצא
outside	qamtar'a	בחוץ	קמתראה
nest	qinna	קן	קנא
kernel of nut, almond	qinna, qEna	ליבת אגוז, שקד	קנא, קנא
horn	qana, qanana	קרן	קנא, קננא (א)
reed, bulrush	qanya	קנה, סוף	קניא
blue	qinya, qni"a	כחול	קניא, קניעא (כס)
livestock used for work	qinyana	בהמה (לעבודה או לרכיבה)	קנינא (א)
spider	qinnaqota	עכביש	קניקוּתא
broom	qanushta	מטאטא	קנישתא
knot, bond	qisra	קשר	קסרא
raven, crow	qa"a	עורב	קעא (ז)
to goad, to spur	qa"oe	לדרבן בהמה	קעואה
froth, scum	qippo	עובש, קצף על תבשיל	קפו (ב), קפו (ז)
to bloom, blossom	qapokhe, qpakha	לפרוח, ללבלב	קפוקה
to gather partridge	qpaSa qaqwana, qaqwanta	לאסוף, להיאסף חוגלה	קפצא קקוּנא (ז), קקוּנא
gourd	qara, qar'a	קישוא	קרא, קראה
to read	qra'a, qaroe, qraya	לקרוא את הכתוב	קראה, קרוּאה, קריא
pumpkin	qare'sa, qare'tha	דלעת	קראסא, קראת'א

tortoise, turtle	qare'sid Maya	צב, צב מים	קראַסד מַיָא (ז)
coarse sack	qure'tha	שק גס	קראַת'א
cold weather; a cold (as illness)	qarda	קור, הצטננות	קראַדא
war, fighting, quarrel	qrawa	מלחמה, מריבה, ריב	קראַווא
to wage war, fight	qrawa wala	להילחם, לריב, להתקוטט	קראַווא וואַלא
close, near	qirwa, qarwa,	קרוב	קראַווא, קראַווא
place of Torah study for children; study hall (for adults)	qarawla	חדר, בית מדרש	קראַווא (ס)
to nibble	qaroTe, qraTa	לכרסם	קראַווא, קראַווא
large basket; beehive	qirTala	סל גדול, כוורת	קראַטלא (ד)
to read	qra'a, qaroe, qraya	לקרוא	קראַיא
blind	qiryā	עיוור	קראַיא (בט)
learned	qaraya, qaryana	מלומד	קראַיא, קראַיא
close, near	qariwa	קרוב	קראַיווא
best man	qariwana	שושבין	קראַיווא (ב)
faded; pale	qrikha	דהוי, חיוור	קראַיכא
pumpkin with raisins	qarayla, qarela	דלעת עם צימוקים	קראַילא (ס), קראַילא (כס)
beam, rafter	qarisa, qaritha	קורה	קראַיסא, קראַית'א
trunk of tree	qurma	גזע	קראַמא
fried pocket of dough filled with date puree	qaramta	כיסן בצק ממולא מחית תמרים ומטוגן	קראַמא (ז)
corner	qurnisa, qurnitha	פינה, קרן זווית בחדר	קראַניסא, קראַנית'א
cold weather	qarsa	קור	קראַסא
coarse sack	quresa	שק גס	קראַסא (ג)

hosting a groom at his fiancées father's house before the wedding	qresid khitna	אירוח החתן, בבית אבי הכלה טרם החתונה	קְרִסֵד קְחִינָא (ז)
gourd, pumpkin	qar"a	קישוא, דלעת	קְרִעָא
one suffering from scalp ringworm or similar scalp disease	qir"ina	חולה בגזזת או במחלה דומה בקרקפת	קְרִעִינָא
moldy	qar"ina	עָבֵשׁ	קְרִעִינָא
to gather	qarpoSe	לאסוף, להיאסף	קְרִפּוּצָה
to pinch	qraSa	לצבוט	קְרִצָא
over salted	qirSa	מלוח מדי	קְרִצָא (כס)
elbow	quRSilta	מרפק	קְרִצְלָתָא (ב)
nettle	qaraSena, qurSena	סרפד	קְרִצְנָא (ב), קְרִצְנָא (ז)
skull	qarqipsa, qarqiptha	גולגולת	קְרִקְפִסָא, קְרִקְפִת'א
straw	qirsha	קש	קְרִשָא
layer of ice	qursha	שכבה דקה של קרח	קְרִשָא (ב)
ceiling	qarshe	תקרה	קְרִשָה (ב)
layer of cream on yoghurt	qrushta	קרום של שמנת מעל יוגורט	קְרִשְתָא (ע)
cold weather; a cold	qartha	קור, הצטננות	קְרִת'א
barren (female)	qirtha	עקרה	קְרִת'א (ב)
large basket	qirtara	סל גדול	קְרִתָרָא (כס)
Sunday	qshaba, qushaba	יום ראשון	קְשָבָא (כס), קְשָבָא (סק)
rainbow	qishTaron	קשת בענן	קְשִטְרוֹן (ז)
stubborn	qishya	עקשן	קְשִיָא
bow	qishta	קשת	קְשִתָא (כנ)
rainbow	qushta	קשת בענן	קְשִתָא (נע')

catapult, slingshot	qishta	קלע מענף מפוצל וכף-קלע	קשטא (ע)
to cut	qta"a	לחתוך	קטעא (כס)
knot	qithRa	קשר	קת'רא
large bundle	qiththurta	צרור בד גדול	קת'רפא

ר

earthquake	r'odhana	רעידת אדמה	ראוד'נא (ב)
shiver, shudder	r'ola	צמרמורת, רעד	ראולא
to be angry and alienated	r'aza	לכעוס ולהתנכר	ראזא
to graze	r'aya	לרעות	ראיא
angry and alienated	r'iza	כעוס ומתנכר	ראיזא
awake	r'isha	ער	ראישא
to shiver, tremble	r'ala	לרעוד	ראלא
to feel; to wake up	r'asha	להרגיש, להתעורר	ראשא
myriad	rubbe	רבבה, מספר עצום	רבה
to shiver, tremble	rgada	לרעוד	רגדא (ב)
three years ago	ro'e, ro'el	לפני שלוש שנים	רואה (ז), רואל
big	ruwva	גדול	רווא
earthquake	rozana	רעידת אדמה	רוזנא (ז)
wind	rokha	רוח	רוכא
boastful	rokhana	מתנשא, רברבן	רוכנא (סק)
high	romana	גבוה, רם	רומנא
saliva	roqe	רוק	רוקה
shiver, shudder	rotana	צמרמורת, רעד	רותנא
rice with boiled arum leaves	Rizza bid nuwa	אורז עם עלי לוף שלוקים	ריזא ביד נווא

rice with meat and boiled arum leaves	Rizza bid pesra w nuwa	אורז עם בשר ועלי לוף שלוקים	רִיזָא בִּד פֶּסְרָא וְנוּוָא
rice in boiled milk	Rizza b-xalwa	אורז בחלב מורתח	רִיזָא בְּכַלְוָא
rice with vegetables, sumac and meat	Rizza khamuSa	אורז עם ירקות ואוג ונתחי בשר	רִיזָא כְּמוּצָא
rice	Rizza, rEza	אורז	רִיזָא, רִיזָא
far	raHuqa	רחוק	רִחוּקָא
to be angry and alienated	ryaza	לכעוס ולהתנכר	רִיזָא
angry and alienated	riza	כעוס ומתנכר	רִיזָא
to press	°ryasa	ללחוץ	רִיזָא°
to spit	ryaqa	לירוק	רִיזָא
slobber	RiRa, rire	ריר	רִיזָא (ז), רִיזָא
upon, above	resh, resha	למעלה, מעל	רִישָא, רִישָא
to wake up	ryasha	להתעורר	רִישָא
awake	risha	ער	רִישָא
to shiver, tremble	ryata	לרעוד	רִיזָא
to ride	rakove, rakowe	לרכוב	רִכּוּבָא, רִכּוּבָא
to run	rakhoTe, rkhaTa	לרוץ	רִכּוּטָא, רִכּוּטָא
male lover	rakhoma	מאהב	רִכּוּמָא (א)
female lover	rakhomta	מאהבת	רִכּוּמָתָא (א)
to walk; crawl	rakhoshe, rkhasha	ללכת ברגל, לצעוד, לזחול	רִכּוּשָא, רִכּוּשָא
to love	rkhama	לאהוב	רִכּוּמָא (כס)
love	rikhmanula	אהבה	רִכּוּמָנוּלָא (כס)
lung(s)	RaLa	ריאה, ריאות	רִלָא (סק)
to lay eggs	rmaya	להטיל ביצים	רִמָּיָא

===

high	rumana	גבוה, רם	רְמָנָא
last night	ramshi	אמש, ערב	רְקִשִׁי (א)
hill	rumta	גבעה	רְמֵתָא (כנ)
lung, lungs	rasa	ריאה, ריאות	רְסָא
beaded necklace	rasuqta	שרשרת חרוזים	רְסֻקְתָא (כנ)
to graze	r'a'a, ra'o'e	לרעות	רְעָאָה, רְעוּזָה
stream	Ra'ola	נחל	רְעוּלָא (ער)
thin (of soup, food); weak, spineless	ripya	דליל (מרק, תבשיל), חלש, חלש אופי	רְפִיָא
land irrigated to prepare for sowing	ripSa	חלקה שהורטבה כהכנה לזריעה	רְפִצָא (ב)
far	riqqa	רחוק	רְקָא
patch	rqa'ta, raqata	טלאי	רְקָאָתָא, רְקָתָא
to dance	rqadha, rqada, rqaza	לרקוד	רְקַד'א (ב), רְקַדָא, רְקַזָא
dancer, good dancer	raqadha, raqada, raqaza	רקדן	רְקַד'א (ב), רְקַדָא, רְקַזָא
to dance	raqole, raqoLe	לרקוד	רְקוּלָה, רְקוּלָה
dancer	raqlana	רקדן	רְקַלְנָא
strip of dough, noodles	raqta	שרוך בצק, איטריות	רְקַתָא (ס)
edge of roof	resh gare	קצה הגג	רְשִׁ גָרָה
beginning of the Jewish month	resh yarkha	ראש חודש	רְשִׁ יָרְכָא
nipple	resh khizya	פטמה	רְשִׁ כְזִיָא (ז)
final day of Passover, celebrated as civil New Year	resh shata, resha shata	אסרו חג של פסח שנחוג כראש שנה אזרחי	רְשִׁ שְׁתָא, רְשִׁא שְׁתָא
head	resha	ראש	רְשָא
instep	resha aqla	כף הרגל, החלק עליון	רְשִׁא אַקְלָא (ס)
condolences	resha basimula	ניחום אבלים	רְשִׁא בְסִימוּלָא (ס)

headache	resha mra'a, resha maro'e	כאב ראש	רְשָׁא מְרָאָה, רְשָׁא מְרֹאָה
to walk shovel	rashokhe rushta	ללכת ברגל, לצעוד את (להפירה)	רְשׁוּכָה רְשְׁתָּא
lung, lungs	ratha	ריאה, ריאות	רְת'א

fever	sha	חום גבוה	שָׂא (בר)
almond	she'dha	שקד	שְׂאָד'א
tasteless	sha'ukha	תפל (מזון חסר טעם)	שְׂאִיכָא
cough	sh'ola	שיעול, שעלת	שְׂאוּלָא
fresh almond in green shell	she'za-re'za	שקד טרי בקליפתו הירוקה	שְׂאֲזַא-רְזָא (ז)
mad, insane	shi'ya	משוגע	שְׂאִיא (כס)
to cough	sh'ala	להשתעל	שְׂאָלָא
to shake (something)	sh'asha	לנענע	שְׂאָשָׂא
hour	she'tha	שעה	שְׂאָת'א (כנ)
skewer, spit	shabudha, shabuda, shabuza	שפוד	שְׂבוּד'א, שְׂבוּדָא, שְׂבוּזָא (ז)
favor, goodness	shbirula	טובה	שְׂבִירוּלָא (א)
Saturday, week	shabsa, shabtha	שבוע, שבת	שְׂבַסָּא, שְׂבַת'א
Sabbath before a wedding, when said wedding is announced	shabsid mashmo'e	השבת שלפני החתונה ובה מכריזים על החתונה	שְׂבַסִּד מְשְׂמוּאָה (ז)
ornate bracelet	shubirsa, shubirtha	צמיד משובץ או מעוטר	שְׂבִרְסָא (ג), שְׂבִרְת'א (ב)

Sabbath after wedding	shabthid khitna	שבת חתן	שֶׁבֶת'ד כְּתָנָא
almond	sheda	שקד	שֶׁדָא
demon	shedha	שד	שֶׁד'א (כג)
carder	shadhaya	מנפץ צמר וכותנה	שֶׁד'יָא (כ)
mad, insane	shidhana, shidana	משוגע	שֶׁד'נָא, שֶׁדָנָא
to send	shdara	לשלוח	שֶׁדָרָא
to cough	shahole	להשתעל	שֶׁהוֹלָה
blind	shahara	עיור	שֶׁהָרָא
seven days of wedding celebrations	sho'a yomasid khitna	שבעת ימי משתה החתונה	שׁוֹאָה יוֹמָסֵד כְּתָנָא
seven, week	sho'a, shawa	שבע (7), שבוע	שׁוֹאָה, שׁוּוֹא
seventy	sho'i	שבעים (70)	שׁוֹאִי
seventeen	sho'asar	שבעה-עשר (17)	שׁוֹאָסֵר
flu	shoba	שפעת	שׁוֹבָא
a cough	shoba	שיעול, שעלת	שׁוֹבָא (א)
flu stricken	shobana	חולה בשפעת	שׁוֹבָנָא
seven days of wedding	shoa yome khlula	שבעת ימי משתה החתונה	שׁוֹאָ יוֹמָה כְּלוּלָא
to make bed, spread carpet	shwa'a, shawo'e	להציע כלי מיטה, לפרוס שטיח	שׁוֹאָה, שׁוֹאָה
bedding	shuwwa	יצוע	שׁוּוֹא (בר)
male neighbor	shwawa	שכן	שׁוּוֹא
female neighbor	shwawta, shwafta	שכנה	שׁוּוֹתָא, שׁוֹפְתָא
stupid, naïve	shwikha	טיפש, תמים	שׁוּוִיכָא (ב)
bedding	shwila,	יצוע	שׁוּוִילָא
bedding	shwitha	יצוע	שׁוּוִית'א
asphodel, eremurus (plant)	<u>shwalta</u>	עריר (צמח)	שׁוּוִלְתָא
seventeen	shwuwsar	שבעה-עשר (17)	שׁוּוִסֵר
to leave, allow, permit	shwaqa	לעזוב, להרשות, להתיר	שׁוּוִקָא
to jump, hop	shwara	לקפוץ, לנתר	שׁוּוִרָא
a cough	sholta	שיעול, שעלת	שׁוּוִלְתָא

ox	tora	תּוֹרָא	שׁוֹר
stone wall	shura	גדר אבן	שׁוֹרָא
navel, umbilical cord	shura	טבור, חבל הטבור	שׁוֹרָא
almond	sheza, shezta	שקד	שׁוֹא, שׁוֹתָא (ח)
madness	shEzanusa	שיגעון, טירוף	שׁוֹנוּסָא
firefly	sheTubeTu	גחלילית	שׁוֹטוּבְטוּ (ג)
to lie down	shaTokhe, shTakha	לשכב	שׁוֹטוֹקָה, שׁוֹטְכָא
move in water (fish)	shTaya	לנוע במים (דג)	שׁוֹטָיא
mad, insane	shiya, shiyya	משוגע	שׁוֹיָא, שׁוֹיָה
plasterer	shaya'a	סייד	שׁוֹיָאָה (ז)
mad, insane	shidhana	משוגע	שׁוֹיְדָנָא
madness	shidanusa, shidhanutha shiynula	שיגעון, טירוף	שׁוֹיְדָנוּסָא, שׁוֹיְדָנוּת'א, שׁוֹיְנוּלָא
tasteless (food)	shayukha	תפל (חסר טעם בכלל)	שׁוֹיּוֹכָא
to smear	shyapa	למרוח	שׁוֹיפָא
to shake (something)	shyasha	לנענע	שׁוֹישָא
sesame	shishme	שומשום	שׁוֹישְמָה (א)
ant	shikwanta	נמלה	שׁוֹיקוּוֹנְתָא
coal, charcoal	shikhkhora, shakhora	פחם	שׁוֹיכּוֹרָא, שׁוֹיכּוֹרָא
jewel(s)	shkhilta	תכשיט, תכשיטים	שׁוֹיכּוֹלְתָא
heat; fever	shikhna	חום	שׁוֹיכּוֹנָא
pustule, abscess	shikhna	מורסה	שׁוֹיכּוֹנָא (ב)
soot on wall or ceiling	shikhra	פיח בקיר, בתקרה, בתחתית סיר	שׁוֹיכּוֹרָא
wooden tray	shkhara, shikhara, shkharta	מגש עץ	שׁוֹיכּוֹרָא (א), שׁוֹיכּוֹרָא, שׁוֹיכּוֹרְתָא
embers	shakhishla	רמץ	שׁוֹיכּוֹשְלָא

dirt, filth	shikhta	לכלוך	שִׁקְתָּא
demon	shela	שד	שֵׁלָא
fever	shala	חום גבוה	שֵׁלָא
to lash, whip	shalboqe	להלקות	שֵׁלְבוּקָה (בר)
excessive heat	shalhawitha	חום כבד	שֵׁלְהוּוּיְתָא'א (ב)
intense heat, extremely hot (weather)			
long underpants	shilwale	תחתונים ארוכים	שֵׁלְוֵלָה
naked	shlukha, shulkhaya	עירום	שֵׁלְוּכָא (אר), שֵׁלְכֵיָא
stark naked	shlukha w pirwa, shulkha-pulva, shulkhaya w pur'aya	עירום ועריה, עירום לגמרי	שֵׁלְוּכָא וּפְרָוּוּא (כס), שֵׁלְכָא- פְלֵוּא (א), שֵׁלְכֵיָא וּפְרָאֵיָא
to undress	shalokhe, shlakha	להתפשט	שֵׁלְוֵקָה, שֵׁלְכָא
to swarm (bees, wasps)	shlakha	לעוף כנחיל דבורים, צרעות	שֵׁלְכָא
snakeskin	shillukhta	נשל של נחש	שֵׁלְכֵתָא
a Muslim	shilmana	מוסלמי	שֵׁלְמַנָּא (כס)
to draw (e.g. sword)	shlapa	לשלוף	שֵׁלְפָא
smallpox	shalqo	אבעבועות	שֵׁלְקוּ
intense heat	shallaqitha	חום כבד	שֵׁלְקֵיְתָא'א (ב)
God, help me!	shEma ilha	קריאה לעזרת האל	שְׁמַא אֱלֹהָא (ס)
to hear	shma'a	לשמוע	שְׁמַאָה
“in the name of God” - said to ward off demons	shimmid ilaha	קריאה נגד שדים ומזיקים	שְׁמִיד אֱלֹהָא (ד)
to hear	shamo'e	לשמוע	שְׁמוּאָה
to draw (e.g. sword); slip; flay	shamoTe	לשלוף, למעוד, לפשוט עור	שְׁמוּטָה
fat (adjective)	shamina	שמן	שְׁמִינָא

palate	shamaka, shamukhka, shamukhta, shimmukhta	חיך	שִׁמְכָא, שִׁמְכָא, שִׁמְכָא, שִׁמְכָא
gums	shamake	חניכיים	שִׁמְכָה (סול)
exclamation of fear	shimmalha	קריאה בעת פחד	שִׁמְלָה (סק)
fat (as food)	shimna	שומן	שִׁמְנָא
soot on wall or ceiling	shimRa	פיח בקיר או בתקרה	שִׁמְרָא
cobweb	°shimra	קורי עכביש	שִׁמְרָא ° (א)
sun	shimsha	שמש	שִׁמְשָא
west	shimsha-gna'a	מערב	שִׁמְשָא-גְנָאָה (כס)
moonlight	shimsha-sehra, shimshid sehra	אור ירח	שִׁמְשָא-סְהֵרָא (א), שִׁמְשִׁד (ב) סְהֵרָא
sunshine which does not provide much heat	shimshid mile, shimshid mise	זריחת שמש קלושה כאשר קר או בעת השקיעה	שִׁמְשִׁד מִילָה (א), שִׁמְשִׁד מִיסָה, שִׁמְשִׁד מִית'ה
waterfall	shamshuRa	מפל	שִׁמְשִׁרָא (ב)
sleep	shEna, shinsa, shintha, shinda	שינה	שִׁנָּא (בי), שִׁנְסָא, שִׁנְת'א, שִׁנְדָא
pestle	shandokha	עלי (לכתישה)	שִׁנְדֹכָא
change residence	shanoe	לשנות מגורים	שִׁנְוָה
native, local (person)	shenaya	יליד המקום	שִׁנְיָא (ד)
fever	shasa	חום גבוה	שִׁסָא
feverish	shasana	חולה עם חום	שִׁסָנָא
Saturday, week	shappa	שבוע, שבת	שִׁפָא (בר)
to descend	shpa'a	לרדת	שִׁפָאָה (ג)
hem	shippola	שולי בגד	שִׁפּוּלָא
favor; goodness	shpiruwa, shpirula	טובה	שִׁפִּירוּוָא, שִׁפִּירוּלָא
paralysis	shapLa	שיתוק	שִׁפְלָא (סק)

paralyzed	shapla	משותק	שָׁפְלָא (א)
harrow	shapna	מורג	שָׁפְנָא (ב)
shank, shin	shaqa	שוק	שָׁקָא (ב)
to buy	shaqole	לקנות	שָׁקוּלָה
glue	shiqya	דבק	שָׁקִיָּא
irrigation canal, stream	shaqila, shaqisa, shaqitha	תעלת השקייה, נחל	שָׁקִילָא, שָׁקִיסָא (ז) שָׁקִית'א
to take	shqala	לקחת	שָׁקְלָא
to borrow food	shqala b-'ispa	לשאול מזון	שָׁקְלָא בְּאִסְפָּא
navel	shEra	טבור	שָׁרָא
an unfortunate, bungler, a hapless person	shra'e-nikhe	לא יוצלח	שָׁרְאָה-נִיכָה (א)
turnip	shargumta	לפת	שָׁרְגֻמְתָּא
to untie	sharoe	להתיר קשר	שָׁרוּאָה
to slip	sharoe	להחליק על משטח חלק	שָׁרוּאָה
long underpants	shirwala	תחתונים ארוכים	שָׁרוּוּלָא
trousers	shirwale, shirvale	מכנסיים	שָׁרוּוּלָה, שָׁרוּלָה (ס) שָׁרוּפָה (ס)
to slip	sharope	להחליק על משטח חלק	שָׁרוּפָה (ס)
to untie	shraya	להתיר קשר	שָׁרִיָּא
undoing a spell which might cause a groom to be impotent by untying seven knots	shrayid khitna	ביטול כישוף, שעלול לגרום לחתן אימפוטנציה באמצעות התרת שבעה קשרים בחוט	שָׁרִיד כְּתָנָא (ג)
shoelace	shiryokha	שרוך נעל	שָׁרִיּוֹכָא
calf	sharkha	עגל	שָׁרְכָא (בי)
embryo in slaughtered livestock	sharkha	בֶּן-פְּקוּעָה (עובר שהוצא מבהמה שחוטה)	שָׁרְכָא (ס)
buttocks	shirma	ישבן	שָׁרְמָא
homosexual	shirma-hawana	הומוסקסואל	שָׁרְמָא-הַוּוּנָא (סק)

navel; umbilical cord	shuRsa, shuRtha	טבור, חבל הטבור	שָׂרְסָא, שָׂרְתָא
to dangle rope	sharshoe, sharshole	לשלשל חבל	שָׂרְשׂוּאָה, שָׂרְשׂוּלָה (ר)
omasum, one of the four stomachs of sheep or cow	shirshirota	קיבת העלעלים, אחת ממדורי הקיבה של כבש או פרה	שָׂרְשׂוּתָא
stone wall to protect field from mudslides	shishilta	גדר אבן לחסימת סחף מצלע הר לשדה מעובד	שִׂשְׁלִיתָא (ב)
sesame	shishme, shushme	שומשום	שִׂשְׁמָה, שִׂשְׁמָה
year	shata	שנה	שָׂתָא
fever	shatha	חום גבוה	שָׂתָא
to drink	shatoe, shtaya	לשתות	שָׂתוּאָה, שָׂתִיָא
drinker, alcoholic	shataya, shatyana	שתיין	שָׂתִיָא, שָׂתִינָא
sapling	shitla	שתיל	שָׂתִילָא
last year	shitqa, shitqe, shitqel	אשתקד	שָׂתְקָא, שָׂתְקָה (ז), שָׂתְקֵל
to untie	shtara	להתיר קשר	שָׂתָרָא
repetitive fever fits	shathatha	קדחת, התקפי חום חוזרים ונשנים	שָׂתָתָא (ע)

ת

awake	t'ira	ער	תְּאִירָא (ז)
fox	te'la, te'lona	שועל	תְּאֵלָא (ב), תְּאֵלוֹנָא (כנ)
fig	te'na	תאנה	תְּאֵנָא
to wake up	t'ara	להתעורר	תְּאָרָא (ז)
to sneeze	tbada, tabole	להתעטש	תְּבָדָא (בר), תְּבוּלָה
a tick	tabu"ana	קרצית	תְּבַעֲנָא (ב)
merchant	tagara	סוחר	תְּגָרָא (כנ)
be bewildered, astonished	tahmore	להשתאות, להשתומם	תְּהַמּוֹרָה
mulberry	tuwa, tutha	תות (פרי עץ)	תְּוּוּא, תְּוּת'א
coriander	tawle, tole	גד (כוסברה)	תְּוּלָה (כ), תּוּלָה
to break	twara, tvarra	לשבור	תְּוּרָא, תְּוֹרָא
cow	tawirta, torta	פרה	תְּוּוּרְתָא, תּוּרְתָא
worm	tole'sa, tole'tha	תולעת	תּוּלְאָסָא (ז), תּוּלְאָת'א (ד)
garlic	tuma	שום	תּוּמָא
hay	tuna	תבן	תּוּנָא
old (thing)	tuqa	זָשָן	תּוּקָא
ox	tora	שור	תּוּרָא
fallow deer	torid Tura	יחמור	תּוּרְדַּ טוּרָא (ב)
mulberry (tree, fruit); wart	tutha	תות (עץ ופרי), יבלת	תּוּת'א
to search for; to find	taHoe	לחפש, למצוא	תְּחוּאָה
to insert, stick	taHose	לנעוץ, לתקוע	תְּחוּסָה (סק)

intense hot weather	taHra	חום כבד	תַּחְרָא (ג)
brother's wife	tyakhona, tekhona	גיסה, אשת האח	תִּיכּוֹנָא (כס), תְּכוֹנָא
wife of mother's brother	tikhalona	דודה, אשת אחי האם	תִּיכְלוֹנָא (כס)
wife of father's brother	tyamona	דודה, אשת אחי האב	תִּימוֹנָא (כס)
down	tekh, tikhya	למטה	תְּה, תִּכְיָא
place	tka, tuka	מקום	תְּכָא, תִּכּוּא
sole of foot	tkhel aqla	כף רגל	תְּכֵל אֶקְלָא
under	tkhela	מתחת	תְּכֵלָא
drawstring	tikla, tkilta, tiktha,	שרוך לתמיכת המכנסיים	תְּקֵלָא (ר), תְּקֵלְתָא, תְּקֵת'א
sole of foot	tkhela-aqla	סוליית הרגל	תְּכֵלָא-אֶקְלָא (ס)
to recall	tkhara	להיזכר	תְּכָרָא
mulberry	tEla	תות (פרי עץ)	תְּלָא
two years ago	tala, talda, taldel	לפני שנתיים	תְּלָא (בי), תְּלֵדָא, תְּלֵדֵל
in four days	talbahoro	בעוד ארבעה ימים	תְּלַבְּהוֹרוֹ
in three days	talbahro	בעוד שלושה ימים	תְּלַבְּהוֹרוֹ (חל)
snow	talga	שלג	תְּלַגָּא
to hang	taloe	לתלות	תְּלוּאָה
three years ago	talodel	לפני שלוש שנים	תְּלוּדֵל
three hundred	tilHa Eme, tilHame	שלוש מאות	תְּלַחָא אַמָּה, תְּלַחְמָה
three	tlaHa, tilHa	שלושה (3)	תְּלַחָא, תְּלַחָא
Tuesday	tilHushab	יום שלישי	תְּלַחֻשַׁב
three days ago	tallaHmal	לפני שלושה ימים	תְּלַחְמַל (סול)
all three	tilHanu	שלושתם	תְּלַחְנוֹ

inner organs of slaughtered livestock	tlaya	קרביים של בהמה שחוטה	תִּלְיָא
to hang	tlaya, taltoe	לתלות	תִּלְיָא, תִּלְתּוּאָה
slab of ice	tilkha	גוש קרח	תִּלְכָּא (ב)
jug	talma	כד קטן למים	תִּלְמָא
large clay vat	talma	חבית חרס גדולה, פיתוס	תִּלְמָא (ז)
small clay vat	talimtha	חבית חרס קטנה	תִּלְמַת'א
two years ago	talse	לפני שנתיים	תִּלְסָה (ז)
eyelash	tilpa	ריס	תִּלְפָּא
thirteen	tilta'issar, tilta'sar, taltasar	שלושה-עשר (13)	תִּלְתְּאָסַר, תִּלְתְּאָסַר, תִּלְתְּסַר
three years ago	taltala	לפני שלוש שנים	תִּלְתְּלָא (בי)
there	tam, tama	שם	תַּם (ב), תְּמָא
wife of father's brother	temon, temona	דודה, אשת אחי האב	תַּמוּן, תַּמוּנָא
to taste	tamo"e	לטעום	תַּמוּעָה
yesterday	timmal, tEmal	אתמול	תַּמַּל, תְּמַל
last night	tEmalele	אתמול בלילה	תַּמַּלְלָה
eight	tmanyā	שמונה (8)	תַּמְנִיָּא
chives	tumanitha	עירית (עלים של שום בר)	תַּמְנִית'א
to taste	tma"a	לטעום	תַּמְעָא
to taste	tma"a	לטעום	תַּמְעָא
taste	tim"a	טעם	תַּמְעָא
eighty	tma"ni	שמונים (80)	תַּמְעָנִי
fig	tena	תאנה	תַּנָּא
smoke	tEna, tinna	עשן	תַּנָּא, תַּנָּא
to talk, speak	tna'a, tano'e	לדבר	תַּנָּאָה, תַּנּוּאָה
both of them	tinnu	שניהם	תַּנּוּ
to enjoy food, drink	tanokhe	ליהנות ממזון או משקה	תַּנוּקָה (ס)

earthenware oven	tanura	תנור חפור באדמה	תנורא
Friday just before Sabbath	tanura-°khrael	יום שישי אחה"צ סמוך לכניסת השבת	תנורא-°קראל (א)
to insert, stick to play	tasoHe t"ala	לנעוץ, לתקוע לשחק	תסוטה (ס) תעלא
to sneeze fingernail, toenail	tapole, tpala tEpirta	להתעטש ציפורן	תפולה, תפלא תפרתא
to sneeze haberdasher	tpatha tEqa zabnana	להתעטש מוכר סדקית	תפת'א תקא זקנא (סק)
touch	taqore, tqara	לגעת	תקורה, תקרא
to weigh	tqala	לשקול	תקלא
beard	tiqna	זקן	תקנא
old man	tiqna-khwara	זקן	תקנא קנורא (ס)
door, gate; out, outside	tara	דלת, שער, החוצה, בחוץ	תרא, תראה
two hundred	tre'imma, tremme, tremma, tarte'ma	מאתיים (200)	תראמא, תרמא, תרמה תרתאמא (ז)
twelve	tre'issar, tre'sar, tresar	שנים-עשר (12)	תראסר, תרסר, תרסר
suet, tallow	tarba	חלב	תרבא
pregnant (woman)	tregyane	הרה (אישה)	תרגינה
two	tre, tirte	שניים (2)	תרה, תרתה
Friday just before Sabbath	taruna-°khrael	יום שישי אחה"צ סמוך לכניסת השבת	תרונא-°קראל (א)
to button	taroqe	לכפתר	תרוקה (ס)
Monday	troshib, trusheb, trushab	יום שני	תרושב, תרושב, תרושב
ladle	trana, °trana	מצקת	תרנא, תרנא° (א)

both of them	turnu, turintu	שניהם	תַּרְבּוּ, תַּרְבּוּתוּ (כּוּ)
to stumble	tarqole	להיתקל, ולהיכשל	תַּרְקוּלָה
two years ago	tarthel	לפני שנתיים	תַּרְתָּ'ל
cock's comb	tata	כרבולת	תַּתָּא (כּוּ)

מילון

עברי-ארמי-אנגלי

231

א

father	baba	בבא	אב, אבא
to lose	maskore	מסכורה	אבד, לאבד
manger, feeding trough	ore	אורה (ב)	אבוס
mourning	iqra, male, pirsa	איקרא (סק), מלה (ב), פֶרְסָא (ס)	אבל, שבעה
stone	kepa, chepa	כפא, צ'פא (זו)	אבן
smooth stone to level earthen floor of house	kharo'a, kharo'ta maCho'a, maCho'ta	כרואה (ז), כרואתא (ע), מצ'ואה, מצ'ואתא	אבן חלקה ליישור רצפת עפר
piece of gravel	bisqa	בסקא	אבן חציץ
small gem	ksintha (plural kisne)	כסנת'א (ריבוי: כסנה)	אבן יקרה קטנה
whetstone	mishna	משנא	אבן משחזת
steppingstones	mashore	אבני מעבר לחציית נחל משורה (ב)	אבני מעבר לחציית נחל משורה (ב)
lime scale	gira	גירא (ב)	אבנית
smallpox	shalqo	שלקו	אבעבועות
nut	goza, goZa goZta	גוזא, גוזא, גוזתא (ח)	אגוז
lake, sea	yama	ימא	אגם, ים
pear	kamera, kamerta, kamithra	כמרא, כמרתא, כמת'רא (ע)	אגס
red	smoqa	סמוקא	אדום
reddish, ruddy, pink	smuqnaya	סמקניא	אדמדם, ורוד
measles	zaTo	זטו (ב)	אדמת
fallow land	bura	בורא (ב)	אדמת בור
to love	'baya ,aboe, rkhama	אביא, אבו'אה, רקמא (כס)	אהב, לאהוב

love	abaya, aboe, b'aya rikhmanula	אַבַּיָא, אַבּוֹאָה, בְּאִיָא, רִיכְמַנוּלָא (כס)	אהבה
sumac	smoqe	סְמוֹקָה	אוג
ear	natha, nasa, °nahala, °nahalta, naHala naHalta	נַת'א, נַסָא, נַהְלָא°, נַהְלָתָא° נַחְלָא, נַחְלָתָא, נַחְלָה	אוזן
male baker	yapaya, yapyana	יַפְיָא, יַפְיָנָא (א)	אופה
female baker	yapyanta, yapesa, yapetha, likhma walanta	יַפְתָא, יַפְיָנָתָא (א), לְכַמָא ווּלְנָתָא (כס), יַפְסָא	אופה
light	bhara,.bawrula, , bayrusa, behrutha, bawrula	בְּהָרָא, בְּוּרוּרָא (בר), בְּיִרוּסָא (סג), בְּהָרוּת'א, בְּוּרוּלָא	אור
moonlight	shimsha-sehra, shimshid sehra	שְׁמֵשָא-סְהָרָא (א) שְׁמֵשִד סְהָרָא (ב)	אור ירח
weaver	zaqara, zaqqara, zaqrana	זַקְרָא, זַקְרָא זַקְרָנָא (אר)	אורג
rice	Rizza, rEza	רִזָא, רִזָא	אורז
rice boiled in milk	bshal-khalva, khalwa w-rizza, Rizza b-xalwa	בְּשַל-כַּלְוָא, כַּלְוָא וּרִזָא, רִזָא בְּכַלְוָא	אורז בחלב
dish of rice, tomatoes and beetroot with sumac, or lemon	hardikhta, pirzo'ta, pirzota	הַרְדִּיקְתָא (דז), פִּרְזוֹתָא, פִּרְזוֹתָא	אורז ועגבניות, סלק ואוג או לימון
rice boiled in yoghurt or whey	qidir-do'e	קִדְר-דוֹאָה	אורז מורתח ביוגורט או במי גבינה
rice with meat and boiled arum leaves	Rizza bid pesra w nuwa	רִזָא בִד פִּסְרָא וּנְוָא	אורז עם בשר ועלי לוף שלוקים
rice with yoghurt cooked rice with beets and juice of sumac or lemon juice	girdol khumSa w-rizza	גִּרְדוֹל (א) כְּמֵצָא וּרִזָא	אורז עם יוגורט אורז עם סלק ואוג או מיץ לימון
guest at wedding	khlulaya	כַּלְוּלָיָא (ע)	אורח בחתונה

length	yirkus, yirkhusa, yirkha, yarikula	יִרְכּוּס (ז), יִרְכּוּסָא, יִרְכָּא, יִרְיִכּוּלָא	אורך
happiness	paSukhula, piSkhanula	פִּצְוִיכּוּלָא, פִּצְכּוּלָא	אושר
rural area, countryside	athra	אֶתְרָא	אזור כפרי
brother	akha, akhona	אַכָּא (נ), אַכּוּנָא	אח
hearth for cooking and heating	kanuna, bitara ptara	פְּנוּנָא, בִּיתְרָא, פְּתָרָא	אח לבישול ולחימום הבית
one	kha, khEda, khida	כָּא, כְּדָא (בר), כְּדָא (בר)	אחד (1)
eleven	khade'issar, khesar khade'sar, khadesar,	כְּדָאָסַר, כְּסַר כְּדָאָסַר, כְּדָסַר,	אחד-עשר (11)
brotherhood	akhonula, akhutha, akhusa	אַכּוּנוּלָא, אַכּוּת'א, אַכּוּסָא (ז)	אחוה, קרבת אחים
backwards, back, in the back	lbathra, bathra, bara	לְבַתְרָא, בַּתְרָא, בָּרָא	אחורה, אחורנית
sister	khatha, khalista, khalinta, khalunta	כְּת'א, כְּלִסְתָא, כְּלִנְתָא, כְּלִנְתָא	אחות
to grasp	dwaqa, dvaqa	דְּוִנְקָא, דְּוִנְקָא	אחז, לאחוז
later	khEraye, kharaye	כְּרִיָּה, כְּרִיָּה	אחר כך
after	bathir, basir, bar raqta	בַּתְר', בַּסַר, בָּר רְקַתָּא (ס)	אחרי
strip of dough, noodles			איטריות, שרוך בצק
visit of would-be groom at his would-be father- in-laws' house	aqla kharoe, aqla palokhe, aqla plakha", qresid khitna, pthakhtid 'urkhid khitna	אַקְלָא כְּרוּאַה (ס), אַקְלָא פְּלוּכָה (א), עַקְלָא פְּלַכָּא (אר). קְרִסְדַּ כְּתִנָּא (ז), פְּת'קִתְדַ אַרְכְּד כְּתִנָּא	אירוח החתן, בבית אבי הכלה טרם החתונה
engagement and marriage; marry	mquadoshe, qadashta, nishanqa, nishanqula	מְקַדּוּשָׁה, קַדְשָׁתָא, נִישְׁנָקָא (כס), נִישְׁנָקוּלָא (א)	אירוסין וקידושין, לקדש ארוסה, כלה
man	gora	גּוּרָא	איש

Muslim cleric (cryptic and pejorative)	giryā	גִּרְיָא	איש דת מוסלמי (בלשון סתרים ולגנאי)
woman, wife	bakhta	בַּקְתָּא	אישה
menopausal woman	qTe'ta	קְטָאָתָא (ע)	אישה בתקופת הבלות
woman in a state of ritual impurity after childbirth	khesa, khetha, arbidar	כְּסָא, כְּת'א, אַרְבִּידָר	אישה טמאה אחרי הלידה בשל כוחות מזיקים שיש בה
woman who sticks dough to oven walls (for baking)	mTapyānisa	מְטַפְּיָנִיסָא (ז)	אישה שמדביקה כיכר בצק בדופן התנור
co-wife	artha, arsa, arda	אַרְתָּא, אַרְסָא, אַרְדָּא	אישה צרה
to eat	ikhala, khala	אִיכְלָא, כְּלָא	אכל, לאכול
to feed	makhole	מַכּוּלָה	אכל, להאכיל
glutton	akhala, akhlana, kasana	אַכְלָא, אַכְלָנָא, כְּסָנָא (א)	אכלן
terebinth	biTma, biTimtha	בְּטָמָא, בְּטִמְתָּא	אלה (עץ ופרייו)
God	Ilaha, ilha, uLa	אֵילָהָא, אֵלְהָא, אֵלָא (בר)	אלוהים
sheaf of harvested crop	simmala	סַמְלָא (ב)	אלומת שיבולים
oak (fruit, tree)	baluTa	בְּלוּטָא	אלון (עץ ופרייו)
fat tail	Elitha, Elisa, liya, lisa, lila	אֵלִית'א, אֵלִיסָא (ז), לִיָּא (בר), לִיסָא (סג), לִילָא	אֵלִיָּה
widower	arimla	אַרְמְלָא	אלמן
widow	armiltha, armilda	אַרְמְלְתָּא, אַרְמִלְדָּא	אלמנה
widowhood	armelutha, armelusa	אַרְמְלוּת'א (ב), אַרְמְלוּסָא (ג)	אלמנות
thousand	alpa	אַלְפָּא	אלף (1000)
mother	yimma	יַמָּא	אם
stepmother	bakh-baba, atebaba	בַּךְ-בָּבָא, אַתְבָּבָא	אם חורגת

to believe	mhamone, mahmone	מִהַמוֹנָה, מִהַמוֹנָה	אמן, להאמין
to say	imara, mara, amore	אִימָרָא, מָרָא, אִמוֹרָה	אמר, לומר
last night	ramshi	רַמְשִׁי (א)	אמש
humaneness	nashusa, nashula	נַשוּסָא, נַשוּלָא (א)	אנושיות
to sigh, to moan	nhaya, mtanokhe	נְהַיָא, מְתַנוֹכָה	אנח, להיאנח
we	akhni, akhnan, akhnakhun, atkhan	אֲכַנִי, אֲכַנְנִי, אֲכַנְכוּן (סול), אֲתַכְן (אר)	אנחנו
I	ana	אָנָא	אני
grumble, complain	mTarTome, TarTome	מְטַרְטוּמָה, טַרְטוּמָה	אנו, להתאונן
heron, cormorant	khmar-maya	קְמַר-מַיָא (ז)	אנפה, קורמורן
Islam	moshilmanusa, mushilmanutha pshilmanula	מוּשְׁלִמְנוּסָא (ז), מְשְׁלִמְנוּת'א (ב), פְּשְׁלִמְנוּלָא	אסלאם
to gather	qpaSa, qarpoSe	קַפְצָא, קַרְפוּצָה	אסף, לאסוף, להיאסף
final day of Passover, celebrated as civil New Year	resh shata, resha shata	רֶשׁ שְׁתָא, רֶשָא שְׁתָא	אסרו חג של פסח שנחוג כראש שנה אזרחי
nose	nakhira	נַכִירָא	אף
to bake	yipaya, likhma wala	יִפָּיָא, לִקְמָא וּלָא	אפה, לאפות
ashes	qiTma, quTma	קִטְמָא, קֻטְמָא	אפר
finger, toe	Sabo'ta, SEbota zboTa, zora, zmota	צְבוּתָא, צְבוּתָא זְבוּטָא, זְאוּרָא (ע), זְמוּתָא(ס)	אצבע
thimble	Esiqthid khyaTa, barSubba	אֶסְקִת'ד כִּיטָא, בַרְצֻבָא (ב)	אצבעון
at, with, to (French: chez)	kis, kisil, kislid, geb, gebid	כַּס, כַּסִּל, כַּסְלִד, גֵּב, גֵּבִיד	אצל
locust, grasshopper	qamSa	קַמְצָא	ארבה, חגב

four	arba	אַרְבָּא	ארבעה
fourteen	arba'issar, arba'sar, arba'sar	אַרְבַּאסַר, אַרְבַּאסַר, אַרְבַּסַר	ארבעה עשר
forty	arbi	אַרְבִּי	ארבעים
(all) four of them	arbinnu	אַרְבִּנּוּ	ארבעתם
long	yarikha	יָרִיכָא	ארוך
accursed	mSu"ra, °mistira, miz"Era, lita	מַצְעָרָא, מַצְטִירָא, מַזְעָרָא (כס), לִיטָא (ע)	ארוך
Jerusalem artichoke	khabushid ar'a	כְּבוּשֵׁד אַרְאָה	ארטישוק ירושלמי
lion	arya	אַרְיָא	אריה
venom, poison	sama	סָמָא	ארס, רעל
fire	nura	נוּרָא	אש
last year	shitqa, shitqe, shitqel	שִׁתְקָא, שִׁתְקָה (ז), שִׁתְקֵל	אשתקד
thou	ahat, at	אַהַת, אַת	את
shovel	rushta	רִשְׁתָּא	את (לחפירה)
snowshovel	ma'rutha	מַאֲרוּת'א (ב)	את לגריפת שלג מהגג
you	ahit, at	אַהַת, אַת	אתה
jenny ass	khmarta	כְּמַרְתָּא (א)	אתון
you (plural)	atkhun, akhtun, akhtokhun	אַתְכוּן, אַכְתוּן, אַכְתוּכוּן	אתם, אתן
yesterday	timmal, tEmal	תַּמַּל, תַּמַּל	אתמול
last night	lelkhen, lelket, tEmalele	לֵלְכוּן, לֵלְכַת, תַּמַּלְלָה	אתמול בלילה

ב

well (for water)	behra	בְּהֵרָא	באר
clothing, clothes	lwashta (julle, hirge)	לְוֹשְׁתָא (כנ) (בלשון ימינו: ג'לה, הֶרְגָה)	בגדים
comedian, jester	paqa'id kheshe	פְּקָאִיד כֶּשֶׁה (ז)	בדחן
livestock used for work	qinyana	קִינָנָא (א)	בהמה (לעבודה או לרכיבה)
beforehand	qema'el, qamaye	קִמְאֵל, קִמְיֵה	בהתחלה
to bring, fetch	mathoye, hamoe	מַתְוִיֵה, הַמוֹיֵה	בוא, להביא
doll	kalota, kalo, kalda mankhope	כַּלוֹתָא (ז), כָּלוֹ, כַּלְדָא מַנְכוּפָה,	בובה
embarrass	Salme masmoqe	צַלְמָה מַסְמוֹקָה (סק)	בוך, להביך
stump (of tree)	garoma	גַּרוֹמָא (ז)	בול עץ
mud, slosh	Tina	טִינָא	בוץ
morning	binhe, binhayya, bqatahayya, beqatae baqatyom, mbinoke, mkhushka	בִּנְהָה, בִּנְהֵיָא (ב), בְּקַתְהֵיָא (ר), בְּקַתְיֵה, בְּקַתְיֹם, מְבִינוּכָה (ז), מְכֻשְׁכָא (א)	בוקר
tanner	gamara	גַּמְרָא (ב)	בורסקאי
to put to shame	mankhope, Salme masmoqe	מַנְכוּפָה, צַלְמָה מַסְמוֹקָה (סק)	בוש, לבייש
to be ashamed, shy, embarrassed	nkhapa, nakhope	נְכַפָּא, נְכוּפָה	בוש, להתבייש
to strew	bdhara, bzara, brada, barode	בְּדַרָא (ב), בְּזַרָא, בְּרַדָה, בְּרֹדָה	בזק, לבזוק
out, outside	warya, lwarya, qamtar'a	וֹרְיָא, לְוֹרְיָא, קַמְתַּרְאָה	בחוץ
to choose	mgaboye, gabo'e, gaboye	מְגַבּוּיֵה, גַּבּוּאָה, גַּבּוּיֵה	בחר, לבחור
to stir	bkhasha, maroe mbarkhoshe	בְּכַשָּׂא, מַרוּוֹה, מְבַרְכוּשָׁה	בחש, לבחוש

belly, stomach	kasa	כָּסָא	בֶּטֶן
undoing a spell which might cause a groom to be impotent by untying seven knots	shrayid khitna	שְׂרִיד כְּתִנָּא (ג)	ביטול כישוף שעלול לגרום לחתן אימפוטנציה באמצעות התרת שבעה קשרים בחוט
shy, bashful	nakhpana, nakhpoa	נִכְפָּנָא, נִכּוּפָא	ביישן
bashfulness	nikhputha, nikhpa, nikhpusa, nikhpanula	נִכְפּוּת'א (ב), נִכְפָּא (ר), נִכְפּוּסָא, נִכְפָּנוּלָא	ביישנות
nullification of leaven (prior to Passover)	qTa'id khmira	קְטָאִד קְמִירָא (ז)	ביעור חמץ
egg	be'ta	בְּאֵתָא	ביצה
pastry made of egg, flour and vegetables	pishpara	פִּישְׁפָּרָא	ביצה בלולה בקמח וירק פִּישְׁפָּרָא
egg fried in butter, sprinkled with flour	qamkha w beta	קִמְכָא וּבֵתָא (ס)	ביצה מטוגנת בחמאה שבזוקים עליה קמח
visiting family and friends to wish them a happy festival	ela-brikhula	אֵלָא-בְּרִיכוּלָא (ס)	ביקור קרובים וחברים כדי לאחל להם חג שמח
house, home	betha, bela, beya, biya, besa	בֵּת'א, בְּלָא, בְּיָא, בְּיָא (בר), בְּסָא	בית
rib cage	gulpanyasa	גֻּלְפָּנְיָסָא (ג)	בית החזה
synagogue	knishta	כְּנִישְׁתָא, כְּנִישְׁתָא	בית כנסת
hovel, single-roomed shack	alola	אֵלוּלָא (ב)	בית עניים בן חדר אחד
structure in courtyard on which oven for baking is placed to cry	bel tanura	בֵּל תַּנּוּרָא (א)	ביתן אפייה בחצר
	bkhaya, bakhoe	בְּכָיָא, בְּכוּאָה	בכה, לבכות

crying	bikhya, bakhila	בְּכִיָּא, בְּכִילָא	בְּכִי
to swallow	bla'a, baloe, bla"a, balo'e	בְּלֹאָה, בְּלֹאָה, בְּלֹעָא, בְּלֹעָה	בְּלֹעַ, לְבֹלֹעַ
paternal cousin	bir-amoya, baramona	בִּר-אַמוּיָא, בְּרַמוּנָא	בֶּן דוד מצד האב
maternal cousin	bir-khaloya	בִּר-כְּלוּיָא	בֶּן דוד מצד האם
stepson	brona khurga	בְּרוּנָא כְּרַגָּא, כְּרַגָּא	בֶּן חורג
son, boy	brona	בְּרוּנָא	בֶּן, יֵלֵד
mason	banaya	בְּנִיָּא (ב)	בְּנָי
built	binya	בְּנִיָּא	בְּנוּי
embryo in slaughtered livestock	sharkha	שַׁרְכָּא (ס)	בֶּן-שְׁקִיעָה (עובר שהוצא מבהמה שחוטתה)
in the past	qEma'el, qamaye	קַמְאֵל, קַמְיָה	בְּעֵבֶר
in four days	Batalbatalbaro, talbahoro; sahuo	בְּתַלְבַּתְלָּבְרוּ, תַּלְבַּהוּרוּ, סַהוּרוּ (נע')	בְּעוּד ארבעה ימים
in three days	oxet, boro, bahuro batalbaro, talbahro	אוּכַת (בר), בּוּרוּ (ס), בַּהוּרוּ, בְּתַלְבַּרוּ (בנ), תַּלְבַּהּרוּ (חל)	בְּעוּד שלושה ימים
three nights' time	batalbaro-lele	בְּתַלְבַּרוּ-לֵלָה (ס)	בְּעוּד שלושה לילות
husband	gora	גוּרָא	בַּעַל
sister's husband	gor-khatha	גוּר-כְּתָא	בַּעַל האחות
husband of daughter or sister	khitna	כְּתַנָּא	בַּעַל הבת או האחות
one-eyed	bkha-'ena	בְּכַא-אַנָּא (ז)	בַּעַל עֵינן אחת
person with missing or protruding teeth	kakillo, kakinno	כְּכִלוּ (ז), כְּכִנּוּ (ב)	בַּעַל שֵׁינִיִּים בולטות, פגומות או חסרות
in, inside	gu "oya, lo"a, Lowa, Luwa, l"oya	גוּ עוּיָא, לוּעָא, לוּנָא, לוּנָא, לְעוּיָא	בְּפָנִים, פְּנִימָה
onion	biSla, pislā	בְּצִלָּא, פְּצִלָּא	בְּצֵל
dummy egg put into nest to encourage hen to lay eggs	barqinna	בְּרַקִּנָּא (ב)	בְּצֵל או ביצת דמה שמונחת בקן לעידוד הטלת ביצים
chopped onion and sumac	biSla smoqa	בְּצִלָּא סְמוּקָא	בְּצֵל קְצוּץ עִם אוג

bulb of scallion	kiskha	פִּסְכָּא	בצלצל
dough	lesha	לֶשָׂא	בצק
knowledgeable	yadho'a	יָדוֹאָה (ב)	בקי
hernia	npalid shuRtha	נְפִלְד שְׁרֵת'א	בקע (בגוף)
asking bride's parents for her hand (by groom's parents)	mashmo'e	מִשְׁמוֹאָה (ב)	בקשת ידי הכלה מאביה ע"י הורי החתן
hail	barabarda, bardha	בַּרְבַּרְדָּא (ז), בַּרְדָּא (ב)	ברד
wild duck, coot	kthethid Maye, kses-Maya	כְּתֵת'ד מַיָּה (ב), כֶּסֶס-מַיָּא (ז)	ברווז בר, אגמית
iron, metal	prizla	פְּרִזְלָא	ברזל, מתכת
to flee	'raqa, aroqe, "raqa, "aroqe	אַרְקָא, אַרוֹקָה, עַרְקָא, עַרוֹקָה	ברח, לברוח
bolt	dora	דוֹרָא (ב)	בריח
circumcision ceremony	gzara, begzare, bugzare	גַּזְרָא, בִּגְזָרָא, בוּגְזָרָא	ברית מילה
to bless	mbaRokhe, barokhe, brakha	מְבַרְוֹכָה, בַּרוֹכָה, בְּרַכָּא	ברך, לברך
righteous	niqya	נִקְיָא	בר-לבב, צדיק
lightning	birqa	בִּרְקָא	ברק
meat	pisra, piSRa	פִּסְרָא, פִּצְרָא	בשר
preserved fried meat	qalya	קַלְיָא	בשר מטוגן ומשומר בשומן
fried meat and onion with scalded arum leaves	nuwa bid pisra	נוּוָא בִּד פִּסְרָא	בשר מטוגן עם בצל ומבושל עם עלי לוף שלוקים
daughter	brata	בְּרַתָּא	בת
stepdaughter	brata khurigsa, khurigtha	בְּרַתָּא כְּרִיגְסָא, כְּרִיגְתָּא	בת חורגת
virgin	brata	בְּרַתָּא	בתולה

ג

be proud	Hqara	גאה, להתגאות במישהו	הקרא
back (body part)	khaSa	גב	כצא
instep	masirqid aqla	גב כף הרגל	מסרקד אקלא
eyebrow	gwenya, bigwina, gwena, gwenta	גבה	גווינא, בגווינא, גוונא (סק), גוונתא (ס)
high	romana, intoa, rumana, hintoa	גבוה, רם	רומנא, אנתוא, רמנא, הנתואה
cheese	gupta	גבינה	גפתא
gypsum	gaSa	גבס	גצא
hill	rumta	גבעה	רמתא (כנ)
roof	gare	גג	גרה
coriander	tawle, tole	גד (כוסברה)	תולא (כ), תולא
big	ruwwa, uRwa	גדול	רווא, ארווא
lamb, kid	gidhya, gilya, pa"ra	גדי	גדיא (כנ), גליא (בי), פערא (ס)
stack of harvested crop	gdisha, gadisha, hodhala	גדיש	גדישא, גדישא (ז), הוד'לא (ב)
to swear at, revile	masTore,mSa"ore, maz"ore	גדף, לגדף	מסטורה, מצעורה, מזעורה
stone wall	shura, shishilta	גדר אבן	שורא, ששלתא (ב)
hedge	sya'a	גדר חיה	סיאה (ב)
chick	za'a	גוזל	זאה (ז)
gentile who lights fire for Jews on the Sabbath	nuraya	גוי של שבת שמדליק אש	נוריא (ז)
skull	qarqiptha, qarqipsa, qoqa-resha	גולגולת	קרקפת'א, קרקפסא, קוקא-רשא (ח)
dimple	gakhkanta, gEkhkusa	גומת חן	גככנתא (ס), גככסא (ז)
niche in wall of house	kawa, kawe	גומחה בקיר	קווא, קוואה

body	qalwa	קלוא	גוף
puppy	gurya	גריא (ב)	גור של כלב
female puppy	guritha	גרית'א (ב)	גורת כלב
threshing floor	bidra	בדרא	גורן
slab of ice	tilkha	תלכא (ב)	גוש קרח
trunk of tree	qurma	קרמא	גזע
carrot	gizara, gizarta	גזרא, גזרתא	גזר
to snip	qyaSa	קניצא	גזר, לגזור
firefly	baTibaTo, ziqtha, sheTubeTu	בטיבטו (ד), זקת'א (ב), שטיבטו (ג)	גחלילית
live coal	gumra, gurma	גמרא (ב), גרמא	גחלת
hero, mighty	gabara	גברא (ב)	גיבור
sciatic nerve	waridhid wardo	וריד'ד וורדו (ד)	גיד הנשה
one-armed	bkha-'iza	בכא-איזא (ז)	גידם
brother of wife	brakhmaya	ברקמא	גיס, אחי האישה
husband's brother	idhma, izma, ilma	אד'מא, אזמא (ז), אלקמא	גיס, אחי הבעל
husband of wife's sister	ya"isa	יעיסא	גיס, בעלה של אחות האישה
sister of spouse	brakhmetha	ברקמת'א	גיסה, אחות האישה או הבעל
wife of husband's brother	idhamtha, izamtha, ilamla	איד'מת'א, איזמסא (ז), אילמלא	גיסה, אשת אחי הבעל
brother's wife	bakh-akhona, tkhona, tyakhona, atkhona, tekhon	בך-אכונא, תכונא, תיכונא (כס), תכון, אתכונא (בי)	גיסה, אשת האח
chronic itch	khiyoka	כיוכא	גירוד כרוני
onion layer	Tarpa, Tarpid	טרפא (כס), טרפד	גלד בצל
to reveal	biSla	בצל	
to shave	glaya	גליא	גלה, לגלות
dry cattle dung used as fuel	gra'a, garoe	גראה, גרואה	גלח, להתגלח
dung of sheep, goat, camel (used as fuel)	paTokhe (singular: paTokha)	פטוכה, יחיד: פטוכא	גללי בקר יבשים להסקה
	ba'ore (ba'urta)	באורה (ז) יחיד: בארתא	גללי כבשים, עיזים וגמלים (להסקה)
pip of fruit	gul"a.bo'ta, boCHa	גלעא, בואתא, בוצ'א (ב)	גלעין

weaned	khsila	קסילא	גמול מחלב
camel	gumla	גמלא (ב)	גמל
praying mantis	sus-mashiyaH, khmar-mashiyaH	סוס-משיח (ב), קמר-משיח (ז)	גמול שלמה
to wean	khsala	קסלא	גמל, לגמול מחלב
garden	gintha	גנת'א	גן, גינה
thief	ganava, ganawa	גנא (ס), גנורא	גנב
to steal	gnawa, ganowe	גנורא, גנוה	גנב, לגנוב
to die	myatha, myala, mya	מית'א, מילא, מיא (בר)	גסס, לגסוס
grapevine	dalitha, dalisa	דלית'א, דליסא	גפן
sock, socks	gErutha, girwe	גרות'א, גרוה	גרב, גרביים
glutton	akhala, akhlana, kasana	אכלא, אכלנא, כסנא (א)	גרגון
Adam's apple	gargartha	גרגרתא	גרגת
to itch; to scratch (body)	khayaka	קיכא	גרז, לגרז, להתגרז
scabies	khirsa	כרסא (ב)	גרדת כמחלת עור
throat	balo'ta, balota	בלותא, בלוא (בר)	גרון
axe	nar'a, nara	נראה, נרא (דו)	גרזן
groats	girsa, girse	גרסא, גרסה	גריסים, חיטה כתושה
roasted seed (snack)	boya, bo'ta, bocha, bota	בויא (ז), בואתא, בוצ'א (ב), בותא (א)	גרעין לפיצוח
pomegranate grain	pirsinta, pirSinta	פרסנתא, פרצנתא	גרעין של רימון
grain (as a collective)	pardha	פרד'א (ב)	גרעיני דגן
cardoon seeds (edible)	kakid sota, SiSSe	ככד סותא (ז), צצה (ב)	גרעיני עכובית (משמשים למאכל)
to drag	gargoshe, mgargoshe	גרגושה, מגרגושה	גרה, לגרור
to banish, drive away	Trada, Tarode	טרדא, טרודה	גרש, לגרש
rain	meTra, miTra iryana, nikhla	מטרא, מטרא, ארנא, נכלא	גשם

winepress	awisla, hawisla	אוּוּסְלָא (ער), הוּוּסְלָא (ג)	גת
-----------	-----------------	------------------------------------	----

ד

bee	dabashta dabasha, dedus-dusha	דַּבְּשָׁתָא (ב), דַּבְּשָׂא (ד), דַּדוּס-דוּשָׂא (ז)	דבורה
glue	shiqya	שִׁקְיָא	דבק
birdlime; bothersome, annoying person	dabuqana	דַּבְּקָנָא	דבק ללכידת ציפורים, טרדן (ז)
to speak	mtanoye, tna'a, tano'e	מְתַנְוֵיָהּ, תַּנְאָה, תַּנְוֵאָה	דבר, לדבר
pure honey without honeycomb	doba, dohba	דוּבָא (ד), דוּהַבָּא (ב)	דבש טהור ללא דונג
honey	dusha	דוּשָׂא	דבש
fish	nunitha, nunisa, nEnila, nunilta	נְנִית'א, נְנִיסָא, נְנִילָא (ח), נוּנִילְתָא	דג
faded; pale to gallop on horseback	qrikha martope, matrope	קְרִיכָא מַרְתוּפָה, מַתְרוּפָה	דהוי, חיוור דהר, לדהור על סוס
bear (animal)	dibba	דִּבָּא	דוב
truthful	Trosana	טְרוּסָנָא	דובר אמת
cauldron	marigla, margilta	מַרְגִּלָּא (ז), מַרְגִּלְתָא	דוד לבישול
paternal uncle	amoya, amona	אֲמוּיָא, אֲמוּנָא	דוד, אחי האב
mother's brother	khaloya, khalona,	כַּלּוּיָא, כַּלּוּנָא,	דוד, אחי האם
maternal uncle	khala	כַּלָּא	
paternal aunt	amta	אֲמָתָא	דודה, אחות האב
mother's sister	khalta	כַּלְתָּא	דודה, אחות האם
wife of father's brother	bakh-amoya, tyamona, temon	בַּךְ-אֲמוּיָא, תַּיְמוּנָא (כס), תַּמוּן	דודה, אשת אחי האב
wife of mother's brother	bakh-khaloya. tikhalona	בַּךְ-כַּלּוּיָא, תִּיכַלּוּנָא (כס)	דודה, אשת אחי האם

millet	dikhna	דִּכְנָא	דוחן
scarecrow	calota, amoma	פְּלוֹתָא (ז), אַמוֹמָא (ב)	דחליל
to push	z'apa, zarope	זָאפָא, זָרוּפָה	דחה, לדחוף
bulgur porridge	Sindara	צִנְדָרָא	דייסת בורגול
bucket	dola	דוֹלָא	דלי
watery (e.g. soup) thin (of soup, food)	miyana, ripya	מִינָא (ז), רִפְיָא	דליל (מרק, תבשיל)
pumpkin	qare'tha, qare'sa, qara, qar"a	קָרְאֵת'א, קָרְאָסָא, קָרָא, קָרְעָא	דלעת
pumpkin with raisins	qarela, qarayla	קָרְלָא (כס), קָרְיָלָא (סול)	דלעת עם צימוקים
marten	quja	קוּג'א (ב)	דֶּלֶק (חיה)
gingivitis	akhlo	אַחְלוֹ (ב)	דלקת חניכיים
trachoma	ma'ta	מַאֲתָא (ז)	דלקת לחמית, גרענת (מחלות עיניים)
blood	dimma, dEma	דִּמָא, דִּמְאָ	דם
tear (of eye)	dEme'tha, dEme'sa, dimmela, dim"ela	דִּמְאֵת'א, דִּמְאָסָא, דִּמְלָא, דִּמְעֵלָא (ח)	דמעה
thin	naqidha, naqiza, nqila	נַקִּיד'א (ב), נַקִּיזָא, נַקִּילָא	דק
goad animal, to spur	Traya, qa"oe	טְרַיָא, קַעוּאָה	דרבן, לדרבן בהמה
ritual of stamping on each other's toes, played by newly-wed couple	aqla °lyacha	אַקְלָא לִיְצ'א ° (א)	דריכת רגל בן הזוג, בעת טקס הנישואין
way, road, path	orxa, urkha, °virkha, wirkha,	אוֹרְכָא, אַרְכָא, וֹרְכָא °, וִוְרְכָא	דָרֶךְ

ה

myrtle	°asa, "asa	אַסאַ (א), עַסאַ	הדס
to tighten	khaloSe, qmaTa	כְּלוּצָה, קַמְטאַ	הדק, להדק קשר
he	o, awa	או, אַוואַ	הוא
homosexual	yahawid shirma, masilana, shirma-hawana	יְהוּוּד שְׂרַמאַ (ז), מַסִּילְנאַ (ג), שְׂרַמאַ-הַוּוּנאַ (ס)	הומוסקסואל
she	aya	אַיַא (צ)	היא
today	idyoy, idiom, izyoy	אַדְיוֹ (ז), אַדְיוֹם, אַדְיוֹ	היום
bridal veil	kippo	כֶּפֶן	הינומת הכלה
tonight	idlel, izlal, illel, ilele	אַדְלֵל, אַזְלַל (ז), אַלֵּל (סול), אַלְלַה (ס)	הלילה
to lead	markhoshe,	מַרְכוּשָׁה	הלך, להוליך
to go, to walk	izala, zala, rashokhe	אַיְזַלַא, זַלַא, רַשׁוּכָה	הלך, ללכת ברגל
they	ani, une, oni, onye	אַנִי, אַוּנָה (א), אַוּנִי, אַוּנִיָה	הם, הן
to enjoy food, drink	tanokhe	תַּנוּכָה (ס)	הנני, ליהנות ממזון או משקה
escorting bride to groom's house	mshano ^u id kalo, kala labole, kalo amboe, kalo °palote	מְשַׁנוּיֵד כָּלוּ, כָּלַא לְבוּלָה (ס), כָּלוּ אַמְבוּאַה (צ), כָּלוּ פְּלוּטָה (א)	העברת הכלה לבית החתן
making groom impotent by tying seven knots on thread during wedding	ysartid khitna, ysara, °yasore, maysore	יְסַרְתֵּד כְּתִנַּא (ע), יְסַרַא (ז), יְסוּרָה (א), מִיְסוּרָה (ב)	הפיכת חתן = לאימפוטנט ע"י יצירת שבעה קשרים בחוט בזמן טקס החתונה
mountain	Tura	טוּרַא	הר

to kill	qaTole, qTala	קטולה, קטלא	הרג, להרוג
pregnant	smikhta, bTinta	סמכתא, בטינתא	הרה (בהריון)
to ruin	makhrowe	מקרונה	הרס, להרוס
this year	ayshat, ay-shata, ashshat	אישת, אי-שתא, אשת	השנה
permit	shwaqa	שווקא	התר, להתיר
to untie	sharoe, shraya, shtara	שרואה, שריא, שתרא	התר, להתיר קשר

ז

wolf	deva, dewa	דוא, דווא,	זאב
fly, housefly	dEdutha, dEdusa, didwa, dEnivla, dEnula, dEnulta	דדוּת'א (ז), דדוּס'א (ז), דידוּוא (כס), דדנול'א (ס) דנול'א, דדגלת'א (סק)	זבוב
gold	dehwa, dewa	דהווא, דווא	זהב
to sully, soil food or drink by touch	mCHarCHO"e, CHarCHO"e	מצ'רצ'ועה, צ'רצ'ועה	זהם, לזהם מזון או משקה ע"י מגע באצבעות
pair	zo'a, zuwa	זואה, זווא (בר)	זוג
to move	jwaja	ג'ונג'א	זוז, לזוז
outer corner	yaSila	יציל'א (ב)	זוית חיצונית של מבנה
to crawl	khyasha, rakhoshe, rkhasha	קישא (ז), רכוש'ה, רקשא	זחל, לזחול
sweat	de'tha, de'sa, desa, diya	דאת'א, דאס'א, דס'א (סנ), דייא (בר)	זיעה
old age	sebutha, sebusa, sevusa	סבוּת'א, סבוּס'א, סבוּס'א (ז)	זיקנה
olive	zetha	זת'א (כנ)	זית
male	dikhra	דקרא (כס)	זכר

to remind	matkhore	מתְכוֹרָה	זכר, להזכיר
to recall	tkhara	תְּקָרָא	זכר, להיזכר
small cluster of grapes on a bunch	qudashta	קִדְשָׁתָא	זמורת ענבים מתוך אשכול שלם
time	dana	דָּנָא	זמן
to invite	ch-hada	צ'הָדָא (ד)	זמן, להזמין
singer	zamara	זָמְרָא	זמר
tail	dinwa	דִּנְוָא (כ)	זנב
tar, pitch	qira	קִירָא	זפת
old man	sawona, sawa Tiqna-khwara	סוֹנָא, סוֹוָא, תִּקְנָא קוֹרָא	זקן
beard	diqna, tiqna	דִּקְנָא, תִּקְנָא	זקן
elderly man, elder	diqna-khwara, khwardiqna, tiqna-khwara	דִּקְנָא-קוֹרָא, קוֹרְדִּקְנָא, תִּקְנָא קוֹרָא (ס)	זקן (לשון כבוד)
old lady	sotinta, sota	סוֹתִנְתָא (ז), סוֹתָא	זקנה
stranger	nukhraya, nikhra'a, °nikhra	נִקְרִיָא, נִקְרָאָה, נִקְרָא °	זר
arm; yard	dra'a	זרוע, אמה כמידת אורך דְרָאָה (כג)	
sunshine which does not provide much heat	shimshid mile, shimshid mise shimshid mithe	שִׁמְשֵׁד מִלְהָ (א), שִׁמְשֵׁד מִסָּה, שִׁמְשֵׁד מִתְ'הָ	זריחת שמש קלושה כאשר קר או בעת השקיעה
seed	bazar'a, barzar'a	בַּזְרָאָה (ז), בַּרְזָרָאָה (ב)	זרע
nigella seeds	Kitmonta, Kitmota	כִּתְמוֹנְתָא, כִּתְמוֹתָא (נג)	זרעי קצח

ה

to hide something	mTashoye, Tasho'e, Tsha'a	מטשויה, טשוואה, טשאה	חבא, להחביא
quince	sparigla, aspagla, aspargla	ספרגלא, אספגלא, אספרגלא	חבוש
armful	paqa	פקא	חבילה הנישאת בזרועות
medium size clay vat	Elina, gagna, dantha, l'ina	אלינא, גגנא (ז), דנת'א (כנ), לאינא (ז)	חבית חרס בינונית
small clay vat	talimtha	תלמת'א	חבית חרס קטנה
omelet	be'ta qlisa, spera	באתא קליסא, ספרא (צ)	חביתה
rope	khola	כולא	חבל
to churn	mya'a, mahowe	מאאה, מהוה (ס)	חביץ, לחבוץ
to embrace, hug	khapoqe, khpaqa, Hpaqa, Halboqe	כפוקה, כפקא, חפקא, חלבוקה (ד)	חבק, לחבק
male friend	khora, khura, barukha	כורא, כורא, ברוכא	חבר
female friend	khurasta, khwartha, barukhta	כרסתא, כורת'א, ברקתא	חברה
festival	edha, eda, eza, ela	אד'א (ב), אדא, אזא (ז), אלא	חג
festival of trees, Tu Bishvat	edh ilane, ez ilane, ez Tum'e	אד'א אילנה (ב), אז אילנה (ז), אז טמאה (ז)	חג האילנות, ט"ו בשבט
Succot	elane	אילנה	חג הסוכות
Passover	edh paTire, ez paTire	אד'א פטירה (ד), אז פטירה (ז)	חג הפסח
Shavuot	"aSarta, aSarta	עצרתא, אצרתא	חג השבועות
gentile festival (cryptic and pejorative)	koma, komula	כומא, כומולא (א)	חג של גויים (בלשון סתרים ולגנאי)

cummerbund	khirkhaSa, khaSa	כַּרְכָּצָא, כָּצָא	חגורת בד עבה
sharp	kharupa, kharipa	כַּרופָא, כַּרִּיפָא (כג)	חד
grain weevil	asha	אַשָא (ז)	חַדְקוֹנִית (חרק זעיר שמזיק לדגן)
room	Lowa, Luwa	לוֹוָא (שה), לוֹוָא (בר)	חדר
decorated bridal chamber	gnune	גְנוּנָה	חדר כלולות מקושט
place of Torah study for children; study hall (for adults)	qarawla	קַרוּוֹלָא (ס)	חדר, בית מדרש
partridge	qaqwana, qaqwanta	קַקוּוֹנָא (ז); קַקוּוֹנָתָא	חוגלה
month	yarkha	יַרְכָא	חודש
thread	gdada, gdhadha, gzaza, glala	גְדָדָא, גְדָד'דָא, גְזָזָא (ז), גְלָלָא	חוט
sinner	khaTaya	כַּטָיָא	חוטא
woodcutter	Siwaya	צִיוּיָא	חוטב עצים (ז)
snout	narTuma	נַרְטוּמָא (ב)	חוטם של חיה
mole, rat	khilda, khilda-kora	כַּלְדָא (ב), כַּלְדָא-כּוּרָא (ע)	חולד
one suffering from scalp ringworm or similar scalp disease	qir"ina	קַרְעִינָא	חולה בגזזת או במחלה דומה בקרקפת
flu stricken	shobana	שׁוֹבְנָא	חולה בשפעת
feverish	shasana	שַׁסְנָא	חולה עם חום
shirt	Sura, Sudra	צוּרָא, צַדְרָא	חולצה
heat	khimma, shikhna, shasa	כַּמָא, שַׁכְנָא שַׁסָא	חום
fever	shatha, shala	שַׁת'א, שַׁלָא	חום גבוה

excessive heat	Tapparitha,	טַפְרִית'א (ע),	חום כבד
intense heat,	Tapparisa,	טַפְרִיסא (ז),	
extremely hot	TaHra, taHra,	טַהְרָא (ז), תַּהְרָא (ג),	
(weather)	shalhawitha,	שַׁלְהוּוּיִת'א (ב)	
	shallaqitha,	שַׁלְקִית'א (ב)	
sorrel	khimme'tha	כְּמֵאִת'א (ב)	חומעא
vinegar	khala	כְּלָא	חומץ
keyhole	qulqulta	קַלְקַלְתָא	חור מנעול
winter	sithwa, sitwa, siswa	סִת'וּוא, סִתוּוא, סִסוּוא	חורף
distaff thistle	balqo, kitwanitha	בַּלְקוֹ (ז), כִּתוּוּנִית'א (ע)	חורשף (צמח קוצני)
darkness	khishka	כְּשִׁפָא	חושך
chest	Sadra	צַדְרָא	חזה
chicken breast	pthilta, psulta	פְּתִלְתָא (ב), פְּסַלְתָא (ז)	חזה עוף
wild boar	khzura	כְּזוּרָא	חזיר בר
to cauterize	kwaya, makwo'e	כְּוַיָא, מְכוּוְאָה	חטא, לחטא פצע
to poke	mkhaCHkhoCHe	מְכַצ'כוּצָ'ה	חטט, לחטט
alive	kha'a, khaya	כְּאָה, כְּיָא	חי
wheat	khiTTe, zara	כְּטָה, זֵרָא	חיטה
crushed wheat	khiTTe diqe,	כְּטָה דִיקָה,	חיטה כתושה
	khiddadiqe	כְּדִדִיקָה (בר)	
cooked, crushed	khiTTe miyanta	כְּטָה מִינְתָא (ז)	חיטה כתושה מבושלת
wheat			
bulgur	paTla	פַּטְלָא	חיטה כתושה, קלופה
			ושלוקה, בורגול
boiled wheat and	ksane	כְּסָנָה	חיטה עם גרגרי חמצה
chickpeas			(חומוס) שלוקים
roasted wheat	qilyale	קַלְיָלָה	חיטה קלוייה
grains			
husked wheat,	khiTTe glipe,	כְּטָה גְלִיפָה,	חיטה קלופה
hulled wheat	khiTTe qlipe	כְּטָה קְלִיפָה	
boiled, inflated	khashishe	כְּשִׁישָה (ע)	חיטה שלוקה
wheat grain			במים ותפוחה
tailor	khayaTa, khayata	כְּיָטָא, כְּיָתָא (סק)	חייט

palate	shamaka, shamukhka, shamukhta, shimmukhta	שמכא, שמככא, שמכתא, שמכתא	חיך
to smile	gmaSa	גמצא (ז)	חיך, לחייך
snail	sarina-khiwa	סרינא-כיווא (כ)	חילוון
small beetle, ladybird	paqo'ta	פקואתא (ז)	חיפושית קטנה, פרת משה רבנו
diaper	pasta	פסתא (א)	חיתול
wait	samokhe	סמוכה	חכה, לחכות
milk	khalwa	כלווא	חלב
kosher suet	kanta	פנתא	חלב כשר
dream	khilma, khulma, shinda	כלמא, כלמא, שנדא	חלום
window	kawe	קווא (ב)	חלון
pebble (for game)	baqsha	בקשא	חלוק נחל, למשחק חמש אבנים
exchange, change	mkhalope, makhlope	מכלופה, מכלופה	חלף, להחליף
to slip	sharoe, sharope	שרואה, שרופה (ס)	חלק, להחליק על משטח חלק
to divide, distribute	pla'a, palo'e	פלואה, פלואה	חלק, לחלק
land irrigated	ripSa	רפצא (ב)	חלקת אדמה שהורטבה
to prepare for sowing			כהכנה לזריעה
weak, spineless	ripya	רפיא	חלש, חלש אופי
heat, hot weather	khimma, khEma	כמא, כמא	חם
father-in-law	khEma, khimyana	כמא, כמינא	חם (אבי הבעל או האישה)
clarified butter	mishkha, kar'a	משכא, פראה	חמאה
sour	khamuSa	כמוצא	חמוץ
donkey	khmara	כמרא	חמור
mother-in-law	khmatha, khmala	כמת'א, כמלא	חמות
food cooked on a low heat over the Sabbath	mabothe, mabose, mobitha	מבות'ה, מבוסה, מובית'א	חמין

five	khamsha	כַּמְשָׁא	חמישה
fifteen	khamsha'issar, khamsha'sar, khamshasar	כַּמְשָׁאסַר, כַּמְשָׁאסַר, כַּמְשָׁסַר	חמישה עשר
fifty	khamshi	כַּמְשִׁי	חמישים
sunflower	enazyoma	אַנְזִיּוֹמָא (ס)	חמנית
chickpeas	khurTmane, khuTmane	כַּרְטֻמְנָה, כַּטְמְנָה	חמצה (חמוס)
shopkeeper	mare dikkana, mare tkana	מָרָה דִּקְנָא, מָרָה תִּקְנָא	חנווני
gums	aruwe, shamake, pisra-kake	אַרוּוָה, שַׁמְכָה (סול), פִּסְרָא-כַּכָּה (כר)	חניכיים
unlucky	qiTra-'sira	קִטְרָא-אַסִּירָא (סק)	חסר מזל
one-legged	bkha-'aqla	בְּכַא-אַקְלָא (ז)	חסר רגל
to search, seek	T'aya, taHoe	טָאָיָא, תַּחוּאָה	חפש, לחפש
arrow	gera	גֵּרָא	חץ
bow and arrow	gera w qishta	גֵּרָא וקִשְׁתָּא (ב)	חץ וקשת
impudent, cheeky	mare °salmave	מָרָה צַלְמָוָה (א)	חצוף
midnight	palgidlel, palgizlal, pilgillel, pilga-lele	פַּלְגִידְלֵל, פַּלְגִזְלֵל (ז), פַּלְגִלֵּל (זו), פַּלְגָא-לֵלָה	חצות
courtyard	darta	דַּרְתָּא (נג)	חצר
agriculture; cultivated land	zro'ta, zreta	זְרוּתָא (ב), זְרֵתָא (א)	חקלאות, אדמה מעובדת
sword	sepa	סֵפָא	חרב
bead	khumRa, khumirtha, khumurta	כַּמְרָא, כַּמְרֵת'א, כַּמְרָתָא	חרוז
to string (beads, dry fruit)	khraza, kharoze	כַּרְזָא, כַּרוּזָה	חרוז, לחרוז
change mind	bdhaya	בְּדַ'יָא (ב)	חרט, להתחרט
pungent, hot	kharupa, kharipa Sarupa	כַּרוּפָא, כַּרִּיפָא (נג), צַרוּפָא	חריף
very spicy	maqula, Sarupa	מַקוּלָא (א), צַרוּפָא (כס)	חריף מאוד
to gnash the teeth	khreacha, kharoche, khrasa	כַּרְצ'א, כַּרוּצ'ָה, כַּרְסָא	חרק, לחרוק שיניים

to think	khshawa, khashowe	קָשׂוּא, קִשׂוּה	חשב, לחשוב
tomcat	qaTa	קָטָא (ב)	חתול
wild cat, lynx	qaTuthid Tura	קָטוּת'ד טוּרָא (ב)	חתול בר, שונר
cat	qaTutha, qaTusa, qaTula, qaTu, qaTuwa	קָטוּת'א (ב), קָטוּסָא (ז), קָטוּלָא (א), קָטוּ (בי), קָטוּוָא (בר)	חתולה
wedding	khlula, khulila	קָלוּלָא, קָלִילָא (צב)	חתונה
chick, broad (slang for beautiful girl)	Cho'ta, cho"ta	צ'וֹאָתָא (ד), צ'וֹעָתָא (כס)	"חתיכה", יפת-תואר
slices of bread in grape syrup	mrستا	מָרְסָתָא (א)	חתיכות לחם דק מצופות עסיס ענבים
pieces of bread fried in butter	lakhma khwisa, khwisa, mshikhta	לָכְמָא קוּוּיָצָא, קוּוּיָצָא, מְשִׁכְתָא (ג)	חתיכות לחם מטוגנות בחמאה
to cut	qTa'a, qaToe, qta"a qaToe	קָטָאָה, קָטוּאָה, קָתַעָא (כס), קָטוּוּה	חתך, לחתוך
groom	khitna	קָתְנָא	חתן (שנושא אישה)
son-in-law	khitna	קָתְנָא	חתן, בעל הבת
to get married	gwara	גְוֹנְרָא	חתן, להתחתן

ט

navel; umbilical cord	shuRsa, shuRtha, shEra	שָׂרְסָא, שָׂרְתָא, שָׂרָא	טבור, חבל הטבור
a male cook	mbashlana, bashlana	מְבַשְׁלָנָא, בַּשְׁלָנָא	טבח
a female cook	mbashlanisa, mbashlanta	מְבַשְׁלָנִיסָא (ז), מְבַשְׁלָנְתָא	טבחית
dip, submerge	Tmasha, Tamoshe	טַמְשָׂא, טַמוּשָׂה	טבל, לטבול
bathe	skhaya, sakho'e	טַכְיָא, סַכּוּחָה	טבל, לטבול במקור מים
ring	Esiqtha, Esiqsa, sqilta, siqla	אַסְקָתָא, אַסְקָסָא (ז), סַקְלָתָא, סַקְלָא (ר)	טבעת
favor, goodness	hawusa, hawutha, Tota, shbirula, shpiruwa, shpirula	הוּסָא, הוּתָא, טוּתָא, שְׁבִירוּלָא (א), שְׁפִירוּנָא, שְׁפִירוּלָא	טובה, חסד
to lay eggs	ydala, rmaya, beta wala	יָדְלָא, רְמֵינָא, בְּתָא וּוּלָא	טול, להטיל ביצים
to defecate	khraya, kharoe	כְּרֵינָא, כְּרוּחָה	טול, להטיל צואה
to urinate	jyara, jaroe	גְּיָרָא, גְּרוּחָה	טול, להטיל שתן
spleen	basma-kaka, basma-kalo, dimmalila	בַּסְמָא-כַּכָּא (דו), בַּסְמָא-כַּלוֹ (אר), דַּמְלִילָא (א)	טחול
mill	irkhe, arkhel, orxel	אַרְכָּה, אַרְכֵּל, אוּרְכֵּל	טחנת קמח
to walk around, stroll	khdhara	כְּדָרָא	טיל, לטייל
stupid, naïve	shwikha	שְׁוויכָא (ב)	טיפש, תמים
patch	rqa'ta	רְקָאָתָא	טלאי
lamb	para	פָּרָא (נע')	טלה
defiled	mTumya, Timya	מְטַמְיָא, טַמְיָא	טמא

conceal in earth	Tmara, Tamore	טמרה, טמרה	טמן, לטמון
tasty, pleasant	basima	בסימא	טעים
delicious	mare tim'a w re'wa	מרה טמאה וראווא	טעים מאוד
taste	Tim'a, Timma, tma"a	טמאה, טמא, תמעה	טעם
to taste	Tma'a, Tamo'e, tamo"e, tma"a	טמאה, טמואה, תמועה תמעה	טעם, לטעום
bothersome, annoying person	dabuqana	דבקנא	טרדן
wedge	sippena	ספנא (ב)	טריז
termite(s), woodworm	bilTisa	בלטיסא (ז)	טרמיט, טרמיטים

gnat, midge	akhulka, akhulta	אַחְלָכָא (ב), אַחְלָתָא (ג)	יבחוש
wart	tutha	תות'א	יבלת
dry land	wesha	ווישא	יבשה
to arrive	maToe, mTaya	מטואה, מט'יא	יגע, להגיע
hand	idha, ida; iza, ila	אי'ד'א (ד), אי'דא, אי'זא (ז), אי'לא	יד
to know	'dhaah,'dah, ayole, alowe,'zaah	ד'א'ה (ב), ד'ד'אה, איו'לה, אלו'נה, ז'אה (ז)	ידע, לדעת
expert, knowledgeable	yadho'a alyana	ד'וא'ה (ב), א'לינא	ידען
Judaism	hudhayutha, hozayusa, hulaula, hulawla	הד'יות'א (ב), הוז'יוסא (ז) הלו'לא, הלו'לא	יהדות
Jew	hudhaya, hudaya, huda'a, hozaya, hula'a	הוד'יא, הוד'יא, הוד'אה, הוז'יא (ז), הול'אה	יהודי
day	yoma	יומא	יום
Thursday	kamshub, khamshushab, khamshosheb, khamusheb	כמשב (ע), כמשושב, כמשושב, כמושב	יום חמישי
Sunday	khosheba, khushaba, khshaba,qshaba, qushaba	כושבא, קשבא, קשבא, קשבא (כס), קשבא (סק)	יום ראשון
Wednesday	arbosheb, arbusheb, arbushab	ארבושב, ארבושב, ארבושב	יום רביעי
Friday	Erota, arota	ארותא, ארותא	יום שישי
Friday just before Sabbath	tanura-°khrael	תנורא °כראל (א)	יום שישי סמוך לכניסת השבת

Tuesday	TLahusheb, TLahushab, °tahasheb, tilHushab	טלהושב, טלהושב, טהושב, תלחושב	יום שלישי
Monday	trosheb, trusheb, trushab	תרושב, תרושב, תרושב	יום שני
dove	yona	יונא (כנ)	יונה
nursing infant	mayoSa	מיוצא (כנ)	יונק
to sweat	d'atha, d'asa	דאת'א, דאסא	יזע, להזיע
together	mikhdhadh, mikhdhadhe, bikhle, gal-°dikhde pikhle,	מכד'ד' (ד), מכד'ד'ה (ב), בכלה, גל-דקדה°, פכלה	יחד
fallow deer	torid Tura	תורד טורא (ב)	יחמור
barefoot	khipyaya, aqla- khipi, aqla-khipye, aqla-pkhi	כפינא, אקלא-כפי (ח), אקלה-כפינא (סל), אקלא-כפי	יחף
wine	khamra	כמרא	יין
boy	brona	ברונא	ילד
to deliver, assist in childbirth	mahwoye, maydole	מהווינא, מידולה	ילד, לייילד
to give birth ⁼⁼	mahwoye	מהווינא	ילד, ללדת, להמליט
native, local (person)	shenaya	שנינא (ד)	יליד המקום
sea	yama	ימא	ים
to breast-feed	mamoSe	ממוצה	ינק, להניק
to suck	myaSa	מיצא	ינק, לינוק
handsome, beautiful	sqila	סקילא	יפה, יפה-תואר
beautiful	sqilta	סקילתא	יפה, יפת-תואר
to bake	likhma wala	לקמא וולא	לאפות
bedding	shuwwa, shwila, shwitha	שוווא (בר), שווילא, שווית'א	יצוע
to make up bed	mshawoye, shwa'a, shawo'e	משווינא, שוואה, שוואה	יצע, להציע כלי מיטה

to pour (from one vessel to another)	zanqore, daroe	זַנְקוֹרָה, דַּרוֹנָה	יצק, לצקת
to descend	kwasha, shpa'a	קוֹנְשָׁא, שְׁפָאָה (ג)	ירד, לרדת
eye cataract	ewa	אָוּא	ירוד, עכירות בעין
green	yaruqa	יֶרֶקָא	ירוק
moon	sehra, sera	סְהֶרָא, סֶרָא	ירח
kilim mat	gala	גָּלָא	יריעת בד המשמשת כשטיח או לכיסוי
leather piece used for sitting or eating upon thigh	Sala	צָלָא (ב)	יריעת עור המשמשת לישיבה וכמצע לארוחה
vegetable(s)	'uTma, " itma	עֵטְמָא, עֵתְמָא (כס)	ירך
to spit	yirqa	יֶרְקָא	ירק, ירקות
to sit	ryaqa	רֶיְקָא	ירק, לירוק
buttocks	ytawa, yatowe	יְתוּאָה, יְתוּוֹה	ישב, לשבת
old (thing)	shirma	שֶׁרְמָא	ישבן
asleep	atiqa, tuqa, "atuqa	אַתִּיקָא, תוֹקָא, עֵתוֹקָא	ישן
to sleep	dmikha, °dmikha ginya	דְּמִיכָא, דְּמִיכָא, גְּנִיָּא	ישן, לישון
honest	damokhe, dmakha, ganoe	דַּמוֹכָה, דְּמַכָּא, גְּנוּאָה	ישר
peg stuck into a wall used as a hanger	Trosana	טְרוֹסָנָא	יתד תקועה בקיר ומשמשת כקולב
mosquito	siktha, siksa, sikla	סִקְתָּא, סִקְסָא, סִקְלָא (ס)	יתוש
	baqa, baqta	בָּקָא, בְּקֵתָא (א)	

כ

ache, pain	mar'a, maru'ula	מְרָאָה, מְרוּאוּלָא	כאב
to ache	mra'a, maroe	מְרָאָה, מְרוּוָה	כאב, לכאוב
acute stomach ache	ma'usta	מְאַסְתָא	כאב בטן עז
headache	mar'id resha, resha mra'a, resha maro'e	מְרָאֵד רְשָא, רְשָא מְרָאָה, רְשָא מְרוּאָה	כאב ראש
here	akhkha, lakha, lakhane	אַכְחָא, לַכְחָא, לַכְחָנָה (כס)	כאן
liver	koda, koza	כוּדָא, כּוּזָא	כבד (איבר)
to extinguish fire	mad'okhe, machmoye, manikho'e	מְדְאוּכָה (ג), מַצְמוּיָה, מְנִיכוּאָה	כבה, לכבות
coarse sieve	irbala	אַרְבָּלָא	כברה גסה
coarse sieve	saradha, sirraza	סַרְדָ'א, סַרְרָזָא (ז)	כברה גסה מאוד
fine sieve	mkhilta, makhilta, mokhilta	מְכַלְתָא, מְכַלְתָא, מוּכַלְתָא (כס)	כברה דקה
ewe, sheep	iwanta, irba	אִיוֹנְתָא (ד), אַרְבָּא (ק)	כבשה
furnace for producing lime from limestone	atuna	אַתוּנָא	כבשן ליצירת סיד מסלעים
kiln for bricks and pottery; blacksmith's kiln	kura	כוּרָא	כבשן לשריפת לבנים וכלי חרס, כור של גפח
jug for storing food	qoqta	קוּקְתָא (ז)	כד לאחסון מזון
jar for churning butter	nehra	נְהָרָא (בש)	כד לחביצת חמאה

small jug for water	kadduna, kuza, zawirta, qadala, talma, zoRa	פדוּנָא (ז), כּוּזָא, זוּרְתָא (ז), קַדְלָא (א), תַלְמָא, זוּרָא	כד קטן למים
dumpling of bulgur	kutele, kotele, kutiltha	כַתְלָה, כּוּתְלָה (ז), כַתְלִתָא	כובה
rice dumpling stuffed with meat	kotil-diqqa	כּוּתֵל-דִקָא (ז)	כובה אורז כתוש במילוי בשר
bulgur dumplings stuffed with meat	kotil-pisra	כּוּתֵל-פִסְרָא (ז)	כובה בורגול ובשר במילוי בשר
washerwoman	nehresa	נְהַרְסָא	כובסת
hat	ksila, kusisa, kusitha	כְסִילָא, כְסִיסָא, כְסִיתָא	כובע
beehive	dwilta, qirTala, qirTara	דּוּלְתָא (ר), קַרְטָלָא, קַרְטָלָא (ד)	כוורת
star, planet	kEkhutha, kikhwa, kikhwelta, kkhula, kkhulta	כְכוּתָא, כְכוּוָא (ס), כְכוּלְתָא, כְכוּלָא (בט), כְכוּלְתָא	כוכב
morning star	kEkhuthid yoma	כְכוּתֵד יוּמָא	כוכב השחר
to fix, prepare	Tarose	טַרוּסָה	כון, להכין
infidel; cruel	kapora	כַפּוּרָא	כופר, אכזר
writer of amulets	kasawid ksuyasa, kathawid kthuyatha, klifye kalwana	כַסּוּוד כַסּוּיסָא, כַתְוּוד כַתְוִיתָא, כַלִיפְיָה כַלוּנָא (ס)	כותב קמעות
cotton	ktana, kEtana	כַתְנָא, כְתָנָא	כותנה
stone slab on pillar, on which beams are placed	gultha, gulsa	גַלְתָא (ב), גַלְסָא	כותרת עמוד התומכת בקורות התקרה
blue	milana, qinya, qni"a	מִילָנָא, קִינָא, קִניעָא (כס)	כחול
pickpocket	°bilvane °qatyana	כַלְוָנָה °קַטְיָנָא (א)	כייס
Pleiades	kimo, chimo	כִימוּ, צ'ימוּ (כס)	כימה
louse	qalma, qalimta	קַלְמָא, קַלְמִתָא (ס)	כינה

“daughters’ month”, name for Adar, when a father invites his married daughters pocket	sehir bnatha bilwana, °bilvana, bilmana	סָהַר בְּנֵת'א (ב) בִּלְוֹנָא (א), בִּלְוֹנָא ° בִּלְמָנָא (סל)	כִּינוּי לַחֹדֶשׁ אָדָר, שָׁבוּ אָבִי הַמְשַׁפְּחָה מְזַמֵּין אֶת בְּנוֹתָיו הַנְּשׂוּאוֹת
fried pocket of dough filled with date puree	qaramta	קָרָמְתָא (ז)	כִּיסָן בְּצֶק מִמּוּלָא מַחִית תְּמָרִים וּמְטוּגָן
skullcap	ksila, kusisa, kusitha	כְּסִילָא, כְּסִיסָא, כְּסִית'א	כִּיפָה
magic	khirshe	כְּרִשָּׁה (ב)	כִּישׁוּף, כְּשָׁפִים
spinning wheel	sarna, SaRna	סָרְנָא, צָרְנָא	כִּישׁוּר, גִּלְגַּל טוּוּיָה
thin bread baked on metal sheet	Tlimtha, Tlimsa	טְלִמְת'א, טְלִמְסָא (ז)	כֹּכַר לַחֵם דֶּק אַפּוּי עַל מִשְׁטַח מַתְכַת
dog	kalba	כַּלְבָּא	כֹּלֵב
otter	kalbid Maya, kalbid Maye	כַּלְבֵּד מַיָּא (ז), כַּלְבֵּד מַיָּה (ב)	כֹּלֵב נֶהַר
bitch, female dog	kalEba, kalibsa, kalibtha	כַּלְבָּא (בר), כַּלְבְּסָא (ז), כַּלְבֵּת'א (ב)	כֹּלְבָה
daughter-in-law	kala, kalda, kalsa, kaltha	כַּלָּא (סק), כַּלְדָּא, כַּלְסָא, כַּלְת'א	כֹּלָה (אִשְׁת הַבֵּן)
bride	kalo, kala	כַּלוּ, כַּלָּא (סק)	כֹּלָה (שְׁנִישׂוּאת לַחֲתָן)
vein, artery	waridha, warida wariza	וּוּרִיד'א (ד), וּוּרִידָא (ע), וּוּרִיזָא (ז)	כֹּלֵי דָם
sickle-like pruning tool	kasokha	כַּסּוּכָא (ב)	כֹּלֵי דְמוּי מַגַּל לַגִּיזוּם
tool for weeding and uprooting	adoda	אַדוּדָא (ז)	כֹּלֵי לְנִיכּוּשׁ
billhook	ja'odha, jahoda	גְּא'וּד'א, גְּא'וּדָא (ג)	כֹּלֵי לְקִיצוּץ עֲנָפִים
kitchen utensil	amana	אַמָּנָא	כֹּלֵי מִטְבַּח
kidney	kulitha, kulisa	כַּלִּית'א, כּוּלִיסָא	כְּלִיָּה
church	eta	אַתָּא	כְּנֶסֶת

wing	gulpa	גִּלְפָא (כנ)	כנף
to cover	mkasoye, ksa'a, kaso'e	מְכַסְוִיָּה, כְּסָאָה, כְּסוֹאָה	כסה, לכסות
cover a pot simmering on a low flame with cloth	khpa'a, khapoe, khpaya	כְּפֹאָה, כְּפֹאָה, כְּפִיא	כסה, לכסות בבד סיר המונח על אש קטנה
silver	sehma, sema	סְהֵמָא, סֵמָא	כסף
angry and alienated	riza	רִיזָא	כעוס ומתנכר
to be angry and alienated	ryaza, r'iza, r'aza	רִיזָא, רִאיזָא, רִאזָא	כעס, לכעוס ולהתנכר
now	atta, itta, attane	אַתָּא, אַתָּא (ר), אַתְנָה (כס)	כעת
instep sole of foot	resha aqla. path- 'aqla, pas-'aqla tkhel aqla	רְשָא אַקְלָא (ס), פְּת־ אַקְלָא, פֶּס-אַקְלָא, תְּכֵל אַקְלָא	כף הרגל, החלק עליון
to bend down	kyapa	קִיפָא	כפה, להתכופף
button	TuTitha	טְטִית'א (ב)	כפתור
pillow, cushion	spaditha, spadisa, sabadila, sawila, spadila	סְפַדִּית'א, סְפַדִּיסָא, סְפַדִּילָא (א), סוּוִילָא סְפַדִּילָא (סול),	כר, כרית
sandwich	sapoya	סַפּוֹיָא	כריך
small sandwich or a small snack	sappa, sapa	סַפָּא, סַפָּא	כריך קטן או כמות קטנה של מזון
sandwiches served by a groom to his friends	sapoyid khitna	סַפּוֹיִד כְּתָנָא	כריכים שהחתן מגיש לחבריו
sandwiches served by a bride to her friends	sapoyid kalo	סַפּוֹיִד כְּלוֹ	כריכים שהכלה מגישה לחברותיה
saffron	go'a, "aqarta	גוֹאָה (ז), עַקְרָתָא (כס)	כרכום (תבלין)
vineyard, orchard	karma	כַּרְמָא	כרם, מטע
to nibble, gnaw	qraTa, qaroTe	קַרְטָא, קַרוּטָה	כרסם, לכרסם

gnaw and suck bones; chew cartilage or hard meat	gyaCHa	כרסם, לכרסם ולמצוץ גִּצְא' עצמות, ללעוס סחוס או בשר קשה
to crouch	khpaya	כרע, לכרוע כָּפִיא (ב)
celery	karapissa	כרפס כַּרְפִּסא
to write	ksawa, kthawa, klawa, kalowe	כתב, לכתוב כָּסוּוא, כְּתוּוא, כָּלוּוא, כְּלוּה
nightgown	Sudrid lele, Sura lele	כתונת לילה צָדְרִד לֵלֵה, צוּרא לֵלֵה (ס)
shoulder	kapa, kapana, kpana	כתף כָּפָא, כָּפָנא, כָּפָנא
crush (cereal)	dyaqa	כתש, לכתוש (דגן) דִּיקא

ל

an unfortunate, bungler, a hapless person	shra'e-nikke	לא יוצלח שְׂרָאֵה-נִיקָה
heart	libba, lEba	לב לִבָּא, לֵבָא
alone	kahpkhola	לבד כַּפְכּוֹלָא
he alone; by himself	kha-mnoshev, mnoshe	לבדו, בעצמו כַּא-מְנוֹשֵׁב, מְנוֹשֵׁה
clothing, dress, wearing clothes	lwashta, lwisha (julle, hirge)	לבוש לוֹשְׂתָא (כנ), לוֹוִישָׂא (בלשון ימינו: ג'לה, הַרְגָה)
lioness	aryotha, aryosa	לביאה אַרְיוֹת'א, אַרְיוֹסָא (ז)
blossom	qpakha	לבלב, ללבלב קַפְכָּא
white	khwara, khvara	לבן כְּוֹרָא, כְּוָרָא
polish brass	maqrokhe	לבן, להלבין כלי נחושת מקרוכה מַקְרוֹכֵה
brick	luna	לבנה לוּנָא (כנ)
to put on clothes	lwasha	לבש, להתלבש לוֹשָׂא
to slurp	srapa, sarope	לגם, ללגום בקול סְרָפָא, סְרוֹפָה

blade of plough	siktha, siksa	סַכְתָּא (ב), סַכְסָא (ג)	להב המחרשה
metal griddle for baking	doqa	דוֹקָא	לוח מתכת לאפייה
otter	kalbid Maya, kalbid Maye	כַּלְבֵּד מַיָּא (ז), כַּלְבֵּד מַיָּה (ב)	לוטרה, כלב נהר
lumbago	baroqa	בַּרוֹקָא (ב)	לומבגו
arum (plant)	nuwa	נוּוָא (צמח)	לוף
bread	lakhma, likhma	לַכְמָא, לַכְמָא	לחם
thick bread, made from maize or millet	qillora	קִלּוֹרָא (ב)	לחם גס מקמח תירס או דוחן
thin bread baked on metal sheet	lakhma raqiqa, zwata, vata, zwa'ta	לַכְמָא רַקִּיקָא, זְוּוֹתָא, וְתָא (ס), זְוּוֹתָא	לחם דק אפוי על לוח מתכת
bread given to the poor for Sabbath to fight, to wage war	Tlimthid shabtha, Tlimsid shabsa nSaya, qrawa wala war	טְלִמְתִּיד שַׁבְתָּא, טְלִמְסִיד שַׁבְסָא נְצִיָּא, קַרוּוָא וְוֹלָא	לחם שנתרם לעניים לפני כניסת השבת לחם, להילחם
to press	°ryasa	רִיַסָא	לחץ, ללחוץ
to whisper	lkhasha	לְכַשָּׂא (ז)	לחש, ללחוש
lizard	mishkhak hulke, mishkhalulke	מִשְׁכַּחְלֻקָה (ב), מִשְׁכַּחְלֻלָה (ז)	לטאה
kernel of nut, almond	qinna, qEna	קִנָּא, קֵנָא	ליבת אגוז או שקד
interior of seed	sissa	סִסָא	ליבת גרעין לפיצוח
by, next to	khadhir, khazir, ldipin	כַּדְרִ (ד), כַּזְרִ (ז), לְדִפִּין	ליד, לצד
fat tail	liya, lila	אֵלִיָּה	לייָא (בר), לילָא
ceremony in which a groom goes to the bride's home the night before the wedding and they kiss	lele nashoqye	לְלֵה נַשׁוֹקִיָּה (סק)	ליל הנשיקות, שבו החתן מגיע לבית הכלה ערב החתונה לשם נשיקות הדדיות

ceremony where a bride is dyed with henna before wedding night	lel Swa'ta	ליל צוואַתא (ע)	ליל צביעת הכלה, בצמח החינה טרם החתונה
Lilith	lele yimmid besa, lelitha, lelisa	לֵלֶה יַמֵּד בְּסָא (ז), לְלִית'א (ב), לְלִיסָא (ג)	לילה לילית
loofah jester to knead catch dirt, filth to soil to graze to teach	kharo'ta Somikka "yacha, "yaCHa dwaqa dvaqa shikhta mshakhtone lkakha, lakokhe malope, lyapa, ylapa yalope, maqroye	כְּרוֹאָתָא (ז) צוּמְכָא (ב) עֵצ'א, עֵצ'א דוּקָא, דוּקָא שְׁכֵחָא מְשַׁכְתוֹנָה לְכָכָא, לְכוֹכָה מְלוֹפָה, לְיָפָא, יְלָפָא, יְלוֹפָה, מְקֵרוּיָה	ליפה לקרצוף הגוף ליצן, בדרך ליש, ללוש לכד, ללכוד לכלוך לכלך, ללכלך ללחך צמחייה למד, ללמד
the following day down, downward up, upward, above jaw	d'artid-yoma, durtid-yom ltekh, Tikhya, tekh, tikhya l'el, lilya, l'el, resh, ilil l'oma, le'ma, lo'a	דְּאַרְתֵּד-יוֹמָא, דְּרֵתֵד-יוֹם לְתֵךְ, טְכִיָּא (כס), תְּךְ, תְּכִיָּא לְאֵל, לְלִיָּא, לְעֵל, רִישׁ, אַלֵּל לְאוּמָא (ב), לְאַמָּא (ע), לוֹאָה (צ'ל)	למחרת למטה למעלה לסת
to chew before	l'asa, lyasa qam, qame	לְאַסָּא, לְיָסָּא קָם, קָמָה	לעס, ללעוס לפני
three years ago	bataltala, roeh batal-talda, talodel, taltala	בְּתַלְתְּלָא (סק), רוֹאָה (ז) בְּתַל-תְּלָדָא (ס), תְּלוּדֵל, תְּלַתְלָא (בי)	לפני שלוש שנים
three days ago	oxet, batallaHmal, tallaHmal	אוֹכֵת (בר), בְּתַלְחַמֵּל (ס), תְּלַחְמֵל (סול)	לפני שלושה ימים
three nights ago two nights ago two years ago	batalaHmalele laHmallele tala, talda, taldel, talse	בְּתַלְחַמֵּלְלָה (ס) לְחַמֵּלְלָה תְּלָא (בי), תְּלָדָא, תְּלַדֵּל, תְּלַסָּה (ז)	לפני שלושה לילות לפני שני לילות לפני שנתיים

formerly	qEma'el, qamaye	קמאַל, קמ'יה	לפנים
turnip	shargumta	שרגמטא	לפת
to whip, lash	msharboqe, shalboqe	משרבוקה, שלבוקה (בר)	לקה, להלקות
to take along	ybala, nantoe, shqala	שקלא, יבלא (בר), ננתואה	לקח, לקחת
take, bring, deliver	mabole, labole, nabole	מבולה, לבולה, נבולה	לקח, לקחת עם
to peck (at food)	nqara, nqaja	נקרא (ז), נקג'א (ב)	לקט, ללקט מזון
to curse	lyaTa	ליטא (כג)	לקלל
to lick	lkakha, lakokhe, marqoe	לקכא, לקוכה (א), מרקואה (ח)	לקה, ללקק
to crow (cock)	mqawqoye, makroze	מקווקויה (ב), מקרוזה (ס)	לקרוא קריאת העורב או התרנגול
tongue; language	lishana	לישנא	לשון

מ

reservoir	sikra	סקרא	מאגר מים
hundred	imma	אמא	מאה
male lover	rakhoma	רכומא (א)	מאהב
female lover	rakhomta	רכומתא (א)	מאהבת
den, burrow	luva	לווא (א)	מאורה, מחילה
Libra	dra'a w masatha	דראה ומסת'א	מאזניים (מערכת כוכבים)
balance, scales	masatha, missasa, masala, misala	מסת'א, מססא (ז), מסלא, מיסלא (א)	מאזניים
behind	lbathra	לבת'רא	מאחורה
two hundred	tarte'ma, mathe, tremme, tre'imma	תרמאמא (ז), מת'ה (כג), תרמא, תרמה	מאתיים (200)
blessed	m <u>bur</u> kha, brikha	מברכא, בריכא	מבורך
cooked	bshila	בשילא	מבושל

fortuneteller (woman)	makhiranta	מְכִירַנְתָּא (א)	מגדת עתידות
scythe, sickle	magla	מגלא	מגל
sickle	magiltha	מגלת'א (ב)	מגל קטן
shield	maTala	מטלא	מגן
wooden tray	shkhara, shikhara, shkharta	שְׁכָרָא (א), שְׁכָרָא, שְׁכָרְתָּא	מגש עץ
turmoil	yriwula	יְרִיוּלָא (א)	מהומה
ritual circumciser	gazara	גַּזְרָא	מוהל
brain	mokha	מוכא	מוח
haberdasher	diqqa zabnana, tEqa zabnana	דְּקָא זַבְנָנָא (כס), תְּקָא זַבְנָנָא (סק)	מוכר סדקית
expert	yadho'a	יָד'וּאָה (ב)	מומחה
a Muslim	mshilmana, pshilmana, shilmana	מוֹשְׁלַמְנָא (ז), פְּשַׁלְמְנָא, שַׁלְמְנָא (כס)	מוסלמי
distress	marirus libba, mariruthid libba	מְרִירוּס לְבָא, מְרִירוּת'ד לְבָא	מועקה
early	hayya, haye, hayyo	הַיָּא, הַיָּה, הַיָּו	מוקדם
harrow	shapna	שַׁפְנָא (ב)	מורג
pustule, abscess	shikhna	שַׁכְנָא (כ)	מורסה
to die	myatha, myala, mya	מֵית'א, מֵילָא, מֵיָא	מות, למות
rubbish dump	sulta	סַלְתָּא	מזבלה
to pour (from one vessel to another)	draya, daroe, zanqore	דְּרַיָּא, דְּרוּוָה, זַנְקוּרָה	מזג, למזוג
food	khala	כְּלָא	מזון
birdseed	liqTa	לְקַטָּא (ב)	מזון לעופות
food given to mourners by their relatives during mourning period	marimoye, dane	מְרִימוּיָה (ז), דְּנָה (ע)	מזון שמקבלים אבלים מקרוביהם בימי השבועה

bearded	mare diqna, diqnana	מָרָה דִּקְנָא, דִּקְנָנָא (א)	מזוקן
a long time ago	mEzuna, minzuna, min haye, hayelae	מִזְזוּנָא, מִנְזוּנָא, מִן הַיָּה (ח), הַיָּלָאָה (ס)	מזמן
east	zraqid yoma, yoma-zraqa	זְרָקִיד יוֹמָא, יוֹמָא-זְרָקָא (כס)	מזרח
to clap hands	Trapa	טְרָפָא	מחא, למחוא כפיים
laundry bat	khaTora	כְּטוֹרָא	מחבט לחביטת כבסים
needle	khmaTa	כְּמָטָא	מחט
pack needle	ortkha, urtkha, uritkha	אוֹרְתְכָא, אֶרְתְכָא, אוֹרְתְכָא	מחט שקים
den, burrow	luva	לוּוָא (א)	מחילה, מאורה
severe skin disease	khiblutha, khibluwe	כְּבִלוּת'א (כנ), כְּבִלוּנוּוָה (ז)	מחלת עור קשה
tomorrow	binhe, bqatta, qadome	בִּנְהָה, בְּקַטָּא, קַדוּמָה	מחר
tomorrow night	kha-lel-khen, qome-lele	כָּא-לֵל-כֶּן (ז), קוּמָה-לֵלָה	מחר בלילה
the day after tomorrow	bomakhit, bharo, baro	בוּמְכִית, בְּהָרוּ, בָּרוּ	מחרתיים
in two nights' time	baro-lele	בָּרוּ-לֵלָה	מחרתיים בלילה
metal tool for scooping or scraping ash	maskha, masikhtha masiqsa	מַסְכָּא (ז), מַסְכְּת'א, מַסְקָסָא (נ)	מחתה (יעה ממתכת לגריפת גחלים)
broom	kanushta, qanushta	קַנְשֻׁתָא, קַנְשֻׁתָא	מטאטא
hand mill	garusta	גַּרְסֻתָא	מטחנת-יד
delicacies, seasonal fruits	Tim'e	טִמְאָה (ז)	מטעמים, פירות העונה
load of wood on back	karta	כַּרְתָּא	מטען עצים על הגב
kerchief	pispatha	פִּסְפַּת'א	מטפחת
buttermilk	do'e, doe	דוּאָה, דוּאָה	מי חלב, מי חביצה

woman who sticks dough to oven walls (for baking)	mTapyanisa	מִטְפִּינִיסָא (ז)	מי שמדביקה בצק בדופן התנור
midwife	maydlanta, mqablanta	מִיֶּדְלָנְתָא (כס), מִקְבֶּלְנְתָא (ג)	מיילדת
water	Maya, °mae, °moe, ma"e	מַיָא (ז), מַאָה°, מַוָּאָה°, מַעָה	מים
ugly (male)	sinya	סִינְיָא (א)	מכוער
ugly (female)	snita	סְנִיתָא (א)	מכוערת
kohl stick	mikkhala	מִקְכָּלָא (ב)	מכחול לצביעת העפעפיים בפוך
trousers	shirwale, shirvale	שִׁרְוֹלָה, שִׁרְוֹלָה (ס)	מכנסיים
gill cover	nathid nunitha	נַת'ד נוּנִית'א (ב)	מכסה הזימים של דג
clay lid of pot	sakhopa, kissetha, ksela	סַכּוּפָא (ז), כְּסִת'א, כְּסֵלָא	מכסה לסיר מחרס
sorcerer	kharasha	כַּרְשָא (כג)	מכשף
stone mortar	sitta, sEta	סֵתָא, סֵתָא	מכתש אבן לכתישת מזון
man who polishes brass	maqirkhana	מַקְרְכְּנָא (א)	מלבין כלי נחושת
salty	malukha	מְלוּכָא	מלוח
over salted	qirSa	קִרְסָא (כס)	מלוח מדי
learned	ylipa, qaraya, qaryana	יְלִיפָא, קִרְיָא, קִרְיָנָא	מלומד
melon	gindora	גִּנְדוּרָא	מלון
salt	milkha, MiLkha	מְלִכָא, מְלִכָא (ב)	מלח
war	naSutha, naSusa, qrawa	נַצוּת'א, נַצוּסָא, קִרְוָא	מלחמה
to give birth (animal)	ydhala, mashTokhe	יְד'לָא (ב), מַשְׁטוּכָה	מלט, להמליט
trap	qulta, qula	קִלְתָא (ב), קוּלָא (כג)	מלכודת
goad	massa, masasa	מַסָא, מַסָּסָא (כג)	מלמד הבקר

ahead of	qame, qama	קָמָה, קָמָא	מלפנים
indoor clay granary	kwara	קְוָרָא	ממגורת חרס בתוך הבית
honeydew	ar'ura, arura	אַרְאֹרָא, אַרְוֹרָא	מן (מזון מתוק)
rest, calmness	nikhutha, nikhusa, nikhula	נִיכּוּת'א, נִיכּוּסָא, נִיכּוּלָא	מנוחה, רגיעה
carder	"amra napSana, shadhaya	עַמְרָא נַפְצָנָא (ס), שַׁד'יָא (ב)	מנפץ צמר וכותנה
mosque	mazigda, mzigla, mizgilta	מַזְגִּדָא (בר), מַזְגִּלָא (ס), מַזְגִּלְתָא (סול)	מסגד
rennet	maretha, marela	מַרְת'א (מז), מַרְלָא (ס)	מסו, חומר מגבן שנלקח מקיבת גדי
saw	nasarta	נַסְרְתָא (ב)	מסור
resinous chewing gum	lo'ta, lesa	לוֹאֲתָא, לֶסָא	מסטיק (עשוי משרף)
dancing party in the house of a bridegroom held after the Sabbath preceding the wedding	lelid dwaqid khigga, ila-dvaqa	לֵלֵד דְּוֹנְקֵד כְּנָא (ע), אֵילָא-דְּוֹקָא (ס)	מסיבת ריקודים בבית החתן במוצאי השבת שלפני החתונה
strainer made of cloth	Sapya, Sapyo	צַפְיָא, צַפְיִו	מסננת מבד
to melt	mpashore	מַפְשׁוֹרָה	מסס, להמס
odd number	paRa	פָּרָא (ב)	מספר לא זוגי
knitting needle	kushta, qaTwa	כּוּשְׂתָא, קַטְוָא	מסרגה
comb	masirqa, msirqa	מַסְרְקָא, מַסְרְקָא	מסרק
roof roller	mandurta	מַנְדְּרְתָא	מעגילה לכבישת הגג
spade, hoe	MaRa, °mara	מָרָא, מָרָא°	מעדר
guts, intestines	me'yawatha, miye	מְאֵיוֹת'א, מֵיָה	מעיים
crush	mRaCHa, maroche	מַרְצ'א, מַרוֹצ'ָה	מעך, למעוך
upon, above	lel, il, resh, resha	לֵאל, אֵל (ב), רֵיש, רֵישָא	מעל

west	gnayid yoma, yoma-gna'a, shimsha-gna'a	גַּנִּיד יוֹמָא, יוֹמָא-גַּנְאָה (כס), שִׁמְשָׁא-גַּנְאָה (כס)	מערב
thin rolling pin	gera, jera	גֶּרָא, גֶּרָא (דו)	מערוך דק
thick rolling pin	garoma	גַּרּוֹמָא	מערוך עבה
pampered, spoiled	mshikha	מְשִׁיכָא (א)	מפונק
waterfall	shamshuRa	שִׁמְשׁוּרָא (ב)	מפל
groin	pishkha	פִּשְׁכָא (ב)	מפשעה
key	qdhila, qzila, qlila	קִדְיִלָא, קִזְיִלָא (ז), קִלְיִלָא	מפתח
threshold	sippuqta, squpsa	סִפְקִטָא, סִקְפִּסָא (ז)	מפתן
to find	khza'a, khzaya, khazoe, khuyye°, °mashtokhe, taHoe	כְּזָאָה, כְּזָיָא, כְּזוֹאָה, כְּיוֹאָה (ס), מִשְׁטוֹכָה, תַּחֲוֹאָה	מצא, למצוא
distress	iqula	אִיקוּלָא	מצוקה, צרה
forehead	gub'ena, gabena, babena, bena	גַּבְאֵנָא, גַּבְנָא (בר), בַּבְנָא, בְּנָא	מצח
to suck	myaSa	מִיַּצָא	מצין, למצוץ
ladle	itrana, srota	אִתְרָנָא (ז), סְרוֹתָא (ס)	מצקת
in front of	qame, qama	קָמָה, קָמָא	מקדימה
place	dukka, duktha, duka, tka, tuka	דִּכָא, דִּכְתָא, דוּכָא, תִּכָא, תִּכְתָא	מקום
wailer (woman at funeral)	qala marmanta	קָלָא מַרְמַנְתָא (א)	מקוננת (בלויה)
stick, cudgel	qaTi'a, khuTTa, khiTra	קָטִיָאָה, קִטָא (צ'ל), קִטְרָא (כב)	מקל
bitter	maRiRa	מַרְיָרָא	מר
gall bladder	maRaRta, mariltila, marota,	מַרְרָתָא, מַרְלִתִּילָא, מַרוֹתָא, מַרוֹלְתָא	מרה, כיס המרה
roof gutter	marziwa, plulta	מַרְזִיוָא, פִּלְלָתָא (ס)	מרזב
to smear	"yacha, "yaCHa	עִיַּצָא, עִיַּצָא	מרת, להימרח
to smear	shyapa, mashipoe	שִׁיפָא, מִשִּׁיפּוֹאָה	מרת, למרוח

fight	naSutha, naSusa, qrawa	נצות'א, נצוסא, קרווא	מריבה
covered balcony	garitha, garisa	גרת'א, גריסא	מרפסת מקורה
elbow	qiTra-qoLa, qurSilta, yaSulta	קטרא-קולא, קרצלמא (ב), יצלמא (ג)	מרפק
awl	makhtuwa	מכתווא	מרצע
thin, watery soup, with pieces of lung and legumes	bshal-°moe	בשל-מואה° (א)	מרק דליל הכולל חתיכות ריאה וקטניות
sour soup with rice, sumac and purslane or arum leaves	khumSitha,	כמצית'א (ב)	מרק חמצמץ עם אורז, אוג ורגלת הגינה או עלי לוף
soup with sumac or lemon	bshal-khumSa, khimSa, khamiSta	בשל-כמצא, כמצא, כמצא, כמצתא	מרק עם אוג או לימון
soup with mangold leaves	lul'atha, la"e	ללאת'א (ע), לעה (ד)	מרק עם עלי סלק
mad, insane	shidhana, shidana shi'ya, shiya, shiyya, shidhana	שד'נא, שדנא, שיא, שיה, שאינא (כס), שיד'נא	משוגע
paralyzed	shapla	שפלא	משותק
to pull	grasha, garoshe	גרשא, גרושה	משך, למשוך
dead	mitha, mila, miya	מית'א, מילא, מינא (בר)	מת
sweet	khilya	כליא	מתוק
to stretch arm or hand under	parshoqe, pashoTe khe, tkhela	פרשוקה, פשוטה כה, תכלא	מתח, למתוח זרוע או יד מתחת
proud, boastful, arrogant	Haqara, noshev- paqyana, siTya, rokhana	חקרא (ב), נושו-פקינא (א), סטיא (ז), רוכנא (סק)	מתנשא, רברבן

ג

churning skin, also used as flotation device for rafts	gudha, gula	גוד'א (ז), גול'א	נאד עור לחביצת חמאה גוד'א (ז), גול'א וכמצוף לרפסודה
animal skin container for flour or salt	guza, mzidha, mziza, mzila	גוזא (ז), מזיד'א, מזיזא (ז), מזיל'א	נאד עור לקמח או למלח
to fornicate	znaya	זניא	נאף, לנאוף
female camel	gumiltha	גמילת'א (ב)	נאקה
to bark	nwakha, nvakha	נױכא, נױכא	נבה, לנבוה
to look	menokhe, manokhe, khyara	מנוקה, מנוקה, קרא	נבט, להביט
gushing spring, fountain	nabu'a	נבוא'א (ב)	נביעה
mop up leftover food with bread	maroqe	מרוקה	נגב, לנגב שארית מזון מצלחת באמצעות לחם
to butt, gore	dqasha, gmasha	דקשא (ז), גמשא (ב)	נגה, לנגוח
musician	makhyana	מקינא (א)	נגן
to touch	nqasha	נקשא (ג)	נגע, לגעת
to banish, drive away	tarode	טרודה	נהג, לנהוג
river	khawora, Zawa, nehra, nera	כוורא (ז), זווא (כס), נהרא, נרא (סנ)	נהר
stranger	nukhraya, nikhra'a °nikhra	נקריא, נקרא, נקרא°	נוכרי
loom	khaluna, khanula	כלונא, כנולא	נול
horizontal loom	garda	גרדא (ב)	נול שטוח
loom, pit of loom	guba	גובא	נול, הבור של הנול
to snooze, to doze	nyama, namnome	נימא, נמנומה	נום, לנמנם
a Christian	suraya, soraya, sura'a	סוריא, סורי'א, סורא'א	נוצרי

dish (of food)	qidhra, qidra	קד'רא, קדרא	נזיד
stew with crumbed or crushed dumplings	miRCHo'ta	מ'רצ'וא'תא (ז)	נזיד וכובה מפוררת או מרוסקת
snot	khmoTe, bole	כמוטה, בולה	נזלת
to rebuke	nwaza, mcharkhose	נ'נזא, מ'צ'ר'כוסה	נזף, לנזוף
flower beetle	zamzamoma	ז'מ'ז'מומא	נחושתיית (חיפושית בצבע ירוק מתכתי)
stream	Ra"ola	ר'עולא (ער)	נחל
to console	izala qam libba	איזלא קם לבא	נחם, לנחם אבלים
snake	khuyye, khuwwe, khuwwa, khiwa	כ'יה ° (א), ב'ונה, כ'ונא, כ'יווא	נחש
icicle	gdhila	ג'ד'ילא (ב)	נטיף קרח
condolence visit	mbasomid libba, resha basimula	מ'בס'ומד לבא, רשא ב'סימולא (ס)	ניחום אבלים
circumcised	gzira	ג'זירא	נימול
to beat, hit	mkhaya, makho'e	מ'כ'יא, מ'כו'אה	נכה, להכות
to beat up harshly	khTara, Twakha	כ'טרא, ט'ונכא	נכה, להכות מכות נמרצות
right, correct	Trisa	ט'ריסא	נכון
recognize	ydha'a, yda'a, yza'a, y'ala, ayole	י'ד'אה, י'ד'אה, י'זאה (ז), י'אלא, איולה	נכר, להכיר
to bite (snake),	Tpa'a	ט'פאה	נכש, להכיש
short	kiryā	כ'ריא	נמוך
ant	shikwanta	ש'כו'נטא	נמלה
leopard	niMRa	נ'מרא (ב)	נמר
freckle	ziwana	ז'יונא	נמש
travel	izala, zala	איזלא, זלא	נסע, לנסוע
tasty, pleasant	basima	ב'סימא	נעים
to lock	khreacha	כ'רצ'א (ז)	נעל, לנעול
shoe, shoes	syamta, syame	ס'ימ'תא, ס'ימ'ה	נעל, נעליים
mint	ninkha, nankha	נ'נכא, נ'נכא (ז)	נענע
to shake, rock (something)	sh'asha, shyapa, mashishoe	ש'אשא, ש'ישא, מ'שישו'אה	נענע, לנענע

to insert something sharp stick	d'asa, dyasa°, ch"asa, taHose, tasoHe	דָּאָסאַ, דִּיִּצַּא (א), צ'עָטַא (כס), תַּחוּסָה (סק), תַּסוּחָה (ס)	נעץ, לנעץ
to bray	n"aRa, nahore	נַעְרַא, נַהוֹרָה (ס)	נער, לנער
to shake off	npaSa, napoSe	נַפְצַא, נַפּוֹצָה	נער, לנער
maiden; beautiful (girl)	khamtha, khamse khamla	כַּמְתָּא, כַּמְסַא, כַּמְלָא	נערה, יפת-תואר
to fart inaudibly	psha'a, pasho'e	פְּשׂוּאָה, פְּשׂוּאָה	נפח, להפיח ללא קול
to fart audibly	m"arote, maroTe 'rata	מַעְרוּטָה, מַרוּטָה, עָרְתַא	נפח, להפיח בקול
oil, petroleum, kerosene	nuTa	נוֹטַא	נפט
to fall	npala, lapole	נַפְלָא, לַפּוֹלָה	נפל, ליפול
to save	mparoqe, paroqe, praqa	מַפְרוּקָה, פְּרוּקָה, פְּרַקַא	נצל, להציל
Christianity	surayutha, sorayusa, sura'ula	סוּרְיוּתָא, סוּרְיוּסַא (ז), סוּרְאוּלָא	נצרות
female	nEqusa, niqwa, niqwelta	נְקוּסַא (ז), נְקוּוַא, נְקוּוֶלְתַא	נקבה
white spot on iris	TiTta	טַטַא (ב)	נקודה בקשתית העין
to peck (at food)	nqara, nqaja	נַקְרַא (ז), נַקְגִּ'אַ (ב)	נקר, לנקר
to obtain, procure	mqapoye	מַקְפוּיָה	נשג, להשיג דבר
married	gwira	גְּוִירַא	נשוי
to bite	n'asa	נָאָסַא	נשך, לנשוך
snakeskin	shillukhta	שִׁלְקַתַא	נשל של נחש
to puff, blow	npakha	נַפְכַא	נשף, לנשוף
to kiss	nshaqa, nashoqe	נַשְׂקַא, נַשׂוּקָה	נשק, לנשק
vulture	nishra	נִשְׂרַא	נשר
to fall off (leaves, hair)	nthara, nsara, nakhore, °nakhore, nkhara	נְתָרַא, נְסָרַא, נְכוּרָה, נְכוּרָה°, נְכָרַא	נשר, לנשוור
to give	yhawa, hiwala, hawoe, havoe	יְהוּוַא, הִיוּוֶלָא, הוּוֶאָה, הוּוֶאָה (ס)	נתן, לתת

spring, to spring, leap, hop	ndhaya, ndaya, nandoe, shwara	גְּדִיאַ (ב), גְּדִיאַ, גְּנִדוּאָה, שְׁוֹרָא	גתר, לגתר
---------------------------------	----------------------------------	--	-----------

ס

grandfather around, surrounding	sawoya, sona khadhirwan	סוּוִיאַ, סוּנָא כְּדִרְוֹן (ב)	סבא סביב
grandmother closed	sota mTupya	סוּתָא מְטַפְיָא	סבתא סגור
to close	madore, mazore, mTapoye, makose	מְדוֹרָה, מְזוֹרָה, מְטַפּוּיָה, מְכוּסָה (ב)	סגר, לסגור
to arrange, tidy up, set table	laqoTe	לְקוּטָה (ס)	סדר, לסדר
calf of leg	kulithid aqla	כְּלִית'ד אַקְלָא (ד)	סובך (אחורי השוק)
merchant	tagara	תַּגְרָא (כג)	סוחר
sole of foot	iqir aqla, aqrid "aqla", tkhela-aqla	אַקְר אַקְלָא, עַקְרִד עַקְלָא, תְּכֵלָא-אַקְלָא	סוליית הרגל
ladder	simmalta, simalta	סִמְלְתָא (ב), סִימְלְתָא (ד)	סולם
horse	suse,susa, susi	סוּסָה, סוּסָא, סוּסִי	סוס
whitewash, lime	kilsha	כְּלִשָּׂא	סיד
plasterer	shaya'a	שַׁיָּאָה (ז)	סייד
kitchen utensil	amana	אַמְנָא	סיר, קדרה
knife	skina	סְכִינָא	סכין
butcher's knife	jahota	ג'הוּתָא (כס)	סכין קצבים
quarrel monger	°marvana	מְרַוְנָא ° (א)	סנסכך
dam	sikra	סִכְרָא	סכר
basket	saltha, salda, qupa, sala	סַלְת'א, סַלְדָא, קוּפָא, סַלָא (סק)	סל
large basket beehive	qirTala, qirtara	קִרְטָלָא, קִרְתָרָא (כס)	סל גדול

basket for bread	tiryana	טְרִינָא	סל נצרים רדוד ללחם
shallow wicker tray for the Seder and for keeping matzos	sala	סְלָא	סל נצרים רדוד כקערת ליל הסדר ולשמירת מצות
small basket	qaltha	קַלְת'א	סלסלה
rock, boulder	qaTra	קַטְרָא	סלע
mangold	silqa	סְלִקָא	סלק ירוק, מנגולד
to banish, drive away	Trada	טְרַדָא	סלק, לסלק
celery	karapissa	כַּרְפָּסָא	סלרי
thick (of soup, dish)	aqusha, yaqusha, "aqusha	אַקוּשָא, יַקוּשָא, עַקוּשָא	סמיך (מרק, תבשיל)
cobbler	mshaq"ana, syame Tarsana	מְשַקְעָנָא, סִימָה טְרַסְנָא (ס)	סנדלר
to strain liquid celebration on Saturday night following agreement on bride-price, at bride's home	mSapoye, Sapoe lel kthetha	מְצַפְוִיָה, צַפְוִאָה ל'ל כַּת'ת'א	סנו, לסנו סעודת אירוסין, של משפחות הזוג בבית אבי הכלה ערב לפני האירוסין
cup	qoda, qodila	קוֹדָא, קוֹדִילָא	ספל
stone bench	dikkanitha, dakanisa	דְּכַנִּית'א (ע), דְּכַנִּיסָא (ז)	ספסל אבן
to count	mnaya, mandoe, manoe, bna'a, banoe, bnaya, khashbone	מְנַיָא, מְנַדוֹאָה, מְנַוֹאָה, בְּנַוֹאָה, בְּנַיָא, כַּשְׁבוּנָה	ספר, לספור
to tell, recount	mtanoye	מְתַנּוּיָה	ספר, לספר סיפור
crab	SariTlana	צַרְטְלָנָא, סַרְתַּעְנָא (ב)	סרטן (חיה)
nettle	kheko, qaraSena, qurSena	כְּכו (ז), קַרְצָנָא (ב), קַרְצָנָא (ג)	סרפד
to comb	sraqa, saroqe	סַרְקָא, סַרוֹקָה	סרק, להסתרק
autumn	cheri	צ'רִי	סתיו

ע

thick, coarse	iwya, garusa	אָוויאַ, גַרוּסאַ	עבה
moldy	qar"ina	קאַרעִינאַ	עֶבֶשׁ
earring	qudhashta, qulashta	קוד'שַׁתאַ (כע), קל'שַׁתאַ	עגיל
calf	sharkha	שַׁרְכַּא (בי)	עגל
herd of cattle	biqra	בִּקְרַא (ב)	עדר בקר
herd of sheep and goats	pisqa	פִּסְקַא (ת)	עדר צאן
lentils	Tlokhe	טְלוֹכֶה	עדשים
hard working	palakha	פֶּלְכַא (ב)	עובד חרוץ
mildew	quppo, qippo	קפּוּ (ז), קפּוּ (ב)	עובש
to dare	mahore, mhayore, mhara, myara	מַהוֹרֶה, מְהוֹרֶה, מְהַרַּא, מְיַרַּא	עוז, להעז
aide of head of village	gziraya	גְּזִירַיַּא (ב)	עוזרו של ראש הכפר
azarole (plant)	SuSSanta	צֶצְנַתַּא	עוזרר (צמח)
yoke; crossbeam	nira	נִירַא	עול, מריש (קורה צרה רוחבית בתקרה)
depth	gum'usa, gum'anutha	גִּמְאוּסַא (ז), גִּמְאַנּוּתַּא'	עומק
poverty	miskenutha, miskenusa, miskenula	מִסְכְּנוּתַּא', מִסְכְּנוּסַא, מִסְכְּנוּלַּא	עוני
fowl, bird	Tera, parkha, parkhanta	טַרַּא, פֶּרְכַּא (כס), פֶּרְכַּנְתַּא (א)	עוף
to fly	parokhe, prakha	פְּרוֹכֶה, פֶּרְכַּא	עוף, לעוף
to swarm (bees, wasps)	shlakha	שְׁלַכַּא	עוף, לעוף כנחיל דבורים, צרעות

sting	kitwa, kutwa, ketula, ketivla, ketulta, niqroza	פתווא, פתווא (ג), פתוילא, פתולא, פתלתא, נקרוזא (ב)	עוקץ
skin, leather, hide	gilda	גלדא	עור
to wake	mat'ore, mar'oshe marishoe	מתאורה (ז), מראושה, מרישואה	עור, להעיר משינה
to wake up	ryasha, t'ara	רישא, תארא (ז)	עור, להתעורר
raven, crow	qa"a	קעא (ז)	עורב
goat	izza	אזא	עז
wild goat	irbid wala	ארבד וולא (ב)	עז בר
to leave, allow, permit	shwaqa	שווקא	עזב, לעזוב, להרשות, להתיר
to wrap, bind	khda'a, khdha'a, khla'a, khalo'e, karokhe	קדאה, קד'אה, קלאה, כלואה, כרוכה	עטף, לעטוף
to sneeze	tbada, tabole, tpala, tpatha, tapole	תבדא (בר), תבולה, תפלא, תפת'א תפולה	עטש, להתעטש
blind	shahara, qirya	שהרא, קריא (בט)	עיוור
eagle	nishra	נישרא	עיט
tired	chihya, jihya, gisa	צ'היא, ג'היא, גיסא	עייף
fatigue	chewha jihyanula, gisanula	צ'הווא, ג'הינולא, גיסנולא	עייפות
the evil eye	ena khruta, ena sritha, ena khrita	אנא כרותא, אנא סרית'א (ב), אנא כריפתא	עין הרע
eye; spring	ena	אנא	עין, מעיין
grape, grapes	Enutha, inwe, ma'ta basirta	אנות'א (ר' : אנוה), מאתא (ב), בסירתא	עינב
sour grape	basirta, basira	בסרתא, בסירא	עינב בוסר
naked	shlukha, shulkhaya	שלוכא (אר), שלקיא	עירום
stark naked	shlukha w pirwa shulkha-pulva shulkhaya w pur'aya	שלוכא ופרווא (כס) שולכא-פלוא (א), שלקיא ופראיא	עירום ועריה, עירום לגמרי

chives	tumanitha	תַּמְנִית'א	עירית (עלים של שום בר)
spider	zaqqara, qota, qinnaqota, parda-shele	זַקְרָא, קוֹתָא (ז), קַנְקוֹתָא, פְּרָדָא-שֶׁלֶה (בי)	עכביש
mouse	abuqra, aqubra, "aqubra	אַבְקָרָא, אַקְבָרָא, עַקְבָרָא (כס)	עכבר
cardoon	lagna	לַגְנָא (ב)	עכובית (צמח)
on	il	אַל (ב)	על
leaf	Tarpa	טַרְפָּא	עלה
to chew cud	mpashore	מִפְשׁוֹרָה	עלה, להעלות גרה
to go up	ysaqa, yasoqe, "saqa, "asoqe, asoqe	יִסְקָה, יִסְקָה, עִסְקָה, עִסְקָה, אַסְקָה	עלה, לעלות
pestle	disqa, shandokha	דִּסְקָא, שַׁנְדוֹכָא	עלי (לכתישה)
mangold leaves fried with eggs and onion	Tarpe-silqe qilye	טַרְפֵּה-סִלְקָה קִלְיָה (ז)	עלי סלק מטוגנים עם ביצה ובצל
get lost	maskore	מַסְכוֹרָה	עלם, להיעלם
to stand	samokhe, Samokhe	סַמוֹכָה, צַמוֹכָה	עמד, לעמוד
spine, backbone	sinsarid khaSa, qiTra-khaSa, qiTrid khaSa	סַנְסַרְדַּת כְּצָא (ז), קַטְרָא-כְּצָא, קַטְרַדַּת כְּצָא	עמוד השדרה
narrow valley leading to a settlement	Suwwarta	צוֹרְתָא (ב)	עמק צר שמוביל ליישוב
poor, pauper	miskena	מִסְכְּנָא	עני
rain cloud	Enana	אַנְנָא (כנ)	ענן גשם
cloud; cloudy	ewa	אַוּא	ענן, מעונן
to rub, to massage	prakha, "yacha, "yaCHa	פְּרַכָּא, עִצְ'א, עִצְ'א	עסה, לעסות
date or grape syrup	mepukhta	מִפְקָתָא	עסיס ענבים או תמרים

tart (taste)	gamura	גמורא	עפיץ (גורם ליובש ועקצוץ בפה)
gallnut	apsa, "apSa, "apiSta	אפצא, עפצא, עפצתא (כס)	עפק
soil, earth	ipra, apra, pra	אפרא, אפרא, פרא	עפר
tree	ilana, Siwa	אילנא, ציווא	עץ, עץ יבש
sadness	marirus libba, mariruthid libba	מרירוס לבא, מרירות'ד לבא	עצב
sad	d'ikha	דאיכא (ז)	עצוב
closed (eyes, hands)	CHime	צ'ימה	עצומות, סגורות (עיניים, ידיים)
inability to urinate	mSamore	מצמורה (ב)	עצירת שתן
bone	garma	גרמא	עצם
to close eyes	maCHome	מצ'ומה	עצם, לעצום עיניים
heel	uqba, aqolta, qolta	אקבא (ג), אקולתא (בי), קולתא (סול)	עקב
sting	Tpa'a	טפאה	עקץ, לעקוץ
scorpion	aqirwa, "aqirwa, "aqivra	אקרווא, עקרווא, עקורא (ס)	עקרב
barren (female)	qirtha	קרת'א (ב)	עקרה
stubborn	qishya	קשיא	עקשן
awake	rishi, r'isha, t'ira	רישא, ראישא, תאירא	ער
evening	beramashe, ramshi	ברמשה (כג), רמשי (א)	ערב
eve of festival	Erotid edha, Erotid eda, Erotid eza, malid edha, ma"lela	ארותד אד'א, ארותד אדא, ארותד אזא (ז), מלד אד'א (ב), מעללא	ערב חג
to mix, mingle	ma'rowe, khwaTa, khwakha, marowe	מארונה, כונוטא (ב), כווכא (ברש), מרונה	ערבב, לערבב
willow	khilapa, khilapta	כילפא, כילפתא (ד)	ערבה

a heap of snow; avalanche	uritha	אַרִית'א (ב)	ערימת שלג, מפולת שלגים
cradle	dargushta	דַּרְגֻשְׁתָּא	עריסה
asphodel , eremurus (plant)	shwalta	שְׁוֹלְתָא	ערייר (צמח)
uncircumcised	dla-gzara	דְּלֵא-גְזָרָא (ב)	ערל
pile of firewood	gizra	גְזָרָא	ערמת עצים להסקה
fog	khipputha	כְּפוּת'א (ב)	ערפל
clothing moth	ikhla	אַקְלָא (ע)	עש בגדים
grass; plant	gilla	גְלָא	עשב
to do, to make	'waza, iwadha, wala,iwala	אַוּזָא (ו), אִיוּד'א (ב), וּלָא, אִיוּלָא	עשה, לעשות
rich	atira	אַתִּירָא (כנ)	עשיר
smoke	tEna, tinna	תְּנָא, תִּנָּא	עשן
ten	isra, iSRa	אַסְרָא, אַצְרָא	עשרה (10)
twenty	isri	אַסְרִי	עשרים
twenty one	isri w kha	אַסְרִי וְכָא	עשרים ואחד

פ

mouth	pimma, pEma, pinna	פָּמָא, פָּמָא, פָּמָא	פה
to yawn	mpahore, pahore, bhara	מְפַהוֹרָה, פַּהוֹרָה, בְּהָרָא (כס)	פַּהַק, לַפְהַק
to fart audibly	m"arote, °marote, "rata	מְעָרוֹטָה, מְרוֹטָה, עָרְתָא	פוּחַ, לַהֲפִיחַ בְּקוֹל
to fart inaudibly	mpashoye	מְפַשׁוּיָה	פוּחַ, לַהֲפִיחַ לֵלֵא קוֹל
kohl	kikhla	כִּכְלָא	פוּךְ לַצְבִּיעַת הַעַפְעַפִּים
hired labourer	pa'la	פָּאֵלָא	פּוּעֵל
to divide, distribute	mpalo'e	מְפַלְוָה	פוּץ, הַפִּיץ
to scatter, be scattered	mbarboze, barboze	מְבַרְבוּזָה, בְּרַבּוּזָה	פּוֹר, לַפּוֹר
fear	zde'tha, zdela, zdiya, zdo'tha	זְדָת'א (ע), זְדֵלָא, זְדִיא (בר), זְדוֹת'א	פַחַד
coward	zado'ana, zadwana, zaduwa, zadyana	זְדוֹאָנָא, זְדוֹנָא, זְדוּוָא (א), זְדִינָא	פַחַדָן
coal, charcoal	shikhkhora, shakhora	שְׁכוּרָא, שְׁכוּרָא	פַחַם
hammer	maTraqa	מְטַרְקָא (כג)	פַטִישׁ
raspberry, blackberry (bramble and fruit)	alwasna, "alwasna	אַלוּוֹסְנָא, עֲלוּוֹסְנָא (ז)	פַטֵל, אוֹכְמָנִית (שִׁיחַ וּפְרִיּוֹ)
nipple	resh khizya	רֵשׁ כְּזִיא (ז)	פַטְמָה
mushroom	paTurta	פַטְרְתָא (ב)	פַטְרִיָה
soot on wall or ceiling	shikhra	שְׁכְרָא, שְׁמְרָא	פִיחַ בְּקִיר, בַּתְקָרָה, בַּתְחַתִּית סִיר
corner	qurnitha, qurnisa	קַרְנִית'א, קַרְנִיסָא	פִינָה

clearing in snow where sheep and goats are fed	duna	דוּנָא (ב)	פיסת אדמה שנגרף ממנה השלג ועליה מספוא
oven baked pita bread	zwa'ta, zatila, likhmida	זְוֹאָתָא, זְתִילָא, לְכַמִּידָא (א)	פיתה אפויה בתנור
pita loaves dipped in melted butter	zatye mishkhane	זְתִיָּה מִשְׁכָּנָה (סול)	פיתות טובולות בחמאה מופשרת
to delouse	palo'e, playa	פְּלוֹאָה, פְּלִיא	פלה, לפלות
slice of fruit	lil'a, zilpa, pirma	לִלְאָה, זִלְפָא, פִּרְמָא (ב)	פלה של פרי
spindle	kusha	כּוּשָא (שו)	פלך טווייה
to pray	mSaloye, Sla'a, Salo'e	מְצַלוּיָה, צְלָאָה, צְלוּאָה	פלל, להתפלל
face; surface	patha, pasa, Salma	פְתָא, פָּסָא, צְלָמָא	פנים, פני
to pamper, spoil	mshandole	מְשַׁנְדוּלָה	פנק, לפנק
once, one time, time, occurrence	kha-ga, kha-zaa, zaa, gaha	כָּא-גָא, כָּא-זָאָה, זָאָה, גָהָא	פעם
pimple	pirsinta, pirSinta	פִּרְסַנְתָא, פִּרְצַנְתָא	פצעון
to cork with a piece of cloth	mpadome	מְפַדוּמָה	פקק, לפקוק בבד
wild, rabid	srikha	סְרִיכָא	פראי
mule	kodhina, kodna	כּוֹדְנָא (ב), כּוֹדְנָא (דו)	פרד (בהמה)
to separate between two or more who fight	mpaSoye, mparoqe	מְפַצְוּיָה (ב), מְפַרְוּקָה (ז)	פרד, להפריד בין גיציים
female mule	kodhinta, kawdinta, kawinta, kozinta	כּוֹדְנָתָא (ב), כּוֹדְנָתָא (ער), כּוֹזְנָתָא (צ'ל), כּוֹזְנָתָא (כ)	פרדה
cow	tawirta, torta	תּוֹרְתָא, תּוֹרְתָא	פרה
flower	warda	וֹרְדָא	פרח
to bloom	qapokhe, pqakha	קַפּוּקָה, פְּקַכָא	פרח, לפרוח
fruit (hanging on tree)	T'unta	טְאֻנְתָא (כנ)	פרי (על עץ)

fruit beginning to ripen	b'ila	בְּאִילָא (ד)	פרי בתחילת הבשלתו
rash	khimkhEma	כְּמִכְמָא (ב)	פריחה בעור
to undo knitting, sewing	praqa	פְּרָקָא	פרם, לפרום
spread carpet	prasa	פְּרָסָא	פרס, לפרוס שטיח
to pay	pra'a	פְּרָאָה	פרע, לפרוע
flea	pirTe'na, pirTena, pirta"na, pirta"inta	פְּרִטְאָנָא, פְּרִטְנָא (א), פְּרִתְעֵנָא (בי), פְּרִתְעֵנְתָא (ח)	פרעוש
to strip	mashlokhe	מִשְׁלוֹכְהָ (ס)	פשט, להפשט
to undress	shalokhe, shlakha	שְׁלוֹכְהָ, שְׁלַכְהָ	פשט, להתפשט
to rummage	mbalbole, mbarkhoshe	מְבַלְבֹלְהָ, מְבַרְכוֹשְׁהָ	פשפש, לפשפש
to melt, thaw	mapshore, pashore	מִפְשׁוֹרְהָ, פְּשׁוֹרְהָ	פשר, להפשר
open	pthikha, plikha	פְּתִיכָא, פְּלִיכָא	פתוח
to open	palokhe, plakha, psakha, pthakha, ptakha	פְּלוֹכְהָ, פְּלַכְהָ, פְּסַכְהָ, פְּתִיכְהָ, פְּתַכְהָ	פתח, לפתוח
wick	pthulta, psulta	פְּתִלְתָא, פְּסִלְתָא	פתיל
snowflake	pishpushta	פִּשְׁפִּשְׁתָא (ב)	פתית שלג

צ

sheep	irba	אַרְבָּא	צאן
tortoise, turtle	qare'sid Maya	קַרְאָסִד מַיָּא (ז)	צב, צב מים
to pinch	qraSa, naqore	קַרְצָא, נְקוֹרָה	צבט, לצבוט
righteous	niqya	נְקִיָּא	צדיק, בר-לבב
charity, good deed	irwana	אַרְוֹנָא	צדקה, חסד
yellow	kurkumana, zayra, zahira	קַרְקֻמָּנָא, זַיְרָא, זַהִירָא	צהוב
to neigh	S-hala	צְהֵלָא (כג)	צהל, לצהול (סוס)
midday, noon	palgidyom, pilgoma, kora	פִּלְגִידְיוֹם, פִּלְגוֹמָא, כּוֹרָא	צהריים
excrement	ikhre, khre	אַכְרָה, כְּרָה	צואה
neck	qdhala, qdala, qzala, bEqarta, pqara, pqarta	קַדְלָא (ב), קַדְלָא, קַזְלָא (ז), קַקְרְתָּא (א) קַקְרָא, קַקְרְתָּא	צואר
dyer	Sawa'a	צוֹנָאָה (ע)	צובע בדים
vent	kawa, kawē	כּוֹוָא, כּוֹוֵה	צוהר, פתח אוורור
fast, fasting	Soma	צוּמָא	צום
fast	Syama	צַיְמָא	צום, לצום
Ramadan fast (cryptic)	so"a, "oCHa	סוּעָא (כס), עוּצ'א	צום הרמדאן (בלשון סתרים ולגנאי)
Ninth of Av fast	Som SiHyon uRwa	צוּם צַחְיוֹן אַרְוֹא (ע)	צום תשעה באב
to pour	draya	דְרַיָּא	צוק, לצקת
goldsmith, silversmith	qayna'a	קַיְנָאָה	צורף
to eavesdrop	maSothe, maSose, maSole	מַצוּת'ה, מַצוּסָה, מַצוּלָה	צות, לצותת
laughter	gikhka	גִּיכְכָא	צחוק

to laugh	gakhoke, gkhaka	גַּכּוֹקֵה, גַּכּאָה	צחק, לצחוק
shadow (of an object)	Tillanitha, Tillanisa	טַלְנִית'א, טַלְנִיסָא	צלו של דבר, צללית
raisins	yipshasa, inwe, apishye, yabishe	יִפְשָׁסָא (ז), אִנְוֵה, אִפְשִׁיָּה (א), יַבִּישָׁה	צימוקים
small bird	Sippurtha	צִפְרַת'א (ב)	ציפור
fingernail, toenail	tipra, tupra, tpirta, tEpirta	טַפְרָא, טַפְרָא, טַפְרַתָּא, תַּפְרַתָּא	ציפורן
to chirp, twit	mCHawCHoye	מְצוֹצוֹיָה (ב)	צין, לצייץ
door hinge	Siwarta, Sinnurta, Siprupta	צִיוֹרְתָא (ז), צַנְרַתָּא (ג), צַפְרַתָּא (ב)	ציר הדלת
shade	Tilla	טַלָּא	צל
crucifix	bar'arbe, Sliwa	בְּרֵאֲרֵבָה (ע), צְלִיוֹנָא	צלב
rib	qaTara	קַטְרָא (ב)	צלע
mountain slope	Tapaya, Tapoya	טַפּוּיָא, טַפּוּיָא (ער)	צלע הר
thirsty	Sihya, Sihya, siHya	צַהִיָּא (ז), צַחִיָּא (ב), סַחִיָּא (ז)	צמא
thirst	Sehwa, SiHwa, siHyanula	צַהוּוָא (ז), צַחוּוָא, סַחִינְוִלָּא	צמא
plant	gEla	גַּלָּא	צמח
to grow (plant)	yraqa, yaroqe	יִרְקָא, יִרוֹקָה	צמח, לצמוח
bracelet	qulba	קַלְבָּא	צמיד
ornate bracelet	shubirsa, shubirtha	שְׁבִרְסָא (ג), שְׁבִרְת'א (ב)	צמיד משובץ או מעוטר
set of bracelets	isratha	אִסְרַת'א	צמידים ערוכים על היד זה לצד זה
wool	amra, "amra	אִמְרָא, עִמְרָא	צמר
shiver, shudder	r'ola, rotana irwela	רְאוּלָא, רוֹתְנָא אִרוּוִלָּא (אר)	צמרמורת, רעד
radish	pela, pella	פַּלָּא, פֵּלָּא	צנון
radish	pe'la	פֵּאָלָּא	צנון

toast	lakhma qilya	לְכֵמָא קִלְיָא	צָנִים
to walk	izala, rashokhe	אִזְלָא, רְשׁוֹכְהָ	צַעַד, לְצַעוּד
dense (hair, vegetation)	amura	אַמוּרָא (ב)	צַפּוּף, עֲבוּת (צַמְחִייה), שִׁיעַר
frog	paqe'tha	פְּקָאֲתָא (ע)	צַפְרַדַּע
narrow	iqa, 'iqa	אִיקָא, עִיקָא	צָר
trouble, distress	iqutha, iqusa, aqa, eqo, 'aqa, 'iqula, iqula	אִיקוּתָא, אִיקוּסָא (ז), אַקָא, אַקוּ, עַקָא, עִקוּלָא, אִיקוּלָא	צָרָה
large bundle	qiththurta	קִתְרָתָא	צָרוּר בַּד גְּדוֹל
pouch (for valuables)	kista, chista	כִּיסְתָא, כְּסָתָא צ'יסְתָא	צָרוּר בַּד קָטָן לְדַבְרֵי עַרְךָ
bundle of vegetables	disqa	דִּסְקָא (ס)	צָרוּר יִרְקוֹת
wasp, hornet	dibbora	דִּבּוּרָא	צַרְעָה

ק

beggar	gawaya, gawa'a	גַּוּוּיָא, גַּוּוּאָה	קבצן
to bury	qwara	קוּוּרָא	קבר, לקבור
undertaker	qawar mise, qawara	קוּוּר מִיִּסָּה (ז), קוּוּרָא	קברן
repetitive fever fits	shathatha	שַׁת'ת'א (ע)	קדחת, התקפי חום חוזרים ונשנים
in front of	qame, qama	קָמָה, קָמָא	קדימה
potter	qawaqa, qoqe w zoRe Tarsana	קוּוּקָא (ז), קוּקָה וּזוּרָה טַרְסָנָא (ס)	קדר
betroth, marry, bless a fiancée, bride	qadoshe, qdasha	קדוּשָׁה, קָדָשָׂא	קדש, לקדש ארוסה, כלה
formerly	qEma'el, qamaye	קָמָאֵל, קָמָיָה	קודם
to quarrel, fight	nSaya, qrawa wala	נְצִיָא, קָרוּוָא וּוּלָא	קוט, להתקוטט
first story	bekhtaye	בְּכַתְיָה (ב)	קומה ראשונה
upper story	be'laye	בְּאֵלָיָה (ב)	קומה שניה ועליונה
thorn; sting	kitwa, kutwa, kEtula, ketivla, kEtulta	כַּתְוָא, כַּתְוָא (ג), כַּתוּלָא, כַּתוּלָא, כַּתְלָתָא	קוצ, עוקץ
reaper	ghaZada	עֲזָדָא (ז)	קוצר
cold weather; a cold	qartha, qarsa, qarda	קָרְת'א, קָרְסָא, קָרְדָא	קור, הצטננות
beam, rafter	qaritha, qarisa	קָרִית'א, קָרִיסָא	קורה
spider's web, cobweb	izlid qota, quppo, qippo, °shimra, parda-shele	אִזְלִד קוּתָא (ז), קָפוּ (ז), קָפוּ (ב), שְׁמִרָא ° (א), פָּרְדָא-שְׁלָה (בי)	קורי עכביש
gizzard	kanasa, kanissa, kanasta, ksinta	כַּנְסָא, כַּנְסָא (ב), כַּנְסָתָא (סיל), כַּסְנָתָא (כס)	קורקבן

well-being, pleasure,mood, good feeling	basimutha, basimusa, basimula	בְּסִימוֹת'א, בְּסִימוּסָא, בְּסִימוּלָא	קורת רוח, תחושה טובה, נחת
small, young	z'ora	זַרְתָּא	קטן, צעיר
small, young	zorta	זוֹרְתָא,	קטנה, צעירה
vomit	mad'arta	מְדַאֲרְתָּא	קיא
to vomit	mad'ore, magore	מְדַאֲרָה, מְגוֹרָה (ר)	קיא, להקיא
belly, stomach; sheep's stomach filled with rice and meat	kasa	קָסָא	קיבה, קיבת כבש במילוי אורז ובשר
omasum, one of the four stomachs of sheep, cow	jar'o, jaro	גַּ'רְאוּ, גַּ'רוּ (כס)	קיבת העלעלים, אחת מארבע הקיבות של כבש או פרה
summer	qeTa	קֵטָא	קיץ
wall (of house, structure)	guda, guza	גוּדָא, גוּזָא	קיר
gourd	qar'a, qara, qar"a	קַרְאָה, קַרָא, קַרְעָא	קישוא
to curse, revile	masTore, mSa"ore, maz"ore	מַסְטוֹרָה, מְצַעוֹרָה, מְזַעוֹרָה	קלל, לקלל
===== sling	miqla'a	מִקְלָאָה (כג)	קלע מחבל וכף-קלע
catapult, slingshot	qishta	קִשְׁתָּא (ב)	קלע מענף מפוצל וכף-קלע
pitchfork	malkhawa, milkhawa	מַלְכוּא (ב), מַלְכוּא (ג)	קלשון
flour	qamkha	קַמְכָא	קמח
amulet	ksuta, kthuta, klifta	קְסוּתָא, קְת'וּתָא, קְלִיפְתָא	קמע
miser, stingy	ene khshikhe, wisha, khmiCHa	אֵנָה-קְשִׁיכָה (ז), ווישא (ז) קְמִי'צ'א (ב)	קמצן
nest, burrow	qinna, luva	קִנָּא, לוּוָא (א)	קן
onion scape	boqa	בוּקָא	קנה הבצל וגבעולו

reed, bulrush	qanya	קניא	קנה, סוף
to buy	zwana, shaqole	זונא, שקולה	קנה, לקנות
small clay bowl	qawwa, qawo'a	קווא, קוואה	קערת חרס קטנה
frozen	irya	אריא	קפוא
to fold	da'apa, madipo'e madope	דאפא, מדיפואה (כס), מדופה	קפל, לקפל
to leap	ndhaya, ndaya, nandoe	נד'יא (ב), נד'יא, ננדואה	קפץ, לקפוץ
edge of roof	resh gare sipla gare,	רש גרה, ספלא גרה (ס)	קצה הגג
long end of sleeve	belya, belyalta, belita	בליא (כס), בליתא (אר) בליתא (א)	קצה מוארך של שרוול
scum on cooking dish	zipra, quppo, qippo	זפרא (ז), קפו (ז), קפו (ב)	קצף על תבשיל
short	kirya	קריא	קצר
to read	qaroe, qraya, qra'a	קרואה, קריא, קראה	קרא, לקרוא את הכתוב
to call	Sarokhe	צרוכה	קרא, לקרוא למישהו
to crow (cock)	makroze	מקרוזה	קרא קריאת תרנגול
inner organs of slaughtered livestock	talya	תליא	קרביים של בהמה שחוטתה
frost	sikhwa	סקווא (ר)	קרה
near	aqirwa, qariwa, qirwa, qarwa	אקרווא, קריוא, קרווא, קרווא	קרוב
layer of cream on yoghurt	qrushta	קרשתא (ע)	קרום של שמנת מעל יוגורט
"a witness from God" - said to express trust on someone's words, when he sneezes after them.	sahda min kis ilaha, sahdhutha-la	סהדא מן כס אלהא (ג), סהד'יתא-לא (ב)	קריאה לאחר עיטוש שכביכול מאושש את דבריו או טענתו של המתעטש

“in the name of God” - said to ward off demons exclamation of fear	shimmid ilaha shimmalha	שִׁמְד אֱלֹהָא (ד), שִׁמְלָהָא (סק)	קריאה נגד שדים ומזיקים בעת פחד
God, help me!	shEma ilha	שִׁמָּא אֱלֹהָא (ס)	קריאה לעזרת האל
horn	qana, qanana	קנא, קננא (א)	קרן
corner	qurnitha, qurnisa	קרנית'א, קרניסא	קרן זווית בחדר
to undo, tear	praTa	פְּרַטָּא	קרע, לקרוע
a tick	tabu"ana	תַּבְּעָנָא (ב)	קרצית
straw	qirsha	קִרְשָׁא	קש
to listen	maSothe, maSole, maSiloe	מְצוֹתָה, מְצוֹסָה, מְצוֹלָה, מְצִילוֹנָה	קשב, להקשיב
to adorn, bejewel	khshala	קְשָׁלָא (כס)	קשט, לקשט בתכשיטים
fish scale	pilsa	פִּלְסָא (ע)	קשקש של דג
to scribble	mkhaCHkhoCHe	מְכַצ'כוֹצָה	קשקש, לקשקש בכתיבה
knot, bond	qisra, qithRa, qiTra	קִסְרָא, קִתְרָא, קִטְרָא	קשר
to tie, tether, make a knot	ysara, yasore, isara, 'sara, qthaRa asore	יִסְרָא (ז), יִסְרָה ^ו (א), אִיִּסְרָא, אִסְרָא, קִתְרָא, אִסְרָה	קשר, לקשור
bow	qishta	קִשְׁתָּא (כנ)	קשת
rainbow	qishTaron, qushta, geraqushe, qeshta, geraqishqa	קִשְׁטָרוֹן (ז), קִשְׁתָּא (נע), גִּרְקִשָּׁה (ס), גִּרְקִשְׁקָא (בי)	קשת בענן

ר

to show	makhwoye, makhwo'e, makhzoye	מְכוּוּיָה, מְכוּוָּאָה, מְכוּזוּיָה	ראה, להראות
to see	khza'a, khzaya, khazoe, khuyye° khaoe	כְּזָאָה, כְּזָא, כְּזוּאָה, כְּיוּאָה (ס), כוּאָה (ס)	ראה, לראות
mirror	nora, nohra, °nohra	נוֹרָא, נוֹהֲרָא, נוֹהֲרָא°	ראי
head	resha	רֶשָׁא	ראש
beginning of the Jewish month	resh yarkha	רֶשׁ יַרְכָּא	ראש חודש
first	qamaya, qaMaya, qamayna	קַמְיָא, קַמְיָא, קַמְיָנָא	ראשון
tadpole	khaTora	כְּטוֹרָא (ז)	ראשן
myriad	rubbe	רְבָּה	רבבה, מספר עצום
proud, boastful, arrogant	haqara, noshev-paqyana, siTya, rokhana	חַקְרָא (ב), נוֹשֵׁב-פַּקְיָנָא (א), סִטְיָא (ז), רוֹכְנָא (ס)	רברבן, מתנשא
leg, foot	aqla, aqla"	אַקְלָא, עַקְלָא	רגל
purslane	parpakhine	פַּרְפַּכְיָנָה	רגלת הגינה (צמח)
to feel; to wake up	r'asha	רְאַשָׁא	רגש, להרגיש, להתעורר
to fall asleep	Twa'a	טוּוּאָה	רדם, להירדם
unmarried	dla-gwara	דְּלָא-גְוֹרָא	רווק, רווקה
wind	rokha	רוֹכָא	רוח
width	pilva	פִּלְוָא (א)	רוחב
washer of corpses (before burial)	khayapid mise, mile khalana	כְּיַפְדַּ מִיסָה (ז), מִילָה כְּלָנָא (ס)	רוחץ מתים
peddler	ghazara	עֲזָרָא (ז)	רוכל

to lift up	marome, nantoe, mantoe	מרומה, ננתואה, מנתוה	רום, להרים
shepherd	mari"yana, maryana	מרענא (ת), מרנא (א)	רועה
to run, flee	raqa, aroqe, 'raqa, aroqe", rakhoTe, rkhaTa	ארקא, ארוקה, ערקא, ערוקה, רכוטה, רקטא	רוץ, לרוץ
killer, murderer	qaTlana, qaTola, dimma zanqrana	קטלנא, קטולא, דמא זנקרנא (א)	רוצח
saliva	roqe	רוקה	רוק
thin	naqidha, naqiza, nqila	נקיד'א (ב), נקיזא, נקילא	רזה
far	laHal, riqqa, raHuqa	לקל, רקא, רחוקא	רחוק
washing of a groom, in the company of his friends, before wedding	khyapid khitna	קיפד כתנא	רחיצת החתן, בלויית חבריו לפני החתונה
washing of a bride, in the company of her friends, before wedding	khyapid kalo	קיפד קלו	רחיצת הכלה, בלויית חברותיה לפני החתונה
wash (body, hair)	khyapa	קיפא	רחץ, להתרחץ
to grumble	mTarTome, TarTome	מטרטומה, טרטומה	רטן, לרטון
lung, lungs	rasa, ratha, Lala, lara, RaLa	רסא, רת'א, ללא, לרא (כס), רלא (סק)	ריאה, ריאות
quarrel	nasutha, nasusa, qrawa	נצות'א, נצוסא, קרוא	ריב
to quarrel, fight	nSaya, qrawa wala	נציא, קרוא וולא	ריב, לריב
rhubarb	Hamisa, Hamisye, yamisa	חמיסא (בי), חמיסקה (סק), ימיסא (ב)	ריבס (צמח)

to smell	myakha, marokhe, marikho'e	מִיכָא (ז), מְרוֹכָה, מְרִיכוֹאָה	ריח, להריח
pomegranate	armota, "aRmota	אַרְמוֹתָא, עֶרְמוֹתָא	רימון
eyelash	ilpa, dilpa, tilpa	אַלְפָא, דְּלִפָּא (סק), תְּלִפָּא	ריס
empty	baTila	בְּטִילָא (נע')	ריק
to empty (vessel)	mabtole°	מִבְּטוֹלָה (נע)	ריק, לרוקן נוזל
slobber	RiRa, rire	רִירָא (ז), רִירָה	ריר
sleep in corners of eyes; dry snot	CHimCHe	צ'מָצ'ה	ריר קרוש בזוויות העיניים או בנחיריים
to ride	rakowe, rakove	רַכוֹבָה, רַכוֹנָה	רכב, לרכוב
to gossip	mlaqoTe	מְלַקוֹטָה (ב)	רכל, לרכל
male gossipmonger	mlaqTo, mlaqTana	מְלַקְטָא (ז), מְלַקְטָנָא (ב)	רכלן
female gossipmonger	mlaqTanisa, mlaqTanta	מְלַקְטָנִיסָא (ז), מְלַקְטָנָתָא (ב)	רכלנית
spineless (person)	propana	פְּרוֹפְנָא (ב)	רכרוכי, חלש אופי
high	hintoa	הִנְתוֹא	רם, גבוה
to smash	mpartokhe, partokhe	מְפַרְתוֹכָה, פַּרְתוֹכָה	רסק, לרסק
hungry	kpina	כְּפִינָא	רעב
hunger	kpinula, kipna	כְּפִינוּלָא, כְּפִנָּא	רָעֵב
to shiver, tremble	ryata, r'ala, rgada	רִיטָא, רְאָלָא, רְגָדָא (ב)	רעד, לרעוד
evil	khriwula, khriwusa, khriwutha, khriwuwa	כְּרִיוּלָא, כְּרִיוּסָא, כְּרִיוּת'ָא, כְּרִיוּוָא (בר)	רעה
to graze	r'a'a, ra"o'e, r'aya	רְעָאָה, רְעוֹאָה, רְאָיָא	רעה, לרעות
earthquake	ara-ryata, rozana r'odhana	אַרָא-רִיטָא (א), רוֹזָנָא (ז), רְאוּדְנָא (ב)	רעידת אדמה

filthy mud, mire, slurry	syana, °hircha, "ircha	סַינָא, הַרְצִ'א' ° (א), עַרְצִ'א' (כס)	רפש
to dance	rqadha, rqaza, rqala	רְקַדְ'א, רְקַזָא, רְקַלָא	רקד, לרקוד
make dance	marqodhe, marqode, marqoze, marqole	מַרְקוֹדְ'ה, מַרְקוֹדְ'ה, מַרְקוֹזְ'ה (ז), מַרְקוֹלְ'ה	רקד, להרקיד
dancer, good dancer	raqadha, raqada, raqaza, rqala, raqlana	רְקַדְ'א (ב), רְקַדָא, רְקַזָא (ז), רְקַלְנָא	רקדן
rotten (food)	kmira, spisa, msirya	קְמִירָא, סְפִיסָא, מְסִרְיָא	רקוב (מזון)
to dance	rqadha, rqada, raqole, raqoLe, rqaza	רְקַדְ'א (ב), רְקַדָא, רְקוֹלְ'ה, רְקוֹלְ'ה, רְקַזָא	רקוד
empty liquid, (vessel)	msaroqe, °mabtole	מְסַרוֹקְ'ה, מְבַטוֹלְ'ה (נע')	רקן, לרוקן נוזל
allow	shwaqa	שׁוֹנְקָא	רשה, להרשות

□

□

be bewildered, astonished	mtahmore, tahmore	מתהמורה, תהמורה	שאה, להשתאות, להשתומם
leaven	khmira	קמירא	שאור
borrow food	m'asope, shqala b-'ispa	מאסופה, שקלא באספא	שאל, לשאול מזון
to ask	mbaqore, baqore, bqara	מבקורה, בקורה, בקרא	שאל, לשאול שאלה
week	Shabsa, shabtha, shappa	שבסא, שבת'א, שפא (בר)	שבוע
oath	momatha, momala, moma	מומת'א, מומלא, מומא	שבועה
to praise	Hqara	חקרא	שבח, לשבח
shooting star	kEkhuthid shaTya	קכות'ד שטיא (ב)	שביט (כוכב נופל)
Milky Way	urkhid ganawe, virkhid tuna amblane	ארקד גנווה, ורקד' תונא אמבלנה	שביל החלב
satiated	swi'a, siwya	סוויאה, סוויא	שבע
seven, week	sho'a, shawa	שואה, שווא	שבע (7), שבוע
Seven Benedictions (recited at wedding)	mbaRokhe, barokhe, barakhta	מברוכה, ברוכה (א), ברכתא	שבע ברכות
to swear	ymaya	ימייא	שבע, להישבע
to adjure	maymoye	מיימייא	שבע, להשביע
seventeen	ishwa'issar, sho'asar, ushwasar, shwuwsar	אשוואסר, שואסר, אשווסר, שווסר	שבעה עשר
seventy	sho'i	שואי	שבעים
days of mourning	iqra, male	איקרא (סק), מלה (ב)	שבעת ימי אבל

seven days of wedding celebrations to break Saturday	sho'a yomasid khitna, shoa yome khlula twara shabsa, shabtha, shappa shabthid khitna	שואה יומסד כתנא, שוא יומה קלולא תנורא שבסא, שבת'א, שפא (בר) שבת'ד כתנא	שבעת ימי משתה החתונה שבר, לשבור שבת שבת חתן
Sabbath after wedding to go or drive insane	mshezzone, mshaydhone	משזונה (ז), משיד'ונה	שגע, להשתגע, לשגע
breast	khidhya, khidya, khizya, khilya	קד'יא (ב), קד'יא, קזיא (ז), קל'יא (כס)	שד
demon, demons	bishtovminnan, bishtominnan, minnanbishTame, menanbishpEre, shedha, shela	בשטובמן, בשטומן, מננבשטמה, מננבשפרה, שד'א (כנ), שלא	שד
beneficent demon who battles Lilith	qaTine	קטינה (ב)	שד מיטיב שנלחם בלילית
demon which kills between 17th Tammuz and 9th of Av	lel huza	לל הוזא (ז)	שד שהורג בימי בין המצרים
to rob	mshalokhe	משלוקה	שדד, לשדוד
rice paddy	mishshara	מששרא	שדה אורז
field, plain	dashta	דשתא	שדה, מישור
satiety	swa'ta, swata	סואתא, סותא	שובע
robber	mshalkhana	משלקנא	שודד
small table for rolling out dough	khwana	שולחן קטן לרידוד בצק קווא	
cuff (of sleeve or trouser leg), hem	khana, shippola	קנא, שפולא	שולי בגד
garlic	tuma	תומא	שום
to put	draya, daroe	דר'יא, דרונה	שום, לשים

oil, fat (as food)	dehna, daynula, shimna	דֶּהְנָא, דַּיְנוּלָא (ס) שִׁמְנָא	שומן
oily, greasy	dahina, dayna	דַּהִינָא, דַּיְנָא	שומני
guard	naTora	נְטוֹרָא	שומר
fennel	barHalya	בַּרְחַלְיָא	שומר (צמח)
sesame	shishme, shishme, shushme	שִׁשְׁמָה (א), שִׁשְׁמָה, שִׁשְׁמָה	שומשום
fox	te'la, te'lona	תַּאֲלָא (ב), תַּאֲלוֹנָא (ג)	שועל
shin, shank	nakhirid aqla, shaqa	נַכְיִרִד אַקְלָא (ז), שָׂקָא (ב)	שוק
root	waridha, warida wariza	וֹרִיד'א (ד), וֹרִידָא (ע), וֹרִיזָא	שורש
best man	qariwana	קַרְיוֹנָא (ב)	שושבין
to swim	skhaya, sakho'e	סְכַיָּא, סְכוּאָה	שחה, לשחות
black	koma	כּוּמָא	שחור
swimmer	sakhaya	סְכַיָּא	שחיין
to play	mTa"ole, mta"ole, °tyala, t"ala	מְטַעוּלָה (כג), מְתַעוּלָה, טַיְלָא, תַּעְלָא	שחק לשחק
dawn	moresha, mindoresha mqrqakhta	מוֹרְשָׂא (כס), מְנְדוֹרְשָׂא (א), מְקַרְקַחְתָּא	שחר
swarthy, blackish	kumnaya	כּוּמְנָיָא	שחרחר
embankment encircling rice paddy	karkha	כַּרְכָּא (ב)	שטח מורם שמקיף שדה אורז, גדותיו של שדה אורז
quilt used as a mat	galtha	גַּלְת'א (ב)	שטיח דק עשוי טלאים
mat	maRsha	מַרְשָׂא (ב)	שטיחון
madness	shEzanusa, shidanusa, shidhanutha	שְׂזַנוּסָא (ז), שִׁידְנוּסָא, שִׁידְנוּת'א	שיגעון, טירוף
sleep	shEna, shinsa, shintha, shinda	שְׁנָא (בי), שְׁנָסָא, שְׁנַת'א, שְׁנַדָּא	שינה
cough	sh'ola, sholta	שְׂאוּלָא, שוּלְתָא	שיעול, שעלת
hair of the head	bola	בוּלָא	שיער הראש

goat hair	se'ra, sera, mista	סָאָרָא, סָרָא (סג), מִסְתָּא (ס)	שיער עזים
to sing	zmara, zamore	זְמָרָא, זְמֹרָה	שיר, לשיר
six	ishta	אַשְׁתָּא, אִישְׁתָּא	שישה
sixteen	ishta'sar, ishtasar, ishtasar	אַשְׁתַּאסַּר, אִשְׁתַּאסַּר, אַשְׁתַּסַּר	שישה עשר
sixty	ishti	אַשְׁתִּי, אִישְׁתִּי	שישים
paralysis	shapLa	שַׁפְּלָא (סק)	שיתוק
to lie down	yrakha, shaTokhe, shTakha	יִרְכָּא, שְׁטוֹכָה, שְׁטָכָא	שכב, לשכב
layer of ice	qursha	קְרִשָּׂא (ב)	<u>שכבה</u> דקה של קרח
to forget	nshaya, mansho'e	נְשִׂיאַ, מְנִשׂוֹאָה	שכח, לשכוח
forgetful person	nashaya	נְשִׂיאַ	שכחן
male neighbor	shwawa	שְׁוֹוֹוָא	שכן
female neighbor	shwawta, shwafta	שְׁוֹוֹוֹתָא, שְׁוֹפְתָא	שכנה
snow	talga	תַּלְגָּא	שלג
three hundred	TLahamma, TLaha'imma, TLamma, Tillasma, °tahamme, tilHa Eme, TilHame	טַלְהַמָּא, טַלְהַאמָּא, טַלְמָא, טַלְסַמָּא (ז), טַהַמָּה, תַּלְחַא אַמָּה, תַּלְחַמָּה	שלוש מאות
three	TLaha, °taha, tlaHa, tilHa	טַלְהַא, טַהַא, תַּלְחַא, תַּלְחַא	שלושה (3)
thirteen	tilta'issar, tilta'sar, taltasar	תַּלְתַּאסַּר, תַּלְתַּאסַּר, תַּלְתַּסַּר	שלושה-עשר (13)
thirty	TLathi, TLasi, TLahi, °tahi, °tohi, TLayi	טַלְתִּי, טַלְסִי, טַלְהִי, טַהִי, טוֹהִי, טַלְיִי	שלושים (30)
all three of them	kuTLahu, TLahinnu °tahamnu, tilHanu	כַּטְלְהוּ, טַלְהַנּוּ, טַהַמְנוּ, תַּלְחַנוּ	שלושתם
to send	mashdore, mazhdore, zh dara, shdara	מַשְׁדוֹרָה, מִזְדוֹרָה, ז'דרא, שְׁדָרָא	שלח, לשלוח

third	di-Tlaha	דְּטָלְהָא	שלישי
to throw, throw away	mandoe, mandoye	מַנְדוֹאָה, מַנְדוֹיָה	שליך, להשליך
to draw (e.g. sword)	shlapa, shamoTe	שְׁלָפָא, שְׁמוֹטָה	שלף, לשלוף
before yesterday, two nights ago	bomakhit, botimmal, lalimmal, lalummal, laHmal, laHmallele	בוֹמַכְתָּ, בוֹתְמַל (בר), לְלַמַּל, לְלַמַּל, לְחַמַּל, לְחַמַּלְלָה	שלושום
to dangle rope	Msharshoye, sharshoe, sharshole	מְשַׁרְשׁוּיָה, שַׁרְשׁוֹאָה, שַׁרְשׁוּלָה (ר)	ששול, לששול חבל
there	illakh, ltam, lotka, loka, tam, tama	אֵלֶךְ (ר), קֵטִים (כס), לוֹתְכָא (בר), לוֹכָא, תַם (ב), תַמָא	שם
eight	tmanya	תַמְנַיָא	שמונה
eighteen	TMane'sar, TMane'issar, TManisar	טַמְנַאסַר, טַמְנַאסַר, טַמְנַיִסַר	שמונה עשר
eighty	TMani, °tmoni, tma"ni	טַמְנַי, טַמוֹנִי, תַמְעַנִי	שמונים
happy	paSukha	פְּצוּכָא	שמח
joy	khidhyutha, khidyusa, paSukhula, piSkhanula pSikhula	כְּדִיּוּתָא (ב), כְּדִיּוּסָא (צ), פְּצוּכוּלָא, פְּצַכְנוּלָא, פְּצִיכוּלָא (סק)	שמחה
clear sky	sikhwa	סְכוּוָא	שמיים בהירים
dress	Sudra	צְדְרָא	שמלה
fat (adjective)	shamina	שְׁמִינָא	שמן
oil	dehna, daynula,	דְּהַנָא, דְּיַנְוִלָא (ס)	שמן
olive oil	dihin zetha, dihin zesa	דְּהִין זֵתָא, דְּהִין זֵסָא	שמן זית
to hear	shma'a, shamo'e	שְׁמַאָה, שְׁמוֹאָה	שמע, לשמוע
lees	durdimma	דְּרַדְמָא (ע)	שמרי יין

sun	shimsha, en-yoma, enid yoma,	שָׁמְשָׁא, אֶן-יֹמָא, אֶנְד יֹמָא	שמש
to use	mavole, maplokhe	מַוֹלָה (א), מַפְלֹכָה	שמש, להשתמש
tooth	kaka	קָכָא	שן
wolf's tooth or cowrie against the evil eye	kakid dewa	קָכִיד דְּוֹנָא (ז)	שן זאב או קונכייה משוננת נגד עין הרע
to hate	snaya, sano'e	סְנָיָא, סְנוֹאָה	שנא, לשנוא
hate	sinyutha	סְנִיּוּתָא (ב)	שנאה
year	shata	שָׁתָא	שנה
to change residence	mshanoye, shanoe	מְשַׁנוּיָה, שְׁנוּיָה	שנה, לשנות מגורים
second	di-tre, did tre	דִּיתְרָה, דִּד תְּרָה	שני
both	kutru, kutirtu, tinnu	קִטְרוּ, קִטְרִתוּ, תִּנְנוּ	שניהם
two	tre, tirte	תְּרָה, תִּרְתָּה	שניים
to slash, slit, cleave	Slakha, Salokhe, Sraya, Saro'e	סְלַכְחָא, סְלוֹכְחָה, סְרַיָא, סְרוֹאָה (א)	שסע, לשסע
hour	she'tha	שְׁאֲתָא (כס)	שעה
barley	s"are, Sa"are za"re, z"are	סְעָרָה, צְעָרָה, זְעָרָה, זְעָרָה	שעורה
stye	sakhora	סַכּוֹרָא (ג)	שעורה בעין
to cough	sh'ala, shahole	שְׁאַלָה, שְׁהוּלָה	שעל, להשתעל
a hair	m'ista, mista	מַאֲסְתָא (כג), מְסְתָא	שערה
lip	siptha, sipsa, sipla spalta, sEbilta	סִפְתָּא, סִפְסָא, סִפְלָא (ד), סִפְלְתָא, סִבְלְתָא (א)	שפה (כאיבר)
skewer, spit	shabudha, shabuda, shabuza	שְׁבוּדָא, שְׁבוּדָא, שְׁבוּזָא (ז)	שפוד
to spill	byaza, bazore, badore	בְּזוּרָה, בְּזוֹרָה, בְּדוּרָה (תכ)	שפך, לשפוך
flu	shoba	שׁוּבָא	שפעת
coarse sack	qure'tha, quresa	קִרְאֲתָא, קִרְסָא (ג)	שק גס
almond	boshe'za, she'dha, sheda, sheza, shezta	בוּשְׁאֲזָא (ז), שְׁאֲדָא, שְׁזָא, שְׁזָא, שְׁזַתָא (ח)	שקד (ללא קליפה)

fresh almond, in green shell	she'za-re'za	שְׂאֵזָא-רְאֵזָא (ז)	שקד טרי בקליפתו הירוקה
tonsils	puqrasa, paqratha, puqratha	פְּקֻרְסָא, פְּקֻרְתָּא (ב) פְּקֻרְתָּא	שקדים (בגרון)
to give, to drink; to irrigate	mashtoye	מִשְׁתוּיָה	שקה, להשקות
dip, submerge	tmasha, tamoshe	טְמֹשָׂא, טְמוּשָׂה	שקע, להשקיע
to lie (say something false)	mdagole, dagole	מְדַגּוּלָה, דַּגּוּלָה	שקר, לשקר
liar	duglana, duglanchi	דַּגְלָנָא, דַּגְלָנְצִי (א)	שקרן
to scribble	mkhaCHkhoCHe	מְכַצְכוּצָה	שרבט, לשרבט
sleeve	bedha, beza	בֵּדָא (ב), בֵּזָא (ז)	שרוול
shoelace	glala syamta	גְּלָלָא סִימָתָא (ס)	שרוך
strip of dough hung from the ceiling, noodles	raqta	רְקָתָא (ס)	שרוך בצק תלוי מִהַתְקָרָה, אטריות
drawstring	tikla, tkilta, tiktha,	תִּקְלָא (ר), תִּקְלָתָא, תִּקְתָּא	שרוך לתמיכת המכנסיים
shoelace	shiryokha	שְׂרִיּוּכָא	שרוך נעל
resin	de'tha, dusha ilana	דְּאָתָא, דוּשָׂא אֵילָנָא (ס)	שרף (המופרש מעץ)
to burn, burn down	maqodhe, maqoze, maqole	מִקְוֹדְהָ, מִקְוֹזָה (ז), מִקְוֹלָה	שרף, לשרוף
conflagration, fire	yuqdhana	יֻקְדָּנָא (ב)	שרפה
beaded necklace	rasuqta	רְסֻקָתָא (כ)	שרשרת חרוזים
to drink	shatoe, shtaya	שְׂתוּאָה, שְׂתֵינָא	שתה, לשתות
drinker, alcoholic	shataya, shatyana	שְׂתֵינָא, שְׂתֵינָא	שתיין
sapling	shitla	שְׂתֵלָא	שתיל
urine	jore	ג'וּרָה	שתן

ת

fig	te'na, tena	תַּנָּא, תַּנָּא	תאנה
hay	tuna	תוּנָא	תבן
mold for bricks	qalwa	קַלְוָא	תבנית לעשיית לבנים
dish (of food), cooked food	qidhra, qidra, bshala	קִדְרָא, קִדְרָא, בְּשָׁלָא	תבשיל
dish of boiled crushed wheat	paqo'ta, paqo'tid xi'TTe	פַּקוֹאְתָא, פַּקוֹאְתָד כְּטָה	תבשיל חיטה כתושה ושלוקה
dish of vegetables, garlic and buttermilk	bshal-tuma	בְּשָׁל-תוּמָא (א)	תבשיל ירקות, שום ומי גבינה
dish of lentils, wheat, beets, tomatoes and sumac	Tlokhe khamuSe	טְלוֹכְהַ כְּמוֹצָה	תבשיל עדשים, חיטה, סלק, עגבניות ואוג
cooked dish with buttermilk	bshal-doe	בְּשָׁל-דוֹאָה (א)	תבשיל עם מי גבינה
worm	tole'sa, tole'tha	תוֹלְאָסָא (ז), תוֹלְאָתָא	תולעת
mulberry (tree, fruit); wart	tuwa, tutha, tala	תוּוּא, תוּתָא, תָּלָא	תות (עץ ופרי), יבלת
long underpants	shirwala, barukhid "aqla, khor-Sudra, shilwale	שִׁרְוּלָה, בְּרוּכְדַּ עֵקְלָה, כּוֹר-צְרָא, שִׁלְוּלָה	תחתונים ארוכים
nursing infant	mayoSa	מְיוֹצָא (כג)	תינוק, פעוט בעודו יונק
maize, corn	khiTTe romaye	כְּטָה רוּמְיָה (ב)	תירס
shroud	korakha, kurakha	כּוֹרְכָא (ז), כְּרַכָּא	תכריך
jewel(s)	khshilta, shkhilta	כְּשִׁלְתָא, שְׁכִלְתָא	תכשיט, תכשיטים

to hang	mtaltoye, taloe, tlaya, taltoe	מתלתויה, תלויה, תליא, תלתויה	תלה, לתלות
large gold pendant	dehwa uRwa	דְהווא אַרְוּא	תליון זהב גדול
irrigation canal, stream	shaqila, shaqqisa, shaqitha	שְקִילָא, שְקִיסָא (ז) שְקִית'א	תעלת השקיה
17th of Tammuz fast	Som SiHyon z'ora	צום צְהִיּוֹן זְאֹרָא (ע)	תענית י"ז בתמוז
razor	gare'ta, magre'ta, magreta	גְרָאָתָא, מְגָרָאָתָא, מְגָרְתָא (ס)	תער
mix of nuts and raisins to be thrown at bride and groom	bithqe	בְת'קָה (ב)	תערובת אגוזים וצימוקים שמושלכת על החתן והכלה
apple	khabusha, khamushta	כְבוּשָא, כְמִשְתָא	תפוח
prayer	Sluwa, Slola, Slosa, Slotha	צְלוּוָא (בר), צְלוּלָא, צְלוּסָא, צְלוּת'א	תפילה
Muslim prayer (cryptic and pejorative)	dagolta, dagulta, pshila	דְגוּלְתָא (ח), דְגוּלְתָא (דו), פְשִילָא (בט)	תפילת המוסלמים (בלשון סתרים ולגנאי)
tasteless lacking salt, bland	sha'ukha, shayukha pakha	שְאוּכָא, שְיוּכָא פְכָא	תפל (מזון חסר טעם) תפל ממלח, חסר מלח
bland, not sweet enough (drink)	pakiha	פְכִיחָא	תפל ממתיקות, חסר מתיקות (משקה)
lacking oil or fat, insipid	bagira, barira	בְגִירָא (ז), בְרִירָא	תפל משמן (חסר שומן או שמן)
hold	dwaqa dwaqa	דְוַקָא, דְוַקָא	תפס, לתפוס
hope	sparta	סְפָרְתָא (כג)	תקווה
to stumble	mdarqole, mtarqole tarqole	מְדַרְקוּלָה (ז), מְתַרְקוּלָה, תַרְקוּלָה	תקל, להיתקל (במכשול) מְדַרְקוּלָה (ז), מְתַרְקוּלָה, תַרְקוּלָה
to fix, prepare	Tarose	טְרוּסָה	תקן, לתקן
to insert, stick	taHose, tasoHe	תַחוּסָה (ס), תַסוּסָה (ס)	תקע, לתקוע

ceiling	bishkure, qarshe	בִּשְׁכוּרָה (ד), קֶרֶשֶׁה (ב), פִּשְׁכוּרָה (ז)	תקרה
hen, chicken	kthetha, klela, klelta, aklela, aklelta	כְּתֵת'א, קְלֵלָא (ר), קְלֵלְתָא, אֶקְלֵלָא, אֶקְלֵלְתָא (סק)	תרנגולת
nine	iCHCHa, iCH'a	איצ'עא, אצ'אה, אצ'א	תשע, תשעה
nineteen	ich"asar, ich'a'isar, iCHCHa'sar, ichasar	איצ'עסר, אצ'אסר, אצ'אסר, איצ'סר	תשעה עשר
ninety	ich"i, iCH'i, iCHCHi	איצ'עי, אצ'אי, אצ'י	תשעים

□

מילון

אנגלי-עברי-ארמי

A

above	l'el, 'ilil, resh	למעלה, מעל	אל, אֵלֶל, רִישׁ
accompanying bride to groom's house	mshanoiyid kalo	העברת הכלה לבית החתן	משגויִד פֶּלוֹ
accursed	mSu"ra, °mistira, liTa, miz"Era	ארור מזעֶרא (כס), לִיטא (ע)	מְצַעֶרא, מְצַטִירא, ארור מְזַעֶרא (כס), לִיטא (ע)
ache, pain to ache	mar'a, maru'ula mra'a, maroe	כאב לכאוב	מְרָאה, מְרוואילא מְרָאה, מְרוֹנָה
acute stomach ache	ma'usta	כאב בטן קשה	מְאֶסְתא
Adam's apple	gargurta	גרגרת	גְרָגְרְתא
adjure	maymoye	להשביע	מִימּוֹיָה
adorn, bejewel	khshala	לקשט בתכשיטים	כְּשֵׁלָא (כס)
after	bathir, basir, bar	אחרי	בְּת'ר, בְּסַר, בָּר
agriculture; cultivated land	zro'ta, zreta	זרואות, אדמה מעובדת	זְרוּאָתא (ב), זְרִתא (א)
ahead of	qame, qama	מלפנים	קָמָה, קָמא
aide of head of village	gziraya	עוזרו של ראש הכפר	גְזִירָיא (ב)
alive	kha'a, khaya	חי	כָּאה, כָּיא
all four of them	arbinnu	ארבעתם	אַרְבְּנוּ
all three of them	kuTLahu, TLahinnu, °tahamnu, tilHanu	שלושתם	כְּטָלְהוּ, טָלְהִנוּ, טְהַמְנוּ, תְּלַחְנוּ
allow	shwaqa	רשה, להרשות	שְׁוֹקא

almond	boshe'za, she'dha, sheda, sheza, shezta	שקד	בוּשְׁאֵזָא (ז), שְׂאֵד'א, שְׂדָא, שְׂזָא, שְׂזַמָּא (ח)
alone	kahpkhola	לבד	כְּפִכּוּלָא
amulet	ksuta, kthuta, klifta	קמע	קְסוּתָא, קְת'וּתָא, קְלִיפְתָא, קְלִפְתָא
an unfortunate, bungler, a hapless person	shra'e-nikhe	לא יוצלח	שְׂרָאָה-נִיכָה (א)
angry and alienated	riza	כעוס ומתנכר	רִיזָא
angry and alienated	ryaza, r'iza, r'aza	לכעוס ולהתנכר	רִיזָא, רְאִיזָא, רְאִזָא
animal skin container for flour or salt	guza, mzidha, mziza, mzila	נאד עור לקמח או למלח	גוּזָא (ז), מְזִיד'א, מְזִיזָא (ז), מְזִילָא
ant	shikwanta	גמלה	שְׂקוּוּנְתָא
apple	khabusha, khamushta	תפוח	כְּבוּשָׂא, כְּמִשְׂתָא
quarrel monger	°marvana	סכסכן	מְרַוְנָא ° (א)
arm; yard	dra'a	זרוע, אמה כמידת אורך	דְרָאָה (בנ)
around, surrounding	khadhirwan	סביב	כְּד'רְוּוּן (ב)
armful	paqa	חבילה הנישאת בזרועות	פְקָא
arrange, tidy up, set table	laqoTe	לסדר	לְקוּטָה (ס)
arrive	maToe, mTaya	להגיע	מְטוּאָה, מְטָיָא
arrow	gera	חץ	גֵרָא
arum (plant)	nuwa	לוף (צמח)	נוּוָא
ashamed, shy, embarrassed	nkhapa, nakhope	להתבייש	נְכַפָּא, נְכוּפָה
ashes	qiTma, quTma	אפר	קְטָמָא, קְטָמָא

ask	mbaqore, baqore, bqara	מְבַקֵּרָה, בְּקוֹרָה, לשאול שאלה בְּקָרָא
asking bride's parents for her hand (by groom's parents)	mashmo'e	מְשִׁמוֹאָה (ב) בקשת ידי הכלה מאביה ע"י הורי החתן
asleep	dmikha, ° dmikha ginya	דְּמִיכָא, דְּמִיכָא°, ישן גְּנִיא
asphodel , eremurus (plant)	shwalta	שְׁוֹלְתָא עריר (צמח)
at, to, (French chez), with	kis, kisil, kislid, geb, gebid	כְּס, כְּסֵל, כְּסֵלד, אצל גְּב, גְּבֵד
autumn	cheri	צ'רִי סתיו
awake	rishi, r'isha, t'ira	רִישָׁא, רְאִישָׁא, ער רְאִירָא (ז)
awl	makhtuwa	מְכַתוּוּוּא מרצע
axe	nar'a, nara	נְרָאָה, נְרָא (זו) גרזן
azarole (plant)	SuSSanta	צְצַנְתָּא עוזרר (צמח)

B

back (body part)	khaSa	גב	קצא
back, in the	bathra, bara,	אחורה, אחורנית	בַּתְּרָא, בָּרָא,
back, backwards	lbathra		לְבַתְּרָא
balance, scales	masatha, missasa, masala, misala	מאזניים	מִסְתָּא, מִסְסָא (ז), מִסְלָא, מִיִּסְלָא (א)
ball (of rice or bulgur)	kutele, kotele, kutiltha	כובה	כַּתְלָה, כּוּתְלָה (ז), כַּתְלִתָּא
banish, drive away	Trada, Tarode	לגרש, לנהוג	טַרְדָא, טַרְוֶדָה
barefoot	khipyaya, aqla- khpi, aqle-khipye, aqla-pkhi	יחף	כַּפְיָא, אַקְלָה-כַּפִּי (ח), אַקְלָה-כַּפִּיָה (סל), אַקְלָא-כַּפִּי
bark, to bark	nwakha, nvakha	לנבוח	נְוֹכָא, נְוֹכָה
barley	s"are, Sa"are za"re, z"are	שעורה	סַעְרָה, צַעְרָה, זַעְרָה, זַעְרָה
barren (female)	qirtha	עקרה	קִרְתָּא (ב)
bashfulness	nikhputha, nikhpa, nikhpusa, nikhpanula	נכפא ביישנות	נְכַפּוּתָּא (ב), נְכַפָּא (ר), נְכַפּוּסָא, נְכַפּוּלָא
basket	saltha, salda, qupa, sala	סל	סַלְתָּא, סַלְדָא, קוּפָא, סַלָא (סק)
basket for bread	tiryana	סל נצרים רדוד ששמים בו לחם	טַרְיָנָא
bathe	skhaya, sakho'e	לטבול במקור מים	סַכְיָא, סַכּוּאָה
be proud	Hqara	להתגאות במישהו	הַקְרָא
bead	khumRa, khumirtha, khumurta	חרוז	כַּמְרָא, כַּמְרִתָּא, כַּמְרִתָּא
beaded necklace	rasuqta	שרשרת חרוזים	רַסְקַתָּא (כנ)
beam, rafter	qaritha, qarisa	קורה	קַרִיתָּא, קַרִיסָא

bear (animal)	dibba	דוב	דִּבָּא
beard	diqna, tiqna	זָקוּן	דִּקְנָא, תִּקְנָא
bearded	mare diqna, diqnana	מזוקן	מְרָה דִּקְנָא, דִּקְנָנָא (א)
beat up harshly	khTara, Twakha	להכות מכות נמרצות	קְטָרָא, טְוֹכָא
beat, to beat, hit	mkhaya, makho'e	להכות	מְכִיא, מְכוֹאָה
beautiful	sqilta	יפה, יפת-תואר	סְקִילְתָא, סְקִילְתָא
bedding	shuwwa, shwila, shwitha	יצוּע	שוּוּנָא (בר), שוּוִית'א, שוּוִילָא
bee	dabashta dabasha, dedus-dusha		דַּבְשָׁתָא (ב), דַּבְשָׁא דְבוּרָה (ד), דְדוּס-דוּשָׁא (ז)
beehive	dwilta, qirTala,	כוורת	דְוִילְתָא (ר), קִרְטָלָא (ד)
mangold leaves fried with eggs and onion	Tarpe-silqe qilye	עלי סלק מטוגנים עם ביצה ובצל	טְרַפָּה-סְלִקָה קִלְיָה (ז)
before	qam, qame	לפני	קָם, קָמָה
before yesterday, two days ago	bomakhit, botimmal, lalimmal, lalummal, laHmal	שלשום	בוּמְכִית, בוּתְמַל (בר), לְלַמַּל, לְלַמַּל, לְחַמַּל
beforehand	qema'el, qamaye	בהתחלה	קָמָאֵל, קָמָיָה
beggar	gawaya, gawa'a	קבצן	גָּוִיא, גָּוִיאָה
beginning of the Jewish month	resh yarkha	ראש חודש	רֶשׁ יָרְכָא
behind	lbathra	מאחורה	לְבַת'רָא
believe	mhamone, mahmone	להאמין	מְהַמוֹנָה, מְהַמוֹנָה
belly, stomach	kasa	בטן	קָסָא
belly, stomach; sheep's stomach filled with rice and meat	kasa	קיבה, קיבת כבש במילוי אורז ובשר	קָסָא
bend down	kyapa	להתכופף	קְיָפָא

beneficent demon who battles Lilith	qaTine	שד מיטיב שנלחם בלילית	קטינה (ב)
best man	qariwana	שושבין	קריונא (ב)
betroth, marry, bless a fiancée, bride	qadoshe, qdasha	לקדש ארוסה, כלה	קדושה, קדשא
bewildered, be bewildered astonished	mtahmore, tahmore	להשתאות, להשתומם	מתהמורה, תהמורה
big	ruwwa, uRwa	גדול	רווא, ארווא
billhook	ja'odha, jahoda	כלי לקיצוץ ענפים	ג'אוד'א, ג'הוד'א (ג)
birdfeed	liqTa	מזון לעופות	לקטא (ב)
birdlime; bothersome, annoying person	dabuqana	דבק ללכידת ציפורים	דבקנא
bitch	kalEba, kalibsa, kalibtha	כלבה	קל'בא (בר), קל'בסא, קל'בת'א (ב)
bite, to bite	n'asa	לנשוך	נאסא
bite, to bite (snake)	tpa'a	להכיש	טפאא
bitter	maRiRa	מר	מרירא
black	koma	שחור	כומא
blade of plough	siktha, siksa	להב המחרשה	סקת'א (ב), סקסא (ג)
bland, not sweet enough (drink)	pakiha	תפל ממתיקות, חסר מתיקות (משקה)	פקיהא
bless	mbaRokhe, barokhe, brakha	מברך, ברוכה, לברך	מברוכה, ברוכה, ברבא
blessed	mburkha, brikha	מבורך	מברכא, בריכא
blind	shahara, qirya	עיוור	שחרא, קריא (בט)
blood	dimma, dEma	דם	דמא, ד'מא
bloom, blossom	qapokhe, pqakha qpakha	לפרוח ללבלב	קפוכה, פקכא פקכא

blue	milana, qinya, qni"a	כחול	מִילָנָא, קִינְיָא, קִינְיָעָא (כס)
boastful, arrogant, proud	haqara, noshev- paqyana, siTya, rokhana	מתנשא, רברבן	חִקְרָא (ב), נוֹשֵׁוּ- פִקְיָנָא (א), סִטְיָא (ז), רוֹכְנָא (סק)
body	qalwa	גוף	קָלוּוָא
boiled wheat and chickpeas	ksane	חיטה עם גרגרי חומוס שלוקים	כִּסְנָה
boiled, inflated wheat grain	khashishe	חיטה שלוקה במים ותפוחה	כִּשְׂיִשָּׁה (ע)
bolt	dora	בריה	דוֹרָא (ב)
bone	garma	עצם	גַּרְמָא
borrow food	m'asope, shqala b-'ispa	לשאול מזון	מְאַסוֹפָה, שְׁקָלָא בְּאַסְפָּא
both	kutru, kutirtu, tinnu	שניהם	כְּתָרוּ, כְּתִרְתוּ, תִּנְנוּ
bothersome, annoying (person)	dabuqana, Tipputha	טרדן	דְּבִקְנָא (ז), טְפוּת'א (ד)
bow and arrow	gera u qishta	חץ וקשת	גֵּרָא וקִשְׁתָּא (ב)
boy, son	brona	ילד, בן	בְּרוֹנָא
bracelet	qulba	צמיד	קָלְבָא
brain	mokha	מוח	מוֹכָא
bray, to bray	n"aRa	לנעור	נְעָרָא
bread	lakhma, likhma	לחם	לְכֻמָּא, לְכֻמָּא
bread given to the poor for Sabbath	Tlimthid shabtha, Tlimsid shabsa	לחם שנתרם לעניים לפני כניסת השבת	טְלִמְת'ד שַׁבְת'א, טְלִמְסֵד שַׁבְסָא
break	twara	לשבור	תְּוֹרָא
breast	khidhya, khidya, khizya, khilya	שד	כְּד'יָא (ב), כְּד'יָא, כְּז'יָא (ז), כְּל'יָא (כס)
breast-feed	mamoSe	להניק	מְמוֹצָה
brick	luna	לבנה	לוֹנָא (כנ)
bridal veil	kippo	הינומת הכלה	כְּפוּ

bride	kalo, kala, kalda	כלה (בחתונה)	פָּלוּ, פְּלֵא (סק), פְּלֵדָא
bring, fetch	mathoye, hamoe	להביא	מֵת'וּיָהּ, הַמּוֹנֶה
broom	kanushta, qanushta	מטאטא	פְּגִשְׁתָּא, קְגִשְׁתָּא
brother	akha, akhona	אח	אַכָּא (ג), אַכּוֹנָא
brother of wife	brakhmaya	גיס, אחי האישה	בְּרַחְמֵיָא
brotherhood	akhonula, akhutha, akhusa	אחוה, קרבת אחים	אַכּוֹנּוּלָא, אַכּוּת'א, אַכּוּסָא (ז)
brother's wife	bakh-akhona, atkhona tyakhona, tekhona, temon	גיסה, אשת האח	בֶּךְ-אַכּוֹנָא, אַתְכּוֹנָא (בי), תְּיַכּוֹנָא (כס), תְּכּוֹנָא, תְּמוֹן
bucket	dola	דלי	דוּלָא
bulb of scallion	kiskha	בצלצל	פְּסִכָּא
built	binya	בנוי	בְּנֵיָא
bulgur porridge	Sindara	דייסת בורגול	צְגִדְרָא
bulgur	paTla	חיטה כתושה, קלופה ושלוקה,	פְּטֵלָא
bundle of vegetables	disqa	צרור ירקות	דְּסִקָּא (ס)
bulgur dumplings stuffed with meat	kotil-pisra	כובה בורגול ובשר במילוי בשר	פּוֹתֵל-פְּסִרָא (ז)
burn, burn down	maqodhe, maqoze, maqole	לשרוף	מְקוֹדְהָ, מְקוֹזָה (ז), מְקוֹלָה
bury	qwara	לקבור	קוֹרָא
butcher's knife	jahota	סכין קצבים	ג'הוֹתָא (כס)
butt, to butt, gore	dqasha, gmasha	לנגוח	דְּקִשָּׂא (ז), גְּמִשָּׂא (ב)
butter, oil, clarified butter	mishkha, kar'a	חמאה, שמן	מִשְׁכָּא, פְּרָאָה
buttermilk	do'e, doe	מי חלב, מי חביצה	דוּאָה, דוּנָא

buttocks	shirma	ישבן	שֵׁרְמָא
button	TuTitha	כפתור	טטית'א (ב)
buy	zwana, shaqole	לקנות	זוּנָא, שקולָה
by, next to	khadhir, khazir, ldipin	ליד, לצד	כד'ר (ד), כזר (ז), לדפן

C

calf	sharkha	עגל	שֵׁרְכָא (בי)
calf of leg	kulithid aqla	סובך (אחורי השוק)	כלית'ד אקלא (ד)
call, to call	Sarokhe	לקרוא למישהו	צרוקה
camel	gumla	גמל	גמלא (ב)
carder	"amra napSana, shadhaya	מנפץ צמר וכותנה	עמרא נפצנא (סק), שד'יא (ב)
cardoon	lagna	עכובית (צמח)	לגנא (ב)
cardoon seeds (edible)	kakid sota	גרעיני עכובית (משמשים למאכל)	כפד סותא (ז)
carrot	gizara, gizarta	גזר	גיזרא, גיזרתא
cat	qaTutha, qaTusa, qaTula, qaTu, qaTuwa	חתולה	קטות'א (ב), קטוסא (ז), קטולא (א), קטו (בי), קטווא (בר)
catapult, slingshot	qishta	קלע מענף מפוצל וכף-קלע	קשתא (ב)
catch, to catch	dwaqa dvaqa	ללכוד	דוּנְקָא, דוּנְקָא
cauldron	marigla, margilta	דוד לבישול	מרגלא (ז), מרגלתא
cauterize	kwaya, makwo'e	לחטא פצע	קוּיָא, מקוואָה
ceiling	bishkure, qarshe, pishkure	תקרה	בשפורָה (ד), קרשה (ב), פשפורָה (ז)

celebration on Saturday night following agreement on bride-price, at bride's home	lel kthetha	סעודת אירוסין, של משפחות הזוג בבית אבי הכלה ערב לפני האירוסין	לֵל קֶתֶת'א
celery	karapissa	כרפס, סלרי	כַּרְפֶּסא
ceremony in which a groom goes to the bride's home the night before the wedding and they kiss	lele nashoqye	ליל הנשיקות, שבו החתן מגיע לבית הכלה ערב החתונה לשם נשיקות הדדיות	לֵלֶה נַשׁוֹקִיָה (סק)
ceremony where a bride is dyed with henna before wedding	lel Swa'ta	ליל צביעת הכלה, בצמח החינה טרם החתונה	לֵיל צְוֹנְאָתָא (ע)
change residence	mshanoye, shanoe	לשנות מגורים	מְשַׁנּוֹיָה, שַׁנּוֹה
charity, good deed	irwana	צדקה, חסד	אִרְוֵנָא
cheese	gupta	גבינה	גֶּפְתָא
chest	Sadra	חזה	צַדְרָא
chew	l'asa, lyasa	ללעוס	לְאָסָא, לְיָסָא
chew cud	mpashore	להעלות גרה	מְפַשׁוֹרָה
chickpea	khurTmane, khuTmane	חמצה (חומוס)	כַּרְטֻמְנָה, כְּטֻמְנָה
chick	za'a	גוזל	זָאָה (ז)
chick, broad (slang for beautiful girl)	Cho'ta, cho"ta	"חתיכה", יפת-תואר	צ'וֹאָתָא (ד), צ'וֹעָתָא (כס)
chirp, twit	mCHawCHoye	לצייץ	מְצ'וֹצ'וֹיָה (ב)
chives	tumanitha	עירית (עלים של שום בר)	תַּמְנִית'א

chopped onion and sumac	biSla smoqa	בצל קצוץ עם אוג	בצ'לא סמוקא
choose	mgaboeye, gabo'e	לבחור	מגבו'יה, גבו'אה
Christianity	surayutha, sorayusa, sura'ula	נצרות	סור'יות'א, סור'יוסא (ז), סור'אולא
chronic itch	khiyoka	גירוד כרוני	כיופא
church	eta	כנסייה	אתא
churn	mya'a, mahowe	לחבוץ	מ'יאה, מהו'ה (ס)
churning skin (also as flotation device for rafts)	gudha, gulag	נאד עור לחביצת חמאה וכמצוף לרפסודה	גוד'א (ז), גולא
circumcised	gzira	נימול	גזירא
circumcision ceremony	gzara, begzare, bugzare	ברית מילה	גזרא, בגזרא בוגזרא
clap hands	Trapa	למחוא כפיים	טרפא
clay lid of pot	sakhopa, kissetha, ksela	מכסה לסיר מחרס	סכופא (ז), פסת'א, קסלא
clear sky	sikhwa	שמיים בהירים	סקווא
clearing in snow where sheep and goats are fed	duna	פיסת אדמה שנגרף ממנה השלג ועליה מספוא	דונא (ב)
close, to close	madore, mazore, mTapoye, makose	לסגור	מדורה, מזורה, מטפוי'ה, מפוסה (ב)
close eyes	maCHome	לעצום עיניים	מצ'ומה
closed	mTupya	סגור	מטפ'יא
closed (eyes, hands)	CHime	עצומות, סגורות (עיניים, ידיים)	צ'ימה
clothing moth	ikhla	עש בגדים	אכלא (ע)
clothing, clothes	lwashta (julle, hirge)	בגדים	לושפתא (כנ) (בלשון ימינו: ג'לה, הר'גה)
cloud; cloudy	ewa	ענן, מעונן	אווא

cluster of grapes on a bunch	qudashta	זמורת ענבים מתוך אשכול שלם	קדשתא
coal, charcoal	shikhkhora, shakhora	פחם	שכורא, שכורא
coarse	iwya, garusa	עבה, גס	אוןיא, גרוסא
coarse sack	qure'tha, quresa	שק גס (נ)	קראת'א, קרסא
coarse sieve	irbala, saradha, sirraza	כברה גסה	ארבלא, סרד'א, סרזא (ז)
cobbler	mshaq"ana, syame Tarsana	סנדלר	משקענא, סימא טרסנא (ס)
cold weather; a cold (as illness)	qartha, qarsa, qarda	קור, הצטננות	קרת'א, קרסא, קרדא
comb	masirqa, msirqa	מסרק	מסרקא, מסרקא
comb, to comb	sraqa, saroqe	להסתרק	סרקא, סרוקה
conceal in earth	Tmara, Tamore	לטמון	טמרא, טמורה
condolences, console	mbasomid libba, resha basimula, izala qam libba, pirsa	ניחום אבלים	מבסומד לבא, רשא בסיםולא (ס), איזלא קם לבא, פרסא (ס)
conflagration, fire	yuqdhana	שרפה	ינדנא (ב)
cooked	bshila	מבושל	בשילא
cooked dish with buttermilk	bshal-doe	תבשיל עם מי גבינה	בשל-דואה (א)
cooked rice with beets and juice of sumac or lemon juice	khumSa w-Rizza	אורז עם סלק ואוג או מיץ לימון	קמצא ורזא
cooked, crushed wheat	khiTTe miyanta	חיטה כתושה מבושלת	כטה מינתא (ז)
coriander	tawle, tole	גד (כוסברה)	תוולה (כ), תולה
cork, to cork with a piece of cloth	mpadome	לפקוק בבד	מפדומה

corner	qurnitha, qurnisa	קרן זווית	קרנית'א, קרניסא
correct, right	Trisa	נכון	טריסא
cotton	ktana, kEtana	כותנה	קתנא, קתנא
cough	sh'ola, sholta	שיעול, שעלת	שאולא, שולתא
cough, to cough	sh'ala, shahole	להשתעל	שאלא, שהולה
coulter	siksa, siktha	להב המחרשה	סקסא (ג), סקת'א (ב)
count, to count	mnaya, mandoe, manoe, bna'a, banoe, bnaya, khashbone	לספור	מניא, מנדואה, מנואה, בנאה, בנואה, בניא, כשבונה
courtyard	darta	חצר	דרתא (כג)
cover, to cover	mkasoye, ksa'a, kaso'e	לכסות	מכסויה, כסאה, כסואה
cover a pot simmering on a low flame with cloth	khpa'a, khapoe, khpaya	לכסות בבד סיר המונח על אש קטנה	כפאה, כפואה, כפיא
covered balcony	garitha, garisa	מרפסת מקורה	גרית'א, גריסא
cow	tawirta, torta	פרה	תורתא, תורתא
coward	zado'ana, zadwana, zaduwa, zadyana	פחדן	זדואנא, זדוונא, זדווא (א), זדינא
co-wife	artha, arsa, arda	אישה צרה	ארת'א, ארסא, ארדא
crab	SarTlana ,sarta"ana	סרטן (חיה)	צרטלנא (ז), סרתענא (ב)
cradle	dargushta	עריסה	דרגשתא
crawl	khyasha, rakhoshe, rkhasha	לזחול	כישא (ז), רכושה, רכשא
crouch, to crouch	khpaya	לכרוע	כפיא (ב)

crow, to crow (cock)	mqaWqoye, makroze	לקרוא קריאת העורב או התרנגול	מקווקויה (ב), מפרוזה (ס)
crucifix (cryptic)	bar'arbe, Sliwa	צלב (בלשון סתרים ולגנאי)	ברארבה (ע), צליווא
crush, to crush	mRaCHa, maroche	למעוד	מראצ'א, מרוצה
crush, to crush (cereal)	dyaqa	לכתוש (דגן)	דיקא
crushed wheat	khiTTe diqe, khiddadiqe	חיטה כתושה	כטה דיקה, כדייקה (בר)
cry	bkhaya, bakhoe	לבכות	בכיא, בכואה
crying	bikhya, bakhila	בכי	בכיא, בכילא
cuff (of sleeve or trouser leg), hem	khana, shippola	שולי בגד	כנא, שפולא
cummerbund	khirkhaSa, khaSa	חגורת בד עבה	כרכצא, כצא
cup	qoda, qodila,	ספל	קודא, קודילא
curse, to curse	masTore, mSa"ore, maz"ore, IyaTa	מסעורה, מצעורה, לקלל מזעורה, ליטא (כג)	
cut, to cut	qTa'a, qaToe, qta"a, qaToe	לחתוך	קטאה, קטואה, קתעא (כס), קטונה

D

dam, reservoir	sikra	סכר, מאגר מים	סקרא
dance, to dance	rqadha, rqada, raqole, raqoLe, rqaza, naqoLe		רקד'א (ב), רקדא, רקוד רקולה, רקולה, רקזא, נקולה
dance make	marqodhe, marqode, marqoze, marqole		מרקוד'ה, מרקודה, להרקיד מרקוזה (ז), מרקולה

dancer	raqadha, raqada, raqaza, raqlana	רקד'א (ב), רקדא, רקדן רקזא (ז), רקלנא
dancing party held after the Sabbath preceding a wedding	lelid dwaqid khigga, ila-dvaqa	ללד דווקד כגא (ע) מסיבת ריקודים אילא-דוקא (ס) בבית החתן במוצאי השבת שלפני החתונה
dangle rope, to dangle rope	msharshoye	משרשויה שרשויה, שרשולה (ר)
dare	mahore, mhayore, mhara, myara	מהורה, מהיורה, להעז מקרא, מקרא
darkness	khishka	חושך כשפא
date or grape syrup	mepukhta	עסיס ענבים או תמרים מפקתא
daughter	brata	בת בַּרְתָּא
daughter-in-law	kala, kalda, kalsa, kaltha	כלה (אשת הבן) כינוי לחודש פלא (סק), פלדא, פלסא, פלת'א
"daughters' month" - name for Adar, when a father invites his married daughters	sehir bnatha	אדר, שבו אבי המשפחה מזמין את בנותיו הנשואות סהר בַּנְתָּא (ב)
dawn	moresha, mindoresha mqrqakhta	שחר מורשא (כס), מנדורשא (א), מקרקתא
day	yoma	יום יומא
days of mourning dead	iqra, mila	איקרא (סק), מלה שבעת ימי אבל (ב)
decayed, rotten	spisa	מית'א, מילא, מינא מת (בר)
decorated bridal chamber	gnune	רקוב חדר כלולות מקושט גנונה
defecate	khraya, kharoe	להטיל צואה כריא, כרואה

defiled	mTumya, Timya	טמא	מְטֻמָּא, טְמִיא
delicacies, seasonal fruits	Tim'e	מטעמים, פירות העונה	טְמָאָה (ז)
delicious	mare tim'a w re'wa	טעים מאוד	מְרָה טְמָאָה וּרְאָוּא
deliver, assist in childbirth	mahwoye, maydole	ליילד	מְהוּיָה, מִידוּלָה
demon which kills between 17th Tammuz and 9th of Av	lel huza	שד שהורג בימי בין המצרים	לֵל הוּזָא (ז)
demon, demons	bishtovminnan, bishtominnan, minnanbishTame, menanbishpEre, shedha, shela	שד	בְּשִׁטּוֹבְמִנָּן, בְּשִׁטּוֹמִנָּן, מִנָּנְבִּשְׁטָמָה, מִנָּנְבִּשְׁפָּרָה, שִׁד'א (כנ), שְׁלָא
den, burrow	luva	מחילה, מאורה	לִוְנָא (א)
dense (hair, vegetation)	amura	צפוף, עבות (צמחייה, שיער)	אַמּוּרָא (ב)
depth	gum'usa, gum'anutha	עומק	גְּמָאוּסָא (ז), גְּמָאָנוּת'א
descend	kwasha, shpa'a	לרדת	קְוּוּשָׁא, שְׁפָאָה (ג)
die, to die	myatha, myala, mya	לגסוס, למות	מִיַּת'א, מְיָלָא, מְיָא (בר)
dimple	gakhkanta, gEkhuksa	גומת חן	גְּכַכְּנָתָא (ס), גְּכַכְּסָא (ז)
dip, submerge	Tmasha, Tamoshe	לטבול, להשקיע	טְמָשָׁא, טְמוּשָׁה
dirt, filth	shikhta	לכלוך	שְׁכַתָּא
dish (of food), cooked food	qidhra, qidra, bshala	נזיד, תבשיל	קִדְרָא, קִדְרָא, בְּשָׁלָא
dish of boiled crushed wheat	paqo'ta, paqo'tid khiTTe	תבשיל חיטה כתושה ושלוקה	פְּקוּאָתָא, פְּקוּאָתָד כְּטָה

dish of lentils, wheat, beets, tomatoes and sumac	Tlokhe khamuSe	תבשיל עדשים, חיטה, סלק, עגבניות ואוג	טלֹכְה כְמוֹצָה
dish of rice, tomatoes, beetroot with sumac, or lemon	hardikhta	אורז ועגבניות, סלק ואוג או לימון	הַרְדִּיקְתָּא (דו)
dish of vegetables, garlic and buttermilk	bshal-tuma	תבשיל ירקות, שום ומי גבינה	בְּשַׁל-תוּמָא (א)
distaff thistle	balqo, kitwanitha	חורשף (צמח קוצני)	בְּלָקוּ (ז), בְּתוּנִית'א (ע)
distress	marirus libba, mariruthid libba iqula	מועקה, צרה, מצוקה	מְרִירוּס לְבָא, מְרִירוּת'ד לְבָא, אִיקוּלָא
divide, distribute	mpalo'e	לחלק, להפיץ	מְפִלוּאָה
do, make	'waza, iwadha, wala,iwala	לעשות	אָוּזָא (ז), אִיוּז'א (ב), וּלָא, אִיוּלָא
dog	kalba	כלב	כְּלָבָא
doll	kalota, kalo, kalda	בובה	כְּלוּתָא (ז), כְּלוּ, כְּלִדָא
donkey	khmara	חמור	כְּמָרָא
door hinge	Siwarta, Sinnurta, == Siprupta	ציר הדלת	צִיוּרְתָא (ז), צִנְרְתָא (ג), צִפְרְתָא (ב)
dough	lesha	בצק	לֶשָׂא
dove	yona	יונה	יוֹנָא (כג)
down, downward	ltekh, Tikhya, tekh, tikhya	למטה	לְתַד, טְכִיָּא (כס), תְּד, תְּכִיָּא
drag	gargoshe, mgargoshe	לגרור	גְּרָגוּשָׂה, מְגְרָגוּשָׂה
draw (e.g. sword); to slip; to flay	shlapa, shamoTe	לשלוף, למעוד, לפשוט עור	שְׁלַפָּא, שְׁמוּטָה

==

drawstring	tikla, tkilta, tiktha,	שרוך לתמיכת המכנסיים	תְּפִלָּא (ר), תְּפִלְתָּא, תְּפִתְּא
dream	khilma, khulma, shinda	חלום	קְלִמָּא, קְלִמָּא, שְׁנַדָּא
drink, to drink	shatoe, shtaya	לשתות	שְׁתֹּאָה, שְׁתִּיא
drinker, alcoholic	shataya, shatyana	שתיין	שְׁתִּיא, שְׁתִּינָא
dry cattle dung used as fuel	paTokhe (singular: paTokha)	גללי בקר יבשים להסקה	פְּטוֹכָה, יחיד: פְּטוֹכָא
dry land	wesha	יְבֶשָׁה	ווישא (ז)
dummy egg put into nest to encourage a hen to lay eggs	barqinna	בצל או ביצת דמה שמונחת בקן לעידוד הטלת ביצים	בְּרִקְנָא (ב)
dung of sheep, goat, camel (used as fuel)	ba'ore (ba'urta)	גללי כבשים, עיזים וגמלים (להסקה)	בְּאוֹרָה (ז) יחיד: בְּאוֹרְתָא
dumpling of bulgur	kotele	כובה	קֹתְלָה, פֹתְלָה (ז), קֹתְלִתְּא
dyer	Sawa'a	צובע בדים	צוֹנָאָה (ע)

E

eagle	nishra	עיט	נִשְׂרָא
ear	natha, nasa, °nahala, °nahalta naHala, naHalta	אוזן	נְתָא, נְסָא, נְהֵלָא°, נְהֵלְתָא° נְהֵלָא, נְחֵלְתָא, נְחֵלָה

early	hayya, haye, hayyo	מוקדם	היא, הנה, היו
earring	qudhashta, qulashta	עגיל	קד'שתא (כע), קלשתא
earthquake	ara-ryata, rozana r'odhana	רעידת אדמה	אַרא-רַיְתָא (א), רוֹזָנָא (ז), רַאוּד'נָא (ב)
east	zraqid yoma, yoma-zraqa	מזרח	זַרְקִיד יוּמָא, יוּמָא-זַרְקָא (כס)
eat	ikhala, khala, akhole	לאכול	איִכְלָא, כָּלָא, אַכּוּלָה
edge of roof	resh gare sipla gare	קצה הגג	רֶשׁ גַּרְהַ, סִפְלָא גַּרְהַ (ס)
egg	be'ta	ביצה	בִּצָּתָא
egg fried in butter, sprinkled with flour	qamkha w beta	ביצה מטוגנת בחמאה שבזוקים עליה קמח	קַמְכָא וּבִצָּתָא (סק)
eight	tmanyā	שמונה (8)	תַּמְנִיָּא
eighteen	TMane'sar, TMane'issar, TManisar	שמונה-עשר (18)	טַמְנַאסַר, טַמְנַאסַר, טַמְנִיסַר
eighty	TMani, °tmoni, tma"ni	שמונים (80)	טַמְנִי, טַמוֹנִי, תַּמְעִנִי
elbow	qiTra-qoLa, qurSilta, yaSulta	מרפק	קַטְרָא-קוּלָא, קַרְצִלְתָא (ב), יִצְלְתָא (ג)
elderly man, elder	diqna-khwara, khwardiqna,	זקן (לשון כבוד)	דִּקְנָא-קְוּרָא, קְוּרְדִּקְנָא,
eleven	khade'issar, khade'sar, khadesar, khesar	אחד-עשר (11)	כַּדְאָסַר, כַּדְאָסַר, כַּדְסַר, כְּסַר
embankment encircling rice paddy	karkha	שטח מורם שמקיף שדה אורז, גדותיו של שדה אורז	כַּרְכָּא (ב)
embarrass	mankhope	להביך	מַנְכּוּפָה

embers	khishlakhishla, marimra, quTma shakhina, shakhishla	רמז	כְּשֵׁלְכֶשְׁלָא, מְרַמְרָא (ב), קְטַמָּא שְׁכִינָא, שְׁכֶשְׁלָא
embrace	khapoqe, khpaqa, Hpaqa	לחבק	כְּפֹקֶה, כְּפָקָא, חֶפְקָא
embryo in slaughtered livestock	sharkha	בֶּן-פְּקוּעָה (עובר שהוצא מבהמה שחוטתה)	שְׂרַכָּא (ס)
empty	baTila	ריק	בְּטִילָא (נע')
empty liquid, to empty (vessel)	msaroqe, °mabtole	לרוקן כלי הכולל נוזל	מְסַרוֹקֶה, מְבַטוּלָה (נע')
engagement or marriage ceremony	mqadoshe, qadashta, nishanqa, nishanqula	אירוסין וקידושין, לקדש ארוסה, כלה	מְקַדוּשָׁה, קְדֻשְׁתָּא, נִישְׁנָקָא (כס), נִישְׁנָקוּלָא (א)
escorting bride to groom's house	mshanoyid kalo, kala labole, kalo amboe, kalo °palote	העברת הכלה לבית החתן	מְשַׁנוּיֵד פְּלוּ, פְּלָא לְבּוּלָה (סק), פְּלוּ אֶמְבוּאָה (צב), פְּלוּ פְּלוּטָה (א)
eve of festival	Erotid edha, Erotid eda, Erotid eza, malid edha, ma"lela	ערב חג	אַרוּתְד אַד'א, אַרוּתְד אַדָּא, אַרוּתְד אִזָּא (ז), מְלֵד אַד'א (ב), מְעַלְלָא
evening	beramashe, ramshi	ערב	בְּרַמְשָׁה (כנ), רַמְשִׁי (א)
eavesdrop	maSothe, maSose maSole	לצותת	מְצוּת'ה, מְצוּסָה, מְצוּלָה
evil	khriwula, khriwusa khriwutha, khriwuwa	קריווסא, רעה	קְרִיוּוּלָא, קְרִיוּוּסָא, קְרִיוּוּת'א, קְרִיוּוּא (בר)
evil eye	ena khruta, ena sritha, ena khrifta	עין הרע	אַנָּא קְרוּתָא, אַנָּא סְרִית'א (ב), אַנָּא קְרִיפְתָא

ewe, sheep	iwanta, irba	איונתא (ד), ארפא כבשה (ק)
excessive heat intense heat, extremely hot (weather)	Tapparitha, Tapparisa, TaHra, shalhawitha, shallaqitha, taHra	טפריט'א (ע), חום כבד טפריסא (ז), טהרא (ז), שלהווית'א (ב) שלקית'א (ב), תהרא (ג)
exchange, change	mkhalope, makhlope	להחליף, מכלופה, מכלופה
exclamation of fear, "in the name of God" - said to ward off demons	shimmid ilaha s himmalha	קריאה נגד שדים שמד אלהא (ד) ומזיקים בעת פחד שמלהא (סק)
excrement	ikhre, khre	אקרה, קרה, צואה
expert, knowledgeable	yadho'a, alyana	יד'ואה (ב), אלגנא ידען, מומחה, בקי
extinguish fire	mad'okhe, maCHmoye, manikho'e	מךאוקה (ג), לכבות מץ'מויה, מניכואה
eye cataract	ewa	אונא ירוד, עכירות בעין
eye; spring	ena	אנא עין, מעיין
eyebrow	gwenya, bigwina, gwena	גווינא, בגווינא, גבה גווינא (סק)
eyelash	ilpa, dilpa, tilpa	אלפא, דלפא (סק), ריס תלפא

F

face	patha	פנים פת'א
fall, to fall	npala, lapole	נפלא, לפולה ליפול
fall asleep	Twa'a	טוואה להירדם
fall off (leaves, hair)	nthara, nsara, nakhore, °nakhore, nkharā	נת'רא, נסרא, לנשור נכורה, נכורה°, נכרא

fallow deer	torid Tura	יחמור	תֹרֵד טוּרָא (ב)
fallow land	bura	אדמת בור	בוּרָא (ב)
far	laHal, riqqa, raHuqa	רחוק	לְחָל, רְקָא, רְחוּקָא
fart audibly	m"aroTe, °marote "rata	להפיח בקול	מְעֵרוּטָה, מְרוּטָה, עָרְתָא
fart inaudibly	mpashoye	להפיח ללא קול	מְפִשׁוּיָה
fast, to fast	Syama	לצום	צָיַמָא
fat (adjective)	shamina	שמן	שְׁמִינָא
fast 17th of Tammuz	Som SiHyon z'ora	תענית י"ז בתמוז	צוּם צְחִיּוֹן זְאוּרָא (ע)
fat (as food)	shimna	שומן	שְׁמֵנָא
father	baba	אב, אבא	בָּבָא
father-in-law	khEma, khimyana	חם (אבי הבעל או האישה)	כְּמָא, כְּמִינָא
fatigue	chewa jihyanula, gisanula	עייפות	צָ'הוּוּא, גְ'הִינּוּלָא, גִיסְנוּלָא
fat tail	Elitha, Elisa, liya, lisa, lila	אליה	אֵלִית'א, אֵלִיסָא (ז), לִיָא (בר), לִיסָא (סנ), לִילָא
favor, goodness	hawusa, hawutha, Tota, shbirula, shpiruwa, shpirula	טובה, חסד	הוּוּסָא, הוּוּת'א, טוּתָא, שְׁבִירוּלָא (א), שְׁפִירוּוָא, שְׁפִירוּלָא
fear	zde'tha, zdela, zdiya, zdo'tha	פחד	זְדֵאת'א (ע), זְדֵלָא, זְדִיָא (בר), זְדוּאת'א
feed	makhole	להאכיל	מְכוּלָה
feel; to wake up	r'asha	להרגיש, להתעורר	רְאָשָא
female	nEqusa, niqwa, niqwelta	נקבה	נְקוּסָא (ז), נְקוּוָא, נְקוּלְתָא
female baker	yapyanta, yapetha, yapesa, likhma walanta		יְפִינְתָא (א), יְפֵת'א, אוּפָה יְפֵסָא, לְכֵמָא וּלְנֵתָא (כס)

female cook	mbashlanisa, mbashlanta	טבחית	מבשֵׁלְנִיסָא (ז), מבשֵׁלְנָתָא
female friend	khurasta, khawirtha, khartha, barukhta	חברה	כַּרְסְתָא, כוּרְת'א, כוּרְת'א, כַּרְכְתָא
female gossipmonger	mIaqTanisa, mIaqTanta	רכלנית	מְלַקְטְנִיסָא (ז), מְלַקְטְנָתָא (ב)
female mule	kodhinta, kawdinta, kawinta, kozinta	פרדה	כוּדְנָתָא (ב), כוּדְנָתָא (ער), כוּוּנְתָא (צ'ל), כוּזְנָתָא (כ)
female lover	rakhomta	מאהבת	רְכוּמְתָא (א)
female neighbor	shwawta, shwafta	שכנה	שוּוּוּתָא, שוּוּפְתָא
female puppy	guritha	גורה	גְרִית'א (ב)
fennel	barHalya	שומר (צמח)	כַּרְחֲלִיא
festival	edha, eda, eza, ela	הג	אַד'א (ב), אַדָא, אַזָא (ז), אַלָא
festival of trees, Tu Bishvat	edh ilane, ez ilane, ez Tum'e	הג האילנות, ט"ו בשבט	אַד' אַילְנָה (ב), אַז אַילְנָה (ז), אַז טְמָאָה (ז)
fever	shatha, shala	חום גבוה	שְׁת'א, שְׂא (בר), שְׂלָא
feverish	shasana	חולה עם חום	שְׁסָנָא
field, plain	dashta	שדה, מישור	דְשְׂתָא
fifteen	khamsha'issar, khamsha'sar, khamshasar	חמישה-עשר (15)	כַּמְשָׁאָסַר, כַּמְשָׁאָסַר, כַּמְשָׁסַר
fifty	khamshi	חמישים (50)	כַּמְשִׁי
fig	te'na, tena	תאנה	תְּנָנָא, תְּנָנָא
fight, a fight	naSutha, naSusa, qrawa	מריבה	נְצוּת'א, נְצוּסָא, קְרוּוָא
fight, wage war	nSaya, qrawa wala	להילחם	נְצִיא, קְרוּוָא וּנְלָא

filthy mud, mire, slurry	syana, °hircha, "ircha	סְיָנָא, הִרְצָא' (א), רפֿש עִרְצָא' (כס)
final day of Passover, celebrated as civil New Year	resh shata, resha shata	רֶשׁ שְׁתָּא, רֶשָׁא שְׁתָּא אסרו חג של פסח שנחוג כראש שנה אזרחי
find	khza'a, khzaya, khazoe, khuyye°, °mashtokhe, taHoe	קְזָאָה, קְזָאָה, קְזָאָה, כְּזָאָה, כְּזָאָה (ס), מִשְׁטוּכָה°, תַּחזָּאָה
fine sieve	mkhilta, makhilta, mokhilta	מְכִלְתָּא, מְכִלְתָּא, מוֹכְלְתָּא (כס) כברה דקה
finger, toe	Sabo'ta, SEbota zboTa, zora, zmota	צְבוֹתָא, צְבוֹתָא, זְבוֹטָא, זְבוֹטָא (ע), זְמוֹתָא (ס) אצבע
finger nail, toenail	tipra, tupra, tpirta, tEpirta	טְפָרָא, טְפָרָא, טְפָרְתָּא, טְפָרְתָּא ציפורן
fire	nura	נּוּרָא אש
firefly	baTibaTo, ziqtha, sheTubeTu	בְּטִיבְטוֹ (ד), זְקִתָּא גַחֲלִילִית (ב), שְׁטוּבְטוֹ (ג)
first	qamaya, qaMaya, qamayna	קָמָיָא, קָמָיָא, קָמָיָא ראשון
first story	bekhtaye	בְּכַתְיָה (ב) קומה ראשונה
fish	nunitha, nunisa, nEnila, nunilta	נְנִיתָא, נְנִיסָא, נְנִילָא (ח), נוּנִילְתָּא דג
five	khamsha	כְּמִשָּׁא חמישה
flea	pirTe'na, pirTena, pirta"na, pirta"inta	פְּרִטְאַנָא, פְּרִטְאַנָא, פְּרִתְעָנָא (את), פְּרִתְעָנָא (בי), פְּרִתְעָנָא (ח) פרעוש
flee	'raqa, aroqe, "raqa, "aroqe	אַרְקָא, אַרְקָה, עִרְקָא, עִרְקָה לברוח
flour	qamkha	קָמְכָא קמח
flower	warda	וּרְדָא פרח
flower beetle	zamzamoma	זַמְזוּמָא נחושתיית (חיפושית בצבע ירוק מתכתי)

flu	shoba	שפעת	שׁוּבָא
flu stricken	shobana	חולה בשפעת	שׁוּבְנָא
fly, housefly	dEdutha, dEdusa, didwa, dEnivla, dEnula, dEnulta	דְּדוּסָא זָבוּב (ז), דִּיִּדְוּוּא (כס), דְּנִוְלָא (ס) דְּנִוְלָא, דְּנִלְתָא (סק)	
fog	khipputha	ערפל	כְּפוּת'א (ב)
fold, to fold	da'apa, madipo'e, madope	לקפל	דְּאָפָא, מְדִיפּוּאָה (כס), מְדוּפָה
following day	d'artid-yoma, durtid-yom	למחרת	דְּאָרְתִּד-יוֹמָא, דְּרְתִּד-יוֹם
food	khala	מזון	כָּלָא
food cooked on a low heat over the Sabbath	mabotha, mabose, mobitha	חמין	מְבוּת'ה, מְבוּסָה, מוּבִית'א
food, to enjoy drink	tanokhe	ליהנות ממזון או משקה	תְּנוּכָה (ס)
food given to mourners by their relatives during mourning period	marimoye, dane	מזון שמקבלים אבלים מקרוביהם בימי השבעה	מְרִימוּיָה (ז), דְּנָה (ע)
food, to enjoy drink	tanokhe	ליהנות ממזון או משקה	תְּנוּכָה (ס)
foot	aqla	רגל	אֶקְלָא
forehead	gub'ena, gabena, babena, bena	מצח	גְּבִאָנָא, גְּבִנָא (בר), בְּבִנָא, בְּנָא
forget	nshaya, mansho'e	לשכוח	נְשִׂיא, מְנִשׂוּאָה
forgetful person	nashaya	שכחן	נְשִׂיא
formerly	qEma'el, qamaye	לפנים, קודם	קְמָאֵל, קְמִיָה
fornicate	znaya	לנאוף	זְנִיא
fortuneteller (woman)	makhiranta	מגדת עתידות	מְכִירְנְתָא (א)
forty	arbi	ארבעים	אַרְבִּי
four	arba	ארבעה	אַרְבָּא

fourteen	arba'issar, arba'sar, arbasar	ארבעה-עשר ארבאַסר, אַרבסר	
fowl, bird	Tera, parkha, parkhanta	טרא, פֿרכא (כס), פֿרכנטא (א)	עוף
fox	te'la, te'lona	תֵּאָלָא (ב), תֵּאָלוֹנָא שׁוּעֵל (ג)	
freckle =	ziwana	זיװנא נמש	
fresh almond in green shell	she'za-re'za	שֵׁאַזאַ-רֵאַזאַ (ז) הירוקה	שקד טרי בקליפתו
Friday	Erota, arota	אַרוֹתאַ, אַרוֹתאַ	יום שישי
Friday just before Sabbath	tanura-°khrael	תַּנּוּרָא-קֵרְאַל (א) לכניסת השבת	יום שישי סמוך
fried meat and onion with scalded arum leaves	nuwa bid pisra	נװאַ בִּד פֿסֵרָא ומבושל עם עלי לוף שלוקים	בשר מטוגן עם בצל
fried pocket of dough filled with date puree	qaramta	קֵרְמֵתַא (ז) מחית תמרים ומטוגן	כיסן בצק ממולא
frog	paqe'tha	פֿקֵאַת'אַ (ע)	צפרדע
frost	sikhwa	סִכּוּוַא (ר)	קרה
froth, scum	qippo, quppo	קפּוֹ (ב), קפּוֹ (ז) תבשיל	עובש, קצף על
frozen	irya	אַרְיַא	קפוא
fruit (hanging on tree)	T'unta	טֵאַנְתַא (ג)	פרי (על עץ)
fruit beginning to ripen	b'ila	בֵּאַילַא (ד)	פרי בתחילת הבשלתו
furnace for producing lime from limestone	atuna	אַטוּנַא	כבשן ליצירת סיד מסלעים

G

gall bladder	maRaRta, mariltila, marota,	מרה, כיס המרה	מֶרֶתָא, מֶרְלִתִּילָא, מְרוֹתָא
gallnut	apsa, "apSa, "apiSta	עפץ	אַפְצָא, עֶפְצָא, עֶפְצָתָא (כס)
gallop on horseback	martope, matrope	מרתופה, מְתֻרְפָּה	לדהור על סוס
garden	gintha	גן, גינה	גִּנְתָּא
garlic	tuma	שום	תוּמָא
gather	qpaSa, qarpoSe	לאסוף, להיאסף	קִפְצָא, קִרְפוּצָה
gentile festival (cryptic, pejorative)	koma, komula	חג של גויים (בלשון סתרים ולגנאי)	כּוּמָא, כּוּמוּלָא (א)
gentile who lights fire for Jews on the Sabbath	nuraya	גוי של שבת שמדליק אש	גוּרְיָא (ז)
get lost	maskore	להיעלם	מִסְכוּרָה
get married	gwara	להתחתן	גּוּרָא
gill cover	nathid nunitha	מכסה הזימים של דג	נַת'ד נּוּנִית'א (ב)
gingivitis	akhlo	דלקת חניכיים	אַחְלוּ (ב)
give	yhawa, hiwala, havoe	לתת	יְהוּא, הִיוּלָא, הוֹאָה (ס)
give birth (animal)	mahwoye, ydhala, mashTokhe	ללדת, להמליט	מְהוּיָה, יְד'לָא (ב) מִשְׁטוּכָה
give to drink; to irrigate	mashtoye	להשקות	מִשְׁתוּיָה
gizzard	kanasa, kanissa, kanasta, ksinta	קורקבן	כַּנְסָא, כַּנְסָא (ב), כַּנְסָתָא (סול), כַּסְנָתָא (כס)
glue	shiqya	דבק	שִׁקְיָא

glutton	akhala, akhlana, kasana	אכלן, גרגרן	אָכְלָא, אַכְלָנָא, כֶּסְנָא (א)
gnash teeth	khreacha, kharoche, khrasa	לחרוק שיניים	כְּרָצ'א, כְּרוּצ'ה, כְּרָסָא
gnat, midge	akhulka, akhulta	יבחוש	אַכְלָכָא (ב), אַכְלָתָא (ג)
gnaw and suck bones; chew cartilage or hard meat	gyaCHa	לכרסם ולמצוץ עצמות, ללעוס סחוס או בשר קשה	גִּיצ'א
go, walk	izala, zala, rashokhe	ללכת ברגל	אִיזְלָא, זָלָא, רְשׁוֹכְהַ
go or drive insane	mshezone, mshaydhone	להשתגע, לשגע	מְשׁוֹזוֹנָה (ז), מְשִׁיד'וֹנָה (ב)
go up	ysaqa, yasoqe, "saqa, "asoqe, asoqe	לעלות	יִסְקָא, יִסְוֹקָה, עִסְקָא, עִסְוֹקָה, אַסְוֹקָה
goad	massa, masasa	מלמד הבקר	מַסָּא, מַסָּסָא (כנ)
goad animal, spur	Traya, qa"oe	לדרבן בהמה	טְרַיָא, קְעוֹאָה
goat	izza, Eza	עז	אִזָּא, אַזָּא
goat hair	se'ra, sera, mista	שיער עזים	סְאָרָא, סְרָא (סג), מַסְתָּא (ס)
God, help me!	shEma ilha	קריאה לעזרת האל	שְׁמָא אֱלֹהָא (ס)
gold	dehwa, dewa	זהב	דְּהוּוּא, דְּוּוּא
goldsmith, silversmith	qayna'a	צורף	קַיְנָאָה
good mood, good feeling	basimula, basimusa, basimutha	קורת רוח, תחושה טובה, נחת	בְּסִימוּלָא, בְּסִימוּסָא, בְּסִימוּת'א
gourd	qar'a, qara, qar"a	קישוא	קַרְאָה, קַרְא, קַרְעָא
grain weevil	asha	חֲדַקוֹנִית (חרק זעיר שמזיק לדגן)	אַשָּׂא (ז)
grandfather	sawoya, sona	סבא	סוּוּיָא, סוּנָא

grandmother	sota	סבתא	סותא
grape, grapes	Enutha, inwe, ma'ta, basirta	עינב	אַנוּת'א (ר') : אנוּה, מאַתא (ב), בַּסִּירְתא
grapevine	dalitha, dalisa	גפן	דַּלִּית'א, דַּלִּיסא
grasp, to grasp	dwaqa, dvaqa ^{דוואקא}	אחו, לאחוז	דוּנְקא, דוּנְקא
grass, plant	gilla	עשב, צמח	גַּלָּא
graze	lkakha, lakokhe, r"a'a, ra"o'e, r'aya ^{ראיא}	ללחך צמחייה	לַפְכא, לַפְכָה, רַעֲאָה, רַעֲאָה, רַאֲיא
green	yaruqa	ירוק	יְרוּקא
groats	girsa, girse	גריסים, חיטה כתושה	גִּרְסא, גִּרְסָה
groom	khitna	חתן (שנושא אישה)	כְּתַנָּא
grow (plant)	yraqa, yaroqe	לצמוח	יִרְקָא, יִרוּקָה
grumble, complain	mTarTome, TarTome	לרטון, להתאונן	מְטַרְטוּמָה, טַרְטוּמָה
guard, a guard	naTora	שומר	נְטוּרָא
guest at wedding	khlulaya	אורח בחתונה	קְלוּלִיא (ע)
gums	aruwe, shamake	חניכיים	אַרוּוָה, שַׁמְקָה (סול)
gushing spring, fountain	nabu'a	נביעה	גְּבוּאָה (ב)
guts, intestines	me'yawatha, miye	מעיים	מְאִוּוּת'א, מִיָּה
gypsum	gaSa	גבס	גַּצָּא

H

haberdasher	diqqa zabnana, tEqa zabnana	מוכר סדקית	דקא זבננא (כס), תקא זבננא (סק)
hail	barabarda, bardha	ברד	ברברדא (ז), ברד'א (ב)
hair	m'ista, mista	שערה	מאסתא (כנ), מסתא
hair of the head	bola	שיער הראש	בולא
hammer	maTraqa	פטיש	מטרקא (כנ)
hand	idha, ida, iza, ila	יד	איז'א (ד), איזא, איזא (ז), אילא
hand mill	garusta	מטחנת-יד	גרסתא
handsome, beautiful	sqila	יפה, יפה-תואר	סקילא
hang	mtaltoye, taloe, tlaya, taltoe	לתלות	מתלתויה, תלוזה, תליא, תלתוזה
happiness	paSukhula, piSkhanula	אושר	פצוכולא, פצכנולא
hard working	palakha	עובד חרוץ	פלכא (ב)
harrow	shapna	מורג	שפנא (ב)
hat, skullcap	ksila, kusisa, kusitha	כובע, כיפה	קסילא, קסיסא, קסית'א
hate	sinyutha	שנאה	סניוית'א (ב)
hate, to hate	snaya, sano'e	לשנוא	סניא, סנוזה
hay	tuna	תבן	תונא
he alone; by himself	kha-mnoshev, mnoshe	לבדו, בעצמו	כא-מנושו, מנושה
head	resha	ראש	רשא
headache	mar'id resha, resha mra'a, resha maro'e	כאב ראש	מר'אד רשא, רשא מר'אה, רשא מרוזה
heap of crop, stack of reaped	gdisha, gadisha, hodhala	גדיש	גדישא, גדישא (ז), הוד'לא (ב)

crop			
heap of snow, avalanche	uritha	ערימת שלג, מפולת שלגים	אַרִית'א (ב)
hear	shma'a, shamo'e	לשמוע	שְמָאָה, שְמוֹאָה
heart	libba, lEba	לב	לִבָּא, לִבְא
hearth for cooking and heating	kanuna, bitara, pitara	מְשַפְתִים לבישול ולחימום הבית	כְנוּנָא, בִיתְרָא, פִיתְרָא (צב)
heat	khimma, shikhna, shasa	חום	כְמָא, שְכָנָא, שָסָא
heat, hot weather	khimma, khEma	חם	כְמָא, כְמָא
hedge	sya'a	גדר חיה	סְיָאָה (ב)
heel	uqba, aqolta, qolta	אקולתא עקב (בי), קולתא (סול)	אַקְבָא (ג), אַקוּלְתָא עַקְב (בי), קוּלְתָא (סול)
hen, chicken	kthetha, klela, klelta, aklela	תרנגולת	כְת'ת'א, כְלֵלָא (ר), תְרַנְגוּלַת כְלֵלְתָא, אַכְלֵלָא, אַכְלֵלְתָא (סק)
herd of cattle	bEqra	עדר בקר	בְקָרָא (ב)
here	lakhkha, lakha, lakhane	כאן	אַכָא, לָכָא, לָכְנָה (כס)
hernia	npalid shuRtha	בקע (בגוף)	נְפִלְד שְרִת'א
hero, mighty	gabara	גיבור	גַבְרָא (ב)
heron, cormorant	khmar-maya	אנפה, קורמורן	כְמַר-מְיָא (ז)
hide, conceal	Tamore	לטמון	טְמוּרָה
hide something	mTashoye, Tasho'e, Tsha'a	להחביא	מְטְשׁוּיָה, טְשׁוּאָה, טְשָאָה
high	romana, rumana, intoa, hintoa	גבוה, רם	רוּמְנָא, רִמְנָא, אַנְתוּנָא, הַנְתוּאָה
hill	rumta	גבעה	רִמְתָא (כג)
hired labourer	pa'la	פועל	פְאָלָא
hold	dwaqa dwaqa	לתפוס	דְוִקָא, דְוִקָא
homosexual	yahawid shirma, masilana, shirma-hawana	הומוסקסואל	יְהוּוד שְרִמָא (ז), מְסִילָנָא (ג), שְרִמָא-הוּוּנָא (סק)

honest	TRosana	ישר	טרוֹסנָא
honey	dusha	דבש	דוּשאַ
honeydew	ar'ura, arura	מן (מזון מתוק)	אַראַוראַ, אַרוּראַ
hope	sparta ==	תקווה	סְפֶרְתַּא (כג)
horizontal loom	garda	גול שטוח	גַרְדַּא (ב)
horn	qana, qanana	קרן	קנאַ, קנָנאַ (א)
horse	suse, susa, susi	סוס	סוּסַה, סוּסאַ, סוּסִי סוס
hosting a groom at his fiancées father's house before the wedding	aqla kharoe, aqla palokhe, aqla plakha", qresid khitna	אירוח החתן בבית אבי הכלה טרם החתונה	אַקְלַא כְרוּאָה (ס), אַקְלַא פֿלוֹקֶה (א), עַקְלַא פֿלַכַּא (אר), קְרֶסֶד כְּתַנַּא (ז)
hour	she'tha	שעה	שְׂאֵת'אַ (כג)
house, home	betha, bela, beya, biya, besa	בית	בֵּת'אַ, בֵּלַא, בֵּינַא, בֵּינַא (בר), בֵּסאַ
hovel, single- roomed shack	alola	בית עניים בן חדר אחד	אַלוּלַא (ב)
hug	Halboqe	לחבק	חֶלְבוֹקֶה (ד)
humaneness	nashusa, nashula	אנושיות	נְשׁוּסַא, נְשׁוּלַא (א)
hundred	imma	מאה (100)	אַמַּא
hunger	kpinula, kipna	רָעַב	קְפִינּוּלַא, קְפִינַא
hungry	kpina	רעב	קְפִינַא
husband	gora	בעל	גוּרַא
husband of daughter or sister	khitna	בעל הבת או האחות	כְּתַנַּא
husband of wife's sister	ya'isa	גיס, בעלה של אחות האישה	יַעִיסַא
husband's brother	idhma, izma, ilma	גיס, אחי הבעל	אַד'מַא, אַזְמַא (ז), אַילְמַא
husked wheat, hulled wheat	khiTTe glipe, khiTTe qlipe	חיטה קלופה	כְּטַה גְלִיפֶה, כְּטַה קְלִיפֶה

I

ice layer, layer of ice	qursha	שכבה דקה של קרח	קִרְשָׁא (ב)
icicle	gdhila	גטיף קרח	גְּדִילָא (ב)
impudent, cheeky	mare °salmave	חצוף	מָרָה צְלֻמָּוָה (א)
in four days	batalbatalbaro, sahuro, talbahoro	בעוד ארבעה ימים	בְּתַלְבַּתְלָּבְרוּ, סַהוּרוּ (נע'), תַּלְבַּהוּרוּ
in front of	qame, qama	מקדימה, קדימה	קָמָה, קָמָא
in the name of God - said to ward off demons	shimmid ilaha	קריאה נגד שדים ומזיקים	שִׁמְד אֱלֹהָא (ד)
in the past	qEma'el, qamaye	בעבר	קָמְאֵל, קָמַיָה
in three days	oxet, bahuro, boro, batalbaro, talbahro	בעוד שלושה ימים	אוֹכְת (בר), בַּהוּרוּ, בוּרוּ (ס), בְּתַלְבַּרוּ (בנ), תַּלְבַּהרוּ (חל)
in two nights' time	baro-lele	מחרתיים בלילה	בָּרוּ-לֵלָה
in, inside	gu "oya, lo"a, Lowa, Luwa, l"oya	בפנים, פנימה	גו עוֹיָא, לוֹעָא, לוֹנָא, לוֹנָא, לְעוֹיָא
inability to urinate	mSamore	עצירת שתן	מְצַמוּרָה (ב)
indoor clay granary	kwara	ממגורת חרס בתוך הבית	קוֹנְרָא
infidel; cruel	kapora	כופר, אכזר	כַּפוּרָא
inner organs of slaughtered livestock	talya	קרביים של בהמה שחוטה	תַּלְיָא

insert something sharp, to stick	d'asa, °dyasa, ch"asa, taHose, tasoHe	לנעוץ	דאָסאַ, דײַצאַ (א), צ'עסאַ (כס), תַּחוּסָה (סק), תַּסוּחָה (ס)
instep	masirqid aqla, resha aqla	גב כף הרגל	מַסְרְקֵד אַקְלָא, רֶשָׁא אַקְלָא (ס)
interior of seed	sisso	ליבת גרעין לפיצוח	סִסָּא
invite	ch-hada	להזמין	צ'הָדָא (ד)
irrigation canal, stream	shaqila, shaqqisa, shaqitha	תעלת השקייה	שְׁקִילָא, שְׁקִיסָא (ז) שְׁקִית'א
Islam, Kurdish language	moshilmanusa, mushilmanutha, pshilmanula	אסלאם, כורדית	מוֹשְׁלִמְנוּסָא (ז), מִשְׁלִמְנוּת'א (ב) פְּשִׁלְמַנּוּלָא
itch; scratch (body)	khayaka	לגרד, להתגרד	כַּיְכָא

J

jar for churning butter	nehra	כד לחביצת חמאה	קְהָרָא (בש)
jaw	l'oma, le'ma, lo'a	לסת	לְאוּמָא (ב), לְאָמָא (ע), לוֹאָה (צ'ל)
Jerusalem artichoke	khabushid ar'a	ארטישוק ירושלמי	כבוּשֵׁד אַרְאָה
jester	Somikka	ליצן, בדרן	צוּמְפָא (ב)
Jew	hudhaya, hudaya, huda'a, hozaya, hula'a	יהודי	הוּדְיָא, הוּדְיָא, הוּדְאָה, הוּזְיָא (ז), הוּלָאָה
jewel(s)	khshilta, shkhilta	תכשיט, תכשיטים	קְשֻׁלְתָא, שְׁקֻלְתָא
joy	khidhyutha, khidyusa, pSikhula	שמחה	כְּדִיּוּתָא (ב), כְּדִיּוּסָא (צ), פְּצִיכּוּלָא (סק)
Judaism	hudhayutha, hozayusa, hulaula, hulawla	יהדות	הוּדְיּוּתָא (ב), הוּזְיּוּסָא (ז), הוּלּוּלָא, הוּלּוּלָא
jug	zawirta, zoRa	כד קטן למים	זוּרְתָא (ז), זוּרָא
jug for storing food	qoqta	כד לאחסון מזון	קוּקְתָא (ז)

==

K

kernel of nut, almond	qinna, qEna	ליבת אגוז ושקד	קנא, קנא
key	qdhila, qzila, qlila	מפתח	קד'ילא, קזילא (ז), קזילא
keyhole	qulqulta	חור מנעול	קלקלתא
kid	gidhya, gilya	גדי	גד'יא (כנ), גל'יא (בי)
kidney	kulitha, kolisa	פליה	קלית'א, פוליסא
kilim mat	gala	יריעת בד המשמשת כשטיח או לכיסוי	גלא
kill	qaTole, qTala	להרוג	קטולה, קטלא
killer, murderer	qaTlana, qaTola, dimma zanqrana	רוצח	קטלנא, קטולא, דמא זנקרנא (א)
kiln for bricks and pottery; blacksmith's kiln	kura	כבשן לשריפת לבנים וכלי חרס, כור של נפח	פורא
kiss, to kiss	nshaqa, nashoqe	לנשק	נשאקא, נשוקה
kitchen utensil	amana	כלי מטבח, סיר, קדרה	אמנא
knead	"yacha, "yaCHa	ללוש	עיצ'א, עיצ'א
knife	skina	סכין	סקינא
knitting needle	kusha, kushta, qaTwa	מסרגה	קושא, קשתא, קטווא
knot, bond	qisra, qithRa, qiTra	קשר	קסרא, קת'רא, קטרא
know	ydha'a, yda'a, yza'a, ayole aloe	לדעת	יד'אה (ב), ידאה, יזאה (ז), איולה, אלונה
knowlegeable kohl	yadho'a, alyana kikhla	בקי, ידען, מומחה פוך לצביעת העפעפיים	יד'ואה (ב), אל'ינא פקלא

kohl stick	mikkhala	מכחול לצביעת העפעפיים בפוך	מִקְחָלָא (ב)
kosher tallow	kanta	קֵלֶב כֶּשֶׁר	כְּנָתָא

L

lacking oil or fat, insipid	bagira, barira	תפל משמן (חסר שומן או שמן)	בְּגִירָא (ז), בְּרִירָא
lacking salt, bland	pakha	תפל ממלח, חסר מלח	פָּכָא
ladder	simmalta, simalta	סולם	סִמְלָתָא (ב), סִימְלָתָא (ד)
ladle	itrana, srota	מצקת	אִתְרָנָא (ז), סְרוֹתָא (ס)
lake	yama	אגם	יָמָא
lamb	para	טלה	פָּרָא (נע')
land irrigated to prepare for sowing	ripSa	חלקת אדמה שהורטבה כהכנה לזריעה	רִפְצָא (ב)
large basket	qirTala, qirtara	סל גדול	קִרְטָלָא (ד), קִרְתָּרָא (כס)
large bundle	qiththurta	צרור בד גדול	קִתְרָתָא
large gold pendant	dehwa uRwa	תליון זהב גדול	דְּהוּוּא אֲרִוּוּא
last night	lelkhen, lelket, tEmalele	אתמול בלילה	לְלָכְוּ, לְלָכְתָּ, תְּמַלְלָה
last year	shitqa, shitqe, shitqel	אשתקד	שְׁתָּקָא, שְׁתָּקָה (ז), שְׁתָּקֶל
later	khEraye, kharaye	אחר כך	כְּרִיָּה, כְּרִיָּה
laugh, to laugh laughter	gakhoke, gkhaka gikhka	לצחוק צחוק	גְּכֻכָּה, גְּכֻכָּא גְּכֻכָּא
laundry bat	khaTora	מחבט לחביטת כבסים	כְּטוֹרָא

lay, to lay eggs	rmaya, beta wala	להטיל ביצים	רמ'יא, בתא וולא
layer of cream on yoghurt	qrushta	קרום של שמנת מעל יוגורט	קרשטא (ע)
lead, to lead	markhoshe	להוליך	מרכושה
leaf	Tarpa	עלה	טרפא
leap, to leap	ndhaya, ndaya, nandoe	לקפוץ	נד'יא (ב), נד'יא, נגדואה
learn, study	lyapa, ylapa, yalope	ללמוד	ליפא, ילפא, ילופה
learned	ylipa, qaraya, qaryana	מלומד	יליפא, קריא, קרינא
leather piece used for sitting or eating upon	Sala	יריעת עור המשמשת לישיבה וכמצע לארוחה	צלא (ב)
leave, allow, permit	shwaqa	לעזוב, להרשות, להתיר	שווקא
leaven	khmira	== שאור	קמירא
lees, dregs	durdimma	שמרי יין	דרדמא (ע)
leg, foot	aqla, aqla"	רגל	אקלא, עקלא
length	yirkhus, yirkhusa, yirkha, yarikula	ירכוסא, אורך	ירכוס (ז), ירכוסא, ירכא, יריכולא
lentils	Tlokhe	עדשים	טלוכה
leopard	niMRa	== נמר	נמרא (ב)
liar	duglana, duglanchi	שקרן	דגלנא, דגלנצ'י (א)
Libra	dra'a w masatha	מאזניים (מערכת כוכבים)	דראה ומסת'א
lick	lkakha, lakokhe, marqoe	ללקק	לפכא, לפוכה (א), מרקואה (ה)
lie (say something false)	mdagole, dagole	לשקר	מדגולה, דגולה
lie down	yrakha, shaTokhe, shTakha	לשכב	ירכא, שטוכה, שטכא

lift up	marome, nantoe, mantoe	מרומה, ננתואה, להרים מנתוה (ס)
light	bawruwa, bawrula, bayrusa, behrutha, bawrula	בָּהְרָא, בּוּרְוָא אור (בר), בְּרוּסָא (סנ), בְּהִרְוּתָא, בּוּרְוּלָא
lightning	birqa	בְּרָקָא ברק
Lilith	yimmid besa, lelitha, lelisa	יַמֵּד בְּסָא (ז), לילית לְלִיתָא (ב), לְלִיסָא (ג)
lime scale	gira	גִּירָא (ב) אבנית
lion	arya	אַרְיָא אריה
lioness	aryotha, aryosa	אַרְיּוּתָא, לביאה אַרְיּוּסָא (ו)
lip	siptha, sipsa, sipla spalta, sEbilta	סְפִתָא, סְפִסָא, שפה (כאיבר) סְפִלָא (ר), סְפִלְתָא, סְפִלְתָא (א)
listen	maSothe, maSose, maSole, maSiloe	מְצוּתָה, מְצוּסָה, להקשיב מְצוּלָה, מְצוּלוּנָה
live coal	gumra, gurma	גְּמִרָא (ב), גְּרָמָא גחלת
liver	koda, koza	כּוּדָא, כּוּזָא כבד
livestock used for work	qinyana	קִנְיָנָא (א) בהמה (לעבודה או לרכיבה)
lizard	mishkhakulke, mishkhalulke	מִשְׁכְּכֻלְקָה (ב), לטאה מִשְׁכְּלֻלְקָה (ז)
load of wood carried on back; shoulder blade	karta	כַּרְתָא מטען עצים על הגב; שְׁכָם
lock, to lock	khracha	כְּרָצָא (ז) לנעול
locust, grasshopper	qamSa	קַמְצָא ארבה, חגב
long	yarikha	יַרְיכָא ארוך
long end of sleeve	belya, belyalta, belita	בְּלִיָא (כס), קצה מוארך של בְּלִילְתָא (אר), שרוול בְּלִיתָא (א)
long time ago	mEzuna, minzuna, min haye, hayelae	מְזוּנָא, מְזוּנָא, מזמן מִן הַיָּהּ (ח), הַיְלָאָה (ס)

long underpants	shirwala, barukhid "aqle, khor- Sudra, shilwale	תחתונים ארוכים	שְׂרוּוֹלָא, בְּרוּכֵד עֲקֵלָה, כּוֹר-צְדָרָא, שְׁלוּוֹלָה
loofah	kharo'ta	ליפה לקרצוף הגוף	כְּרוֹאֲתָא (ז)
look, to look	menokhe, manokhe, khyara	להביט	מְנוֹכָה, מְנוֹכָה, כְּיָרָא
loom	khaluna, khanula	גול	כְּלוּנָא, כְּנוּלָא
loom, pit of loom	guba	גול, הבור שבו מוצב הגול	גוּבָא
lose	maskore	לאבד	מִסְכוּרָה
louse	qalma, qalimta	כינה	קַלְמָא, קַלְמֵתָא (סק)
love (noun)	abaya, aboe, b'aya rikhmanula	אהבה	אָבּוּאָה, אָבּוּיָא, בָּאֵיָא, רְכַמְנוּלָא (כס)
love, to love	abaya, aboe, b'aya rkhamā	לאהוב	אָבּוּיָא, אָבּוּאָה, בָּאֵיָא, רְכַמָּא (כס)
lung, lungs	rasa, ratha, Lala, lara, RaLa	ריאה, ריאות	רְסָא, רְתֵ'א, לָלָא, לָרָא (כס), רְלָא (סק)

M

mad, insane	shidhana, shidana shi'ya, shiya, shiyya, shidhana	משוגע	שִׁדְנָא, שִׁדְנָא, שִׁאֵיָא (כס), שִׁיָּא, שִׁיָּה, שִׁיְדֵ'נָא
madness	shEzanusa, shidanusa, shidhanutha shiyanula	שיגעון, טירוף	שִׁזְנוּסָא (ז), שִׁדְנוּסָא, שִׁדְנוּתֵ'א, שִׁיגוּלָא
maiden; beautiful (girl)	khamtha, khamisa khamla	נערה, יפת-תואר	כְּמֵתֵ'א, כְּמֵסָא, כְּמֵלָא
maize, corn	khiTTe romaye	תירס	כְּטָה רוּמְיָה (ב)
make a knot	qthaRa	לקשור קשר	קֵתֵ'רָא

making groom	ysartid khitna,	הפיכת חתן	יִסְרְתֵד כְּתָנָא (ע),
impotent by	ysara, °yasore,	לאימפוטנט ע"י	יִסְרָא (ז), יִסְרָהִי
tying seven knots	maysore	יצירת שבעה קשרים	(א), מִיִּסְרָה (ב)
on thread during		בחוט בזמן טקס	
wedding		החתונה	
male	dikhra	זָכָר	דִּכְרָא (כס)
male baker	yapaya, yapyana	אופה	יִפְיָא, יִפְיָנָא (א)
male cook	mbashlana, bashlana	טבח	מְבַשְׁלָנָא, בַּשְׁלָנָא
male friend	khora, khura, barukha	חבר	כוֹרָא, כוֹרָא, בְרוּכָא
male	mIaqTo,	רכלן	מְלַקְטוֹ (ז),
gossipmonger	mIaqTana		מְלַקְטָנָא (ב)
male lover	rakhoma	מאהב	רְכוּמָא (א)
male neighbour	shwawa	שכן	שְׁוּוּוּא
man	gora	איש	גוֹרָא
manger, feeding	ore	אבוס	אוֹרָה (ב)
trough			
mangold, chard	silqa	סלק ירוק, מנגולד	סִלְקָא
man who	maqirkhana	מלבין כלי נחושת	מַקְרִכְנָא (א)
polishes brass			
utensils			
married	gwira	נשוי	גְוִירָא
marten	quja	דֶּלֶק (חיה)	קוּגְיָא (ב)
mason	banaya	בנאי	בְנִיָא (ב)
massage	"yacha, "yaCHa	לעסות	עֵיִצָּא, עֵיִצָּא
mat	maRsha	שטיחון	מְרִשָּׂא (ב)
maternal cousin	bir-khaloya	בן דוד מצד האם	בֶר-כְלוּיָא
maternal uncle	khala	דוד מצד האם	כְּלָא
measles	zaTo	אדמת	זָטוֹ (ב)
meat	pisra, piSRa	בשר	פִּסְרָא, פִּצְרָא
medium size	Elina, gagna,	חבית חרס בינונית	אֵלִינָא, גַּגְנָא (ז),
clay vat	dantha, l'ina		דְנַת'א (כג), לְאִינָא (ז)
melon	gindora	מלון	גִּנְדוֹרָא

melt	mpashore, mapshore	להמס, להפשיר	מִפְשׁוּרָה, מִפְשׁוּרָה
menopausal woman	qTe'ta	אישה בתקופת הבלות	קִטְאָתָא (ע)
merchant	tagara	סוחר	תַּגְרָא (כג)
metal sheet for baking	doqa	לוח מתכת לאפייה	דוֹקָא
metal tool for scooping or scraping ash	maskha, masikhtha masiqsa	מחתה (יעה ממתכת לגריפת גחלים)	מִסְכָּא (ז), מִסְכָּתָא, מִסְקָסָא (ג)
midnight	palgidlel, palgizlal, pilgillel	חצות	פִּלְגִידְלִל, פִּלְגִזְלִל (ז), פִּלְגִלִּל (דו)
midwife	maydlanta, mqablanta	מיילדת	מִידְלָנְתָא (כס), מִקְבָּלְנָתָא (ג)
mildew, mold	quppo, qippo	עובש	קִפּוֹ (ז), קִפּוֹ (ב)
milk	khalwa	חלב	כְּלוּוָא
Milky Way	urkhid ganawe, °virkhid tuna amblane	שביל החלב	אַרְכִיד גַּנְוָוָה, וִרְכִיד °תוּנָא אַמְבְּלָנָה
mill	irkhe, arkhel, orxel	טחנת קמח	אַרְכָּה, אַרְכֵּל, אוֹרְכֵּל
millet	dikhna	דוחן	דִּכְנָא
mint	ninkha, nankha	בענע	נִנְכָא, נִנְכָא (ז)
mirror	nora, nohra, °nohra	ראי	נוֹרָא, נוֹהָרָא, נוֹהָרָא °
miser, stingy	ene khshikhe, wisha, khmiCHa	קמצן	אַנְה-כְּשִׁיכָה (ז), ווישא (ז), קְמִיצָא (ב)
mix of nuts and raisins to be thrown at bride and groom	bithqe	תערובת אגוזים וצימוקים שמושלכת על החתן והכלה	בִּתְקָה (ב)
mix, mingle	ma'rowe, khwaTa, khwakha, maroe	לערבב	מְאַרוּוָה, קוּוָא (ב), קוּוָא (ברש), מְרוּוָה
moldy	qir"ina	עָבֵשׁ	קִרְעִינָא

mole, rat	khilda, khilda-kora	חולד - כלדא (ב), כלדא-כורא (ע)
Monday	troshib, trusheb, trushab	תרושב, תרושב, יום שני תרושב
month	yarkha	חודש ירכא
moon	sehra, sera	ירח סהרא, סרא
moonlight	shimsha-sehra, shimshid sehra	שמשא-סהרא (א), אור ירח שמשד סהרא (ב)
mop up leftover food with bread	maroqe	לנגב שארית מזון מצלחת באמצעות לחם
morning	binhe, binhayya, bqatahayya, beqatae, baqatyom, mbinoke, mkhushka	בנהה, בנהיא (ב), בוקר בקתהיא (ר), בקתיה, בקתיום, מבנוקה (ז), מקשפא (את)
morning star	kEkhuthid yoma	כוכב השחר פכות'ד יומא
mosque	mazigda, mzigla, mizgilta	מזגדא (בר), מזגלא מסגד (ס), מזגלתא (סול)
mosquito	baqa, baqta	יתוש פקא, פקתא (א)
mother	yimma	אם ימא
mother-in-law	khmatha, khmala	חמות קמת'א, קמלא
mother's brother	khaloya, khalona	דוד, אחי האם כלויא, כלונא
mother's sister	khalta	דודה, אחות האם כלתא
mold for bricks	qalwa	תבנית לעשיית לבנים קלואא
mountain	Tura	הר טורא
mountain slope	Tapaya, Tapoya	צלע הר טפיא, טפויא (ער)
mourning	iqra, male	אבל, שבעה איקרא (סק), מלה (ב)
mouse	abuqra, aqubra, "aqubra	עכבר אקרא, אקרא, עקרא (כס)
mouth	pimma, pEma, pinna	פה פמא, פמא, פנא
move, to move	jwaja	לזוז ג'ונג'א

mulberry (tree, fruit); wart	tuwa, tutha, tala	תות (עץ ופרי), יבלת	תוּוּא, תוּת'א, תָּלָא
mud, slosh	tina	בוץ	טִינָא
mule	kodhina, kodna	פרד (בהמה)	כוּד'נָא (ב), כּוּדְנָא (ז)
mushroom	paTurta	פטריות	פִּטְרִיתָא (ב)
musician	makhyana	נגן	מְכִינָא (א)
Muslim	mshilmana, pshilmana, shilmana	מוסלמי	מוּשְׁלִמָנָא (ז), פְּשִׁלְמָנָא, שְׁלִמָנָא (כס)
Muslim cleric (cryptic and pejorative)	girya	איש דת מוסלמי (בלשון סתרים ולגנאי)	גִּרְיָא
Muslim prayer (cryptic pejorative)	dagolta, dagulta	תפילת המוסלמים (בלשון סתרים ולגנאי)	דְּגוּלְתָא (ח), דְּגִלְתָא (ד)
myriad	rubbe	רבבה, מספר עצום	רְבָה
myrtle	°asa, "asa	הדס	אַסָא ° (א), עֶסָא

N

naked	shlukha, shulkhaya	עירום	שְׁלוּכָא (אר), שְׁלִכְיָא
narrow	iqa, "iqa	צר	אַיקָא, עִיקָא
narrow valley leading to a settlement	Suwwarta	עמק צר שמוביל ליישוב	צוּוּרְתָא (ב)
native, local (person)	shenaya	יליד המקום	שְׁנַיָא (ד)
navel; umbilical cord	shuRsa, shuRtha, shEra	טבור, חבל הטבור	שְׁרָסָא, שְׁרִת'א, שְׂרָא
near	aqirwa, qariwa, qirwa, qarwa	קרוב	אַקְרִיוּא, קְרִיוּא, קְרוּא, קְרוּוָא

neck	qdhala, qdala, qzala, bEqarta, pqara, pqarta		קד'לא (ב), קדלא, צואר קזלא (ז) בקרְתא (א) פְקרא, פְקרתא
needle	khmaTa	מחט	קמטא
neigh	S-hala	לצהול (סוס)	צְהלא (כג)
nest, burrow	qinna, luva	קן, מאורה, מחילה	קנא, לונא (א)
nettle	kheko, qaraSena, qurSena	סרפד	כפו (ז), קרצנא (ב), קרצנא (ג)
nibble	qraTa, qaroTe	לכרסם	קרטא, קרוטה
niche in wall of house	kawa, kawē lele	גומחה בקיר לילה	פונא, פונה ללה
nigella seeds	kitmonta	זרעי קצח	פתמונתא, פתמונתא (בג)
nightgown	Sudrid lele, Sura lele	כתונת לילה	צָרד ללה, צורא ללה (ס)
nine	ich"a, iCHCHa, iCH'a	תשעה (9)	איצ'עא, אצ'אה, אצ'א
nineteen	ich"asar, iCH'a'issar, iCHCHa'sar, ichasar	תשעה-עשר (19)	איצ'עסר, אצ'אאסר, אצ'אסר, איצ'סר
ninety	ich"i, CH'i, iCHCHi	תשעים (90)	איצ'עי, אצ'אי, אצ'י
nipple	resh khizya	פטמה	רש כניא (ז)
noon	kora	צהריים	פּורא
nose	nakhira	אף	נכירא
now	atta, itta, attane	כעת	אתא, אתא (ר), אתנה (כס)
nullification of leaven (prior to Passover)	qTa'id khmira	ביעור חמץ	קטאד כמירא (ז)
nursing infant	mayoSa	תינוק, פעוט בעודו יונק	מיוצא (כג)
nut	goza, goZa goZta	גוזא, גוזתא, אגוז	גוזא, גוזא, (ח)

O

oak (fruit, tree)	baluTa	אלון (עץ ופריו)	בלוטא
oath	momatha, momala, moma	שבועה	מומת'א, מומלא, מומא
obtain, procure	mqapoye	להשיג דבר מבוקש	מקפויה
odd number	PaRa	מספר לא זוגי	פרא (ב)
oil, clarified butter	dehna, daynula, shimna, mishkha	שומן, שמן, חמאה	דהנא, דינולא (ס) שמנא, משכא
oil, petroleum, kerosene	nuTa	נפט	נוטא
oily, greasy	dahina, dayna	שומני	דהינא, דינא
old (thing)	atiqa, tuqa, "atuqa	ישן	אתיקא, תוקא, עתוקא
old age	sebutha, sebusa, sevusa	זיקנה	סבות'א, סבוטא, סבוטא (ז)
old lady	sotinta	זקנה	סותנתא (ז), סותא
old man	sawona, sawa Tiqna-khwara	זקן, קשיש	סונוא, סווא, תקנא קוורא
olive	zetha	זית	זת'א (כנ)
olive oil	dihin zetha, dihin zesa	שמן זית	דהין זת'א, דהין זסא
omasum, one of the four stomachs of sheep, cow	jar'o, jaro	קיבת העלעלים, אחת מארבע הקיבות של כבש או פרה	ג'ראו, ג'רו (כס)
omelet	be'ta qlisa, spera	חביתה	באתא קליסא, ספרא (צב)
on	il, l'el	על, מעל, למעלה	אל (ב), לאל
once, one time, time, occurrence	kha-ga, kha-zaa, zaa, gaha	פעם	כא-גא, כא-זאה, זאה, גאה

one	kha, khEda, khida	אחד (1)	כא, כָּדָא (בר), קָדָא (בר)
one suffering from scalp ringworm or similar scalp disease	qir"ina	חולה בגזזת או במחלה דומה בקרקפת	קרעינא
one-armed	bkha-'iza	גידם	קְכַא-אַיְזָא (ז)
one-eyed	bkha-'ena	בעל עין אחת	קְכַא-אַנָא (ז)
one-legged	bkha-'aqla	חסר רגל	קְכַא-אַקְלָא (ז)
onion	biSla	בצל	בְּצָלָא
onion scape	boqa	קנה הבצל וגבעולו	בּוֹקָא
open	pthikha, plikha	פתוח	פְּתִיכָא, פְּלִיכָא
open	palokhe, plakha, psakha	לפתוח	פְּלוֹכְהָ, פְּלַכָא, פְּסַכָא
ornate bracelet	shubirsa, shubirtha	צמיד משובץ או מעוטר	שְׁבִירְסָא (ג), שְׁבִירְת'א (ב)
otter	kalbid Maya, kalbid Maye	כלב נהר	פְּלִבְד מַיָא (ז), פְּלִבְד מַיְהָ (ב)
out, outside	warya, lwarya, qamtar'a	בחוץ	וּוֹרְיָא, לוֹוֹרְיָא, קַמְתַּרְאָה
outer corner	yaSila	זווית חיצונית של מבנה	יַצִּילָא (ב)
oven baked pita bread	zwa'ta, zatila, likhmida	פיתה אפויה בתנור	זְנוּאַתָא, זַתִּילָא, לְכַמִּידָא (א)
over salted	qirSa	מלוח מדי	קִרְצָא (כס)
ox	tora	שור	תּוֹרָא

=====

P

pack needle	urtkha, uritkha, ortkha	מחט שקים, אֲרֵתְכָא, אֲרֵתְכָא, אֲרֵתְכָא
pair	zo'a, zuwa	זוג, זֹאֵה, זֹוּא (בר)
palate	shamaka, shamukhka, shamukhta, shimmukhta	חֵיךְ, שְׁמִכְכָּא, שְׁמִכְתָּא, שְׁמִכְתָּא
pamper, spoil	mshandole	לפנק, מְשַׁנְדוּלָה
pampered, spoiled	mshikha	מפונק, מְשִׁיכָא (א)
paralysis	shapLa	שיתוק, שְׁפֵלָא (סק)
paralyzed	shapla	משותק, שְׁפֵלָא (א)
partridge	qaqwana, qaqwanta	חוגלה, קַקְוֹנָא (ז), קַקְוֹנָתָא
Passover	edh paTire, ez paTire	חג הפסח, אֵד פִּטִּירָה (ד), אֵז פִּטִּירָה (ז)
pastry made of egg, flour and vegetables	pishpara	ביצה בלולה בקמח ובצל או ירק, פִּשְׁפָּרָא
patch	rqa'ta	טלאי, רְקַאָתָא
paternal aunt	amta	דודה, אחות האב, אַמְתָּא
paternal cousin	bir-amoya, baramona	בן דוד מצד האב, בֵּר-אַמוּיָא, בֵּרמוּנָא
paternal uncle	amoya, amona	דוד, אחי האב, אַמוּיָא, אַמוּנָא
pear	kamera, kamerta, kamithra	אגס, פִּמְרָא, פִּמְרָתָא, פִּמְת'רָא (ע)
pebble (for game)	baqsha	חלוק נחל, למשחק חמש אבנים, בְּקֶשָׁא
peck (at food)	nqara, nqaja	ללקט מזון, לנקר, נְקֶרָא (ז), נְקֶג'ָא (ב)

peddler	ghazara	רוכל	ע'זרא (ז)
peel of onion	Tarpa, Tarpid biSla	טרפד, גלד בצל בצלא	טרפא (כס), טרפד
peg stuck into a wall, used as hanger	siktha, siksa, sikla	יתד תקועה בקיר ומשמשת כקולב	סקת'א, סקסא, סקלא (ס)
permit	shwaqa	להתיר	שווקא
person with missing or protruding teeth	kakillo, kakinno	בעל שיניים בולטות, פגומות או חסרות	כפלו (ז), כפנו (ב)
pestle	disqa, shandokha	עלי (לכתישה)	דסקא, שנדוכא
pitchfork	malkhawa, milkhawa	קלשון	מלקוא (ב), מלקוא (ג)
pickpocket	°bilvane °qatyana	כייס	בלוניה קטינא (א)
piece of gravel	bisqa	אבן חציץ	בסקא
pieces of bread fried in butter	lakhma khwiSa, khwiSa, mshikhta	חתיכות לחם מטוגנות בחמאה	לקמא קוויצא, קוויצא, משקתא (ג)
pile of firewood	gizra	ערמת עצים להסקה	גזרא
pillow, cushion	spaditha, spadisa, spadila sawila,	ספדיסא, כר, כרית	ספדית'א, ספדיסא, ספדילא סווילא (סול)
pimple	pirsinta, pirSinta	פצעון	פרסנתא, פרצנתא
pinch, to pinch	qraSa, naqore	לצבוט	קרצא, נקורה
pip of fruit	gul"a, bo'ta boCHa,	גלעין	גלעא, בואתא, בוצ'א (ב)
pita loaves dipped in melted butter	zatyē mishkhane	פיתות טבולות בחמאה מופשרת	זתניה משקנה (סול)
place	dukka, duktha, duka, tka, tuka	מקום	דכא, דכת'א, דוכא, תכא, תכא
place of Torah study for children	qarawla	חדר	קרוולא (ס)
Plant	gilla, gEla	צמח	גלא, גלא
plasterer	shaya'a	סייד	שיאה (ז)

play	mTa"ole, mta"ole, °tyala, t"ala	לשחק	מטעולה (כנ), מתעולה, טעלא, תעלא
Pleiades	kimo, chimo	כימה	פימו, צ'ימו (כס)
pocket	bilwana, bilvana, bilmana	כיס	בלוּנא (אר), בלוּנא °בלמנא (סל)
poke	mkhaCHkhoCHe	לחטט	מכצ'כוצ'ה
polish brass	maqrokhe	להלבין כלי נחושת	מקרוכה
pomegranate	armota, "aRmota	ערמותא רימון	ארמותא, ערמותא רימון
pomegranate grain	pirsinta, pirSinta	פרעין של רימון	פרסנתא, פרצנתא
poor, pauper	miskena	עני	מסכנא
potter	qawaqa, qoqe w zoRe Tarsana	קדר	קוּקא (ז), קוּקא וזורה טרסנא (סק)
pouch (for valuables)	kista	צרור בד קטן לדברי ערך, צרור עם סבון לקרצוף הגוף	פיסתא, פסתא
small bag with soap for scrubbing body			
pour (from one vessel to another)	draya, daroe zanqore	למזוג, לצקת	דרניא, דרוּנה, זנקורה
poverty	miskenutha, miskenusa, miskenula	עוני	מסכנות'א, מסכנוסא, מסכנולא
praise	Hqara	לשבח	חקרא
pray	mSaloye, Sla'a, Saloe	להתפלל	מצלויה, צלאה, צלוּאה
prayer	Sluwa, Slola, Slosa, Slotha	תפילה	צלוּוא (בר), צלוּלא, צלוּסא, צלוּת'א
praying mantis	sus-mashiyaH, khmar-mashiyaH	גמל שלמה	סוס-משיח (ב), קמר-משיח (ז)
pregnant	smikhta, bTinta	הרה (בהריון)	סמקתא, בטניתא
prepare , fix	Tarose	להכין, לתקן	טרוסה

preserved fried meat	qalya	בשר מטוגן ומשומר בשומן	קָלִיאַ
press	°ryasa	ללהוץ	רִיסָא°
proud, boastful, arrogant	haqara, noshev-paqyana, siTya, rokhana	מתנשא, רברבן	חַקְרָא (ב), נוֹשֵׁו-פַקְיָנָא (א), סְטִיָא (ז), רוֹכְנָא (ס)
puff, blow	npakha	לנשוף	נְפַכָא
pull	grasha, garoshe	למשוך	גְרָשָא, גְרוֹשָה
pumpkin	qare'tha, qare'sa, qara, qar"a	דלעת	קְרָאֲת'א, קְרָאֲסָא, קְרָא, קְרָעָא
pumpkin with raisins	qarela, qarayla	דלעת עם צימוקים	קְרִלָא (כס), קְרִילָא (ס)
pungent, hot	kharupa, kharipa Sarupa	חרוף	כְרוּפָא, כְרִיפָא (כנ), צְרוּפָא
puppy	gurya	גור של כלב	גְרִיאַ (ב)
pure honey without honeycomb	doba, dohba	דבש טהור ללא דונג	דוּבָא (ד), דוּהַבָא (ב)
purslane	parpakhine	רגלת הגינה (צמח)	פְרַפְכִינָה
push	z'apa, zarope	לדחוף	זָאפָא, זְרוּפָה,
pustule, abscess, lesion	shikhna	מורסה, נגע עור	שִכְנָא (כ)
put	draya, daroe	לשים	דְרִיאַ, דְרוּנָה
put on clothes	lwasha	להתלבש	לוּוֹשָא
put to shame	mankhope, Salme masmoqe	לבייש, להביך	מְנַכּוּפָה, צְלָמָה מְסֻמּוּקָה (ס)

Q

quarrel	naSutha, naSusa, qrawa	רִיב, נְצוּת'א, נְצוּס'א, קָרוּא
quarrel, to quarrel, fight	nSaya, qrawa wala	נְצִיא, קָרוּא וְנָלָא רִיב, לְרִיב, לְהִלְחֵם, לְהִלְחֹט, לְהִלְחֹט
quilt used as mat	galtha	גַּלְת'א (ב) שְׂטִיחַ דַּק עֲשׂוּי טְלָאִים
quince	sparigla, aspagla, aspargla	סְפַרְגְּלָא, אֶסְפַּגְלָא, חֲבוּשׁ אֶסְפַּרְגְּלָא

R

radish	pe'la	צַנּוֹן	פְּאָלָא
rain	miTra , iryana, nikhla	גֶשֶׁם	מְטָרָא, אֲרִינָא, נִכְלָא
rain cloud	Enana	עֲנַן גֶשֶׁם	אַנְנָא (כנ)
rainbow	qishTaron, qushta, qeshta, geraqushe, geraqishqa	קֶשֶׁת בַּעֲנַן	קֶשְׁטֵרוֹן (ז), קֶשְׁתָּא (נע'), קֶשְׁתָּא גֶרְקֶשָׁה (ס), גֶרְקֶשְׁקָא (בי)
raisins	yipshasa, inwe, apishye, yabishe	צִימוּקִים	יִפְשָׁסָא (ז), אֲנָוָה, אַפְשִׁיָּה (א), יִבִּישָׁה
Ramadan fast (cryptic)	Somula, so"a, "ocha	צוּם הַרְמַדָּאן (בלשון סְתָרִים וּלְגַנְאִי)	צוּמוּלָא (א), סוּעָא (כס), עוּצ'א
rash	khimkhEma	פְּרִיחָה בַּעוּר	כְּמִכְמָא (ב)
raspberry, blackberry (bramble and fruit)	alwasna	פְּטַל, אוּכְמַנִּית (שיח וּפְרִי)	אַלוּוֹסְנָא
raven, crow	qa"a	עוּרַב	קַעָא (ז)

razor	gare'ta, magre'ta, magreta	גְּרָאָתָא, מְגָרָאָתָא, תַּעַר מְגָרָתָא (ס)
read	qaroe, qraya, qra'a	קָרְוֹאָה, קָרְיָא, לְקָרוּא אֶת הַכְּתוּב, לְקָרוּא קְרִיאת הָעוֹרֵב או הַתְּרַנְגוּל
reaper	ghaZada	קוֹצֵר (ז)
rebuke	nwaza, mcharkhose	לְנֹזֵף, מְצַרְכְּחוּסָה
recall	tkhara	לְהִזְכֵּר
recognize	ydha'a, yda'a, yza'a, y'ala, ayole	יָדָאָה, יָדָהָה, יָזָאָה נִכְר, לְהַכִּיר (ז), יָאָלָא, אֵיזְלָה
red	smoqa	אָדוּם
reddish, ruddy, pink	smuqnaya	אָדְמָדָם, וְרוּד
reed, bulrush	qanya	קָנָה, סוּף
regret, change mind	bdhaya	לְהַתְּחַרֵּט (ב)
remind	matkhore	לְהַזְכִּיר
rennet	maretha, marela	מָסוּ, חוּמֵר מְגַבֵּן שְׂנַלְקָח מְקִיבַת גָּדִי
repetitive fever fits	shathatha	קִדְחַת, הַתְּקַפִּי הוּם חוֹזְרִים וְנִשְׁנִים
reservoir	sikra	מֵאגֵּר מַיִם
resin	de'tha, dusha ilana	שָׂרָף (הַמוֹפְרָשׁ מֵעֵץ)
resinous chewing gum	lo'ta, lesa	מַסְטִיק (עֲשׂוּי מִשָּׂרָף)
rest, calmness	nikhutha, nikhusa, nikhula	מְנוּחָה, רְגִיעָה נִיכּוּלָא
reveal	glaya	לְגַלוֹת
rhubarb	Hamisa, Hamisye, yamisa	רִיבֵס (צִמְחָה) חֲמִיסָא (בִּי), חֲמִיסָיָה (סָק), יְמִיסָא (ב)
rib	qaTara	צֶלַע
rib cage	gulpanyasa	בֵּית הַחֹזֶה
rice	Rizza, rEza	אוּרִזּ =

rice dumplings stuffed with meat	kotil-diqqa	כובה אורז כתוש במילוי בשר	פּוֹתֶל-דִּקָּא (י)
rice boiled in milk	bshal-khalva, khalwa w-Rizza, Rizza b-xalwa	אורז בחלב	בָּשֶׁל-כְּלָוָא, כְּלוּוָא וּרִזָּא, רִזָּא בְּכְלוּוָא
rice paddy	mishshara	שדה אורז	מִשְׁשָׂרָא
rice with meat and boiled arum leaves	Rizza bid pisra w nuwa	אורז עם בשר ועלי לוף שלוקים	רִזָּא בִּד פִּסְרָא וְנוּוָא
rice with yoghurt	girdol	אורז עם יוגורט	גִּרְדוֹל (א)
rice, boiled in yoghurt or whey	qidir-do'e	אורז מורתח ביוגורט או במי גבינה	קִדֵּר-דוֹאָה
rich	atira	עשיר	אַתִּירָא (כג)
ride	rakove, rakowe,	לרכוב	רַכּוּבָה, רַכּוּנָה
right, correct	Trisa	נכון	טְרִיסָא
righteous	niqya	בר-לבב, צדיק	נִקְיָא
ring	Esiqtha, esiqsa, sqilta, siqla	טבעת	אַסְקֶת'א, אַסְקֶסָא (ז), סְקֶלְתָא, סְקֶלָא (ח)
ritual circumciser	gazara	מוהל	גַּזְרָא
ritual of stamping on each other's toes played by newly-wed couple	aqla °lyacha	דריכת רגל בן הזוג, בעת טקס הנישואין	אַקְלָא לִיַצ'א° (א)
river	khawora, Zawa, nehra, nera	נהר	כוּרָא (ז), זָוָא (כס), נְהָרָא, נְרָא (סג)
roasted seed (snack)	bo'ta, boya, boCHa, bota	גרעין לפיצוח	בוּאָתָא, בוּיָא (ז), בוּצ'ָא (ב), בוּתָא (א)
roasted wheat grains	qilyale	חיטה קלויה	קִלְיָלָה
rob	mshalokhe	לשדוד	מִשְׁלוּכָה

robber	mshalkhana	שודד	משלקנא
rock, boulder	qaTra	סלע	קטרא
roof	gare	גג	גרה
roof gutter	marziwa	מרזב	מרזיווא
roof roller	mandurta	מעגילה לכבישת הגג	מנדזרתא
room	Lowa, Luwa, lo"a	חדר	לוא (שה), לוא (בר), לוֹעָא
root	waridha, warida wariza	שורש, כלי דם	ווריד'א (ד), וורידא, וריזא (ז)
rope	khola	חבל	כולא
rotten, fetid, putrid	kmira, spisa, msirya	רקוב (מזון)	קמירא, ספיסא, קסיריא
rubbish dump	sulta	מזבלה	סלתא
ruin	makhrowe	להרוס	מכרוונה
rummage	mbalbole, mbarkhoshe	לפשפש	מבלבולה, מברכוששה
run, flee	raqa, aroqe, "raqa, "aroqe, rakhoTe, rkhaTa	לרוץ	ארקא, ארוקה, ערקא, ערוקה, רכוטה, רקטא
rural area, countryside	athra	אזור כפרי	את'רא

S

sad	d'ikha	עצוב	דאיכא (ז)
sadness	marirus libba, mariruthid libba	עצב	מרירוס לבא, מרירות'ד לבא
saffron	go'a, "aqarta	כרכום (תבלין)	גואה (ז), עקרמא (כס)
saliva	roqe	רוק	רוקה
salt	milkha, MiLkha	מלח	מלקא, מלקא (ב)
salty	malukha	מלוח	מלוקא
sandwich	sapoya	כריך	ספויא
sandwiches	sapoyid kalo	כריכים שהכלה מגישה לחברותיה	ספויד קלו
served by a bride to her friends			
sandwiches served by a groom to his friends	sapoyid khitna	כריכים שהחתן מגיש לחבריו	ספויד כתנא
sapling	shitla	שתיל	שתלא
satiated	swi'a, siwya	שבע	סוויאה, סוויא
satiety	swa'ta, swata	שובע	סוואתא, סוואתא
Saturday	shabsa, shabtha, shappa	שבת	שבסא, שבת'א, שפא (בר)
save	mparoqe	להציל	מפרוקה
saw (tool)	nasarta	מסור	נסרמא (ב)
say	imara, mara	לומר	אימרא, מרא
Sabbath after wedding	shabthid khitna	שבת חתן	שבת'ד כתנא
scabies	khirsa	גרדת כמחלת עור	כרסא (ב)
scales, balance	masatha, missasa, masala, misala	מאזניים	מסת'א, מססא (ז), מסלא, מיסלא (א)
scarecrow	kalota, amoma		כלומא (ז), אמומא דחליל (ב)

scatter, be scattered	mbarboze, barboze	לפזר	מִפְרֹבֵזָה, בְּרֹבֵזָה
sciatic nerve	waridhid wardo	גיד הנשה	וּרִידִד וּוּרִדוֹ (ד)
scorpion	aqirwa, "aqirwa, "aqivra	עקרב	אֶקְרוּוּא, עֶקְרוּוּא, עֶקְרוּא (ס)
scribble	mkhaCHkhoCHe	לשרבט, לקשקש בכתיבה	מְכַצ'כוּצָה
scum on cooking dish	zipra, quppo, qippo	עובש, קצף על תבשיל	זִפְרָא (ז), קִפּוֹ (ז), קִפּוֹ (ב)
scythe, sickle	magla	מגל	מַגְלָא
sea	yama	ים	יָמָא
search, seek	T'aya, taHoe	לחפש	טְאָיָא, תַּחוּזָה
second	di-tre, did tre	שני	דְּתֵרָה, דְּד תֵרָה
see	khza'a, khzaya, khazoe, khuyye ^o	לראות	קְזָאָה, קְזָיָא, כְּזָאָה, כְּזָיָה (ס)
seed	bazar'a, barzar'a	זרע	בְּזָרָאָה (ז), בְּרִזְרָאָה (ב)
seeds of cardoon (as snack)	SiSSe	גרעיני עכובית, משמשים למאכל	צָצָה (ב)
send	mashdore, mazhdore, zhdara, shdara	לשלוח	מְשִׁדּוּרָה, מִזְדּוּרָה, זְדָרָא, שְׁדָרָא
separate between two or more who fight	mpaSoye, mparoqe	להפריד בין ניצים	מְפַצּוּיָה (ב), מְפָרוּקָה (ז)
sesame	shishme, shishme, shushme	שומשום	שִׁשְׁמָה (א), שִׁשְׁמָה, שִׁשְׁמָה
set of bracelets	Isratha	צמידים ערוכים על היד זה לצד זה	אֶסְרֵת'א
Seven Benedictions (recited at wedding)	mbaRokhe, barokhe, barakhta	שבע ברכות	מְבָרוּכָה, בְּרוּכָה (א), בְּרִכְתָּא
seven days of wedding celebrations	sho'a yomasid khitna, shoa yome khlula	שבעת ימי משתה החתונה	שׁוּאָה יוּמָסֵד כְּתָנָא, שׁוּאָה יוּמָה קְלוּלָא

seven, week	sho'a, shawa	שבע (7), שבוע	שׁוֹאָה, שׁוּאָה
seventeen	ishwa'issar, sho'asar, ushwasar, shwuwsar	שבעה-עשר (17)	אֲשׁוּוֹאֶסַר, שׁוֹאֶסַר, אֲשׁוּוֹסַר, שׁוּוֹסַר
seventy	sho'i	שבעים (70)	שׁוֹאִי
severe skin disease	khiblutha, khibluwe	מחלת עור קשה	כְּבִלוּת'א (כנ), כְּבִלוּוֹה (ז)
shade	Tilla	צל	טְלָא
shadow (of an object)	Tillanitha, Tillanisa	צילו של דבר, צללית	טְלַנִּית'א, טְלַנִּיסַא
shake, to wave, rock	sh'asha, shyapa, mashishoe	לנענע	שְׂאָשָׂא, שְׂיָשָׂא, מְשִׁישׁוּוֹה
shake off	npaSa, napoSe	לנער	נְפָצָא, נְפּוֹצָה
shallow wicker tray for the Seder and for keeping matzos	sala	סל נצרים רדוד כקערת ליל הסדר ולשמירת מצות	סְלָא
sharp	kharupa, kharipa	חד	כְּרוּפָא, כְּרִיפָא (כנ)
shave	gra'a, garoe	להתגלח	גְּרָאָה, גְּרֹאָה
Shavuot	"aSarta, aSarta	חג השבועות	עֲצֻרְתָא, אֲצֻרְתָא
sheaf of harvested crop	simmala	אלומת שיבולים	סְמָלָא (ב)
she-ass, jenny ass	khmarta	אתון	כְּמֻרְתָא (א)
she-camel, female camel	gumiltha	נאקה	גְּמִלְת'א (ב)
sheep	irba	כבשה	אֲרִבָא
shepherd	mari'yana, maryana	רועה	מְרַעֲיָנַא (ת), מְרִינָא (א)
shield	maTala	מגן	מְטָלָא
shin, shank	nakhirid aqla, shaqa	שוק	נְכִירִד אֲקִלָא (ז), שְׂקָא (ב)
shirt, dress	Sura, Sudra	חולצה, שמלה	צִוְרָא, צְדָרָא
shiver, shudder	r'ola, rotana irwela,	צמרמורת, רעד	רְאוּלָא, רוֹתְנָא אֲרוּלָא (אר),

shiver, tremble	ryata, r'ala, rgada ⁼⁼	לרעוד	רִיטָא, רָאָלָא, רָגָדָא (ב)
shoe, shoes	syamta, syame	נעל, נעליים	סִימָטָא, סִימָה
shoelace	shiryokha, glala syamta	שרוך נעל	שְׂרִיּוֹכָא, גָלָלָא סִימָטָא (סק)
shooting star	kEkhuthid shaTya	שביט, מטאור	כְּכוֹת'ד שְׂטִיָא (ב)
shopkeeper	mare dikkana, mare tkana	חנווני	מָרָה דְּכַנָּא, מָרָה תְּכַנָּא
short	kirya	נמוך, קצר	קָרִיָא
shoulder	kapa, kapana, kpana	כתף	כַּפָּא, כַּפָּנָא, כַּפָּנָא
shovel	rushta	את (לחפירה)	רְשָׁטָא
show	makhwoye, makhwo'e, makhzoye	להראות	מְכוּוֹיָה, מְכוּוֹאָה, מְכוּזוּיָה
shroud	korakha, kurakha ⁼⁼	תכריך	כוּרְכָא (ז), כַּרְכָא
shy, bashful	nakhpana, nakhopoa	ביישן	נַכְפָּנָא, נַכּוּפָא
sickle	magiltha	מגל קטן	מַגְלֵת'א (ב)
sickle-like pruning tool	kasokha	כלי דמוי מגל לגיזום	כַּסּוּכָא (ב)
sigh, to moan	nhaya, mtanokhe	להיאנח	נְהִיָא, מְתַנּוֹכָה
silver	sehma, sema	כסף	סְהָמָא, סְמָא
sing	zmara, zamore	לשיר	זְמָרָא, זְמוּרָה
singer	zamara	זמר	זְמָרָא
sinner	khaTaya	חוטא	כַּטִּיָא
sister	khatha, khalista, khalinta, khalunta	אחות	כַּת'א, כַּלְסָטָא, כַּלְנָטָא, כַּלְנָטָא
sister of spouse	brakhmetha	גיסה, אחות האישה או הבעל	בְּרַכְמֵת'א
sister's husband	gor-khatha	בעל האחות	גוֹר-כַּת'א
sit	ytawa, yatowe	לשבת	יְתוּוָא, יְתוּוֹה
six	ishta	שישה (6)	אַשְׁטָא, אִישְׁטָא
sixteen	ishta'issar, ishtasar	שישה-עשר (16)	אַשְׁטָאסָר, אַשְׁטָסָר, אִישְׁטָסָר

sixty	ishti	שישים (60)	אשתי, אישתי
skewer, spit	shabudha, shabuda, shabuza	שפוד	שבוד'א, שבוד'א, שבוד'א (ז) שבז'א
skin container for flour, salt	mzidha, mziza, mzila	נאד עור לקמח או למלח	מזיד'א, מזיז'א (ז), מזיל'א
skin, leather, hide	gilda	עור	גילד'א
skull	qarqiptha, qarqipsa, qoqa- resha	גולגולת	קרקפת'א, קרקפס'א, קוקא-רשא (ח)
skullcap	ksila, kusisa, kusitha	כיפה	קסיל'א, קסיס'א, קסית'א
slab of ice	tilkha	גוש קרח	תלכ'א (ב)
slash, slit, cleave	Slakha, Salokhe, Sraya, Saro'e	לשסע	צלכ'א, צלוק'ה, צרי'א, צרו'ה (א)
sleep	shEna, shinsa, shintha, shinda	שינה	שנא (בי), שנס'א, שנת'א, שנד'א
sleep	damokhe, dmakha, ganoe	לישון	דמוק'ה, דמכ'א, גנו'ה
sleep in corners of eyes; dry snot	CHimChe	ריר קרוש בזוויות העיניים או בנחיריים	צ'מ'צ'ה
sleeve	bedha, beza	שרוול	בד'א (ב), בוז'א (ז)
slice of fruit	lil'a, zilpa	פלח של פרי	ליל'ה, זילפ'א
sling	miqla'a	קלע מחבל וכף-קלע	מקלא'ה (כנ)
slip	sharoe, sharope	להחליק על משטח חלק	שרוא'ה, שרופ'ה (ס)
slobber	RiRa, rire	ריר	ריר'א (ז), ריר'ה
slurp	srapa, sarope	ללגום בקול	סרפ'א, סרופ'ה
small bag for valuables	kimo kista, chista	צרור בד קטן לדברי ערך	קיסת'א, פקת'א צ'קת'א
small basket	qaltha	סלסלה	קלת'א
small beetle, ladybird; spider	paqo'ta	חיפושית קטנה, פרת משה רבנו, עכביש	פקואת'א (ז)
small bird	Sippurtha	ציפור	צ'פ'רת'א (כנ)

small clay bowl	qawwa, qawo'a	קערת חרס קטנה	קווא , קוואה
small clay vat	talimtha	חבית חרס קטנה	תלמת'א
small gem	ksintha (plural kisne)	אבן יקרה קטנה	קסנת'א (ריבוי: קסנה)
small jug for water	kadduna, kuza, zawirta, qadala, talma	כד קטן למים	קדוּנא (ז), קוּזא, זוּורְתא (ז), קדלא (א), תלמא
small sandwich or a small snack	sappa, sapa	כריך קטן או כמות קטנה של מזון	ספא, ספא
small slices of bread in grape syrup	mrista	חתיכות לחם דק מצופות עסיס ענבים	מֶרְסְתא (א)
small table for rolling out dough	khwana	שולחן קטן לרידוד בצק	קוּנא
small, young	z'ora, zorta	קטן, צעיר, קטנה, צעירה	זאָרְתא, זוּרְתא
smallpox	shalqo	אבעבועות	שֶׁלְקוּ
smash	mpartokhe, partokhe	לרסק	מֶפְרְתוּקָה, פְרְתוּקָה
smear	"yacha, "yaCHa, shyasha, mashipo'e	להימרח, למרוח	עֵיִצ'א, עֵיִצ'א, שֵׁיפֵא מְשִׁפּוּאָה
smell	myakha, marokhe, marikho'e	להריח	מֵיִכָא (ז), מֶרוּקָה, מֶריכּוּאָה
smile	gmaSa	לחייך	גֶמְצָא (ז)
smoke	tEna, tinna	עשן	תֵנָא, תֵנָא
smooth stone to level earthen floor of house	kharo'a, kharo'ta maCHo'a, maCHo'ta	אבן חלקה ליישור רצפת עפר	כּרוּאָה (ז), כּרוּאָתא (ע), מְצ'וּאָה, מְצ'וּאָתא
snail	sarina-khiwa	חילזון	סַרִינָא-כִיוּנָא (כ)
snake	khuwwe, °khuyye, khuwwa, khiwa	נחש	כּוּנָה, כּוּנָא, כִיָּה ° (א), כִיוּנָא
snakeskin	shillukhta	גשל של נחש	שֶׁלְכַתָּא

sneeze	tbada, tabole, tpala, tpatha, tapole	להתעטש	תְּבַדָּא (בר), תְּבוּלָה, תְּפֹלָא, תְּפֹת'א, תְּפוּלָה
snip	qyaSa	לגזור	קְיָצָא
snooze, to doze	nyama, namnome	לנמנם	נְיָמָא, נְמֹנֹמָה
snot	khmoTe, bole	נזלת	כְּמוֹטָה, בוּלָה
snout	narTuma	חוטם של חיה	נְרִטוּמָא (ב)
snow	talga	שלג	תְּלָגָא
snowflake	pishpushta	פתית שלג	פִּשְׁפֻּשְׁתָּא (ב)
snow shovel	ma'rutha	את לגריפת שלג מהגג	מְאָרוּת'א (ב)
sock, socks	gErutha, girwe	גרב, גרביים	גְּרוּת'א, גְּרוּוָה
soil	mshakhtone	ללכלך	מְשַׁכְתוֹנָה
soil, earth	ipra, apra	עפר	אִפְרָא, אִפְרָא
sole of foot	iqir aqla, "aqrid "aqla, tkhela-aqla	סוליית הרגל	אִקְר אִקְלָא, עִקְרִד עִקְלָא, תְּכֵלָא-אִקְלָא (ס)
son-in-law	khitna	חתן, בעל הבת	כְּתֵנָא
son, boy	brona	בן, ילד	בְּרוֹנָא
soot on wall or ceiling; cobweb	shikhra	פיח בקיר, בתקרה, בתחתית סיר	שִׁכְרָא, שִׁמְרָא
sorcerer	kharasha	מכשף	כְּרִשָּׂא (כג)
sorcery	khirshe	כישוף, כשפים	כְּרִשָּׂה (ב)
sorrel	khimme'tha	חומעא	כְּמֵאָת'א (ב)
soup with mangold leaves	lul'atha, la"e	מרק עם עלי סלק	לְלָאָת'א (ע), לְעָה (ד)
soup with sumac or lemon	bshal-khumSa, khimSa, khumSa khamiSta	מרק עם אוג או לימון	בְּשַׁל-כְּמֵצָא, כְּמֵצָא, כְּמֵצָא, כְּמֵצָתָא
sour	khamuSa	חמוץ	כְּמוּצָא
sour grape	basirta, basira	עינב בוסר	בְּסִרְתָּא, בְּסִירָא
sour soup with rice, sumac and purslane or arum leaves	khumSitha,	מרק חמצמץ עם אורז, אוג ורגלת הגינה או עלי לוף	כְּמֵצִית'א (ב)

spade, hoe	MaRa, °mara	מעדר	מָרָא, מָרָא°
speak	mtanoye, tna'a, tanoe	לדבר	מְתַנְוֵיָהּ, תְּנָאָה, תַּנְוָּאָה
spider	zaqqara, qota, qinnaqota	עכביש	זַקְרָא, קוּתָא (ז), קַנְקוּתָא
spider's web, cobweb	izlid qota, quppo, qippo, °shimra	קורי עכביש	אִזְלִד קוּתָא (ז), קַפּוֹ (ז), קַפּוֹ (ב), שְׁמֵרָא° (א)
spill	byaza, bazore, badore	לשפוך	בַּזָּא, בַּזוֹרָה, בַּדוֹרָה (תכ)
spindle	kusha	פלך טווייה	פּוּשָׂא (שו)
spine, backbone	sinsarid khaSa, qiTra-khaSa, qiTrid khaSa	עמוד השדרה	סַנְסַרִד קַצָּא (ז), קַטְרָא-קַצָּא, קַטְרִד קַצָּא
spinning wheel	sarna, SaRna	כישור, גלגל טווייה	סַרְנָא, צַרְנָא
spit	ryaqa	לירוק	רִיקָא
spleen	basma-kaka, basma-kalo, dimmalila	טחול	בַּסְמָא-בַּכָּא (דו), בַּסְמָא-בַּלוֹ (אר), דַּמְלִילָא (א)
spread bed, (make up bed)	mshawoye, shwa'a, shawoe	להציע כלי מיטה	מְשׁוּוֹיָהּ, שׁוּוָּאָה, שׁוּוָּאָה
spread carpet	prasa	לפרוס שטיח	פְּרָסָא
spring, to leap, hop	ndhaya, ndaya, nandoe, shwara	לנתר	נְדַיָּא (ב), נְדַיָּא, נְנְדוּוָּאָה, שׁוּוֹרָא
stand	samokhe, Samokhe	לעמוד	סַמוֹכָה, צַמוֹכָה
star, planet	kEkhutha, kikhwa, kikhwelta, kkhula, kkhulta	כוכב	כְּכוּתָ'א, כְּכוּוָּא (סק), כְּכוּלְתָא, כְּכוּלְתָא, כְּכוּלָא (בט), כְּכַלְתָא
stark naked	shlukha w pirwa shulkha-pulva shulkhaya w pur'aya	עירום ועריה, עירום לגמרי	שְׁלוּכָא וּפְרָוּוּא (כס) שְׁלַכָּא-פְּלוּוָּא (א), שְׁלַכְיָא וּפְרָאֵיָא
steal	gnawa, ganowe	לגנוב	גְּנוּוָּא, גְּנוּוָּה

stepdaughter	brata khurigsa, khurigtha	בת חורגת	בְּרַתָּא בְּרִגְסָא, בְּרִגְתָּא
stepmother	bakh-baba, atebaba	אם חורגת	בְּד־בָּבָא, אַתְבָּבָא
stepping stones	mashore	אבני מעבר לחציית נחל	מְשׁוֹרָה (ב)
stepson	brona khurga khurga	בן חורג	בְּרוֹנָא בְּרִגָּא, בְּרִגָּא
stew with crumbed or crushed dumplings	miRCHO'ta	גזיד וכובה מפוררת או מרוסקת	מְרִצ'וֹאָתָא (ז)
stick, cudgel	qaTi'a, khuTTa, khiTra		קְטִיָּאָה, קְטָא (צ'ל), מקל קְטָרָא (כג)
sting	kitwa, kutwa, ketula, ketivla, ketulta, niqroza		קְתוּוָא, קְתוּוָא (ג), עוקץ קְתוּלָא, קְתוּלָא, קְתִלְתָא, קְרוּזָא (ב)
sting	Tpa'a	לעקוץ	טְפָאָה
stir	bkhasha, mbarkhoshe	לבחוש	בְּכָשָׂא, מְבַרְכוּשָׂה
stone	kepa, chepa	אבן	כְּפָא, צ'פָא (דו)
stone mortar	sitta, sEta	מכתש אבן לכתישת מזון	סְתָא, סְתָא
stone slab on pillar on which beams are placed	gultha, gulsa	כותרת עמוד התומכת בקורות התקרה	גְּלַת'א (ב), גְּלַסָא
stone bench	dikkanitha, dakanisa	ספסל אבן	דְּכְנִית'א (ע), דְּכְנִיסָא (ז)
stone wall	shura, shishilta	גדר אבן	שׁוּרָא, שְׁשִׁלְתָא (ב)
strain liquid strainer made of cloth	mSapoye, Sapoe Sapya, Sapyo	סנן, לסנן מסננת מבד	מְצַפּוּיָּה, צְפּוּאָה צְפּוּיָּא, צְפּוּיָּו
stranger	nukhraya, nikhra'a, °nikhra	זר, נוכרי	נְכְרִיָּא, נְכְרָאָה, נְכְרָא °

straw	qirsha	קש	קִרְשָׁא
stream	Ra"ola	נחל	רְעוּלָא (ער)
strew	bdhara, bzara, brada, barode	לבזוק	בְּדָרָא (ב), בְּזָרָא, בְּרָדָה, בְּרוּדָה
string, to string (beads, dry fruit)	khraza, kharoze	לחרוז	כְּרָזָא, כְּרוּזָה
strip	mashlokhe	להפשיט	מְשֻׁלֹכְהָ (ס)
strip of dough, noodles	raqta	שרוך בצק, איטריות	רְקָתָא (ס)
structure in courtyard on which oven for baking is placed	bel tanura	ביתן אפייה בחצר	בֶּל תַּנוּרָא (א)
stubborn	qishya	עקשן	קִשְׂיָא (ע)
stumble	mdarqole, mtarqole, tarqole	להיכשל, להיתקל	מְדַרְקוּלָה (ז), מְתַרְקוּלָה, תַרְקוּלָה
stump (of tree)	garoma	בול עץ	גְרוּמָא (ז)
stupid, naïve	shwikha	טיפש, תמים	שְׁוויכָא (ב)
stye	sakhora	שעורה בעין	סַכּוּרָא (ג)
Succot	elane	חג הסוכות	אַלְנָה
suck	myaSa	לינוק, למצוץ	מְיַצָא
sully, soil food or drink by touch	mCHarCHo"e, CHarCHo"e	לזהם מזון או משקה ע"י מגע באצבעות	מְצַרְצְוּעָה, צַרְצְוּעָה
sumac	smoqe	אוג	סְמוּקָה
summer	qeTa	קיץ	קִטָא
sun	shimsha, en- yoma, enid yoma	שמש	שְׁמֵשָׁא, אֶן-יוּמָא, אַנְד יוּמָא
Sunday	khosheba, khushaba, khshaba, qshaba, qushaba	יום ראשון	כוּשְׁבָא, קְשְׁבָא, קִשְׁבָא, קִשְׁבָא (כס), קִשְׁבָא (סק)
sunflower	enazyoma	חמנית	אַנְזְיוּמָא (ס)

sunshine which does not provide much heat swallow	shimshid mile, shimshid mise shimshid mithe bla'a, baloe, bla"a, balo"e	זריחת שמש קלושה כאשר קר או בעת השקיעה לבלוע	שמשד מילה (א), שמשד מיסה, שמשד מיתה בלאה, בלואה, בלעא, בלועה
swarm (of bees, wasps)	shlakha	לעוף כנחיל דבורים, צרעות	שלאכא
swarthy, blackish	kumnaya	שחרחר	קמניא
sway	mzanzoqe	להתנדנד בנדנדה	מזנזוקה
swear	ymaya	להישבע	ימיא
swear at, revile	masTore, mSa"ore, maz"ore	מזעורה, מצעורה, לגדף, לקלל	מסטורה, מצעורה, מזעורה
sweat	de'tha, de'sa, desa, diya	זיעה	דאת'א, דאסא, דסא (סנ), דייא (בר)
sweat	d'atha, d'asa	להזיע	דאת'א, דאסא
sweet	khilya	מתוק	קליא
swim, to swim	skhaya, sakho'e	לשחות	סקיא, סכואה
swimmer	sakhaya	שחיין	סקיא
sword	sepa	חרב	ספא
synagogue	knishta	בית כנסת	קנישתא, קנשתא

T

tadpole	khaTora	ראשן	כטורא (ז)
tail	dinwa	זנב	דנוא (כ)
tailor	khayaTa, khayata	כייט	כייטא, כייטא (סק)
take along	shqala ybala, nantoe,	לקחת	שקלא, יבלא (בר), לקחת ננתואה
take, bring, deliver	mabole, labole, nabole	לקח, לקחת עם	מבולה, לבולה, נבולה
talk nonsense	nhaya	לומר הבלים	נהיא
tanner	gamara	בורסקאי	גמרא (ב)
tar	tar, pitch	זפת	קירא
tart (taste)	gamura	עפיץ (גורם ליובש ועקצוץ בפה)	גמורא
taste	Tim'a, Timma, tma"a	טעם	טמאה, טמא, תמעא
taste	Tma'a, Tamo'e, tamo"e, tma"a	לטעום	טמאה, טמואה, תמועה תמעא
tasteless	sha'ukha, shayukha	תפל (מזון חסר טעם)	שאוכא, שיוכא
tasty, pleasant	basima	טעים, נעים	בסימא
teach	malope, maqroye	ללמד תלמידים	מלופה, מקרויה
tear, to tear	praTa	לקרוע	פּרַטא
tear (of eye)	dEme'tha, dEme'sa, dimmela, dim"ela	דמעה	דמאת'א, דמאסא, דמלא, דמעלא (ח)
tell, to tell, recount	mtanoye, tnaya	לספר (סיפור)	מתנויה, תניא
ten	Isra, iSRa	עשרה (10)	אסרא, אצרא
terebinth	biTma, biTimtha	אלה (עץ ופריו)	בטמא, בטמת'א
termite(s), woodworm	bilTisa	טרמיט, טרמיטים	בלטיסא (ז)

tether	qithRqisra	קשר	קת'רא, קסרא
fall asleep	Twa'a	להירדם	טוואה
the day after tomorrow	bomakhit, bahro, baro	ברו מחרתיים	בומכת, בקרו, ברו
there	illakh, LTam, lotka, loka, tam, tama	שם	אלך (ר), לטם (כס), לותפא (בר), לופא, תם (ב), תמא
thick	iwya	עבה	אויא
thick (of soup, dish)	aqusha, yaqusha, "aqusha	סמיד (מרק, תבשיל)	אקושא, יקושא, עקושא
thick bread, made from maize or millet	qillora	לחם גס מקמת תירס או דוחן	קלורא (ב)
thick	iwya, garusa	עבה	אניא, גרוסא
thick rolling pin	garoma	מערוך עבה	גרומא
thief	ganava, ganawa	גנב	גנא (ס), גנווא
thigh	"uTma,"itma	ירך	עטמא, עתמא (כס)
thimble	esiqthid khyaTa, barSubba	אצבעון	אסקת'ד קיטא, ברצבא (ב)
thin	naqidha, naqiza, nqila	דק, רזה	נקיד'א (ב), נקיזא, דק, רזה
thin (of soup, food); weak, spineless	ripya	דליל (מרק, תבשיל), חלש, חלש אופי	רפיא
thin bread baked on metal sheet	Tlimtha, Tlimsa, lakhma raqqa, zwata, vata zwa'ta	ככר לחם דק אפוי על משטח מתכת	טלמת'א, טלמסא (ז), לכמא רקיקא, זוותא, ותא (ס), זוואתא
thin rolling pin	gera, jera	מערוך דק	גרא, ג'רא (דו)
thin, watery soup, with pieces of lung and legumes	bshal-°moe	מרק דליל עם חתיכות ריאה וקטניות	בשל-מואה ° (א)
think	khshawa, khashowe	לחשוב	קשווא, כשוונה

third	di-TLaha	שלישי	דטלהא
thirst	Sehwa, siHwa, siHyanula	צמא	צָהוּוּא (ז), צָהוּוּא, צָהוּוּא, סָחִינּוּלָא
thirsty	Sihya, Sihya, siHya	צמא	צָהִיא (ז), צָחִיא (ב), סָחִיא (ז)
thirteen	tilta'issar, tilta'sar, taltasar	שלושה-עשר	תלתאסר, תלתאסר, תלתסר
thirty	TLathi, TLasi, TLahi, °Tahi, °tohi, TLayi	שלושים	טלת'י, טלסי, טלהי, טהי, טוהי, טליי
this year	ayshat, ay-shata, ashshat	השנה	אישת, אי-שתא, אשת
thorn; sting	kitwa, kutwa, kEtula, kEtivla, kEtulta	קוצ, עוקץ	כתווא, כתווא (ג), כתולא, כתולא, כתלתא
thousand	alpa	אלף (1000)	אלפא
thread	gdada, gdhadha, gzaza, glala	חוט	גדדא, גד'ד'א, גזזא (ז), גללא
three	TLaha, °taha, tlaHa, tilHa	שלושה	טלהא, טהא, תלחא, תלחא
three days ago	oxet, batallaHmal, tallaHmal	לפני שלושה ימים	אוֹכַת (בר), בתלחמל (ס), תלחמל (סול)
three days' time	boro	בעוד שלושה ימים	בורו (ס)
three hundred	TLahamma, TLaha'imma, TLamma, TiLLasma, °tahamma, tilHa Eme, tilHame	שלוש מאות (300)	טלהמא, טלהמא, טלמא, טלמא, טלסמא (ז), טהמא, תלחמה, תלחא אמה
three nights ago	batalaHmalele	לפני שלושה לילות	בתלחמללה (ס)
three nights' time	batalbaro-lele	בעוד שלושה לילות	בתלברו-ללה (ס)
three of them	TLahinnu, Tahamnu	שלושתם	טלהנו, טהמנו

three years ago	roeh, bataltala, batal-talda, talodel, taltala		רוֹאָה (ז), בַּתְּלַתְלָא לַפְנֵי שְׁלוֹשׁ שָׁנִים (ס), בַּתְּלַתְלָא (ס) תְּלוּדְל, תְּלַתְלָא (בי)
threshing floor	bidra	גורן	בְּדָרָא
threshold	sippuqta, squpsa	מפתן	סִפְקַת'א, סִקְפָּסָא (ז)
throat	balo'ta, balota	גרון	בְּלוֹאֲתָא, בְּלוֹתָא (בר)
throw, throw away	mandoe, mandoye	להשליך	מַנְדוּאָה, מַנְדוּיָה
Thursday	kamshub, khamshushab, khamshosheb, khamusheb	יום חמישי	כַּמְשֻׁב (ע), כַּמְשׁוּשָׁב, כַּמְשׁוּשֵׁב, כַּמוּשֵׁב
tick	tabu"ana	קרצית	תַּבְעֵנָא (ב)
tie, tether	ysara, yasore, isara, 'sara, asore	לקשור	יִסְרָא (ז), יִסְרָה° (א) אִיִּסְרָא, אִסְרָא, אִסְרָה
tighten	khaloSe, qmaTa	להדק קשר	כְּלוּצָה, קַמְטָא
time	dana	זמן	דָּנָא
tired	chihya, jihya, gisa	עייף	צ'הִיָּא, ג'הִיָּא, גִּיסָא
toast	lakhma qilya	צנים	לַכְמָא קִלְיָא
today	idyo, idiom, izyo	היום	אִדְיוֹ (ז), אִדְיוֹם, אִזְיוֹ
to do, to make	iwadha iwala,	לעשות	אִיוֹנְד'א (ב), אִיוֹנְלָא
together	mikhdhadh, mikhdhadhe, bikhle, gal-°dikhde	יחד	מִכְדְּד' (ז), מִכְדְּד'ה (ב), בִּכְלָה, גַל-דְּכְדָה°
tomcat	qaTa	חתול זכר	קַטָּא (ב)
tomorrow	binhe, bqatta, qadome	מחר	בְּנָהָה, בְּקַתָּא, (ס) קַדוּמָה

tomorrow night	kha-lel-khen, qome-lele	מחר בלילה	כא-לל-כן (ז), קומה-ללה
tongue; language	lishana	לשון, שפה	לישנא
tonight	idlel, izlal, illel, ilele	הלילה	אדלל, אזלל (ז), אלל (סל), אלה (ס)
tool for weeding and uprooting	adoda	כלי לניכוש	אדודא (ז)
tonsils	puqrasa, paqratha, puqratha	שקדים (בגרון)	פקרסא, פקרת'א פקרת'א (ב)
tooth	kaka	שן	קכא
tortoise, turtle	qare'sid Maya	צב, צב מים	קראסד פ'יא (ז)
touch	nqasha	לגעת	נקשא (ג)
trachoma	ma'ta	דלקת לחמית העין, גרענת	מאתא (ז)
trap	qulta, qula	מלכודת	קלתא (ב), קולא (כנ)
travel	izala, zala	לנסוע	איזלא, זלא
tree	ilana, Siwa	עץ, עץ יבש	אילנא, צ'יא
trouble, distress	Iqutha, iqusa, aqa, eqo, "aqa, "iqula	צרה	איקות'א, איקוסא (ז), אקא, אקו, עקא, עיקולא
trousers	shirwale, shirvale	מכנסיים	שרוולא, שרוולה (ס)
trunk of tree	qurma	גזע עץ	קרמא
truthful	Trosana	דובר אמת	טרוסנא
Tuesday	tlahusheb, tлахushab, tahushab, tilHushab	יום שלישי	טלהושב, טלהושב, טהושב, תלחושב
turmoil	yriwula	מהומה	ריוולא (א)
turnip	shargumta	לפת	שרגמתא
twenty	isri	עשרים	אסרי
twenty one	isri w kha	עשרים ואחד	אסרי וכא
two	tre, tirte	שניים	תרה, תרתה

two hundred	tarte'ma, mathe, tre'imma tremma	תַּרְתָּאמָא (ז), מְת'ה מאתיים (כנ) תַּרְאמָא, תַּרְמָא
two nights ago	laHmallele	לְחַמְלֵלָה לפני שני לילות
two years ago	tala, talda, taldel, talse	תַּלָּא (בי), תַּלְדָּא, לפני שנתיים תַּלְדָּל, תַּלְסָּה (ז)

U

ugly (female)	snita	מכוערת	סְנִיתָא (א)
ugly (male)	sinya	מכוער	סְנִיָּא (א)
uncircumcised	dla-gzara	ערל	דְּלָא-גְזָרָא (ב)
under	khe, tkhela	מתחת	כָּה, תַּכְלָּא
undo knitting, sewing	praTa, praqa	לפרום	פְּרָטָא, פְּרָקָא
undoing a spell which might cause a groom to be impotent by untying seven knots	shrayid khitna	ביטול כישוף, שעלול לגרום לחתן אימפוטנציה באמצעות התרת שבעה קשרים בחוט	שְׁרִיד כְּתִנָּא (ג)
undress	shalokhe, shlakha	להתפשט	שְׁלוּכָה, שְׁלַכָּא
unlucky	qiTra-'sira	חסר מזל	קִטְרָא-אֶסִירָא (ס)
unmarried	dla-gwara	רווק, רווקה	דְּלָא-גְוָרָא
undertaker	qawar mise, qawara	קברן	קָוָר מִיסָּה (ז), קוּוָרָא
untie	sharoe, shraya, shtara	להתיר קשר	שְׁרוּאָה, שְׁרִיָּא, שְׁתָּרָא

up, upward, above	l'el, lilya, l"el, resh, ilil, la"el	למעלה, מעל, על	לָאֵל, לְלֵיָא, לְעֵל, רִישׁ, אֵלֵל, לְעֵל
upon, above	lel, il, resh, resha	מעל	לָאֵל, אֵל (ב), רִישׁ, רִישָׁא
upper story	be'laye	קומה שנייה ועליונה	בְּאֵלְיָה (ב)
urinate	jyara	להטיל שתן	גְּיָרָא
urine	jore	שתן	ג'וֹרָה
use	mavole, maplokhe	להשתמש	מוֹלָה (א), מְפֹלְכָה

V

vegetable	yirqa	ירק	יִרְקָא
vein, artery	waridha, warida wariza	כלי דם	וִוְרִיד'א (ד), וִוְרִיד'א (ע) וְרִיזָא
venom, poison	sama	ארס, רעל	סָמָא
vent	kawa, kawē	צוהר, פתח אוורור	כָּוָא, כְּוָה
very spicy	maqula, Sarupa	חריף מאוד	מְקוּלָא (א), צְרוּפָא (כס)
vinegar	khala	חומץ	כָּלָא
vineyard, orchard	karma	כרם, מטע	כָּרְמָא
virgin	brata	בתולה	בְּרַתָא
visiting family and friends to wish them a happy festival	ela-brikhula	ביקור קרובים וחברים כדי לאחל להם חג שמח	אַל־אַ-בְּרִיכוּלָא (ס)
vomit, to vomit	mad'ore, magore	להקיא	מְדַאֲרָה, מְגוֹרָה (ר)
vomit	mad'arta	קיא	מְדַאֲרָתָא
vow	nidhRa	נדר	נְדִ'רָא (ב)
vulture, eagle	nishra	נשר, עיט	נִשְׂרָא

W

wailer (woman at funeral)	qala marmanta	מקוננת (בלווייה)	קלא מרמנטא (א)
wait, to wait	samokhe	לחכות	סמוקה
wake someone	mat'ore, mar'oshe, marishoe	להעיר משינה	מתאורה (ז), מראושה, מרישואה
wake up	ryasha, t'ara	להתעורר	רישא, תארא (ז)
walk, to walk	izala, rashokhe	לצעוד	איזלא, רשוקה
walk around, stroll	khdhara	לטייל	קד'רא
wall (of house, structure)	guda, guza	קיר	גודא, גוזא
war	naSutha, naSusa, qrawa	מלחמה	נצות'א, נצוסא, קרנוא
wart	tutha	יבלת	תות'א
wash (body, hair)	khyapa	להתרחץ	קיפא
washer of corpses (before burial)	khayapid mise, mile khalana	רוחץ מתים	קיפד מיסה (ז), מילה כלנא (סק)
washerwoman	nehresa	כובסת	נהרסא
washing of a bride, in the company of her friends, before wedding	khyapid kalo	רחיצת הכלה, בלוויית חברותיה לפני החתונה	קיפד קלו
washing of a groom, in the company of his friends, before wedding	khyapid khitna	רחיצת החתן, בלוויית חבריו לפני החתונה	קיפד כתנא

wasp, hornet	dibbora	צרעה	דבורא
water	Maya, ° mae, °moe, ma"e	מים	מַיָּא (ז), מַאָה°, מוֹאָה°, מַעָה
waterfall	shamshuRa	מפל	שַׁמְשׁוּרָא (ב)
watery (e.g. soup)	miyana, ripya	דליל (מרק, תבשיל)	מַיָּנָא (ז)
thin (of soup, food)			
wave, rock, to shake	sh'asha, shyasha, mashishoe	לנענע	שַׁאָשָׂא, שַׁיָּשָׂא, מַשִּׁישׁוֹאָה
way, road, path	orxa, urkha, °virkha wirkha,	דרך, שביל	אוֹרְכָא, אֶרְכָא, וֹרְכָא, וּוְרְכָא
weak, spineless	ripya	חלש אופי	רַפְיָא
wean	khsala	לגמול מחלב	קָסְלָא
weaned	khsila	גמול מחלב	קָסִילָא
weaver	zaqara, zaqqara, zaqrana	אורג	זַקְרָא, זַקְרָא, זַקְרָנָא (אר)
wedding	khlula, khulila	חתונה	קְלוּלָא, קְלִילָא (צב)
wedge	sippena	טריז	סַפְנָא (ב)
Wednesday	arbosheb, arbusheb, arbushab	יום רביעי	אַרְבוּשֶׁב, אַרְבוּשֶׁב, אַרְבוּשֶׁב
week	shabsa, shabtha, shappa	שבוע	שַׁבְסָא, שַׁבְתָּא, שַׁפָּא (בר)
well (for water)	behra	באר	בְּהָרָא
well-being, pleasure	basimutha, basimusa, basimula	קורת רוח, תחושה טובה, נחת	בְּסִימוּתָא, בְּסִימוּסָא, בְּסִימוּלָא
west	gnayid yoma, yoma-gna'a, shimsha-gna'a	מערב	גְּנַיִד יוֹמָא, יוֹמָא-גְּנָאָה (כס), שַׁמְשָׂא-גְּנָאָה (כס)
wheat	khiTTe, zara	חיטה	כְּטָה, זֵרָא
whetstone	mishna	אבן משחזת	מִשְׁנָא
whip, lash	msharboqe, shalboqe	להלקות	מִשְׁרַבּוּקָה, שַׁלְבוּקָה (בר)

whisper, to whisper	lkhasha	ללחוש	לְקַשָּׂא (ז)
white	khwara, khvara	לבן	קְוֹרָא, קְוֹרָא
white spot on iris	TiT ^u Ta	נקודה לבנה בקשתית העין	טְטָא (ב)
whitewash, lime	kilsha	סיד	פְּלִשָּׂא
whitish	khwarnaya	לבנבן	קְוֹרְנָיָא
wick	pthulta	פתיל	פִּתְלָתָא
widow	armiltha, armilda	אלמנה	אַרְמִלְתָּא, אַרְמִלְדָּא
widower	arimla	אלמן	אַרְמִלָּא
widowhood	armElutha, armElusa	אלמנות	אַרְמִלוּתָא (ב), אַרְמִלוּסָא (ג)
width	piTkha, pilva paTukhula, piTkhus, piTkhusa	רוחב	פְּטָכָא, פְּלוּא (א) פְּטָכוּלָא, פְּטָכוּס (ז), פְּטָכוּסָא
wife	bakhta	אישה	בְּקָתָא
wife of father's brother	bakh-amoya, taymona, temon temona	דודה, אשת אחי האב	בְּתָא-אַמוּיָא, תְּיִמוּנָא (כס), תְּמוּן תְּמוּנָא,
wife of husband's brother	idhamtha, izamtha, ilamla	איד'מ'ת'א, איזמ'סא גיסה, אשת אחי הבעל	אַיִדְמִתָּא, אִיזְמָסָא (ז), אִילְמָלָא
wife of mother's brother	bakh-khaloya. tikhalona	דודה, אשת אחי האם	בְּתָא-כְּלוּיָא, תְּיִכְלוּנָא (כס)
wild boar	khzura	חזיר בר	קְזוּרָא
wild cat, lynx	qaTuthid Tura	חתול בר, שונר	קְטוּת'ד טוּרָא (ב)
wild duck, coot	kthethid-maya	ברווז בר, אגמית	קְסָס-מְיָא (ז),
wild goat	irbid wala	עז בר	אַרְבֵּד וּוּלָא (ב)
wild, rabid	srikha	פראי	סְרִיכָא
willow	khilapa, khilapta	ערבה	כִּילְפָא, כִּילְפָתָא (ד)
wind	rokha	רוח	רוּכָא

window	kawe	חלון	קְוֹה (ב)
wine	khamra	יין	כַּמְרָא
winepress	awisla, hawisla	גת	אוּסְלָא (ער), הוּסְלָא (ג)
wing	gulpa	כנף	גְּלַפָּא (כג)
winter	sithwa, sitwa, siswa	חורף	סְתוּוֹא, סְתוּוֹא, סְסוּוֹא
with	geb, gebid	אצל	גַּב, גַּבֵּד
“witness from God” - said to express trust on someone’s words, when he sneezes after them	sahda min kis ilaha, sahdhutha-la	קריאה לאחר עיטוש שכביכול מאושש את דבריו או טענתו של המתעטש	סְהִדָּא מִן כֶּס אֵלָהָא (ג), סְהִדוּת'א-לָא (ב)
wolf	deva	זאב	דְּוֹא
wolf's tooth or cowrie against the evil eye	kakid dewa	שן זאב או קונכיה משוננת נגד עין הרע	כַּכִּיד דְּוֹוֹא (ז)
woman in a state of ritual impurity after childbirth	khesa, khetha	אשה טמאה אחרי הלידה בשל כוחות מזיקים שיש בה	כְּסָא, כְּת'א
woman in a state of ritual impurity after childbirth	arbidar	טומאת אשה אחרי הלידה בשל כוחות מזיקים שיש בה	אַרְבִּידָר
woman, wife	bakhta	אישה	בַּכְתָּא
woman who sticks dough to oven walls (for baking)	mTapyanisa	מי שמדביקה כיכר בצק בדופן התנור	מְטַפְּינִיסָא (ז)
wood	Siwa	עץ	צִיּוּוֹא
woodcutter	Siwaya	חוטב עצים	צִיּוּוִיָּא (ז)
wooden tray	shkhara, shikhara, shkharta	מגש עץ	שְׁכָרָא (א), שְׁכָרָא, שְׁכָרְתָּא
wool	amra, "amra	צמר	אַמְרָא, עַמְרָא

worm	tole'sa, tole'tha	תולעת	תולֵאָסא (ז), תולֵאָת'א (ד)
wrap, bind	khda'a, khdha'a, khla'a, khalo'e, karokhe	לעטוף	קדֵאָה, קדֵאָה, קלֵאָה, כלֵאָה, כרוֹכָה
write	ksawa, kthawa, klawa, kalowe	לכתוב	קסוּא, קת'וּא, קלוּא, פלוּוָה
writer of amulets	kasawid ksuyasa, kathawid kthuyatha,klifye kalwana	כותב קמעות	פסוּוד פסוּיָסא, פת'וּוד פת'וּיָת'א, פליִפְיָה פלונָא (סק)

Y

yawn	mpahore, pahore, bhara	לפהק	מִפְהוֹרָה, פְהוֹרָה, בְהָרָא (כס)
year	shata	שנה	שָתָא
yell, shout, call	Srakha	לצעוק	צָרְכָא
yellow	kurkumana, zayra, zahira	צהוב	כָרְכְמָנָא, זַיְרָא, זַהִירָא
yesterday	timmal, tEmal	אתמול	תַמַל, תַמַל
yoke; crossbeam	nira	עול, מריש (קורה) צרה רוחבית (בתקרה)	גִירָא

languages. We also incorporated newly created words which show up in new dictionaries that were published in the dialects themselves and do not come from foreign sources. Unlike these former spoken Aramaic dictionaries that deal only with one dialect or specific dialects we have included words from many dialects.

Thus for the first time in the history of Aramaic dictionaries we are publishing a dictionary that includes a wide variety of dialects of Jewish Neo-Aramaic. Every Aramaic speaker in Israel will find words pronounced in ways that are well familiar from his mother tongue, and the new generations will identify words and ancient sounds that they have heard from the mouths of their parents and grandparents. A great number of these words appear for the first time in this dictionary, and until now, have not been published. Thus, this dictionary is designated for the Aramaic speakers in Israel in general and their offspring. In addition, this dictionary might serve scholars who study and investigate Neo-Aramaic in Israel and worldwide.

Mordechai Yonah, Editor

Aramaic and lived in the areas ruled by the Persian Shah. In the time of the British mandate in Iraq, especially after Iraq received independence in 1932, the influence of Arabic on the Aramaic language, which was spoken by the Jews and Christians in Iraq, increased. Thus the ancient Aramaic over the course of time and in the way of the natural development of every language absorbed borrowed words from the languages of nations who conquered Kurdistan and ruled for hundreds of years, especially words from Kurdish, Persian, Arabic, Turkish and Azerbaijani. The Aliyah of Jewish Aramaic speakers to Israel, most of them in the early 1950's and the sudden transit and interaction with Jews from other countries of the world in Israel caused a sharp turn among those Jews, like other Jewish communities, and very soon the Hebrew language took the place of Neo-Aramaic, especially among the younger generations. The power and the holiness of Hebrew and the fact that it was the national language in Israel defeated the vernacular Jewish Aramaic. There is now no language loyalty or principal use of their mother tongue of Aramaic by Jews living in Israel who originated from Kurdistan and Azerbaijan, unlike the attitude of the Haredim in Mea Shearim towards Yiddish. The Jewish Neo-Aramaic language continues to exist only among the elders of the community. There is no continuation among new generations and there is a danger that the language will be totally lost. In order to preserve spoken Aramaic for future generations we have documented it in this dictionary.

In the course of writing this dictionary, we have endeavored to choose those words that belong to the Aramaic heritage and to give up when possible foreign words, in order to present faithfully the richness of the authentic and treasured Aramaic language that some people incorrectly call "Kurdish".

We do not claim to have written a comprehensive dictionary, but have presented instead a selection of those words that are in use by the community of Aramaic speakers in Israel. We tried to include in the dictionary words of Ancient Aramaic origin although in some cases we had to use words borrowed from other languages e.g. Persian as well as words which contain a combination of Aramaic and other

J

by them in the Babylonian diaspora. Later on Aramaic became a rival of the Hebrew language in the land of Israel. This influence of Aramaic on Hebrew can also be seen in later books of the Bible.

In the era of the second Temple, the influence of Aramaic continued to be strong over the people until the third century of our era, when it replaced Hebrew as the mother tongue, while Hebrew became a holy language, only to be used in the speeches of the Israeli sages. In the era of the Amoraim even the sages stopped broadcasting their lessons in Hebrew. Aramaic became the spoken language for everyone and reached the stage where the Torah verses had to be translated from Hebrew into Aramaic. The Aramaic language continued to flourish and served as an international language until the Islamic conquest in the seventh century. Following that conquest, Arabic began to gradually push aside Aramaic.

In the beginning of the Islamic conquest, the non-Muslim population spoke both Aramaic and Arabic. However over the course of time Arabic overtook Aramaic in every region and became the dominant spoken language. Aramaic was compressed into small areas and remained mainly in Kurdistan, where Arabic did not gain a foothold.

The shrinking of the areas where Aramaic was spoken became more extreme due to World War I, and the destruction of the Christian population of Anatolia by the Ottoman Empire. This destruction included the Assyrian community who spoke Aramaic. Even so, until the present time, Aramaic survived as the mother tongue of many nations, including among the Jews who lived in Kurdistan and Iranian Azerbaijan, as well as with the Assyrians, Chaldeans and a small number of Mandaean.

In addition to the Arabic and Kurdish influences on Aramaic in the era of the Ottoman Empire which lasted until the end of World War I, there were influences of the Turkish language, the official language spoken in the Ottoman Empire. At the same time the Persian language had influence on the people who spoke

Introduction

The Aramaic language has a history of at least 3,000 years and is the Semitic language closest to Hebrew. In ancient times the Aramaeans lived in the Syrian districts, mainly in Aram Tzoba and Aram Damesec. Later the Aramaic spread out to Mesopotamia, the land between the Euphrates and Tigris rivers, where Babylonia and Assyria were situated. From there Aramaic continued to conquer new regions and became the 'lingua Franca' in these areas and was also spoken in the land of Israel. Eventually Aramaic overcame the Hebrew language and totally supplanted it as the spoken language in the land of Israel.

In Biblical times until the time of the destruction of the first Holy Temple, Aramaic was an international language in the Middle East. In the book of Kings 2 (18: 26) and in Isaiah (36:11) it is told that the ministers of King Hiskiyahu asked the following of the Ravshakeh, the general of the army of Sancharib, king of Assyria: *Then said Elyakim and Shevna and Yoah to the Ravshakeh, 'Speak, I pray thee, to thy servants in Aramaic, for we understand it; and speak not to us in Judean in the hearing of the people on the wall.'*

From this verse we understand that in the end of the era of the first Temple Hebrew was the spoken language of the Jewish people, but Aramaic was a language that was well known among the aristocrats and well educated people. After the destruction of the first Temple, Aramaic began to find its place next to Hebrew as a language of the Jewish people. Thus Daniel and his friends, who were sons of aristocrats in Jerusalem, were sent out by Nebuchadnezzar to the Babylonian diaspora where Aramaic was the native language. This explains why the book of Daniel was mostly written in Aramaic.

In the era of the kingdom of Persia, Aramaic became the formal language of the entire kingdom which spanned from Egypt to the border of India. In that time the people in the Babylonian exile who returned to the land of Israel in the days of Ezra and Nechemia brought with them the Aramaic language which was spoken

H

Shamam Rahamim who speaks the Arbel dialect, Rahamim Hudeda, z"l who spoke the Bitanura dialect, Zion Yeshuron who speaks the Bijar dialect, Hassaneh Barkona who speaks the Barazan dialect, and Yochai Amrani who speaks the Tikab dialect.

The Worldwide Federation of Aramaic Speakers and The National Organization of Iranian Kurdish Jews in Israel convey their heartfelt thanks to everyone who contributed to the project of publishing this dictionary.

G

Foreword

The management committee of The Worldwide Federation of Aramaic Speakers and The National Organization of Iranian Kurdish Jews in Israel chaired by Sasson Naim, initiator of this project, are proud to publish this Jewish Spoken Aramaic – Hebrew – English Illustrated Dictionary. In the last few years the following team of volunteers worked industriously on this dictionary.

- Mordechai Yonah, Editor
- Hezy Mutzafi, Scientific Advisor

Gerard (Yitzhak) Greenblatt, who has a PhD from Cambridge University in Spoken Aramaic, edited the English parts of the dictionary and helped locate pictures and illustrations and lay them out with the words. Irit Stardiner also helped with advice regarding the pictures. Sasson Naim, assisted by Wendy Gottlieb, proofread and corrected the English translations.

In addition, the above team was helped by informants who provided Aramaic words in a wide variety of dialects:

Daniel Avrahami and Rami Elkana, who speak Aramaic in the Jewish Sanandegé dialect and Baruch Levy who speaks Aramaic in the Jewish Sakez dialect.

The dictionary team is grateful to all of the many Aramaic speakers that answered our questions pleasantly and patiently and contributed so much to the content and quality of the dictionary. Since those that helped are so numerous that this page cannot contain all their names, we will therefore mention only the main contributors. We express our thanks to everyone not mentioned here and to: Nissan Aviv who speaks the Urmi dialect, Yoel Sabari, who speaks the Sakez dialect, Sara Avrahami and Victoria Amini who speak the Sanandegé dialect, Zvi Avraham who speaks the Dohok dialect, Rav Shlomo Mordechai who speaks the Amadia dialect, Yitzhak Zizi who speaks the Zakho dialect, Marcel Nissan who speaks the Sulemaniyeh dialect, David Kahat who speaks the Sablach dialect,

Faiths and Religions	90 – 98
Faiths and Religions	91
Festivals and Customs	93
Engagement and Marriage	96
Food and Flavors	99 – 108
Food Products	100
Foods and Dishes	103
Flavors and Characteristics of Food	107
Animals	109 – 121
Animals in Man's Household	110
Wild Mammals	113
Birds	114
Aquatic Animals	115
Insects, Snakes and Other Vermin	116
Animals: Anatomy and Habitats	118
Actions of Animals	120
Plants	122 – 130
Plants, Plant Parts and Fungi	123
Fruit and Seeds	126
Vegetables	129
Verbs Related to Plants	130
Alphabetical Dictionaries	131-309
Aramaic - Hebrew – English Dictionary	133
Hebrew - Aramaic - English Dictionary	231
English - Hebrew - Aramaic Dictionary	309

E

Foreword	Page F
Introduction	H
Illustrated Dictionary	1 – 130
Geography and Other Sciences	1 – 22
Forces of Nature	2
Heavenly Bodies	5
Village Life	6
Materials and Liquids	10
Time	13
Distance	16
Numbers	18
Colors	22
Man	23 – 68
Human Body – External	24
Human Body – Internal	25
Human Body - Body Parts and Secretions	26
Illnesses and Deformities	28
Interpersonal Activities	31
Physical Activities	37
Everyday Activities	42
Senses, Relationships and States	51
Characteristics and States of Humans and Animals	54
Characteristics Not Specific to Humans or Animals	61
Family and Society	67
Professions, Jobs and Work	69 - 73
Houses and their Contents	74- 89
Places of Residence and Their Contents	75
Receptacles	79
Work Tools	81
Personal Property	85
Clothing	86
Jewelry	89

D

In blessed memory of

Margarette and Youssef Michael Khakshouri ז"ל

Louise Khakshouri ז"ל

Copyright © 2014

THE WORLDWIDE FEDERATION OF ARAMAIC SPEAKERS

Non-profit organization No. 580465417

P.O. Box 970 Jerusalem 91009-01

Phone 970-2-678 8513 Fax 972-2-678 8361

E-mail : sasson2@netvision.net.il

B

Jewish Spoken

Aramaic – Hebrew – English

Illustrated Dictionary

Mordechai Yonah, Editor

Hezy Mutzafi, Scientific Advisor

Sasson Naim, Initiator

A